

The following book includes:

Wikisource Talmud Bavli

• License: CC-BY

http://he.wikisource.org/wiki/%D7%AA% • Source:

D1%88

(ג׳׳ בחשר היתשפיל). It was typeset and formatted by Ktavi. It was retrieved from Sefaria on October 30, 2022

פרק ב כל היד	LE	דף כט	86
		דף כה	06
בה יג	35	TP C1	L8
פרק ב כל היד	35	דף כו · · · · · · · ·	7 8
דף יב · · · · · · · · ·	33	דף כה	08
דף יא	67	TP CT	94
TP'	97	דף כג	7.1
דף מ	77	דף כב	89
г Рп	81	פרק ג המפלת חתיכה	S 9
TP1	ςī		
דוף ז		דף כא	† 9
	SI	τρ c	†9 09
TP T	\$1 6		
TPT	\$1 6 9	TFC	09
TP. T	51 71 6 9 ε	דף 'ט	09 99
TPT	\$1 6 9	רף 'ח	09 95 85
TP. T	51 71 6 9 ε	רף 'ז	09 99 89 09

תוכן העניינים

דף מח 19	I 7P ox
דף מז	ו דף סב 012
דף מו	ז דף סא 702
דף מה	I TPO 802
rP מד · · · · · · · · · · · · • . • . • . • .	ערק ט האשה שהיא עישה 202
דף מג	
דף מב 85	ן פרק ט האשה שהיא ערשה 102
τρ αχ · · · · · · · · εξ	ו דף גט
פרק ה יוצא דופן \$2	I TP [[]
	פרק ה הרואה כתם 861
TP 4	
פרק ה יוצא דופן בג	ו פרק ה הרואה כתם 191
τ ι ζα · · · · · · · · 0ξ	I 77 27
. พ.	I 77 cr
TP <1	I 77 [T
	201
דף לו 91	
דף לה	I פרק ז דם הנדה \$1
	181 I Graffa rith 181
דף לה EI	TP LX
דף לג	I
דף לב 80 דף לג 80 דף לד 21 דף לה 21	TP [28
רף לב 80 רף לג 80 רף לד 21 רף לה 21	TP [28
דף לב 80 דף לג 80 דף לד 21 דף לה 21	1 7 p. c. 89 I 1 7 p. cz 27 I 1 7 p. cz 28 I 1 7 p. cz 28 I 1 7 p. cz 28 I 1 28 I 28 I
דף לא 10 פרק ד בנות כותים 20 דף לב 20 דף לג 80 דף לז 81 דף לה 21	1 7 p. c. 89 I 1 7 p. cz 27 I 1 7 p. cz 28 I 1 7 p. cz 28 I 1 7 p. cz 28 I 1 28 I 28 I

דף סו	223	דף עב 24
דף סה	770	τρ αχ · · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
פולי הינוקת	617	τρ α · · · · · · · · · · Γε
		τρ σα · · · · · · · εε
דף סד	L17	רף סח 92

פרק א שמאי אומר

14 =

על יד מעת לעת ועל יד מפקידה לפקידה והמשמשת בעדים הרי זו כפקידה וממעטת מעת לעת כל אשה שיש לה וסת דיה שעתה לפקידה ומפקידה לפקידה ממעטת על יד זה אלא מעת לעת ממעטת על יד מפקידה הרבה והכ"א לא כדברי זה ולא כדברי בלל אומר מפקידה לפקידה ואפילו לימים -מעני שמאי אומר כל הנשים דיין שעתן

ליה ריעותא מגופיה אבל איתתא כי אמר העמד דבר על חזקתו היכא דלית חוקתה ואשה בחוקת טהורה עומדת והלל מאי טעמיה דשמאי קסבר העמד אשה על לעת אינה מונה אלא משעה שראחה גמ" מצורות את, כ האערו מטמאה מעת בטהרות ופרשה וראתה היא טמאה והן כיצד דיה שעתה היתה יושבת במטה ועסוקה

פרק א שמאי אומר

גביו למפרע בין בר"ה בין ברה"י טמאות שנמדד ונמצא חסר כל טהרות שנעשו על אחזקתה ומאי שנא ממקוה דתנן מקוה כיון דמגופה קחזיא לא אמרינן אוקמה ודאי התם משום דאיכא למימר העמד טמא אוכגין ולא שורפין ואילו הכא טומאה ודאי דאילו מעת לעת שבנדה תולין לא לשמאי קשיא למפרע להלל קשיא

כל אשה שיש לה וסת - קבוע ג' פעמים ובדקה בשעת וסתה ומצאתה ממאה: לא כדברי זה - שהחמיר יותר מדאי דודאי כולי האי ימים רבים לא מוקמי ליה כותלי בית הרחם:

אף על פי שאמרו כו' - אשאין לה וסת קאי:

במגרות אלו: לה דם מקודם לכן ספק לא הוה הלכך העמד אשה על חוקתה שהיתה קודם ראייה כשנתעסקה גמ' העמד אשה על חזקתה - שהרי מספק אתה בא לטמאותה לענין מהרות דקודם ראייה ספק הוה

ומאי שנא ממקוה - לתרוייהו פריך:

LĽረረ:

דאילו מעת לעת - טהרות דמטמאין להו משום ספקא דמעת לעת לרבנן וה"ה מפקידה לפקידה לשמאי קשיא למפרע - דהא מטמאינן טהרות למפרע ולא אמרינן העמד מקוה על חזקתו:

לא טבל - טבילה הוגנת הלכך טומאה ודאית יש:

ענגגל

ואתא חואי ואתא ומאי קושיא דלמא הגס החמיץ ואתא הכא מי איכא למימר חואי הכי השתא התם איכא למימר החמיץ ואתא הוא דחואי התם נמי השתא הוא דהחמיץ החמיץ לפניך הכא נמי הרי דם לפניך השתא העמד יין על חוקתו ואימר לא החמיץ הרי מבל על הזקתו ואימר לא נתקן אדרבה לשמאי התם משום דאיכא למימר העמד (הראשונים) ודאי מכאן ואילך ספק קשיא תרומה והולך ואח"כ נמצא חומץ כל ג' ימים היה בודק את החבית להיות מפריש עליה איכא חדא לריעותא ומאי שנא מחבית דתנן בתם איכא תרתי לריעותא הכא ロパロプ חואי ואתא ומאי קושיא דלמא הגס הגס חסר ואתא הכא מי איכא למימר חזאי ואתא הכי השתא התם איכא למימר חסר ואתא הוא דחואי הכא נמי השתא הוא דחטר 4GT4L הכא נמי הרי דם לפניך השתא מקוה על חוקתו ואימא לא חסר הרי חסר על הוקתו ואימא לא טבל אדרבה העמד

הגס חזיתיה החם איכא חרתי לריעותא הכא איכא חדא לריעותא ורמי חבית אמקוה מאי שנא הכא ודאי ומ"ש הכא ספק א"ר חנינא מסורא מאן חנא חבית ר"ש היא דלגבי מקוה נמי ספקא משוי ליה דתנן מקוה שנמדד ונמצא חסר כל הטהרות שנעשו על גביו למפרע בין בר"ה בין ברה"י

חסר ואתא חסר ואתא - ואיתרע לה לחזקה מקמי הכי טובא ולא ידעינן מאימת הלכך ריע טפי מאשה: תרתי לריעותא - העמר טמא על חזקת טומאה ובחזקת טהרה דמקוה איכא ריעותא שהרי חסר

תרתי לריעותא - העמד טמא על חזקת טומאה ובחזקת טהרה דמקוה איכא ריעותא שהרי חסר לפניך. אבל באשה בדידה הוא דאיכא ריעותא שהורע חזקת טהרתה קצת שהרי דם לפניך ומשום הך ריעותא לחודה לא מרעינן לה הואיל ובטהרות לא משכחת ריעותא אחריתא דכי אמרת העמידם על חזקתם בחזקת טהרתם הם:

ומאי שנא מחבית - לב"ש פריך:

ורמי חבית אמקוה - דהא תרוייהו איכא תרתי לריעותא:

ברה"י תולין - מעמא מפרש לקמן:

٤

והא איכא שוטה - שאינה מבינה להרגיש:

לאפוקי מדר' אליעזר - במתני' היא לקמן (נדה דף ז.):

ודאי השתא בבדיקת עד נפק:

מרגשת - שנט"ר בלע"ו. כלומר יודעת בעצמה כשיוצא דם ממנה והא מדלא ארגשה מאחמול ומאי שנא ממבוי - לשמאי פריך:

ברה"ר:

דתחלת טומאה איתקש לסוטה סוף טומאה לא איתקש ואם כן מאי טעמא דרבי שמעון דמטהר ואיבעית אימא - אי מסוטה גמרי רבנן הוה להו למימר ברה"ר טהור אלא לאו מסוטה מצינן למגמר

רגלים לדבר - סימן טומאה איכא:

סוטה ברשות הרבים מהורה - אין רשות הרבים מקום סתירה:

ועשאוה כודאי - שאסורה לבעלה עד שתשתה:

מומאה מתחלת טומאה מה תחלת טומאה אימא היינו טעמא דרבי שמעון גמר סוף בכא מאי רגלים לדבר איכא ואי בעית יש רגלים לדבר שהרי קינא לה ונסתרה נמי ברה"י טמאה ודאי הכי השתא התם סוטה מה סוטה ברה"י טמאה ודאי הכא הכא נמי ברה"ר טהור אי מסוטה אימא כי שמעון סבר כי סומה מה סומה ברה"ר מהור ערתי לריעותא כודאי טומאה דמי ורבי כל ספק טומאה ברה"ר טהור כיון דאיכא ברה"ר מה לי חסר ברה"י וכי תימא הא ליכא הכא משום חסר הוא מה לי חסר התם משום סתירה הוא וסתירה ברה"ר מהור הכא נמי ברה"ר מהור הכי השתא מסוטה אימא כי סוטה מה סוטה ברה"ר כודאי הכא נמי ספק ועשאוה כודאי N٤ סברי כי סומה מה סומה ספק היא ועשאוה ושניהם לא למדוה אלא מסוטה רבנן

וליתני נשים לאפוקי מדרבי אליעור דא"ר הא כל הנשים קתני כל הנשים פקחות רגלים והאיכא שוטה מודה שמאי בשוטה אתבע מנעתבא מנדי דהוה אהרגשת מי היא ולשמאי האיכא ישנה ישנה נמי אגב בעצמה והלל כסבורה הרגשת מי רגלים היינו טעמא דשמאי הואיל ואשה מרגשת מתבמא כטבטי בריעותא דמי 「お口にお כיון דאיכא שרצים דגופיה ושרצים דאתו בו שרץ או עד שעת הכיבוד התם נמי עד שיאמר בדקתי את המבוי הזה ולא היה בעון השרץ שומצא במבוי מטמא למפרע מפקינן ליה מטומאתו ומאי שנא ממבוי בכא גברא בחזקת טומאה קאי מספקא לא מהרה קאי מספקא לא מחתינן ליה לטומאה מהור ורבנן הכי השתא התם גברא בחזקת סוף טומאה ספק טבל ספק לא טבל ברה"ר ספל נגע ספק לא נגע ברה"ר מהור אף

מוקמי דם

ולחרוצי כי האי גוונא הלל טעי וסבר טעמא דשמאי אם איתא כו" וקשיא ליה קופה וקאמר ליה סייג - חזוק וגדר מדרבנן לטמא למפרע. וה"ה דמצי למיפרך הני מחני' אהנך לישנא דלעיל כשעירה את הקופה:

וקא מקשי ליה קופה - הרי קופה דלא אמר אם איתא דהוה שרץ מעיקרא הוה נפיק עם הטהרות מפריה ורביה - דכיון דחיישינן לדם בבית החיצון לבו נוקפו ופורש מן האשה:

ומה הפרש בין זו לזו - והא טומאה דלמפרע הוא:

ונמצא בה שרץ בזוית אחרת - לאחר שניטלו טהרות מן הקופה:

בוב אתי משמשת במוך מטמאה למפרע:

לאביי איכא מוך - ללישנא דאשה מרגשת אפי' משמשת במוך נמי דיה שעתה וללישנא דמעיקרא בין הני לישני - אשה מרגשת ומעיקרא הוה אתי:

מכויץ כויץ - ויש מקומות לדם לצאת:

אלא בשעת הצורך ושמא מוך העמיד את הדם. ג' נשים משמשות במוך קטנה מעוברת ומניקה: משמשת במוך - ממלאה אשה אותו מקום מוכין לשאוב את הזרע שלא תתעבר ואינה נוטלתו משם

חלוק זה ולא היה בו כתם או עד שעת כבוס ולא אמרינן אי נפיק מגופה הוה מרגשת: והא איכא כתמים - הרואה כתם דקיימא לן לקמן (נדה דף נו.) מטמאה למפרע עד שתאמר בדקתי

לאביי איכא מוך לרבא איכא מוך דחוק קופה לזו יש לה שולים ולזו אין לה שולים ומאי איכא בין האי לישנא להאיך לישנא פריה ורביה ולמאי דקטעית נמי דקמקשית איכא למרמינהו להני לישני ליכא למרמי נאמר ליה שמאי טעמא דידי משום בטול למרמי חבית ומקוה ומבוי להאיך לישנא דם מעיקרא הוה אתי וקא מקשי ליה קופה בין הני לישני להאיך לישנא איכא בינייהו הוא סבר טעמא דשמאי דאם איתא דהוה כויץ ומודה רבא במוך דחוק - ומאי איכא דם מעיקרא הוה אתי התם הלל הוא דקטעי במוך רבא אמר מוך נמי אגב זיעה מכויץ הא חניא כי האיך לישנא דאם איתא דהוה למימר אמר אביי מודה שמאי במשמשת מפריה ורביה ומאן דתני האי לישנא משמשת במוך מאי איכא לו שמאי להלל א"כ בטלת בנות ישראל משום בטול פריה ורביה תניא נמי הכי אמר העמידוהו ושמאי כוחלי בית הרחם לא מעיקרא הוה אתי והלל כותלי בית הרחם אין לה שולים רבא אמר טעמא דשמאי היינו טעמיה דשמאי דאם איתא דהוה דם הפרש בין זו לזו לזו יש לה שולים לזו עברה האי דם מהיכא אתי אי בעית אימא בראשונות ממאות אמר לו אבל ומה בצפור לא נתעסקה בשוק של טבחים לא בזוית זו ונמצא שרץ בזוית אחרת שמהרות כשמאי אמר אביי מודה שמאי בכתמים מ"ט אתה מודה בקופה שנשתמשו בה טהרות והאיכא כתמים לימא תנן כתמים דלא מהגלבא בוב אתי אמר לו הלל לשמאי אי אליעזר ארבע נשים וחו לא קמ"ל כל הנשים תניא כי האי לישנא דאם איתא דהוה דם

שולים אין לה שולים מ"ט דר" יוחנן אין כי פליגי חזקיה ורבי יוחנן בקופה שאין לה כי מודו שמאי והלל בקופה שיש לה שולים מודו בקופה דטהרות הראשונות טמאות הראשונות ממאות והא (בית) שמאי והלל בראשונות מהורות רבי יוחנן אמר מהרות ונמצא שרץ בזוית אחרת חוקיה אמר טהרות איתמר קופה שנשתמשו בה טהרות בזוית זו (שולי"ם בדוקי"ן מכוסי"ן בזוי"ת סימ"ן) למצרות נמי לא דאם כן לבו נוקפו ופורש מי קאמינא לטהרות הוא דקאמינא ושמאי ישראל מפריה ורביה והלל מפריה ורביה דעבדינן סייג אמר ליה א"כ בטלח בנוח סייג לדבריך דמאי שנא מכל התורה כולה איתא דהוה דם מעיקרא הוה אתי ומיהו עשה ליה הלל לשמאי אין טעמא קאמרת דאם לישנא משום בטול פריה ורביה הכי קאמר ולמאן דתני האי לישנא הא תניא כי האיך

מברה:

לעכובי שרץ:

עשרה דליים מים בזה אחר זה ונמצא שרץ

שמאי והלל בקופה שאינה בדוקה פירי קפיד עלייהו ואי בעית אימא כי מודו קירי לא שרקי אי נמי מיא לא קפיד עלייה. לימא חזקיה לית ליה דר' ינאי מיא שרקי אוגנים אבל יש לה אוגנים כולן טמאין לקיש משום רבי ינאי לא שנו אלא שאין לה באחד מהן הוא ממא וכולן טהורין ואמר ריש

בקופה שאינה בדוקה - שלא בדקה בשעה שנתן מהרות לתוכה הלכך אין להעמידה על חזקת

לא קפיד עלייהו - אי משייר מינייהו לחוך הדלי הלכך אינו שופך כל הדלי על פניו ומצו אוגנים

לשרץ אבל פירי לא שרקי וכשעירה מהרות ממנה הפכה כולה על פניה לפי שאין פירות נוחין מיא שרקי - ואין צריך להפוך הדלי על פניו כשהוא מערה הלכך איכא למימר אוגנים עכבוהו

שמאי טעמא דידי משום העמד אשה על חזקתה אי משום אשה מרגשת ולמאי דקא טעית נמי דקא

לישרק ולצאת הלכך אי הוה שרץ עם הטהרות הוה שריק ונפיל בהדייהו:

מאי טעמא דר' יוחנן - הא ודאי אילו הוה התם בשעת טהרות הוה נפיק בהדייהו: שיש לה שולים - והוא הוציאן דרך הפה הלכך אם שרץ היה בה לא ראהו ולא יצא:

אשרה דליים - י' פעמים בדלי אחד ומערה בכלי גדול:

מקשת לי קופה זו יש לה שולים כו':

לה שולים ויש לה אוגנים - והתניא המדלה

הדף - קרש מונח על גבי יתדות בכותל:

בטהורה ודאי בין לחומרא כגון נגע באחד בלילה לאחזוקי בטומאה ודאית:

דבתר שעת מציאתן אזלינן בין לקולא בין לחומרא בין לקולא כי הכא גבי מחט ומטלית לאחזוקי דבתר שעת מציאתן אזלינן בין לקולא בין לחומרא בין לקולא כי הכא גבי מחט ומטלית לאחזוקי

חלודה - רדוליר"א:

לשרוף - דלא מחזקינן טומאה ודאית ממקום למקום לשרוף עליה תרומה:

מת טהור ולא אמרינן כי היכי דהכא מת התם נמי הוה מת במקומו הראשון:

ובמקום מציאתן - אם מצאו שחרית מת באותו מקום שנגע בו בלילה טמא אבל מצאו במקום אחר

בזוית בית - כדמפרש ואזיל שטלטלה לקופה בזוית אחרת לאחר שניטלו מהרות ממנה: ממקום למקום - דלא אמרינן מאידך זוית הוה בה שרץ עם הטהרות אלא אמרינן לאחר שהביאה

למימר עם סילוק ידיו נפלו וחזקיה במכוסה מש"ה מטהר: מכוסה היא - דלא נפיל בה דם מעלמא וקופה דכוותה במכוסה עסקי' ואפ"ה ממאה וקשיא לחזקיה:

והא דומיא דאשה קחני - בההיא דהלל ושמאי דקחני מה הפרש בין זו לזו: ואיבעית אימא - הא והא בבדוקה אלא דשמאי והלל כשאינה מכוסה ופיה מלמעלה הלכך איכא

בית זו וטלטלוה בזוית אחרת ונמצא שרץ ה"ק קופה שנשתמשו בה טהרות בזוית ורבי יוחנן בזוית בית והא קופה קאמר שמאי והלל בזוית קופה כי פליגי חוקיה מכוסה דמיא ואיבעית אימא כי מודו מכוסה היא כיון דשכיהי בה דמים כשאין עייי כסוי והא דומיא דאשה קתני ואשה מכוסה מכוסה היכי נפל כגון שתשמישה מכוסה כי פליגי חזקיה ורבי יוחנן בקופה אימא כי מודו שמאי והלל בקופה שאינה דמים כשאינה בדוקה דמיא ואיבעית קתני ואשה בדוקה היא כיון דשכיחי בה סילוק ידו נפל והא דומיא דאשה מר סבר הא בדקה ומר סבר אימור עם כי פליגי חוקיה ור' יוחנן בקופה בדוקה

בזוית אחרת חזקיה סבר לא מחזקינן מימאה ממקים למקום ורבי יוחנן סבר מחזקינן ימי מחזקינן והחנן נגע באחד בלילה ואיני יודע ממקום למקום ורבי יוחנן סבר מחזקינן ימי אם חי אם מת ולמחר השכים ומצאי מת ר"מ מציאתן וחני עלה כשעת מציאתן ובמקום מציאתן וכי תימא הני מילי לשרוף אבל מציאתן וכי תימא הני מילי לשרוף אבל מיניאתן וכי תימא הני מילי לשרוף אבל הממאות כשעת מציאתן ואמאי לימא שכל הממאות כשעת מציאתן ואמאי לימא שכל הממאות כשעת מציאתן ואמאי לימא שנמצאת מלאה חלודה או שבורה מהורה מהורה האי מעיקרא מחט מעלייתא היא והשתא היא והעלה חלודה ונן מטלית המהומהם הוא דהעלה חלודה בין לקולא בין לחומרא מימא כשעת מציאתן בין לקולא בין לחומרא

כדברי זה ולא כדברי זה לא כדברי שמאי וחכ"א לא כדברי זה כו' ת"ר וחכ"א לא מדף כדכתיב (ויקרא כו:לו) עלה נדף ואב"א הכא בטומאה דרבנן דיקא נמי דקתני ברה"ר בין ברשות היחיד ספקו מהור לישאל וכל דבר שאין בו דעת לישאל בין ספקה ממא משום דהוי דבר שאין בו דעת מומאה ברה"י הוא וכל ספק טומאה ברה"י בכונה לא אמרינן מכני האי ככר ספק אתא ושדא אדם דבכונה אמרינן עורב דשלא נכנס לשם ונטלה - הכא נמי נימא עורב התם כדקתני מעמא שאני אומר אדם מהור וא"ר אלעזר לא נצרכה אלא למקום מדרון עד שיאמר ברי לי שלא נכנס אדם שם שאני אומר אדם טהור נכנס לשם ונטלה שאם נפלה א"א אלא א"כ נגעה טהורה ככר ע"ג הדף ומדף טמא מונח תחתיו אע"פ משרף לא שרפינן מחלא חלינן וויטנו ובמלום מציאחן אבל שלא במקום מציאחן

אמר רבה מאי טעמייהו דרבנן אשה מרגשת מפקידה לפקידה ממעטת על יד מעת לעת ממעטת על יד מפקידה לפקידה תנא נמי מסמגול עני מתנו לתנו איידי דחנא מעל"ע מצמה בשעה ראשונה ומצאת טהורה לא מפקידה לפקידה פשיטא כיון דבדקה טמאה אין אומרים תטמא מעת לעת אלא ושלישית ולא בדקה ולרביעית בדקה ומצאה ראשונה ומצאת טהורה וישבה לה שניה על יד מעת לעת כיצד בדקה עצמה בשעה אלא מעת לעת ומפקידה לפקידה ממעטת ממאה אין אומרים תטמא מפקידה לפקידה ושלישי ולא בדקה ולרביעי בדקה ומצאה באחד בשבת ומצאת טהורה וישבה שני על יד מפקידה לפקידה כיצד בדקה עצמה ממעטת על יד מעת לעת מעת לעת ממעטת על יד מפקידה לפקידה ומפקידה לפקידה שהפריז על מדותיו אלא מעת לעת ממעטת

שלא עשה סייג לדבריו ולא כדברי הלל

לא נצרכה - האי שאני אומר: עורב אייתי ושדא - לאחר שטלטל הקופה לזוית אחרת ובזוית הראשונה לא היה: מכדי האי ככר ספק טומאה הוא - ספק נגע ספק לא נגע אבל אקופה לא פריך דהא לא איתחזיק טומאה בזוית של בית הראשון. וכי היכי דפריך אככר מצי למיפרך אמחט ואמטלית ולשנויי

כרמשני: בטומאה דרבנן - כגון הנך מעלות דחומר בקדש (חגיגה כ:) בגדי פרושין מדרס לאוכלי תרומה

(שם יח:) ומש"ה אפילו ברה"י ספקו טהור:

שהפריז - שהגדיל והרחיב מדתו שטמאה למפרע מפקידה לפקידה: איידי דתנא מעת לעת ממעטת על יד מפקידה לפקידה - דאיצטריך למיתניה דלא תימא עם סילוק ידיה ראתה באחד בשבת תנא נמי כו':

מאי טעמא דרבנן - מאי האי שיעורא דמעת לעת דבשלמא מפקידה לפקידה דהלל ניחא דשמא עם סיליק ידיה ראתה אלא מעת לעת מאי שיעורא הוא:

ורבה לחדודי לאביי הוא דבעי אלא מאי בעצמה א"ל אביי אם כן תהא דיה שעתה

דת"ר אשה שיש לה וסת כתמה ממא למפרע אפילו שלא בשעת וסתה אמר מאן תנא להא בשעת וסתה ודברי הכל מכלל דר' דוסא וסתה אבל בשעת וסתה מודו ליה ומתניתין קליגי רבנן עליה דר' דוסא אלא שלא בשעת בשעת שעתה אפילו תימא רבנן עד כאן לא

ר' דוסא אומר כל אשה שיש לה וסת דיה

שלא בשעת וסתה מודי להו ומתניתין בשעת

דוסא עלייהו דרבנן אלא בשעת וסתה אבל

אפגלו עימא רבי דוסא ע"כ לא פליג רבי

לעת נימא רבנן היא ולא רבי דוסא ...

שאם תראה שלא בשעת וסתה מטמאה מעת

שיהו בודקות עצמן שחרית וערבית שחרית

אמר שמואל חכמים תקנו להן לבנות ישראל

טעמייהו דרבנן כי הא דאמר רב יהודה

להכשיר מהרות של לילה וערבית להכשיר

טהרות של יום - וזו הואיל ולא בדקה

הפסידה עונה מאי עונה עונה יתירה

א"ל רב פפא לרבא והא זימנין משכחת לה

ג' עונות במעת לעת השוו חכמים מדותיהן

מלא תחלוק במעת לעת איבעית אימא

שלא יהא הוטא נשכר מאי בינייהו איכא

בינייהו דאתניסה ולא בדקה – כל אשה

שיש לה וסת [וכו'] לימא מתני' ר' דוסא

היא ולא רבנן דתניא ר"א אומר ארבע נשים

דיין שעתן בתולה מעוברת מניקה וזקנה

ווו - שברקה עכשיו ומצאה טמאה והרי ימים רבים שלא ברקה: חכמים תקנו להן וכו' - מתני' היא (לקמן נדה יא.) פעמים היא צריכה להיות בודקת כו':

נענ גא: עונות היום אמש ואתמול למפרע עד צהרים והשתא קנסינן לה שתי עונות ורבנן חדא הוא דקנסו ג' עונות - כגון אם לא בדקה ימים רבים ובדקה בצהרים דמטמאין לה מעת לעת דהוה להו ג'

וסתה ור' דוסא היא

ומפני שאיחרה עד הצהרים והוסיפה לחטוא לא תפסיד אלא לילה וחצי יום: נשכר דאילו זו שלא בדקה עצמה ימים רבים ובדקה לה היום שחרית היתה נקנסת מעת לעת שלם אב"א - להכי מטמינן לה מצהרים דאתמול דאי אמרת לא נקנס אלא עונה יתירה נמצא חומא

ד' נשים דיין שעתן - מפני שדמיהן מסולקים ואין דם מצוי בהן: תחלוק איכא: דאיחניסה - שנאנסה שחרית ולא בדקה ללישנא דחומא נשכר ליכא דהא נאנסה ללישנא דלא

אלא שלא בשעת וסתה - דכיון דראתה שלא בזמנה איכא למיחש דלמא מקמי הכי הוה דהא ליכא

כחמה טמא למפרע - עד שעת הכבוס. אף על גב דבראייתה דיה שעתה מטמאינן כחמה למפרע למימר אורח בזמנו בא:

לימא רבון היא - דאמרי שלא בשעת וסתה מטמאה למפרע: דהא אשכחינן בראייה טומאה למפרע שאם תראה שלא בשעת וסתה מטמאה למפרע:

112 11

ומי אית ליה לרבי הנינא כתם כלל והתניא סדינין שלה מלוכלכין בדם אין חוששין לה מעינוקת שלא הגיע זמנה לראות שאפילו חכמים דיין שעתן כתמן כראייתן חוץ הנשים כתמן טמא למפרע ונשים שאמרו שמואל משום רבי חנינא בן אנטיגנוס כל בן אנטיגנוס היא דאמר רב יהודה אמר דיין שעתן כתמן כראייתן מני רבי חנינא לראייתה הא שאר נשים שאמרו הכמים שיש לה וסת הוא דפליגי רבנן בין כתמה בשעת וסתה מטמאה מעת לעת טעמא דאשה לחומרא מוקמינן - קתני שאם תראה שלא כיון דאיכא לאוקומי לקולא ולחומרא וגולמא איפכא

וברייתא דברי הכל

כל הנשים כתמן ממא ונשים שאמרו הכמים

בעדים כו' אמר רב יהודה אמר שמואל לראות משהגיעו ימי הנעורים והמשמשת זמנה לראות אין לה כתם ואימתי הגיע זמנה שהגיע זמנה לראות יש לה כתם ושלא הגיע חכמים דיין שעתן כחמן כראייתן ותינוקת רבי הנינא בן אנטיגנוס אומר נשים שאמרו חכמים דיין שעתן כתמן טמא למפרע דר"מ כל הנשים כתמן טמא למפרע ונשים שאמרו אין ר"מ היא דמחמיר גבי כתמים דתניא ועבדא מכעל דתנא קמא סבר אפי' למפרע להן כתם למפרע אבל יש להן כתם מכאן להן כתם מאי לאו אין להן כתם כלל לא אין אומר נשים שאמרו חכמים דיין שעתן אין דיין שעתן כתמן ממא ד' חנינא בן אנטיגנוס

עד שלפני תשמיש אינו ממעט כפקידה

ולוקמא איפכא - כדאוקמיה מעיקרא ומ"ט הדרי בה הא שפיר מצי לאוקמי מחני" דברי הכל

וברייתא רבנן:

וסתה ד"ה מטמאה למפרע: ΓΟΠΕ ΕΚΊΥ ΓΕΨΠΆ ΆΓGΓαΙΆ ΕΚΊΛΠΆ ΕΨΥΠ ΓΟΠΕ ΓΆΓCΆ ΓΩΠΩΎ ΓΩΟΩΆ ΚΕ ΚΏΘΓΥ ΓΨΚΆ ΕΨΥΠ לקולא ולחומרא - מעיקרא אוקימנא לקולא דבשעת וסתה דברי הכל דיה שעתה ובשלא בשעת

בא שאר נשים שאמרו הכמים דיין שעתן - כגון ארבע נשים דלא אשכהן בהו ראייה ממא" למפרע

לענג מאם עראב - כמו אמר מר:

כתמן נמי אינו טמא למפרע:

כתמן כראייתן - מכאן ואילך טמאות:

דמחמיר בכתמים - טפי מבראייתה דראיית ארבע נשים הואיל ואין דם מצוי בהן אמרינן השתא ומי אית ליה לרבי הנינא כתם כלל - בארבע נשים ואפילו מכאן ולהבא:

רבי הנינא בן אנטיגנוס אומר נשים שאמרו הכמים דיין שעתן כחמן כראייתן - כלומר נשים אתי ומכי אתי חזיתיה אבל בכתם איכא למימר אי בדקה לחלוק מעיקרא הוה אישתכח:

אינו ממעט - על יד מעת לעת ועל יד מפקידה לפקידה: שאמרו הכמים דיין שעתן כתמן כראייתן לטמאה מכאן ולהבא:

שמהומה לביתה - ממהרת לשמש

וכי מהומה לביחה מאי הוי מתוך שמהומה מ"ט אמר רב קטינא מתוך שמהומה לביתה

המשמשת בעדים הרי זו כפקידה מאי לאו לביתה אינה מכנסת לחורין ולסדקין – תנן

חד לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש לא

אירי ואירי לאחר תשמיש ואחד לו ואחד

לה כדתנן דרך בנות ישראל משמשות בשני

ערים אחד לו ואחד לה האי מאי אי אמרת

בשלמא חד לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש

איצטריך סד"א מחוך שמהומה לביתה לא

בדקה שפיר קמ"ל הרי זו כפקידה אלא אי

אמרת אידי ואידי לאחר תשמיש פשיטא

מהר דתימא שמא תראה טפת דם כחרדל

ותחפנה שכבת זרע קמ"ל ואיבעית אימא

שתי בדיקות אצרכוה רבנן חד לפני תשמיש

וחד לאחר תשמיש וכי קתני הרי זו כפקיד'

ותחפנה שכבת זרע - ואפי' דלאחר תשמיש נמי לא ליהוי כפקידה קמ"ל: אחד לו - שמקנח בו בעצמו:

תשמיש קאי. וא"ה עד שלפני תשמיש למה הוזכר מחניחין תרחי קתני ואשמועינן חנא דמחניחין ואי בעית אימא - לעולם חד לפני תשמיש וחד לאחר תשמיש ואפ"ה הרי זו כפקידה אלאחר

לה וסת הרי זו כפקידה ההוא דלאחר תשמיש: דשני בדיקות אצרכוה רבנן וה"ק משמשת בעדים כלומר מצוה עליה לשמש בעדים ואע"פ שיש

ליה יד חברותיה

והשתא דא"ר יוחנן

כשחברותיה נושאות אותה במטה דהויא

בו דעת לישאל ספקו טהור תרגמה זעירי

שאין בו דעת לישאל הוא וכל דבר שאין

אדם לטמא בגדים - מכדי האי מטה דבר

לעת שבנדה עושה משכב ומושב לטמא

מטמיא מסייע ליה לזעירי דאמר זעירי מעת

מעמא דריה שעתה הא מעת לעת מטה נמי

עסוקה בטהרות ופרשה וראתה הא קמ"ל

יושבת במטה ועסקה בטהרות ליתני היתה

כיצד דיה שעתה וכו' למה לי למיתני היתה

דטהרות אבל מפקידה לפקידה לא קמ"ל

מהו דתימא מעת לעת חשו בה רבנן לפסידא

מעת לעת ממעטת מפקידה לפקידה מיבעיא

נמשמשת ממעטה על יד מעה לעה השהא

אלאחר תשמיש והא המשמשת קתני תני

טמאה כמשכב נדה עצמה שמטמא אדם הנוגע בו טומאה חמורה לטמא בגדים שעליו דכתיב (ויקרא טעמא משום דיה שעתה - משום דיש לה וסת הא אם אין לה וסת דמטמיא מעת לעת מטה נמי

לישאל כו' דבשלמא אטהרות בלא מטה ניחא דכיון דהיא עסוקה בהן ואוחזתן בידה הוו להו כידה מכדי הך מטה דבר שאין בו דעת לישאל הוא - ומעת לעת ספק טומאה הוא וכל שאין בו דעת מ"ו:כ"א) וכל (אשר יגע) במשכבה יכבס בגדיו:

קרקע ספק לא נגע ואע"פ שאדם לא היה עסוק בכלי המיטמא הואיל והטומאה באה ע"י אדם ספק הבאה בידי אדם - כגון זו דטומאה על ידה באה וכגון נושא שרץ בידו ספק נגע בכלי המונח ע"ג טומאה לטמא מסוטה גמרינן לה וסוטה יש בה דעת לישאל:

השתא מעת לעת - דאתמול דומן ארוך הוא ממעטת פקידה זו דעדים:

לא מטמא אדם אמר רבא ותסברא קל לאו מה מגעה לא מטמא אדם אף משכבה לעת שבנדה משכבה ומושבה כמגעה מאי מבי חוואי אתא ואייתי מתניתא בידיה מעת לטמא בגדים איני והא כי אתא אבימי שבנדה עושה משכב ומושב לטמא אדם הרבים טהור גופא אמר זעירי מעת לעת הושעיא ברשות היחיד ספקו ממא ברשות בידי אדם הוא בר מיניה דההיא דתני רב שונים בטהרות אמאי הא ספק טומאה הבאה אומר אומרים לו שנה ושונה אמרו לו אין נאם אג אפתו אא,,כ ניה מעא בתב,,י למעלה מראשו ספק נגע ספק לא נגע מהור ומצבוע ומומאוע כגבו ומצבוע ומומאוע לישאל מיתיבי היה מתעטף בטליתו במונח על גבי קרקע כמי שיש בו דעת בבאה בידי אדם נשאלים עליה אפי' בכלי אותה במטה גופא א"ר יוחנן ספק טומאה דעת לישאל אע"פ שאין חברותיה נושאות אפי' בכלי מונח ע"ג קרקע כמי שיש בו ספק טומאה הבאה בידי אדם נשאלין עליה

וחומר הוא ומה כלי חרס המוקף צמיד פחיל הניצול באוהל המת אינו ניצול במעת לעת שבנדה משכבות ומושבות שאינן ניצולין באהל המת אינו דין שאין ניצולין במעת לעת שבנדה והא אבימי מבי חוזאי מתניתא קאמר אימא משכבה ומושבה

היה מתעטף בטליתו וטהרות בצדו - והוא היה טמא ספק טימא טהרות בטלית כשהגביהו על כחפו ספק לא נגע או טמאות בצדו כגון שרץ והוא טהור ספק נטמא טליתו ספק לא נטמא:

ענה - פעם אחרת אם יגע עכשיו בידוע שנגע בתחלה: כמגעה - בכלי שנגעה בו נדה שאינו מטמא אדם שהרי ראשון הוא ואינו מטמא אדם אלא אב

הטומאה: כלי חרס - ניצול באהל המת דכתיב (במדבר יט) וכל כלי פתוח אשר אין צמיד פתיל עליו טמא הא יש צמיד פתיל עליו טהור:

ا تا ١

לטמא בגדים אף משכבה ומושבה מטמא אדם לטמא בגדים אף משכבה ומושבה מטמא אדם לטמא בגדים הניא כוותיה דרבא הרואה דם מטמאה מעת לעת ומה היא מטמאה משכבות ומושבות אוכלין היא מטמאה משכבות ומושבות אוכלין משקין וכלי חרס המוקף צמיד פתיל ואינה מקולקלת למנינה ואינה מטמאה את בועלה למפרע ר' עקיבא אומר מטמאה את בועלה ואינה מונה אלא משעה שראתה הרואה ואינה מונה אלא משעה שראתה היא מטמאה אוכלין ומשקין משכבות ומושבות וכלי אוכלין ומשקין משכבות ומושבות וכלי וחרס המוקף צמיד פתיל ומקולקלת למנינה חרס המוקף צמיד פתיל ומקולקלת למנינה שראתה וזה וזה תולין לא אוכלין ולא

כמצת תאמני מני מצת תאמני מממא אנם

שורפין ורבא אי שמיע ליה מחניתא קל לימא מחניתא ואי לא שמיע ליה מחניתא קל וחומר מנא ליה - לעולם שמיע ליה מחניתא ואי ממחניתא הוה אמינא או אדם או בגדים אבל אדם ובגדים לא משום הכי קאמר ק"ו אמר רב הונא מעת לעת שבנדה לקדש אבל לא לתרומה אי הכי ליחני גבי מעלות כי קחני היכא דאית ליה דררא דטומאה אבל היכא דלית ליה דררא דטומאה לא קחני היכא דלית ליה דררא דטומאה לא קחני מיחיבי מה היא מטמאה אוכלין ומשקין מאי מיחיבי מה היא מטמאה אוכלין ומשקין מאי

אמר רב חסדא לא נצרכה אלא לתקן שירים

וכלי חרס המוקף כו' - כלומר אפילו הוא מוקף צמיד פתיל שאי אפשר ליגע בחוכו מטמאה אותו בהיסט שהזב והנדה מטמאין כלי חרס בהיסט מה שאין כן בשאר טמאין דכתיב (שם) וכלי חרס אשר יגע בו הזב ישבר ותניא בתורת כהנים יכול יטמא הזב כלי חרס מאחוריו במגע נאמר כאן אשר יגע בו והלא אויר כלי חרס אשר חבושל בו ישבר מה להלן מאוירו אף כאן מאוירו אם כן מה ת"ל אשר יגע בו והלא אויר כלי חרס ממא בלא נגיעה כדקיימא לן בהכל שוחטין (חולין כד:) תוכו אשר יגע בו והלא אויר בלי הרס ממא בלא נגיעה בדמיים

אע"פֿ שלא גגע בו אלא איזהו מגעו שהוא ככולו הוי אומר זה היסטו: הרואה כתם מטמאה למפרע - עד שעת כיבוסו של חלוק זה שכבסה קודם לבישה זו: ורבא - דפשיטא ליה בכלי חרס לעיל וגמר משכבות מכלי חרס מאי שנא דפשיטא ליה בכלי חרס

מפי ממשכב: ורבא - דפשיטא ליה בכלי חרס לעיל וגמר משכבות מכלי חרס מאי שנא דפשיטא ליה בכלי חרס

אי ממחניתא הוי אמינא - למשכבות דקחני לטמא אדם או בגדים: גבו מווילום - בסבם הנמך בהדוו (הנונד בי).

גבי מעלות - בפרק חומר בקדש (חגיגה כ:):

מה היא מטמאה - היינו ברייתא דלעיל: אף בשעת עברתן - מתניתין היא (לקמן נדה ד' יא.) אף בשעה שהם מסתלקות ומסיימות לאכול

תרומה צריכות קבדוק: לתקן שירים שבפניה - שנגעה בהם ומהניא לה הך בדיקה שאם תמצא עכשיו טהורה לכשתבדוק ערבית כמשפטה ותמצא טמאה לא חטמא למפרע אלא עד שעת בדיקתה ולא תהא התרומה בכלל

טומאה דמפרע שהרי בדקה לאחר העברתה. אלמא טומאת מפרע לתרומה נמי גוור: ומשנינן רב הונא מתני - להא דרבי יהודה שבדיקה זו באה לשרוף שירים שבידיה אם תמצא גפה - סותמת בטיט בידיה ומדיחה ידיה מן הטיט:

והא בעי אפרושי תרומה - אחת מכל מין דהיינו א' מעשר וכיון דליכא עשר היאך יפריש:

כגון שהפריש לד' מהארבעים חלות בעיסתן ולאחר אפיית כולן שחט תודה עליהן:

ומשני האפרשינהו בלישייהו - לעולם מאי תרומה תרומת לחמי תודה ודקאמר באפיה מאי בעיא

כולן ממאות - משום מעת לעת שבנדה: תרומת לחמי תודה - ארבע הלות מד' מינין שבתודה נותנין לכהן דכתיב (ויקרא זי:י"ד) והקריב

בימיהם ולעול' קדש הוו. כך שמעתי בחומר בקדש וכך היא שנויה:

ממאה תשרפם וכגון שבודקת עצמה לאחר עברתה לאלתר:

קדש בימי רבי מי הוה - כמה שנים היה אחר החורבן בסוף התנאים: חבריא מדכן בגלילא - חבירים שבגליל מטהרים יינם לנסכים ושמנן למנחו' שמא יבנה בהמ''ק

אלא רבים פליגי עליה - ובטלין דברי היחיד והתחיל להתחרט ואמר כדי הוא כו':

באחר שנוכר - שלא יפה עשה:

מעשה ועשה רבי כר' אליעזר - באשה ילדה שעברו עליה שלש עונות של שלשים יום שלא ראתה ואמר רבי אליעזר במחניתין (לקמן נדה ז:) כל אשה שעברו עליה שלש עונות דיה שעתה ופליגי רבנן עליה דאין דיה שעתה אלא שעברו עליה ג' עונות מחמת זקנה סמוך לזקנתה:

מעשה בשפחתו של רבן גמליאל שהיתה מדכן בגלילא הכא נמי בימי רבי ה"ש עבי מי הואי בדעולא דאמר עולא חבריא בימי רבי אלא אי אמרת לקדש קדש בימי אמרת בשלמא לתרומה היינו דהואי תרומה אליעזר לסמוך עליו בשעת הדחק אלא רבים פליגי עליה אמר כדי הוא רבי כמר וכיון שנזכר דלאו יחיד פליג עליה (לאו) דלא איתמר הלכתא לא כמר ולא בשעת הדחק היכי עביד כותיה XZX שנוכר דאין הלכה כרבי אליעזר אלא כרבנן והוינן בה מאי לאחר שנוכר אילימא לאחר אמר כדי הוא ר"א לסמוך עליו בשעת הדחק עאשה ועשה רבי כר"א לאחר שנוכר שבידיה שבדקה עצמה כשיעור וסת - ת"ש רב הונא מתני לישרוף שירים MEGELL

נמג LXGLMינהו בלישייהו ע,,יש שוב פרוסה ואמרינן דאפרשינהו בלישייהו הכא מכל חד וחד אחד אמר רחמנא שלא יטול תרומה מינייהו וכי תימא דמפריש פרוסה ארבעים למצוה והא בעינן אפרושי שאפאן ד' הלות יצא והוינן בה והא בעינן דאמר רב טובי בר רב קטינא לחמי תודה באפרשינהו בלישייהו וכי הא ロスいど לחמי תודה תרומת לחמי תודה באפיה מאי מיהת ככרות של תרומה מאי תרומה תרומת לה א"כ היא ממאה וכולן טהורות كاللاد בדיקה היתה לי בין כל אחת ואחת אמר ואמר לה כולן טמאות אמרה לו רבי והלא ומצאה טמאה ובאת ושאלה את רבן גמליאל מדיחה ידה במים ובודקת באחרונה בדקה אופה ככרות של תרומה ובין כל אחת ואחת

מהרת קדש ולא בחולין שנעשו על מהרת רב שמואל בר רב יצחק בחולין שנעשו על לקדש אבל לא לתרומה קבלה מיניה לה גבי מעלות א"ל רב נחמן והא תני תנא בין לקדש ובין לתרומה ממאי מדלא קתני אמר רב הווא מעת לעת שבודה מטמאה בשתי שפחות היה לישנא אחרינא אמרי לה למה לה למהדר ולשייליה מעשה שהיה ושיילה אלא אי אמרת אידי ואידי דקדש חדא דקדש וחדא דתרומה היא היינו דהדרה היא טמאה וכולן טהורות אי אמרת בשלמא היתה לי בין כל אחת ואחת אמר לה אם כן לה כולן ממאות אמרה לו והלא בדיקה ממאה ובאת ושאלה לרבן גמליאל ואמר ידיה במים ובודקת ובאחרונה בדקה ומצאה חביות של יין ובין כל אחת ואחת מדיחה מעשה בשפחה של רבן גמליאל שהיתה גפה

לחולין שבארץ ישראל משגלגלה תעשה

בטומאה הולין נינהו ומותר לגרום טומאה

עד שלא גלגלה חעשה בטומאה משגלגלה

גר שלא גלגלה העשה

תנן התם נולד לה ספק טומאה

עמשה בטהרה

ערומה

בטהרה חולין הטבולין לחלה כחלה דמו ואסור לגרום טומאה לחלה תנא

קבלה מיניה רב שמואל - להך תיובתא מרב נחמן ואוקמא להא דקתני לקדש אבל לא לתרומה הכי קאמר בחולין שנעשי על טהרת קדש כו' אבל בתרומה ממש נהגא: תעשה בטומאה - אם ירצה יטמאנה ביד דסוף סוף הלת ספק היא ולא תאכל: תעשה בטהרה - בכלים טהורים ואל יטמאנה ביד ואע"פ דסוף סוף הלתה אסורה אסור לטמאה ביד הואיל ונגמרה מלאכתה להלה אסור לגרום לה טומאה ודאית דכתיב ואני נחתי לך את משמרת תרומותי ודרשינן בבכורות (דף לד.) שתי תרומות במשמע טהורה ותלויה ואמר קרא שומרנה:

1 1

על ספקו משום חולין הטבולין לחלה והאי אמר אביי כל שודאי מטמא חולין גזרו חולין הטבולין לחלה כחלה דמו הא טמיתנהו שלישי ושלישי טהור בחולין ואי אמרת באנחותא ומקפת וקורא לה שם מפני שהוא וקוצה הימנה חלתה ומניחתה בכפישה או אשה שהיא טבולת יום לשה את העיסה וחולין הטבולין לחלה כחלה דמו והתניא מהורין לבני הכנסת וממאין לתרומה שמשאן כבד ממא משאן קל טהוד וכולן שהיו פורקין מן החמור או טוענין בזמן נמי מטמר אלא בנשען דתנן זב וטהור שנינו כמו שני שבילין דהתם חולין גרידא ורבא דאמרי תרוייהו שלא תאמר בהוכחות ספק אמרו בספק חלה מאי ספק חלה אביי וחלתה תלויה לא אוכלין ולא שורפין באיזה

עד שתגמול את בנה נתנה בנה למניקה שנשואה מעוברת משיודע עוברה מניקה היא בתולה כל שלא ראתה דם מימיה אע"פ בתולה אבל הלכה כרבי אליעזר XIL וולינה אמר רבי יהושע אני לא שמעתי אלא נשים דיין שעתן בתולה מעוברת מניקה THEY WILL HER MANAGE WHEN בהו תרומה ואיבעית אימא הנח מעת לעת התם לא פתיכא בהו תרומה הכא פתיכא ולא בחולין שנעשו על טהרת תרומה בר רב יצחק בחולין שנעשו על טהרת קדש לחלה דאמר מר קבלה מיניה רב שמואל ולא גזרו על ספקה משום חולין הטבולין והא מעת לעת שבנדה דודאי מטמא חולין גזרו עליו משום חולין הטבולין לחלה טבול יום כיון דלא מטמא ודאי חולין לא

נמי לחולין הטבולין לחלה: אלא אפילו בנשען - דהוי ספק טומאה שאינה מוכחת הואיל וחנן לקמן דמהניא לתרומה מהניא שלא תאמר בהוכחות שנינו - בספק טומאה מוכחת:

וחולין הטבולין לחלה כחלה דמו - דמהני בהו ספק נשען כחלה גמורה:

שודאי מטמא חולין - כמו משא הזב:

ולא בחולין שנעשו על מהרת תרומה - וקס"ד הוא הדין לחולין הטבולין לחלה דהם נמי נעשין דודאי - נדה ממש:

ומשנינן חולין הטבולין לחלה חמירי מחולין שנעשו על טהרת תרומה דהכא עריבא בהו חלה בטהרת חלה המעורבת בהן:

אבל התם נטירותא יתירתא קביל עליה:

מתני' וחכ"א דיה שעתה - עד כ"ד חדש שהוא זמן הנקת התינוק. ובגמרא מפרש טעמא: פתיכא - מעורבת:

שעברו עליה - שלא ראתה:

הוא דגזור שלא יטמא חוכו בנגיעת אחוריו וטעמא מפרש בבכורות עבדו רבנן היכרא בהך טומאה אחורי כלים - דאמרינן לקמן אחורים טמאין ותוכו טהור דטומאת משקין לטמא כלים דרבנן והכי

בעינן דכתיב ואחר תמהר אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת בינתיים:

אלא יום שביעי בלבד - דשמא ראתה ימים שבינתיים וסתרה את מהרת יום הראשון דכולהו נקיים

ובדקו עצמן ראשון ושביעי ושאר חמשה ימים שבינתיים לא בדקו:

שבדקו עצמן - כשפסקו מזובן הוצרכו לספור שבעה נקיים בלא ראייה כדכתיב וספר לו וגו' בזוב וצריכה שבעה נקיים לבד ימי טומאת לידה וצריכה שני קרבנות אחד לזוב ואחד ללידה: צער לאחר השלשה ימים וילדה נתגלה הדבר למפרע שלא בא הדם מחמת הולד והרי היא יולדת דמה ודרשינן בבנות כותים דמה מחמת עצמה ולא מחמת ולד ואם שפתה מן הצער שעמדה בלא ראתה דם וקי"ל דאינה זבה מחמת שלשה ימי קישוי ליטען שבעה נקיים וקרבן דכתיב כי יזוב זוב המקשה - מחמת ולד בתוך אחד עשר יום שבין נדה לנדה וקשתה שלשה ימים רצופין ובכל יום דמצינן מחינן בהו - אי עבדי כוותיה באחרנייתא:

באחרנייתא:

שמותי - לשון שמתא שהרי ברכוהו כדאמרינן בהזהב (ב"מ דף נמ:) הלכך לא עבדינן כוותיה גמ' אין אומרים למי שלא ראה את החדש שיבא ויעיד - שראה:

בראייה ראשונה - שראתה הבתולה או המעוברת או הזקנה לאחר שלש עונות:

פמירתו של רבי אליעור החזיר רבי יהושע אין להם אלא יום שביעי בלבד ותניא ר"ש רבי אליעזר היו עושין כרבי יהושע לאחר ווום השביעי בלבד רבי עקיבא אומר יהושע אומר אין להן אלא יום הראשון יבא ויעיד אלא למי שראהו כל ימיו של אליעור אומר הרי אלו בחוקת טהרה רבי אין אומרים למי שלא ראה את החדש לא שמעת אלא אחת ואני שמעתי הרבה ומצאו טהור ושאר הימים לא בדקו רבי יהושע אחה לא שמעת אני שמעתי אחה גצמן יום ראשון ומצאו טהור יום שביעי מתטני דמ, עניא אמר לו רבי אליעור לרבי והלכה כדבריו ואידך הזב והזבה שבדקו ואם ראתה הראשונה מאונס אף השניה דיה כמה תשפה ותהא זבה מעת לעת דברי ר"א בארבע חדא דאמרן ואידך המקשה ראשונה אבל בשניה מטמאה מעת לעת דיין שעתן ובמה אמר דיה שעתה בראייה רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי אליעזר מעוברת ומניקה שעברו עליהן שלש עונות מחינן בהו החזיר את הדבר ליושנו אמר שלש עונות דיה שעתה רבי יוסי אומר מחינן בהו לאחר פטירתו של ר"א דמצינו באחרנייתא ומשום כבודו דר"א לא מצינן עבי אליעזר אומר כל אשה שעברו עליה שעברו עליה שלש עונות סמוך לזקנתה אי עבדינן כוותיה בחדא עבדינן כוותיה וחכ"א דיה שעתה איזוהי זקנה כל לא משום דרבי אליעור שמותי הוא וסבר את הדבר ליושנו - כרבי אליעזר בחייו מ"ט ממאה מער ר"מ אומר מטמאה מעת לעת

מסברת תלמוד שלהן נישנית ואין למידין הימנה:

והדר ליסבר ואותה סברא היתה נקראת תלמוד בימי התנאים ומשנה ששנויה בה פסק הלכה מעם לשמועתו זה נותן מעם לדבריו וזה נותן בה מעם אחר כדאמר (שבת דף סג.) ליגמר איניש מרבו מלמדה לתלמידו שמועה כמו שהיא והיא היתה נקרא משנה וברייתא והיה נותן לבו לתת והעמידו הלכה על בוריה אבל הראשונים לא דקדקו איש בדברי חבירו אלא כל אחד מה ששמע וברייתא ששנויה בהן הלכה כפלוני אין למידין מהן שהאמוראים האחרונים דקדקו בטעמי התנאים הא קמ"ל - מדאיצטריך למימר להו הלכה שמע מינה דאין למידין הלכה מפי חלמוד מחוך המשנה ומ"ש אחורי כלים דנקט - לינקוט תוכי כלים וכגון דנגעו משקין טמאין לתוכו והוו נמי דרבנן: הזב וגו":

משום משקה זב וזבה - רוקו ומימי רגליו שהן אבות הטומאה כדכתיב (ויקרא ט"ו:חי) וכי ירוק נפלא לן ביבמות (דף עד:) ואפילו בנגיעה:

וטבול יום - לפסול אוכלי תרומה דאורייתא כדקיימא לן טבל ועלה אוכל במעשר כו^י ומקרא תחלה חוץ מטבול יום וטעמא מפרש בפ"ק דשבת (דף יד:):

טבול יום שני הוא ואינו מטמא משקה חולין דקי"ל כל הפוסל את התרומה מטמא משקה להיות דלידעו אינשי דמדרבנן היא ולא נשרוף עליה תרומה וקדשים:

גורה משום משקין דוב וובה משקין דעלולין ואין משקה מטמא כלי ורבנן הוא דגזור וחומר דמדאורייתא אין אוכל מטמא כלי באורייתא ורבנן מדאורייתא לא עבדינן קל ורבי אליעזר אחורי כלים דרבנן וטבול יום חולין אינו דין שפוסל אוכלי תרומה אוכלי תרומה אחורי כלים שמטמא משקה טבול יום שאין מטמא משקה חולין פוסל ופוסגין את האוכלין אייר יהושע קייו ומה רבי יהושע אומר מטמאין את המשקין ואין פוסלין את האוכלין ואפילו דתרומה באוכלין מטמאין את המשקין ואפילו דחולין אומר מטמאין את המשקין ואין פוסקין את אחורי כלים שנטמאו במשקין ר' אליעזר אבל הלכה כר' אליעור ואידך דתנן מדברי רבי יהושע ודברי ר"ע מדברי כולן ורבי יוסי אומרים נראין דברי רבי אליעזר

ליכא והאיכא דתנן ר"א אומר הא קמ"ל שאין למדין הלכה מפי תלמוד ותו תנן ולימא הלכה כר"א באחורי כלים אלא הלכתא וכי תימא אחורי כלים קמ"ל דלא כולו ממא מאי קמ"ל שמואל בכולהו חנן ממא תוכו אזנו אוגנו ידיו טהודין נטמא תוכו דתנן כלי שנטמא מאחוריו במשקין אחוריו ומאי שנא אחורי כלים דנקט משום דקילי מלולין לקבל טומאה לא גזרו בהו רבנן לקבל טומאה גזרו בהו רבנן אוכלין דאין שריתו קטפא - בשביעית:

הורד והכופר - מין בשמים הן:

ענא בוא והוא ר' אלעזר בן שמוע:

ליחני נשים - שמשיאין נשים ע"פ עד אחד: וכן אמר ר' אלעור - ארשמואל קאי. ואמורא הוא והוא ר' אלעור בן פרת ורבי אלעור דמיאון

לפנינו כי ההיא דר"א מלמדין אותן למאן:

רשמעיאין אשה - שהלך בעלה למדינת הים ושמעה מפי עד אחד שמת משיאין אותה לאחר: קטנות דעלמא - ולעולם עדות בן בבא אדר' אלעזר קאי ולא אדר''א וה''ק כל קטנות שיבאו למאן

מדאיצטריך לשמאל למימר בתרווייהו הלכה: שממאנין את הקטנות - מבקשין מהן שימאנו כגון הנך דרבי אלעזר ור"יא כדי לקיים מצות יבום:

מלמדין את הקטנה - במילתא אחריתי היא בפ' ב"ש: רמי קאי והא אצרוכי מצרכינן ליה - החם דאמר שמואל בקמייתא הלכה כר"א ובאידך נמי הלכה כר" אלעזר ואמרי' צריכא דאי אשמועינן כו" אלמא ר" אלעזר ור"א לאו חד טעמא קאמרי

מההיא דמיאון דבשאר סדרי איכא הלכה כר"א:

הרודה ונותן לסל - כגון שהיה לש את עיסתו פחות פחות מחמשת רבעים לפוטרו מן החלה: מאי אולמיה דהאי - דחלה מההיא דמיאון דפשטת לה מינה דאמרת ה"נ מסתברא הא שמעינן

את האשה ע"פ עד אחד ושנסקל תרנגול דברים שממאנים את הקטנות ושמשיאין כותיה - דתניא רבי יהודה בן בבא העיד ה' להדרי אלא משום דקאי רבי יהודה בן בבא לאי והא אצרכו מצרכינן להו ולא דמיין מצמצון את הקטנה שתמאן בו LQL אלעזר כותיה דתנן רבי אלעזר אומר ומאי אולמיה דהאי מהאי משום דקאי רבי רב יהודה אמר שמואל הלכה כר"א ש"מ הרודה ונותן לסל הסל מצרפן לחלה ואמר וה"נ מסתברא דתנן ר' אליעזר אומר אף מהרות אבל בשאר סדרים איכא טובא אמר שמואל הלכה כר' אליעזר בד' בסדר יהודה אמר שמואל הלכה כר' אליעזר כי מלמדין את הקטנה שתמאן בו ואמר רב

יום שנחנסך ע"ג המובח ועל חמיד של שחר

דר' אלעזר וחד דר' אליעזר לא מאי קטנות העלוב בד' שעות מאי קטנות לאו חדא

קטנות דעלמא אי הכי גבי אשה נמי נחני

משה והכא קתני קטנות ש"מ דוקא קתני

מ"מ וכן א"ר אלעזר הלכה כר"א בד'

את הקטנה שתמאן בו וא"ר אלעזר הלכה כר"א

דר' בסדר מהרות אבל בשאר סדרי איכא

והקטף יש להן שביעית ולדמיהן שביעית

יש להן ביעור ולדמיהן ביעור וא"ר פדת

रान ग

מנחה מתפלל שבע ומתודה בנעילה מתפלל שבע ומחודה מוסף מתפלל שבע ומחודה יוה"כ מתפלל שבע ומתודה שחרית מתפלל למליאל בשיטחיה ומי קאי והתניא אור מיניה טובא אלא משום דקאי רבי הנינא בן גמליאל אומר אומרה בהודאה והא קשיש ברכה רביעית בפני עצמה רבי חנינא בן בן גמליאל דתניא רבי עקיבא אומר אומרה איר אבא ההוא דאמר משום רבי הנינא אומרה בהודאה וא"ר אלעזר הלכה כר"א ברכה רביעית בפני עצמה ר' אליעזר אומר כוותיה ותו ליכא והתנן ר"ע אומר אומרה להדדי אלא משום דקאי רבי יהודה בן בבא ומי קאי והא אצרוכי מצרכינן להו ולא דמיין אלעזר אומר מלמדים את הקטנה שתמאן בו משום דקאי רבי אלעזר כותיה דתנן רבי אבל בשאר סדרי איכא אלא קשיא ההיא כי אמר אבא הלכה כר"א בד' בסדר טהרות אמר הלכה כר"א בד' ואם איתא לימא ליה אנו אמרת מאן חנא קטפא פירא ר"א ואבוך חזי דמינך ומאבוך קשריתו קטפא לעלמא מאן תנא קטפא פירא ר"א וא"ר זירא

ר"א דאמר קטפו זהו פריו אי ר"א מאי א"ל ההוא סבא הכי א"ר יוחנן מאן חכמים מאן חכמים לאו רבון דפליגי עליה דר"א לקטף שביעית מפני שקטפו זהו פריו ר"ש אומר אין לקטף שביעית וחכ"א יש עושה פירות מודו דקטפו זהו פריו דתנן באילן העושה פירות אבל באילן שאינו ואיבעית אימא כי פליגי רבנן עליה דר"א מותר בשרף הפגין אסור מפני שהוא פרי שהמעמיד בשרף העלין בשרף העיקרין מודו ליה דתנן א"ר יהושע שמעתי בפירוש אלא בקטפא דגוווא אבל בקטפא דפירא עימא רבנן ע"כ לא פליגי רבנן עליה דר"א אומר המעמיד בשרף ערלה אסור אפילו דמאן תנא קטפא פירא ר"א הוא והתנן ר"א א"ל ר" ירמיה לר" זירא ואת לא תסברא יצחק איהו אמר משום אבותיו וליה לא ס"ל שצ"ל הבדלה בחונן הדעת אמר ר"נ בר אבותיו אומר מתפלל שמנה עשרה מפני שמנה עשרה רבי חנינא בן גמליאל משום שבע ומחודה בערבית מתפלל שבע מעין

איריא אילן שאינו עושה פרי אפילו אילן

אומרה ברכה רביעית - להבדלה במוצאי שבתות ואינו כוללה בחונן הדעת:

לאו רבנן דפליגי עליה דר"א - בשאר אילנות וחזינן דבקטף סבירא להו כוותיה:

אוג - ליל כניסתו:

LEIL:

בקטפא דגווזא - בשרף הנוטף מן העץ דכעץ בעלמא הוי אבל קטף הוי שרף הפגין ומודו בהו

ואם איתא ליתני נמי הא אמר ר"נ בר בתולת שקמה בשביעית מפני שהיא עבודה נמי למקצצה בשביעית כדתנן אין קוצצין שלא נקצצה נפקא מינה למקח וממכר אי א"נ למקח וממכר בתולת שקמה כ"ו כ"ז שלא נעבדה נפקא מינה לנחל איתן לכ"ג א"נ לכתובתה מאתים בתולת קרקע בתולת אדם כל זמן שלא נבעלה נפקא מינה בתולת אדם בתולת קרקע בתולת שקמה איני והאמר רב כהנא תנא ג' בתולות הן שאמרו בתולת דמים ולא בתולת בתולים עדיין אני קורא לה בתולה שהרי בתולה מחמת נישואין ילדה וראתה דם מחמת לידה כל שלא ראתה כו' ת"ר נשאת וראתה דם ורבנן אמרי ליה לא שנא איזו היא בתולה באילן שאינו עושה פירות דקטפו זהו פריו נמי קטפו זהו פריו לדידכו אודו לי מיהת קאמר להו לדידי אפי' אילן העושה פירות בעושה פרי קטפו זהו פריו לדבריהם דרבנן

קרקע כל שמעלה רשושין ואין עפרה תיחוח עליה זבינא לא קתני - ת"ר איזוהי בתולת מידי דקפיץ עליה זבינא מידי דלא קפיץ שדמיה מרובין בניה מרובין אלא כי קתני דמים יפין לאשה וחניא משום ר"מ כל אשה הייא אומר כשם שהשאור יפה לעיסה כך זכינא לא קתני ולא קפדי והתניא רבי בלפנד עליה זבינא מידי דלא קפיד עליה לברייתו לא קתני רבינא אמר כי קתני מידי כי קתני מידי דלא הדר לברייתו מידי דהדר كالازر רבי חנינא בריה דרב איקא אמר בעלי במעשה מידי דלא תלי במעשה לא ששת בריה דרב אידי אמר כי קתני מידי אבל מידי דאית ליה שם לווי לא קתני רב יצחק כי קתני מידי דלית ליה שם לווי

רבי מאיר שלשה חדשים ואע"פ שאין ראיה

וכמה הכרת העובר סומכוס אומר משום

זו בתולת קרקע מעוברת משיודע עוברה

נמגא בה חרס בידוע שנעבדה צונמא הרי

בתולת דמים - דמי נדה ולא דמי בתולים דאפילו נבעלה עדיין היא בתולת דמים:

למקח וממכר - שאם אמר לו קרקע בחולה אני מוכר לך נותן לו קרקע שלא נעבדה לפי שעושה לכהן גדול - שמצווה ליקח בתולה:

שלא נקצצה - כן מנהג לקוצצה כדי שירבה עוביו ויוציא ענפים הרבה במקום החתך ונקרא סדן פירות מרובין ושמנים:

שם לווי - כגון בתולה דמתניתין לאו בתולה סתם מיקריא אלא בתולת דמים דסתם בתולה בנשים

דהדר לברייתו - כגון זקנה שמסחלקין דמיה: היינו בתולה בתולים וכן קרקע בתולה וכן שקמה בתולה לא בעי שם לווי:

כמה דחזיא ניחא ליה טפי כדאמרינן: דקפיץ עליה - שנוחה בתולה ללקוחות כגון בתולת בתולים וקרקע ושקמה אבל בתולת דמים כל

רשושין - אבנים דקין שקורין פרדוי"א. לשון אחר רגבי אדמה קשין שאין עפרם מתפור:

ויהי כמשלש חדשים וגומר זכר לדבר קרא כחיב וראיה גדולה היא משום דאיכא דילדה לט' ואיכא דילדה לשבעה ח"ר הרי שהיתה בחזקת מעוברת וראתה דם ואח"כ הפילה רוח או כל דבר שאינו של קיימא הרי היא בחזקתה ודיה שעתה ואע"ג שאין היא לדבר זכר לדבר שנאמר (ישעיהו כו, היא לדבר זכר לדבר שנאמר (ישעיהו כו, קדבר הרי ראיה גדולה היא כי כתיב האי קרא בזכרים כתיב ורמינהי קשתה שנים קרא בזכרים כתיב ורמינהי קשתה שנים קיימא הרי זו יולדת בזוב ואי אמרת לידה מעלייתא היא

לדבר זכר לדבר שנאמר (בראשית לח, כד)

זיבה מעליא:

LXLL:

דילדה לז' - שמא ניכר עוברה לשליש ימיה דהיינו שני חדשים ושליש קמ"ל דאזלינן בתר רוב

נשים: דיה שעתה - לא אמרינן איגלאי מילתא למפרע דלאו הריון הוא ונטמאו טהרות דמעת לעת של

זכר לדבר - דהריון רוח שמיה הריון: קשתה שני ימים - בתוך אחד עשר ימי זוב ולשלישי נמי ראתה ואח"כ הפילה רוח בו ביום ולא שפתה מן הצער הרי לידה זו בזוב וצריכה שבעה נקיים וקרבן לזיבתה דכיון דלאו ולד הוא הויא נפשה - דמה:

שמת חוזר הדם לקדמותו: לפיכך - כיון דלאו בתינוק תליא מילתא אם היתה מניקתו כו' שהרי לסוף כ"ד חדש חוזר הדם:

ה"ג אלמא וסתות דאורייתא וכיון דאיכא חרדה כוי: ומטמאה מעת לעת - שאין הדבר תלוי אלא בהנקת התינוק לפי שהדם נעכר ונעשה חלב וכיון

אם היתה במחבא - מחמת פחד כרכום או ליסטין:

היד (נדה דף מז.) וקא מבעיא לן אם לא בדקה ביום וסתה בימי עיבורה מהו:

ואח"כ הוכר עוברה - סמוך לראייתה מיד: וסתות דאורייתא - אותה בדיקה שהצריכוה לאשה להבדק בשעת וסתה דבר תורה הוא הלכה למשה מסיני דאורה בזמנו בא ואם בא יום וסתה ולא בדקה מחזקינן לה טמאה לקמן בפרק כל

ואבריה כבדין:

רב פפא אמר - אף על גב דלאו ולד הוא אפילו הכי דיה שעתה דטעמא דמעוברת דיה שעתה משום דראשה ואבריה כבדין מחמת הולי ולפיכך דמיה מסולקין הלכך בהריון של רוח נמי ראשה

דאורייתא בעיא בדיקה או דלמא כיון דדמיה דמ"ד וסתות דאורייתא מאי כיון דוסתות עבורה ולא בדקה מהו קא מיבעיא לי אליבא ההוא סבא מר' יוחנן הגיע עת וסתה בימי ואין אבריה כבדין עליה בעא מיניה עליה בעידנא דחואי אין ראשה כבד עליה משום דראשה כבד עליה ואבריה כבדין שואי לא מטמיא א"ל מידי הוא טעמא אלא עוברה מטמיא או דלמא כיון דסמוך לה עוברה מהו כיון דבעידנא דחזאי לא הוכר רבי ירמיה מרבי זירא ראתה ואח"כ הוכר ראשה ואבריה כבדין עליה בעא מיניה כבד עליה ואבריה כבדין עליה הכא נמי אמר מידי הוא טעמא אלא משום דראשה פפי הנח מעת לעת דרבנן רב פפא אושי סמוך ללידה רחמנא טהריה אמר רב

מניקתו ארבע וחמש שנים מטמאה מעת לעת כל עשרים וארבע חדש לפיכך אם היתה ורבי יוסי ורבי שמעון אומרים דיין שעתן שנים דיה שעתה דברי ד"מ רבי יהודה אם היתה מניקתו והולכת ארבע או חמש ומטמאה מעת רעת ומפקידה לפקידה לפיכך עשרים וארבע חדש הרי היא ככל הנשים שחגמול וכו' ת"ר מניקה שמת בנה בתוך מסוגלול ולא בעיא בדיקה מניקה עד מסולקין ולא בעיא בדיקה הכא נמי דמיה וסתות דאורייתא וכיון דאיכא חרדה דמיה והגיע וסתה ולא בדקה טמאה XLUX הדמים טעמא דאיכא חרדה הא ליכא חרדה וסתה ולא בדקה מהורה שחרדה מסלקת את מאיר אומר אם היתה במחבא והגיע שעת מסולקין לא בעיא בדיקה א"ל תניתוה רבי

למה לי - כיון דאמר הרי היא ככל הנשים אלמא בתינוק תליא מילתא פשיטא דאם מניקתו לעולם מאי מזה נושא וליכתוב נושא קמ"ל ועוד מזה בעי כבוס נוגע לא בעי כבוס אלא מאי מזה נוגע והכתיב מזה והכתיב נוגע (במדבר יט, כא) ומזה מי הנדה יכבס בגדיו עליו טהור ונוגע טמא ומזה טהור והכתיב מהור ור"א אומר אלו מי הנדה שהמזה ומזין זו שכבת זרע שהוא ממא ואדם הנוצר ממנו יתן טהור מטמא לא אחד - ורבנן א"ר יוחנן מאי טעמא דר"מ דכתיב (איוב יד, ד) מי מליה עד עשרים וארבע חדש א"ר אלעאי אומר אבריה מתפרקין ואין נפשה חוזרת דם נעכר ונעשה חלב דברי ר"מ רבי יוסי יוסי תרתי אית ליה קמ"ל - תניא נמי הכי ולפיכך דרבי יוסי למה לי מהו דתימא רבי לפיכך דר"מ למה לי משום לפיכך דרבי יוסי ואין נפשה חוזרת עד עשרים וארבע חדש ורבי יהודה ורבי שמעון אבריה מתפרקין ר"מ דם נעכר ונעשה חלב לדברי רבי יוסי ומפלידה לפקידה בשתמצא לומר לדברי

יום ולא פליגי מר קחשיב ימי טומאה וימי שלשים יום ורבא אמר רב חסדא עשרים לקיש משום רבי יהודה נשיאה עונה בינונית בושה ואינה מקפרת וכמה עונה אמר ריש כל שאינה בושה מאי בינייהו איכא בינייהו יצחק חד אמר כל שאינה מקפדת וחד אמר אמא ואינה בושה ר' זירא ור' שמואל בר רב היא ורבי שמעון אומר כל שקורין לה אמא יהודה כל שחברותיה אומרות עליה זקנה לוקנתה] היכי דמי סמוך לוקנתה אמר רב זקנה כל שעברו עליה שלש עונות [סמוך אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני איזו היא והיינו דאמר שלמה (קהלת ו, ג) 411 בהן כדי הואה כדי שיטבול ראשי גבעולין בעינא שיעור כדתנן כמה יהיו במים ויהא צריכה שיעור ה"מ אגבא דגברא אבל במנא עאי איכא למימר אפילו למ"ד אינה צריכה שיעור אלא למ"ד אין צריכה שיעור דעד דדרי כשיעור הואה הניחא למ"ד הואה

דריה שעתה:

לזיבה ועשרים ימי טהרה:

מ"ט דר"מ - כלומר מנ"ל לר"מ דדם נעכר ונעשה חלב:

ורבנן אמר רבי יוחנן - כלומר ורבנן האי קרא מאי עבדי ליה לכדרבי יוחנן כו':

הניחא למאן דאמר כו' - פלוגתא היא במסכת זבחים בפ' כל הזבחים שנתערבו (זבחים דף פ.): ועוד נוגע לא בעי כבוס - דכתיב ומזה מי הנדה יכבס בגדיו והנוגע במי הנדה יטמא עד הערב:

כדי שיטבול ראשי גבעולין - של אזוב ולא שיספוק בקינוח:

ימי טומאה וימי טהרה - מראייה ועד ראייה שלשים יום ימי טומאה עשרה שבעה לנדה ושלשה אמרתי אחכמה - בטעם זה למה מזה ומזין עליו טהור ונוגע טמא והיא רחוקה ממני:

חימא חיגלי מלחא למפרע שאף בראשונה מחוך שדמים מצויין בה ראחה ונטמא טהרוח למפרע הרי היא ככל הנשים - דכיון דעשתה כך שלש פעמים אין זה סילוק דמים אלא שינוי וסח. וכי にと ענא אומר כל אשה שעברו עליה קבעה לה וסת ודיה שעתה ומני רבי דוסא שכוונה אלא שפיחתה והותירה אבל כוונה אלא אפי' כוונה ואיבעית אימא ה"ק ולא אפי' כוונה חני לא שפיחתה והותירה מבעי ליה ולימא ולא שפיחתה והותירה אלא אשה שיש לה וסת מטמאה מעת לעת איפכא רבנן היא דפליגי עליה דרבי דוסא דאמרי קבעה לה וסתה ודיה שעתה וכי תימא פיחתה ולא מבעיא כוונה אדרבה כי כוונה אלא אפי' פיחתה (ואפילו) והותירה אפי' ומפקידה לפקידה ולא (מיבעיא) שכוונה הרי היא ככל הנשים ומטמאה מעת לעת ממטי נמנג מכבנ מליה שלש עונות וראחה ועוד עברו עליה שלש עונות וראתה דיה שעברו עליה שלש עונות וראתה דיה שעתה טהרה ומר לא חשיב ימי טומאה - ת''ר זקנה

הגיע זמנה לראות וראתה פעם ראשונה דיה אליו בשעת הדחק ת"ר תנוקת שלא פליגי עליה אמר כדי הוא ר' אליעזר לסמוך שנוכר דלאו יחיד פליג עליה אלא רבים לא כמר ולא כמר ומאי לאחר שנוכר לאחר היכי עביד כוותיה אלא דלא איתמר הילכתא הלכה כר' אליעזר אלא כרבנן בשעת הדחק לאחר שנוכר אילימא לאחר שנוכר דאין ר' אליעור לסמוך עליו בשעת הדחק מאי רבי כר' אליעזר לאחר שנזכר אמר כדי הוא רבנן להפסד דטהרות - ת"ר מעשה ועשה איכא דאמרי טהרות אפיש לעבידא וחשו שעת הדחק איכא דאמרי שני בצורת הוו שעתה אמרו לו אין שעת הדחק ראיה מאי עונות ובא מעשה לפני הכמים ואמרו דיה מעשה בריבה אחת בהיתלו שהפסיקה שלש

ככל הנשים ומטמאה מעת לעת ומפקידה

שעתה שניה דיה שעתה שלישית הרי היא

לא אחמור רבנן כולי האי במעת לעת:

וכו' תניא אמר להם רבי אליעזר לחכמים

בשכיונה - שראתה שלש ראיות הללו בתשעים יום או ביום תשעים ואחד:

איפכא מיבעי ליה - ולא כשפיחתה או הותירה בלבד אמרו חכמים שתטמא מעת לעת:

ואיבעית אימא - סמי מכאן אפילו ורבי דוסא היא והכי קאמר ולא כשכיונה דאי כיונה קבעה וסת

ודיה שעתה אלא שפיחתה והותירה:

בהיתלו - שם מקום:

שני בצורת הוו - ואיכא הפסד מרובה חששו:

לאחר שנזכר - שלא יפה הורה:

שניה דיה שעתה - שבראייה ראשונה לא הוחזקה בדמים הואיל ולא הגיע זמנה לראות עד שתתחוק

כשאר חזקות:

שעברו עליה ג' עונות דיה שעתה כדלקמן: חוא דעברו עליה שלש עונות דיה שעתה כדקתני סיפא ור' אליעזר היא דאמר במתניתין כל אשה עברו עליה שלש עונות וראתה - סילוק דמים הוא זה ואפילו בהגיע זמנה לראות אית ליה להאי

לפקידה עברו עליה שלש עונות וראתה דיה שעתה ועוד עברו עליה שלש עונות וראתה דיה שעתה ועוד עברו עליה שלש עונות וראתה הרי היא ככל הנשים ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה וכשהגיע ומנה לראות פעם ראשונה דיה שעתה שניה מטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה עברו מריה שלש עונות וראתה דיה שעתה אמר מר עברו עליה שלש עונות דיה שעתה

רכשהגיע ומנה לראות פעם ראשונה דיה שעתה שניה מטמאה מעת לעת - דהיינו בחולה דמתניתין דתנן בה במה אמרו דיה שעתה בראייה ראשונה אבל בשניה מטמאה מעת לעת: אמר מר - גבי תינוקת שלא הגיע ומנה לראות וראתה שלש פעמים ואחר כך עברו עליה שלש עונות וראתה דיה שעתה: כר' יוחנן: אינה אלא ראיה אחת - לאחזוקה כרואה ודיה שעתה עד שתפסוק ותחזור ותראה שתי ראיות:

כוי: רוקה ומדרסה בשוק טהור - כגון שנמצא רוקה בשוק וקים לן שקודם לכן ראחה ב' פעמים ואין אנו יודעים אם נדה היא אם לאו מספיקא לא מחזקינן לה כספק הרוקין הואיל ולא הוחזקה רואה: דבריו של אחד במקום שנים - אי אמר להא וכתמה נמי טהור משמיה דרביה הוי חזקיה דאמר לעיל טמא אחד במקום שנים דהא פליג עליה ר' יוחנן לעיל מלביה וחזינן דקאי ר''ש כוותיה: ה"ג אמרו כר"ש בן יהוצדק - בשמו של ר''ש בן יהוצדק וה"ל חזקיה אחד במקום ב' וש"מ הלכה

ובעונות סבר לה כרבי אליעזר - בהפסקת שלש עונות סבר לה כרבי אליעזר: כתם שבין ראשונה לשניה - שנמצא בבגדה של תינוקת שלא הגיע זמנה ודאי מהור דאכתי לאו בחזקת דמים היא ואמרינן לעיל (נדה דף ה.) תינוקת שלא הגיע זמנה לראות אפילו סדינין שלה

דחוזרת לקדמותה היא:

מני רבי היא - זהא בין רישא בין סיפא כרבי שנינן לה: אימא סיפא - זהגיע זמנה לראות אתאן לר"א דאמר כל אשה שעברו עליה ג' עונות זיה שעתה. ומרישא דאיירי בלא הגיע זמנה לא מצי למיפרך ליה דאיכא למימר בההיא אפילו רבנן מודו

דלא תימא כל ראיה שלאחר הפסקה תהא דיה שעתה:

ועוד עברו עליה ג' עונות וראתה דיה שעתה הדר קחזיא בעונות - אחר ראיה זו: אמר רב גידל אמר רב - ראשונה לסדר ראיות הללו שאנו עסוקין בהן לישאל קא חזיא בעונות מאי היא הראיה הסמוכה להפסקה שניה דעלה קיימינן דיה שעתה ושניה היא הראיה שתראה לסוף עונה מטמאה מעת לעת. והא דתנא הפסקה שלישית גבי מעת לעת לרבותא הוא דנקט כדפרישית

הדר קחזיא בעונות מאי אמר רב גידל אמר רב פעם ראשונה ועניה דיה שעתה שלישית מטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה ועוד עברו עליה ג' עונות וראתה דיה שעתה הדר קחזיא בעונות מאי אמר רב כהנא אמר רב גידל אמר רב פעם ראשונה דיה שעתה הדר מני רבי היא דאמר בתרי זימני הוי חזקה מני רבי היא דאמר בתרי זימני הוי חזקה אימא סיפא עברו עליה ג' עונות וראתה אימא סיפא עברו עליה ג' עונות וראתה דיה שעתה אתאן לר"א רכי תימא רבי אימ ובעונות סבר לה כר"א ומי סבר לה והא לאחר שנוכר קאמר אלא ר"א היא ובוסתות

סבר לה כרבי כתם שבין ראשונה ושניה מהור שבין שניה ושלישית הזקיה אמר טמא רבי יוחנן אמר טהור הזקיה אמר טמא כיון דאילו הזיא מטמאה כתמה נמי טמא ורבי יוחנן אמר טהור כיון דלא אתהזקה בדם אלעאי וכי מה בין זו לבתולה שדמיה טהורין אלעאי וכי מה בין זו לבתולה שדמיה מהורין מצוי אמר עולא א"ר יוחנן משום ר"יש מציי אמר עולא א"ר יוחנן משום ר"יש כצוי אמר עולא א"ר יוחנן משום ר"יש בן יהוצדק חינוקת שלא הגיע זמנה לראות בעיק טהור כתמה נמי טהור ולא ידענא אם בשוק טהור כתמה נמי טהור ולא ידענא אם

، باد

לפרקן הרי הן בחזקת טומאה ונשים בודקות מהרה ואין הנשים בודקות אותן משהגיעו ישראל עד שלא הגיעו לפרקן הרי הן בחזקת אינה אלא כשופעת - תנו רבנן חזקה בנות מכלל דשופעת (נמי) כי נהרא אלא אימא קחזיא אימא אינה כשופעת אלא כפוסקת שימי בר הייא מדלפת אינה כרואה והא כל ז' אינה אלא ראיה אחת XQL LT מינוקת שלא הגיע זמנה לראות ושופעת אדרבה פוסקת הויא לה כשתי ראיות אלא ראיה אחת אפילו שופעת ולא מבעיא פוסקת זמנה לראות אפילו שופעת כל ז' אינה אלא אמר רב הלקיה בר טובי תינוקת שלא הגיע וכל נחותי ימא אמרוה כר"ש בן יהוצרק דבריו של אחד במקום שנים כי אתא רבין דידיה אם דרביה - למאי נפקא מינה למיהוי

איבעית אימא בלידה יבשתא ואיבעית אימא עולין לה לימי עיבורה היכי משכחת לה בלמניקה ואזלא ומיעברה אלא ימי מניקותה עיבורה עולין לה לימי מניקותה משכחת לה מאמבפוע בי, אוווע בשלמא ימי בימי עיבורה ואחת ומחצה בימי מניקותה מניקותה ואחת בימי עיבורה אחת ומחצה עיבורה ואחת בימי מניקותה שתים בימי לימי עיבורה כיצד הפסיקה שתים בימי בע בימי מניקותה וימי מניקותה עולין לה לה לימי עיבורה כדתניא ימי עיבורה עולין מוכגל כני כגמג מוגלוטני וגמג מוגלוטני מוכגל ומילתא אגב אורחיה קמ"ל דימי עיבורה בחדא דלמא מעוברת והיא מניקה קאמרת עונות דיה שעתה א"ל פתחת בתרי וסיימת יוסי אומר מעוברת ומניקה שעברו עליה ג' מעוברת וכו' תני תנא קמיה דר' אלעזר רבי והן נבדקות מאיליהן רבי יוסי אומר

דם נדה לחוד ודם לידה לחוד ואיבעית אימא

ושופעת כל שבעה - סמי מכאן אפילו:

מדלפת - טיף אחר טיף:

אנעל

בחזקת טומאה - כלומר בחזקת דמים מצוים בהם:

אותן בשמן מבפנים ומקנחות אותן מבחוץ

אותן ביד מפני שמעוותות אותן אלא סכות

רבי יהודה אומר אין בודקין

שמעוותות אותן - כלומר מסרטין לה בצפורן ומייתו לה לידי ראיה:

בתוך הפסקת העונות הללו:

שהפסיקה שתים בימי עיבורה ואחת בימי מניקותה או חלוף דהכי משמע מעוברת והיא מניקה והא דנקט מעוברת והיא מניקה לומר לך שמצטרפין ימי מניקה לימי עיבורה לג' עונות כגון מעוברת והיא מניקה - שנולד עוברה ומניקתו א"נ מניקה ונתעברה והוא הדין למעוברת גרידתא פעטע בערתי - מעוברת ומניקה:

ונמאא שלא עברו עליה ג' עונות: אלא ימי מניקותה עולין לה לימי עיבורה היכי משכחת לה - דילדה ולא חואי הא ראתה דם בלידתה

עני חדא - ימי עיבורה עולין לה לימי מניקותה ולא חיתני ימי מניקותה עולים לה לימי עיבורה:

אכולהו - ד' נשים כולהו קתני לה דבשניה מטמאה מעל"ע: בתולה וזקנה - בתולה כיון דראתה פעם ראשונה ושניה הוחזקה רואה. זקנה נמי כיון דאיתחזקא תרי זימני אחר ג' עונות אישתכח דלאו סילוק דמים הוא אלא דילוג וסת:

תני הדא במה אמרו דיה שעתה וכו' אמר רב אכולהו ושמואל אמר ל"ש אלא רמי עיבורן דיין כל ימי מניקותן וכן אמר ר' שמעון בן לקיש אכולהו ורבי יוחנן אמר לא שנו אלא בתולה וזקנה אבל מעוברת ומניקה דיין כל ימי עיבורן דיין כל ימי מניקותן בתנאי מעוברת ומניקה שהיו ופעמים צריכה להיות בודקת - כל אשה: גמ' מחוך ימי זיבתה - כגון ראתה בראש חודש וחזרה וראתה בט"ו לחודש כשעומדת בימים שהיא ראויה לזיבה דהיינו י"א יום שבין נדה לנדה וחזרה וראתה בראש חודש ובט"ו לחודש וחזרה

מתני' אע"פ שאמרו דיה שעתה - באשה שיש לה וסת: ומשמשת בעדים - אע"פ שיש לה וסת צריכה לשמש בעדים ולבדוק לפני תשמיש ולאחר תשמיש:

דיומא הוא דקא גרים - ויהא באחד בשבת וסתה אפילו בלא קפיצה: אברוי אווייים

על ידי קפיצה:

מחזקינן לה ברואה ואם לא בדקה טמאה ואפילו שאר ימות שבת: לימים ולקפיצות - כל אחד בשבת שתקפוץ מחזקינן לה ברואה דזמנה הוא לראות באחד בשבת

אלא לקפיצות - כיון דראתה שלש פעמים על ידי קפיצה הורגלה לראיית קפיצה ובכל יום שתקפוץ

עבו דתימא איגלאי מילתא למפרע דיומא חואי] ולחד בשבת חואי בלא קפיצה וקפיץ בחד בשבת וחואי [ובשבת קפצה ולא אמר רב אשי כגון דקפיץ בחד בשבת וחואי לימים ולקפיצות לימים לחודייהו פשיטא ולקפיצות לחודייהו אבל קבעה לה וסת כלל לא לא קבעה וסת לימים לחודייהו לא קבעה וסת מאי לאו לא קבעה וסת שחקבענה מחמת אונס אפילו כמה פעמים 78 TT8° אלא לקפיצות והתניא כל למאי אילימא לימים הא כל יומא דלא קפיץ לפגה וראתה קפצה וראתה קבעה לה וסת ראתה ראשונה וכו^{*} א^{"ר} הונא קפצה וראתה מטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה ואם שעתן אלא בראייה ראשונה אבל בשניה יהודה ורבי שמעון אומרים לא אמרו דיין כל ימי מניקותן דברי ר"מ רבי יוסי ור" שופעות דם ובאות דיין כל ימי עיבורן ודיין

יהודה אומר אף בשעת עברתן מלאכול כהנות בשעה שהן אוכלות בתרומה רבי עוברת לשמש את ביתה יתירות עליהן בודקת שחרית ובין השמשות ובשעה שהיא שדמיה טהורים ופעמים צריכה להיות בעדים חוץ מיושבת על דם טוהר ובתולה הנדה והיושבת על דם טוהר ומשמשת דיה שעתה צריכה להיות בודקת חוץ מן הוא דקא גרים CUTC, NA.G MNULL בלא קפיצה דהתם איגלאי מילתא דיומא ולא חואי) ולחד בשבת (אחרינא) חואי וקפיץ בחד בשבת וחואי (ובשבת קפצה היכי דמי א"ר אשי דקפיץ בחד בשבת וחזאי וראתה קבעה לה וסת לימים ולא לקפיצות עונא לפצה וראתה קפצה וראתה קפצה לא מטא זמן קפיצה לישנא אחרינא א"ר באתמול גרמא והאי דלא חזאי משום דאכתי הוא דקגרים ולא קפיצה קמ"ל דקפיצה נמי

אי קד

בתורה טמאתו והתורה טהרתו שפיר אלא alĽL הניחא לרב דאמר מעין אחד הוא על דם טוהר קס"ד מבקשת לישב על דם חזיתיה ממעין פתוח לא אמרי והיושבת אמינא אנא היכא דחזיתיה ממעין סתום אבל דילמא קבעה לה וסת אמר לך רבי יוחנן כי אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדתה תבדוק ימי נדתה שפיר אלא לרבי יוחנן דאמר ימי זיבתה ואין אשה קובעת לה וסת בתוך לקיש דאמר אשה קובעת לה וסת בתוך לא בעי בדיקה הניחא לרבי שמעון בן בתרומה גמ' חוץ מן הנדה דבתוך ימי נדתה

אפילו אינה רואה היא טמאה:

לרב דאמר מעין אחד הוא תבדוק דילמא הגיחא ללוי דאמר שני מעינות הם אלא למ"ל דמעין טהור למעין טמא לא קבעה מהו דתימא תיבדוק דדילמא קבעה לה וסת לישב יושבת קתני אי יושבת מאי למימרא הלכה כסתם ואבע"א מי קתני מבקשת מחלוקת הוא וכל סתם ואח"כ מחלוקת אין הוא וסתם לן תנא כב"ש סתם ואחר כך הא מני בית שמאי היא דאמרי מעין אחד אכעי לא פסק ההוא מעין טמא אמר לך לוי ללוי דאמר שני מעינות הם תבדוק דילמא

קבעה לה וסת אפילו הכי מימי טהרה לימי

וראחה בט"ו לחודש ולא ראחה בראש חודש שלפניו שקבעה לה וסת לט"ו בחודש ומצטרפין

ומטניחין במעיין פתוח וראשון ישר בעיני: וראתה פעם שניה בד' בחודש וכן שלישית לא מהניא ראייה דרביעי בחודש דנדות קמא למיקבע וראחה ברביעי או בחמישי לנדחה אבל ממעין פתוח כגון שלא פסקה וראחה א' ב' ג' ד' לחודש מעינה ואפילו היא רואה לא חקבע וסח. לישנא אחרינא ממעין סחום שראחה היום ופסקה וחזרה מפליג בה מידי אלא סתמא קתני חוץ מן הנדה) הילכך לא בעיא בדיקה בימי נדות שהרי נפתח כגון שהראיות הראשונות של וסת יהו בתוך ימי נדה כי מתניתין (דלא מיירי בתחלת נדה דהא לא אחרונה חשבינן לה כמעין סתום כדאמר הא דאקדים וחזאי תוספת דמים הוא אבל ממעין פתוח דמים יתירי איתוספו בה דהא ודאי קבעה משום דתחילת הוסת הוחזק ממעין סתום וגם ראייה הוה קביעות וסת בריש ירחא כדמפרש התם דאמר וסתה בריש ירחא קבעה והא דאקדים וחזאי ריש ירחא וריש ירחא ועשרים וחמשה וריש ירחא דהוה ראייה בתרייתא בימי נדותה דאפילו הכי ממעין סתום - כדמפרש אליבא דר' יוחנן בשילהי פ' בנות כותים (לקמן נדה דף לט:) כגון דחזאי תרתי ראיות דימי זיבה להך ראייה לקביעות וסת:

ללוי דאפילו בשמיני לעולם היא טמאה עד שתפסוק דהא לא נסתם הטמא תבדוק בשביעי דילמא וי"ד לנקבה נסתם הטמא ונפתח הטהור ואוקימנא התם דשופעת מתוך שבעה לאחר שבעה ס"ל אלא ללוי דאמר שני מעיינות הן - נפתח הטמא כל ימי הלידה ונסתם הטהור ולסוף שבעה לזכר הניהא לרב דאמר - בפרק בנות כותים (לקמן נדה דף לה:):

מבקשת לישב - כשכלין ימי לידה כגון בשביעי לזכר או יום י"ד לנקבה לא בעיא בדיקה דהא

لإلال:

משלשים לשלשים שכשיכלו ימי טוהר ה"ל וסת לעשרים: דילמא קבעה לה וסת - תוך שמונים דנקבה ג' ראיות מעשרים לעשרים לרשב"ג ולרבי ב' ראיות יושבת קתני - שכבר נכנסו ימי טוהר:

המכה - מכת בעילה דכל זמן שתהא רואה דם מחמת תשמיש דם בתולים הוא:

מהרות:

לה וסת ועלה מיירי שמואל ואמר אבל לבעלה מותרת אבל אין לה וסת לא קאמר: והאמר שמואל חדא זימנא - דאפילו אין לה וסת לא בעיא בדיקה לבעלה אלא אם כן רגילה לעשות

הא גמי חנינא - במחני' פּ"ב (לקמן נדה טו.): והא מחני' דהכא ביש לה וסת עסקינן - דקתני ואע"פ שאמרו דיה שעתה וכו' והא ודאי בשיש

מגו דבעיא בדיקה לטהרות - לאחר תשמיש שמא ראחה לאחר תשמיש מחמת תשמיש:

לא שנו - הא דתנן שחרית וערבית בודקת:

תשמיש ונשתנו מראה הדם טהורין:

נשחנו מראה דמים - ממראה דם בעילה ראשונה: כאן ששמשה - הא דקחני שאינה משמשת בעדים משום דשמשה עכשיו דאי נמי חזיא לאחר

לא שנו - אבית הלל קאי:

מחמת תשמיש וראתה טמאה עבר לילה וראתה שלא מחמת תשמיש אבל פסקה נמי הכי בד"א שלא פסקה מחמת תשמיש דאימא שמש עכרן כאן שלא שמשה חניא בריקה אלא קשיין אהדרי כאן ששמשה בדיקה אבל בתולה שדמיה טהורין בעיא הנדה והיושבת על דם טוהר הוא דלא בעיא דמים שלה אמר רבא אימא רישא חוץ מן אמאי תשמש בעדים דדילמא נשחנו מראה ממאה מתיב ר' יונה ובתולה שדמיה טהורים וראתה טמאה נשתנו מראה דמים שלה עבר לילה אחת בלא תשמיש ממאני תשמיש אבל פסקה מחמת תשמיש וראתה פסקה מחמת תשמיש וראתה שלא מחמת עב גידל אמר שמואל לא שנו אלא שלא וב"ה אומרים עד שתחיה המכה ונשאת ב"ש אומרים נותנין לה ארבע לילות תנן התם תינוקת שלא הגיע ומנה לראות מומאני לא קבעה ומשמשת בעדים וכו'

שמואל חדא זימנא דאמר רבי זירא אמר רבי בעיא נמי בדיקה לבעלה נבא אמרה דיש לה וסת מגו דבעיא בדיקה לטהרות וסת בין אין לה וסת והא קמ"ל דאע"ג שיש לה וסת עסקינן מתני' בין שיש לה וסת בעיא בדיקה והא מתני' באשה באשה שיש לה וסת אבל אשה שאין לה לבעליהן אי ממחני הוה אמינא הני מילי מאי קמ"ל תנינא כל הנשים בחזקת טהרה אבל אינה עסוקה בטהרות לא בעיא בדיקה בדיקה לטהרות בעיא נמי בדיקה לבעלה אלא באשה עסוקה במהרות דמגו דבעיא ביתה א"ר יהודה אמר שמואל לא שנו אתמר ובשעה שהיא עוברת לשמש את שחרית תנן אלא אי אתמר אסיפא אלא לטהרות אבל לבעלה מותרת פשיטא צריכה וכו' א"ר יהודה אמר שמואל לא שנו מראה דמים שלה טמאה פעמים היא אחת בלא תשמיש וראתה ממאה נשתנו

אבא בר ירמיה אמר שמואל אשה שאין לה וסת אסורה לשמש עד שתבדוק ואוקימנא בעסוקה בטהרות הדא מכלל הברתה אתמר תניא נמי הכי בד"א לטהרות אבל לבעלה מותרת בד"א שהניחה בחזקת טהורה אבל הניחה בחזקת ממאה לעולם היא בטומאתה עד שתאמר לו טהורה אני

ے، باہ

דכL אַנכ לבו נוקפו ופורש ובשעה שהיא אשם תלוי אמר לו לא תבדוק ותבדוק ומה אשה מהו שתבדוק עצמה כדי לחייב בעלה שתקנח איכא דאמרי הכי בעא מיניה וסת שאמרו לקנוח ולא לבדיקה אלא מהו במשקוף ביציאות השמש נכנס עד ĽLL שיעור וסת משל לשמש ועד שעומדים בצד לה לבדיקה כשיעור וסת והתניא איזהו לחייב בעלה חטאת אייל מי משכחת אשה מהו שתבדוק עצמה כשיעור וסת כדי LGLL/A בעא מיניה רבי אבא מרב הווא עבדוק ותבדוק ומה בכך אם כן לבו נוקפו מהו שתבדוק עצמה לבעלה אמר ליה לא בעא מיניה רבי זירא מרב יהודה אשה

בדיקה:

מצו שתבדוק - בדיקה ממש:

מידה למשקוף ואשם חלוי איכא ולא חטאת:

בעיא בדיקה יש לה וסת לא בעיא בדיקה ר' זירא לרבי אבא בר ירמיה אין לה וסת וסת אסורה לשמש עד שתבדוק אמר ליה אבא בר ירמיה אמר שמואל אשה שאין לה איכפת להן גופא אמר רבי זירא אמר רבי תשמיש אחר ושאינן צנועות בודקות ולא עצמן לפני תשמיש זה אין בודקות בו לפני מארי אלא אמר רבא צנועות עד שבדקו בו חכמים צנוע הוא דלא מקרי הא רשע לא נלבא אנות אמר רבא ושאינו מקיים דברי ליה שאני אומר כל המקיים דברי חכמים אמי תנא תני צריכות ואת תני צנועות אמר עדן של צנועות א"ל רבי אבא בר ממל לר"

מוברת וכו' אמר ר' אמי אמר רבי ינאי וזהו

לבדיקה - לחורין ולסדקין הילכך כשיעור וסת לא משכחת לה: אותיום כלומר מיד לאחר בעילה חייבין בקרבן דודאי דם הוה בשעת ביאה: כשיעור וסת - מיד לאחר בעילה בחמאת דאמרינן לקמן בפ"ב (נדה דף יד.) נמצא על סדין שלה

הצנועות מתקנות להן שלישי לתקן את הבית. זהו עדן אלפני תשמיש קאי:

ארך השיעור שהרי לא בצד המשקוף עומד אלא בידה אוחזתו ויש כאן שיעור עודף כדי הבאה לקינוח - מבחוץ. אם בקינוח מצאה דם בכשיעור הזה חייבין חטאת אבל אם בבדיקתה מצאה כבר

וזהו עדן של צנועות - כלומר מדת חסידות שנו כאן ולאו חיובא הוא דאמרינן בפרק שני (שם.)

נראית בו מיפה כחרדל: אין בודקת בו לפני תשמיש אחר - לפי שמטונף וכהה מראית ליבונו בבדיקה ראשונה ושוב אין

בטהרות. ולקמן פריך לישני ליה הא בשאינה עסוקה בטהרות ומשני קסבר שמואל כי אינה עסוקה יש לה וסת לא בעיא בדיקה - בתמיה. והא קתני מתניתין ביש לה וסת דבעיא בדיקה כיון דעסוקה

צערא ולא אטרחוה רבנן אי נמי ישנה דלא חזיא לטהרות אפילו רגילה לעסוק בטהרות לא בעיא ערה - דחזיא לעסוקי בטהרות בעיא בדיקה לבעלה אי נמי דליכא טירחא לצעורה אבל ישנה איכא אפילו אין לה וסת לא בעיא בדיקה לבעלה הואיל ואינה עסוקה בטהרות:

בא מתניתא א"ל סודני לא דמגניא באפיה מזו אמר ליה רב פפא לרבא מהו למעבד כי לה וסת וכיון שתבעה אין לך בדיקה גדולה וסת קשיא בין ערה בין ישנה לעולם בשיש בשיש לה וסת קשיא ערה ואי בשאין לה טהורה אני והא שמואל במאי מוקי לה אי טומאה לעולם היא טמאה עד שתאמר לו שהניחן בחוקת טהרה אבל הניחן בחוקת ושוהין עמהם בין ישנות בין ערות בד"א המשתה נשיהם להם בחזקת טהרה ובאין חמרין ופועלין והבאין מבית האבל ומבית שמואל כל לבעלה לא בעיא בדיקה ת"ר בעיא בדיקה ומדלא א"ל הכי ש"מ קסבר בעיא בדיקה אין לה וסת אפילו לבעלה נמי יש לה וסת למהרות בעיא בדיקה לבעלה לא ישנה בעיא בדיקה אמר רבא ולימא ליה לא בעיא בדיקה אין לה וסת בין ערה בין א"ל יש לה וסת ערה בעיא בדיקה ישנה

באזלא ומנסבא ומחקנא - ואמר אילו הייתי ואחקנה מהו דתימא ליהדרה קמ"ל דוימנין ולא יחזיר עולמית פשיטא לא צריכא דהדרה ולא בלאות תנאי כתובה ככתובה דמו ויוציא לית לה כתובה ולא פירות ולא מזונות ליה ואין לה כתובה כיון דלא חזיא לביאה לו לבעלה אסורה לשמש דילמא מקלקלת אוטוב הן תקנוה משום אבא חנן אמרו אוי בן אנטיגנוס אומר משמשת בשני עדים הן מחזיר עולמית דברי ר"מ רבי חנינא פירות ולא מזונות ולא בלאות ויוציא ולא וסת אסורה לשמש ואין לה לא כתובה ולא מחמירי אופשייהו ת"ר אשה שאין לה לי לא ולישיילינהו לדידהו דילמא אינהו קא אתו רבנן מבי רב מצרכי לכו בדיקה ואמרו דרב פפא ודרב הוגא בריה דרב יהושע כי אמר רב כהנא שאלתינהו לאינשי ביתיה

יודע שכך היה אפילו הייתם נותנין לי מאה

לטהרות בעיא בדיקה - כלומר העסוקה בטהרות בעיא בדיקה אפילו לבעלה:

כיון שתבעה - לתשמיש: ולא פירות - שאוכל בעלה מנכסי מלוג שלה ולא אמרינן כיון דאין לה כתובה הימנו אישתכח דלאו אשתו היא וליהדר לה פירי דאכל:

בשני עדים - סדינין: מזונות - חנאי כתובה הן את תהא יחבא בביתי ומיתזנא מנכסי ובלאות נמי משומת כתובה הן ששמו לה מה שהיא מכנסת והוא מקבלן עליו לשלם לכשימות או לכשיגרשנה כמו שאנו כוחבין

ודין גדוניא דהנעלת ליה וכו": ובניה ממזרים - הילכך אומרים לו הוי יודע שהמגרש את אשתו משום וסת לא יחזיר ואפילו היא חוזרת וקובעת ותו לא מצי למימר אילו הייתי יודע שכך כו" שהרי התרו בו וגמר בדעתו וגרשה והכי נמי אמרינן גבי מוציא את אשתו משום שם רע או משום גדר במס" גיטין (דף מו.):

דבעי לאגבויה כתובתה - והכי קאמר ליה את אמרת אין לה כתובה ואנא סבירא לי אוי לו לבעלה שנחסר ממונו דודאי יש לה כתובה: בצרור - דבר קשה אינו מחמם:

שאינה מחרת:

אנשים - משובחת רקתני קאי מרבה אבל אתקצץ דבאנשים אפילו חדא זימנא: לענין זיבה - שיצא זוב ממנו ורוצה לבדוק כדי למנות ראיותיו שתים לטומאה ושלש לקרבן. זוב דומה למי בצק של שעורים ובא מבשר המת ושכבת זרע בא מבשר החי וקשורה כלובן ביצה

גמ' הרגשה - שמזדעזעין אבריו כשמתחמם ורואה קרי:

רשאינה עסוקה לא בעיא בדיקה:

דעסוקה בטהרות בעיא בדיקה לבעלה ושאינה עסוקה בטהרות לא בעיא בדיקה:
מאן דמתני הא לא מתני הא - לעולם בעסוקה ודקשיא לך חרתי למה לי רב יהודה דמתני הא
משמיה דשמואל לא מתני הא דר' אבא ורבי אבא לא מתני הא דרב יהודה. ואי קשיא הא רב
יהודה נמי אמרה דאמר רב יהודה לעיל גבי מתני דקתני לעיל ובשעה שהיא עוברת לשמש את
ביחה ואמר רב יהודה אמר שמואל לא שנו אלא בעסוקה כו' לאו פירכא היא דרב יהודה לא
אשמיעינן החם בעסוקה מידי דממתני' הוה שמעינן בין עסוקה בין אינה עסוקה ואתא רב יהודה
למימר ואשמועינן משמיה דשמואל דשאינה עסוקה לא בעיא בדיקה והכא אשמיעינן דהלבה כר''ה
וכאוחה משנה דעסוקה בטהרות בעיא בדיקה והכא עיקר. ואית דמפרשי כי האי לישנא והאמר
הא כו' לעולם בשאינה עסוקה ודקשיא לך דרבי אבא בר ירמיה אהא דרב יהודה לא תקשי אמוראי
נינהו אליבא דשמואל וטועין בדבר דא"כ קשיא דרב יהודה אדרב יהודה דהא איהו גופיה אמר

בא אמר שמואל חדא זימנא - כדמוחיב ואזיל מדר' אבא בר ירמיה ומינה שמעינן דס"ל לשמואל

מחני' כל היד המרבה לבדוק בנשים משובחת ובאנשים תקצץ (גמ' מ"ש נשים ומאי שנא אנשים נשים לאו בנות הרגשה נינהו משובחות אנשים דבני הרגשה נינהו

۲، با ۱

פרק ב כל היד

ממזרין משום אבא חנן אמרו אוי לו לבעלה איכא דאמרי לר"מ אמר ליה דבעי לאגבויה כחובתה איכא דאמרי לרבי חנינא בן אנטיגנוס קא"ל דמקלקלת ליה אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כר' חנינא בן אנטיגנוס ובמאי אי בעסוקה בטהרות הא

ביבנן הגל שמאי אומר

אמרה שמואל חדא זימנא ואי בשאינה עסוקה בטהרות הא אמר כל לבעלה לא בעיא בדיקה דא"ר זירא א"ר אבא בר ירמיה אמר שמואל אשה שאין לה וסת אסורה לשמש עד שתבדוק ואוקימנא לה בעסוקה בטהרות מאן דמחני הא לא מחני הא

다신지시

ULX

איסורא - אסור לאחוז ואפילו אי אפשר לו בענין אחר אע"פ שמוציא לעז כדקתני מוטב שיוציא ניצוצות ניתזין - שאינו אוחז ואינו מטיל למרחוק:

אלא כשהוא ממשמש יוצא מעט מעט והולך אבל היכא דיצא מהרגשה ונעקר כולו כאחד תו לא לא שכיח - וכי קחני למה זה דומה דחחילתו לא יצא אלא ע"י משמוש האבר שאינו נעקר יחד

ורבא כל אחמומי והדר אחמומי בשעתיה

שאצבע בעין עין מדמעת וחוזרת ומדמעת

למה זה דומה לנותן אצבע בעין שכל זמן

הייש דלמא אתי לאוסופי - ולא והתניא הא

נאביי הייש דלמא אתי לאוסופי ורבא לא

אפילו תימא במטלית רכה כיון דעקר עקר

לעולם אמר אביי במטלית עבה רבא אמר

כל האוחז באמתו ומשתין כאילו מביא מבול

בתרומה אוחו והתניא רבי אליעור אומר

שנודעועו איבריו אוחו באמתו ובולע את

דאביי אהא דתנן היה אוכל בתרומה והרגיש

עבה הכא נמי במטלית עבה והיכא איתמר

ובכל דבר שרוצה כדאמר אביי במטלית

ובמטלית לא והתניא בודק עצמו במטלית

זרע אם בא לבדוק בצרור או בחרס בודק

בד"א לענין שכבת זרע אבל לענין זוב אף

אי הכי מאי איריא מרבה כי לא

מרבה נמי כי קתני מרבה אנשים

ואפי' לענין שכבת

הוא משובה כנשים

שנודעועו אבריו - שנעקר ורע מגופו: במטלית עבה - קשה היא ואינה מחממת:

כיון דעקר עקר - ומשום חמום דהשתא לא נפיק מידי: ברותחין קלקלו:

כאילו מביא מבול - שעבירה זו היתה בידם דכתיב (בראשית ו׳:י״ב) כי השחית כל בשר ואמרו

כל המוציא שכבת זרע לבטלה חייב מיתה

שמוציא שכבת זרע לבטלה דא"ר יוחנן

אחת לפני המקום וכל כך למה מפני

לעו על בניו ואל יעשה עצמו רשע שעה

ועפר תיהוה מאי אמר להן מוטב שיוציא

להו ברישא ואמרו ליה אין לו מקום גבוה

איסורא הדר אמר להו תקנתא אלא הא אמר

למייתא אמר להו ברישא בתר דאמר להו

לפני המקום הי אמר להו ברישא אילימא

תיחוח ואל יעשה עצמו רשע שעה אחת

אדם במקום גבוה וישתין או ישתין בעפר

אמר להן רבי אליעזר לחכמים אפשר יעמוד

רשע שעה אחת לפני המקום - תניא אידך

לעו על בניו שהן ממורים ואל יעשה עצמו

בניו שהן ממזרים אמר להן מוטב שיוציא

ונראה ככרות שפכה ונמצא מוציא לעז על

לרבי אליעור והלא נצוצות נתזין על רגליו

ומשתין כאילו מביא מבול לעולם אמרו לו

לא שכיה גופא ר"א אומר כל האוחז באמה

מוסיף:

הנחמים באלים - שמתחממים בעצי אילנות במדורות גדולים כלומר בעלי הנאות: TRI CIT:

אמר אביי עשאו כבולשת דתנן בולשת באמעו ומשתין כאילו מביא מבול לעולם עביד הכי והתניא ר"א אומר כל האוחו שיננא אחוז באמתך והשתן לחוץ 14Cc רב יהודה לשמואל צריך אני להשתין א"ל דבי כנישתא דשף ויתיב בנהרדעא אמר ליה רענן רב יהודה ושמואל הוו קיימי אאיגרא יב, ב) על ההרים הרמים ותחת כל עץ הכא תחת כל עץ רענן וכתיב התם (דברים אסי אמר כאילו עובד עבודת כוכבים כתיב הסלעים אל תקרי שוחטי אלא סוחטי רענן שוחטי הילדים בנחלים תחת סעיפי (ישעיהו נו, ה) הנחמים באלים תחת כל עץ ורבי אמי אמרי כאילו שופך דמים שנאמר (את) אשר עשה וימת גם אותו רבי יצחק שנאמר (בראשית לח, י) וירע בעיני ה'

שנכנס לעיר בשעת שלום חביות פתוחות אסורות סתומות מותרות בשעת מלחמה אלו ואלו מותרות לפי שאין להן פנאי לנסך אלמא דכיון דבעיתי לא אתי לנסוכי הכא נמי כיון דבעיתי לא אתי להרהורי והכא מאי ביעתותא איכא איבעית אימא ביעתותא מאי ביעתותא איכא איבעית אימא ביעתותא דרביה ואב"א ביעתותא דשכינה ואיבעית אימא אימתא דמריה עליה דקרי שמואל דרביה ואב"א ביעתותא דשכינה ואיבעית אימא אימתא דמריה עליה דקרי שמואל נעיר הוה דאמר רב נחמן אם היה נשוי נעור הוה דאמר רב נחמן אם היה נשוי אבא בריה דרבי בנימין בר חייא אבל מסייע אבא בריה דרבי בנימין בר חייא אבל מסייע

פרק ב כל היד

מעטרה ולמעלה אסור אמר רב המקשה עצמו לדעת יהא בנדוי ולימא אסור דקמגרי

יצה"ר אנפשיה ורבי אמי אמר נקרא עבריין

ביד - מוציא זרע לבטלה:

שכך אומנחו של יצר הרע היום אומר לו עשה כך ולמחר אומר לו עשה כך ולמחר אומר לו לך עבוד עבודת כוכבים והולך

ליה דאמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן גבול

יש לו מעטרה ולמטה מותר

דשף ויתיב - שם מקום המובלע במלכות נהרדעא מפי מורי הזקן: דליליא - ומתיירא שמא יפול: עטרה - שפה גבוהה המקפת את ראש הגיד: וירע - אלמא מיקרי רע: שיכלו כל הנשמות שבגוף שנאמר (ישעיהו אולודי נינהו דא"ר יוסי אין בן דוד בא עד מבול נינהו אלא דנסיבי קטנות דלאו בנות זכור בני סקילה נינהו אלא דרך אברים בני משחקין בתנוקות מאי היא אילימא משכב חלבו קשין גרים לישראל כספחת אלא את המשיח בשלמא גרים כדר' חלבו דא"ר ת"ר הגרים והמשחקין בתינוקות מעכבין תנאף לא תהא בך ניאוף בין ביד בין ברגל ענא דבי רבי ישמעאל (שמות כ, יג) לא א, טו) ידיכם דמים מלאו אלו המנאפים ביד רע ואמר ר' אלעזר מאי דכתיב (ישעיהו ה, ה) כי לא אל הפץ רשע אתה לא יגורך לה, י) וירע בעיני ה' וכתיב התם (תהלים במחיצתו של הקב"ה כתיב הכא (בראשית המביא עצמו לידי הרהור אין מכניסין אותו איכא דאמרי אמר רבי אמי כל しなしこと

כריסו ואל ירד לבאר שחת QUI. ווילא כריסו נבקעת אמר להן מוטב תבקע לו קוץ בכריסו לא יטלנו אמר להן לא מסכונו עלאל אמרו לו לרבי טרפון ישב אלא ה"ק רבי טרפון כל המכניס ידו למטה מאי דינא תנן לא סגי דלאו על טבורו אמרת לטותא תנן מאי כריסו נבקעת אלא תנן היינו דאמרי והלא כריסו נבקעת אלא אי ואל ירד לבאר שהת אי אמרת בשלמא דינא ימלנו א"ל לא אמר להן מוטב תבקע כריסו מבורו אמרו לו ישב לו קוץ בכריסו לא רבי טרפון אומר יד לאמה תקצץ ידו על הונא קץ ידא או לטותא תנן - ת"ש דתניא תנן או לטותא תנן דינא תנן כי הא דרב עשיתי באנשים חקצץ איבעיא להו דינא נו, טו) כי רוח מלפני יעטוף ונשמות אני

בחרשת והשומה והסומא ושנטרפה דעתה

בריחות שכולן נתערבו זה בזה אלמא לא נתערבו על הגרים: דאמרינן במס' סוטה (דף לו:) נמצא לכל אחד מישראל שש מאות אלף ושלשת אלפים ותק"ן מורי הזקן. ויש אומר שכל ישראל ערבים זה בזה ולאו מילחא היא שלא נתערבו בשביל הגרים לישראל כספחת שאין בקיאים במצות ומביאין פורענות ועוד שמא למדים ישראל ממעשיהן מפי כספחת - דכתיב בגרים (ישעיהו יד) ונלוה הגר עליהם ונספחו על בית יעקב לשון ספחת שקשים

בני סקילה נינהו - ואת אמרת מעכבים את המשיח ותו לא הלא במיתה הן נידונים:

קץ ידא - דאמרינן בסנהדרין כל המרים ידו על חבירו תקצץ דכתיב וזרוע רמה תשבר. רב הונא דנסיבי קטנות - והוא ראוי להוליד נמצא בטל מפריה ורביה כל ימי קטנותה:

את ידו: הקצץ ידו על טבורו - קס"ר טבורו ממש והיינו דאמרי ליה והלא כריסו נבקעת כשקוצצין שם קץ ידא אלמא תקצץ דינא הוא:

והלא כריסו נבקעת - מפני הקוץ:

מעני' מתקנות אותן - בודקות אותו ומטבילין אותן:

גמ' ומראות לה - שהיתה בקיאה במראה דם טמא ודם טהור:

מדברת ואינה שומעת - כבר שמעה ולמדה לדבר ואחר כן נתחרשה:

פמלניא - סינר פורצינ"ט. חללו חלוי למטה ברוחב שלא יתעטף האבר ויתחמם: שמע מינה - מדקתני כל שכן שאתה מביאו לידי הימום אלמא מכנסים אסורין: שיהא בהם כדי להזות לבד מה שהאזוב בולע:

(לעיל גדה ט.) כמה יהו במים ויהיה בהם כדי הזאה כדי שיטבול ראשי גבעולין ויזה כלומר כדי רואין אותן - לענין מי הטאת קאמר לטמא במשא דבעי' עד דדרי כשיעור הזאה כדאמר בפ"ק יחללוהו:

וחבלע בכיס - וקאכיל תרומה בטומאת הגוף והוי במיתה דכתיב (ויקרא כ"ב:ט') ומתו בו כי כיס של עור - וכשירצו להאכילו יבדקו בכיס:

שלא יישן - כדי שלא יתחמם ויראה:

לא בית הנקב ולא בית הערוה אמר אביי למטה עד ירכים ויש להם שנצים ואין להם כמין פמלניא של פרשים למעלה עד מתנים ההוא כדתניא מכנסי כהנים למה הן דומין מב) ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה מינה מכנסים אסורים והכתיב (שמות כה, כאגנו על הע נחשת אמר רב פפא שמע יהודה אומר רואין אותן גבעולין של אזוב מתכת אמר אביי ושל נחשת כדתניא רבי

משום רבי אלעזר אמרו עושין לו כיס של שמא יראה טפה כחרדל ותבלע בכיס הנא לדברינו ישן ממא לא ישן טהור לדבריך להן לדבריכם שומה אין לו תקנה אמרו לו אמרו לו כל שכן שמביא לידי הימום אמר ברבי צדוק אומר עושין לו כיס של עור ישן ממא לא ישן מהור רבי אליעור אותו תרומה לערב ומשמרין אותו שלא יישן ענו רבנן כהן שומה מטבילין אותו ומאכילין היינו שוטה שנטרפה דעתה מחמת חולי חנינא סומא אינה משנה - ושנטרפה דעתה לנפשה ותיחזי לחבירתה א"ר יוסי ברבי שומע ואינו מדבר הסומא איהי תבדוק כדתנן חרש שדברו הכמים בכל מקום אינו שומעת הכא בשאינה מדברת ואינה שומעת רואות ומראות לה התם במדברת ואינה לא דיה שבודקת לעצמה אלא שהברותיה דתניא אמר רבי חרשת היתה בשכונתינו

בתרומה גמ' הרשת איהי תבדוק לנפשה

אם יש להן פקחות מתקנות אותן והן אוכלות

ולמחר מצאה עליה דם - על הירך:

מעכה השמש בשעת תשמיש:

נדבק בר: רצופה - מעוכה על העד רחוק מן הדם קצח. ללישנא דבדוק כיון דקים להו לרבנן דאין שם מאכולת ודאי דם מגופה הוא שהרי העד היה בדוק לה קודם הקינוח ומאכולת (מעלמא הואי החם בעד שהיא רצופה) וללישנא דדחוק איכא לספוקי שמא האי דם ממאכולת ומתוך שדחוק הוא

את פניה - פניה שלמטה: גמ' מאכולת - כינה. ואמאי טמאין ודאי לשרוף תרומה ולהתחייב בקרבן ודאי להוי ספק לתלות תרומה ולהביא אשם תלוי ולא חטאת דדלמא דם מאכולת הוא שהיה באותו מקום באשה וכשבעל

בשעת תשמיש:

נמצא דם על שלו - ואפילו לאחר זמן ששהה לאחר בעילה זמן ארוך קודם קינוח בידוע שהיה דם

מאלי - מוטה מעט על צדו:

לו על אברו ומתחמם:

אוכף מתחמם בבשר החמור אבל דרך גמלים לרכוב בלא אוכף אלא במרדעת ומתחמם: אפרקיד - פניו למעלה וגנות הוא שפעמים שיתקשה אבר תוך שינתו ויתגלה ועוד שידיו מונחות

דמכף - לשון אוכף של חמור. אם יש לו אוכף האבר אינו מתחמם שהעץ קשה הוא ואם אין לו

את הבית נמצא על שלו טמאין וחייבין לו ואחד לה והצנועות מתקנות שלישי לתקן דרך בנות ישראל משמשות בשני עדים אחד שאני רבי יוחנן דבעל בשר הוה QUI. כי מצלי אסור והא ר' יוחנן מצלי וקרי ק"ש לענין מגנא כי מצלי שפיר דמי לענין ק"ש שמע הוא דלא יקרא הא מגנא שפיר דמי רב יוסף פרקדן לא יקרא קרית שמע קרית ריב"ל לייט אמאן דגני אפרקיד איני והאמר ואיכא דאמרי הא דמטרטין הא דלא מטרטין צדיקים איכא דאמרי הא דמכף הא דלא מכף כולם צדיקים החמרים מהן רשעים מהן נמי הכי רוכבי גמלים כולם רשעים הספנים רוכבי גמלים אסורין לאכול בתרומה תניא באמר דחוק הוא אימא שמש רצפה בדוק הוא הא מעלמא אתאי להך לישנא דאשתכה מאכולת רצופה להך לישנא דאמר מאי בינייהו איכא בינייהו ななこにしば אצל מאכולת ואיכא דאמרי דחוק הוא אצל הוא אמר רבי זירא אותו מקום בדוק הוא את בועלה גמ' וניחוש דלמא דם מאכולת חכמים לרבי עקיבא ברואה כתם שמטמאה ר"ע אומר אף מטמאה את בועלה מודים מטמאה מעת לעת ואינה מטמאה את בועלה זמן כדי שתרד מן המטה ותדיח פניה ואח"כ מספל ופמונים מן בלרבן איזהו אחר בקרבן נמצא על שלה לאחר זמן טמאין קרבן נמצא על שלה אותיום טמאין וחייבין

۷، با۷

(אחה) אף אתה עשיתו כתם ורבי סבר שצריכה כגריס ועוד א"ל אבל אמר לו א"כ משום כתם אמר לו ר' הייא אי אתה מודה ממאה משום נדה ורבי הייא אמר ממאה בקופסא ולמחר מצאה עליו דם רבי אומר דתניא בדקה בעד שאינו בדוק לה והניחתו כתם ולעת זקנתו מיהר מולא כלום תא שמע משום כתם או דלמא כל ימיו טימא משום נדה ולעת זקנתו טיהר משום נדה וטימא איבעיא להו היכי קאמר כל ימיו טימא משום של ר' הייא טימא ולעת זקנתו טיהר ולמחר מצאה עליו דם א"ר יוסף כל ימיו ברקה בער שאינו בדוק לה והניחתו בקופסא וכן מורין בי מדרשא טמאה נדה XUQL איתמר נמי אמר שמואל טמאה נדה א"ל רב שימי בר הייא והא חוששת אמרת ולמחר מצאה עליה דם אמר רב טמאה נדה אתמר בדקה בעד הבדוק לה וטחתו בירכה

יוסי אמר רב אדא בר מתנא תנא רבי מטמא קמיה ומחדרי שמעתתיה מאי רבי ומאי רבי סבר רבי ריש מתיבתא הוא ושכיחי רבון ושומעין דברי התלמיד ור' חמא בר ביסא דאדם גדול הוא היאך מניחין דברי הרב לי אמר רבי ישמעאל זהו שאומרין עליו כדברי רבי אימא לך א"ל כדברי רבי אימא ロビし אמר לו כדברי אבא אימא לך או לה והניחתו בקופסא ולמחר מצאה עליו דם מילתא בעא מיניה בדקה בעד שאינו בדוק לידך הביאהו לידי בי אתא א"ל בעי מינאי בר ביסא דאדם גדול הוא אמר לו לכשיבא רבי לרבי ישמעאל ברבי יוסי ברבי חמא טימא משום נדה שמע מינה משחבה ליה אעא מאי לאו בזקנותו קאי הא בילדותו וכיון דנפק לה מדם מאכולת ודאי מגופה בעינן כגריס ועוד לאפוקי מדם מאכולת

ורבי יוסי מטהר ואמר רבי זירא כשטימא

על העד ומשם הוטה בירכה ולא אמרינן דלמא מעלמא אתא על ירכה וספק טומאה היא: טמאה נדה - טומאה ודאית דכיון דהעד בדוק לה שלא היה בו דם קודם בדיקה ודאי מגופה אתאי

טחתו בירכה דא"כ הוו להו תרי ספיקי לקולא חדא דלמא לאו מן העד הוטח על ירכה ואפילו ולמחר מצאה עליו דם - על העד ואיכא לספוקי דלמא מקמי הכי הוה ביה. להכי לא נקט הכא

לאפוקי מדם מאכולת - דכיון דאינו בדוק לה כל כמה דליכא כגריס ועוד הוה לה לספוקי בדם משום נדה - טומאה ודאית דכיון דחזקת דמים שם לא מספקינן במקמי הכי:

מאכולת קודם בדיקה:

מאי לאו בזקנותו קאי - מדפליג עליה דרבי רביה:

אמר ליה - רבי ישמעאל לרבי חמא בעי מינאי מילתא:

את"ל מן העד אתא דלמא כיון דאינו בדוק מקמי הכי הוה:

כדברי אבא - רבי יוסי או כדברי רבי ולקמן תני פלוגתייהו בשמעתין:

לעצמו טיהר - לטעמיה אזיל דאמר נמי הכי בדוכתא אחריתי (לקמן נדה דף נט:):

צרכיה - מטילה מים:

ממאין וכו' ת"ר איזהו שיעור וסת משל משום נדה איתמר נמצא על שלה אותיום א"ל אנן הכי קאמרינן כי איחמר ההיא אלא משום כתם ואילו רבי משום נדה קאמר אירר יוסי בר' הנינא כשטימא ר"מ לא טימא אַנגַ עב אַנואַ דריה דרבאַ לרב אַעוי והאַ מהורה רבי יוסי אומר בין כך ובין כך מהורה דם ר"מ אומר אם עומדת טמאה אם יושבת דחניא האשה שהיתה עושה צרכיה וראתה רבי כר"מ וכשטיהר רבי יוסי לעצמו טיהר

זמן וכו' תנא וחייבין אשם תלוי ותנא דידן

אבל לא לבדיקה נמצא על שלה לאחר

שמש נכנס עד הוי וסת שאמרו לקינוח

לשמש ועד שעומדין בצד המשקוף ביציאת

ר"ע וחכמים והא אח"כ קתני ה"ק וזהו שתרד מן המטה ותדיח את פניה מחלוקת או לתחת הכסת ותמול עד ותבדוק בו וכדי איזהו אחר זמן כדי שתושיט ידה לתחת הכר זמן כדי שתרד מן המטה ותדיח פניה ה"ק ממאין מספק ופטורין מן הקרבן איזהו אחר והא קתני עלה נמצא על שלה לאחר זמן Ľί אמר רב חסדא מאי אחר אחר אחר תחת הכר או תחת הכסת ותטול עד ותבדוק ר' אליעזר ברבי צדוק כדי שתושים ידה אחר זמן וכו' ורמינהי איזהו אחר זמן פירש מ"ט בעינן התיכה משתי התיכות איזהו

אמר אידי ואידי חד שיעורא הוא עד בידה

אח"כ שנחלקו ר"ע וחכמים רב אשי

משום כחם - טומאת ספק לחלות ואילו רבי לעיל טימא משום נדה דקתני רבי אומר טמאה נדה:

סבר יש אם למסורת והכי פליגי במסכת כריתות (דף יז:): במטה ואינו יודע על איזהו מהן בא אבל הכא חדא חתיכה היא ספק שריא ספק אסורה ותנא ברא יודע איזהו אכל אשתו ואחותו עמו בבית ובא על אחת מהן כסבור אשתו היא ונודע ששתיהן היו אם למקרא מצוות קרינן הילכך בעינן שתים אחת של איסור ואחת של היתר ואכל אחת ואינו בעינן חתיכה משתי חתיכות - דכתיב באשם תלוי (ויקרא ה":י"ז) אחת מכל מצות ה' וקסבר יש ענא וחייבין באשם תלוי - אנמצא לאחר אותיום קאי דקתני במתניתין ופטורין מן הקרבן: הוי וסת שאמרו - לחייבה בחטאת:

איזהו אחר זמן שהוא אחר אותו שלאחר אותיום שאינה מטמאה את בועלה לרבנן אלא לר"ע כדי מאי אחר - רקחני במתני^{*} איזהו אחר זמן כדי שחרד לאו אאחר אותיום קאי דטמאים מספק אלא מעת לעת:

שתושיט - ועודה במטה הא כדי שתרד שיעורא רבה ואינה מטמאה את בועלה אלא כשאר מגע

הכי קאמר - חסורי מחסרא והכי קתני איזהו אחר זמן שהן טמאין מספק כדי שחושיט אבל שהתה ו א אלה קחני כו' - אלמא אטמאין מספק קאי משום שמטמאה את בועלה אפי' לרבנן: שתרד כו':

כל מעת לעת: כדי שחרד מטמאה מעת לעת ואינה מטמאה את בועלה רבי עקיבא אומר מטמאה את בועלה ואפילו

עד בידה - שאינה צריכה להושיט ידה תחת הכר הוי שיעורא בכדי שתרד ותדיה באותו עד: יותר מכדי שתרד הוא דפליגי אבל בכדי שתרד טומאה אפילו לרבה וקשיא ברייתא דכדי שתושיט: והא אח"כ קחני - דקתני במחני' ואח"כ מטמאה מעת לעת ואינה מטמאה כו' אלמא כששהתה

כדי שחרד מן המטה וחדיה את פניה אין עד בידה כדי שתישיט ידה לתחת הכר או לתחת הכסת וחטול עד וחבדוק בו מיתיבי איזהו אחר זמן דבר זה שאל רבי אלעזר ברבי צדוק לפני חכמים באישא ואמר להם אין שור שחוט - דאתמול לא חזאי אלא סייג בעלמא הוא:

וכתמים דרבנן - אפי' מכאן ולהבא:

פשיטא - מאי מודי הא בלמפרע פליגי לגבי מעת לעת ולא במכאן ולהבא:

כ':י"ח) את מקורה הערה אבל לענין קרי עד שיזריע: ור"מ היא - דמחמיר בכתמים כדאמר בפ"ק (לעיל נדה ה.) ולקמן בפרק בא סימן (נדה דף נב:):

לחודיה: בשלא גמר ביאחו - ואפילו הכי לר"ע מטמאה את בועלה דהעראה בנדה כגמר ביאה דכתיב (ויקרא

בשלמא לרב הסדא - דאמר כדי שתרד אחר אחר הוא היינו דמטהרי רבנן: וכי תימא דאין עד בידה - דאחר שתרד הוצרכה להושיט דהוה להו תרי שיעורי א"כ איבעי ליה למיתני ולפלוגי בין עד בידה לאין עד בידה דלא תיפוק חורבה מיניה דהשתא משמע דאפילו עד בידה דלא שהחה אלא כדי שתרד מטהרי רבנן ומדלא מפליג ש"מ דודאי מטהרי רבנן בכדי שתרד

משום בועל נדה טומאת שבעה ואפילו לתלות:

שהחה כדי שחרד - דנפיש שיעוריה: וכך מעת לעת - כלומר כשיעור הזה ומכאן ולהלך כל מעת לעת של בעילה אם בדקה ומצאחה טמאה בועלה מטמאה משום נוגע במעת לעת בנדה טומאת ערב וספק מדרבנן לחלות ואינו מטמא

כרב הסדא:

לא שהתה כדי שתרד - אלא כדי שתשב ותבדוק ועודה במטה ממאין מספק דהיינו אחר אות יום

אלא לרב אשי אמאי מטהרי רבון LC، בשלמא לרב הסדא היינו דמטהרי רבנן אומר בעלה נכנס להיכל ומקטיר קטורת בועל רבי יהודה בנו של רבן יוחנן בן זכאי בועל רבי עקיבא אומר אף מטמא משום בועלה מטמא משום מגע ואינו מטמא משום וכן כששהתה מעת לעת ומפקידה לפקידה המטה ותדיח את פניה אחר הומן הוא זה וחייבין באשם חלוי שהתה כדי שתרד מן זמן הוא זה וטמאין מספק ופטורין מקרבן כדי שתרד מן המטה ותדיה את פניה תוך להם כך פרשו הכמים ביבנה לא שהתה אנו כנתגני אמכנ גנ גא המתונ XUL שמא כרבי עקיבא אתם אומרים שמטמאה

עד בידה מיבעי ליה קשיא רבי יהודה בנו של רבן יוחנן בן זכאי אומר בעלה נכנס להיכל ומקטיר קטורת ותיפוק ליה דהוה נוגע במעת לעת שבנדה הוא דאמר כשמאי דאמר כל הנשים דיין שעתן ותיפוק ליה דהוה בעל קרי בשלא גמר ביאתו ומודים הכמים לרבי עקיבא ברואה כתם אמר רב למפרע ורבי מאיר היא ושמואל אמר מכאן הכמים לרבי עקיבא ברואה כתם אמר רב למפרע ורבי מאיר היא ושמואל אמר מכאן הרבון מה מעת לעת לא מטמאה את בועלה מהו דחימא הראיל ומעת לעת דרבנן וכתמים אף כתמים לא מטמאה את בועלה קא משמע לן ואימא הכי נמי התם אין שור שחוט

דף מו

רבה בר בר הנה אמר אפילו הגיע שעת שעת וסתה אסורה קסבר וסתות דאורייתא לייש אלא שלא הגיע שעת וסתה אבל הגיע אגא אי איחמר הכי איחמר אמר רב הונא אימא הואי יש לה וסת וסת קביע לה לייא אדרבה איפכא מסתברא אין לה וסת עני נסע אדל יש לה וסת אסור לשמש כלפי ימי עונתה אמר רב הונא ל"ש אלא שאין רבי יהודה נשיאה והוא שבא ומצאה בתוך בא לא משמע לן אמר ריש לקיש משום אבל היכא דליתא במתא דלא רמיא אנפשה היכא דאיתיה במתא דרמיא אנפשה ובדקה ליה למתני הבאין מן הדרך סד"א הני מילי בדרך נשיהן להן בחוקת טהרה גמ' למה כל הנשים בחזקת טהרה לבעליהן הבאין מן אמר מכאן ולהבא ורבנן היא QUI. ביש לקיש למפרע ורבי מאיר היא רבי יוחנן לפניך הכא יש שור שחום לפניך וכן אמר מתוקנין והא הכא ודאי טבל ספק מעושר פירות אפילו הן בני יומן הרי הן בחזקת ולא והתניא חבר שמת והניח מגורה מלאה ספל וודאי ואין ספק מוציא מידי ודאי אבל ודאי ראתה מי יימר דטבלה הוה ליה ראחה ואם תמצא לומר ראתה אימא טבלה אימר דאמר רבי יוחנן ספק ראתה ספק לא אמר ליה אטו ודאי ראתה מי אמר רבי יוחנן אמר רבי יוחנן אפילו ילדה דבזיוא למטבל אמר ליה רב שמואל בר ייבא לרבי אבא וסת בעלה מחשב ימי וסתה ובא עליה שמואל משמיה דרבי יוחנן אשה שיש לה מותרת קסבר וסתות דרבנן XUL LE בר בר הנה אמר אפילו יש לה וסת לימים אסורה לשמש קסבר וסתות דאורייתא רבה לא קפיץ ולא חזאי אבל יש לה וסת לימים ולקפיצות כיון דבמעשה תליא מילתא אימא שאין לה וסת לימים אלא יש לה וסת לימים אשי מחני הכי אמר רב הונא לא שנו אלא

מתני" כל הנשים בחזקת מהרה לבעליהן - בלא בדיקה שלא הוזכרה בדיקה אלא לעסוקה בטהרות:

עונה: גמ` בתוך ימי עונתה - ל` יום לראייה אבל לאחר ל` בעיא בדיקה הואיל וסתם נשים הזיין לסוף

לא שנו - דכי מצאה תוך ימי עונתה לא בעיא בדיקה:

וסתה נמי מותרת קסבר וסתות דרבנן רב

וסחות דרבנן - הצריכוה הכמים לבדוק ביום וסתה שמא תראה ומיהו היכא דלא הוה בעיר ולא

אפילו הגיע וסתה אמרינן טבלה ואין צריך לשואלה:

מחשב ימי וסתה - אם שהה בדרך שבעה ימים אחר וסתה דעכשיו עומדת בימים שיכולה להטהר ידעינן אי בדקה אי לא בדקה לא מספקינן לה בטומאה:

דבזיזא - בושה היא לטבול עד שיפייסנה:

ודאי ראתה מי א"ר יוחנן - שלא יהא צריך לשואלה ואפילו היא וקנה:

הוי ספק - להיתר:

והא הכא דודאי טבל - דהא חזינן שנגמרה מלאכתן וממורחין הן:

תימא הטילה נפל לבור אלא אימא אררוהו וקאתי ספק ומוציא מידי ודאי לא דוראי הטילה נפל ספק גררוהו ספק לא מפני שחולדה וברדלס מצויים שם והא הכא אם נקבה ובא מעשה לפני חכמים וטהרוהו נפל לבור ובא כהן והציץ בו לידע אם זכר בשפחתו של מסיק אחד ברימון שהטילה אין ספק מוציא מידי ודאי והתניא מעשה בהמתו אוכלת ופטורה מן המעשר ואכתי על חבואתו ומכניסה במוץ שלה כדי שתהא וכדרבי אושעיא דא"ר אושעיא מערים אדם ואיבעית אימא ספק וספק הוא מענצל חבר שאינו מוציא מתחת ידו דבר שאינו חוואה דאמר רב חנינא חוואה חוקה על ודאי התם ודאי וודאי הוא כדרב הנינא ספל אינו מעושר וקאתי ספק ומוציא מידי

איבעית אימא ספק וספק הוא - דכי היכי דמספקא לן אי מעשרי אי לא ה"נ מספקא לן דלמא לא בעית אימא ספק וספק הוא - דכי היכי דמספקא לן אי מעשרי אי לא ה"נ מספקא לן דלמא לא בראיית פני הבית לא נגמרה במעשר אלא בראיית פני הבית כשרואה את הפתח וכיון דבשעת ראיית פני הבית לא נגמרה מלאכתו למעשר תו לא מיחייבא אע"פ שהוא דשה וממרחה לאחר שהכניסה מידי דהוה אמכניס פירות דרך גגו וקרפיפו לבית אפילו היא ממורחת דקיימא לן דפטורה מן המעשר הואיל ולא

ראתה את הפתח: אם זכר הוא כו' - כהן חכם היה ומורה הוראות ומתכוין להורות לה ימי טומאה וטהרה. אי נמי עגורה אצלו בבית ונוגעת בתרומתו ורוצה להזהר ממנה כל ימי טומאתה. וי"א לידע אימתי יהא זמן הבאת קרבנה אם יארע במשמרתו אם לאו. ולא סבירא לי דבשביל תור עולה אחת לכולה משמרה לא עייל האי כהן נפשיה להכי ועוד שהרי היא יכולה לאחר קרבנה כל זמן שתרצה וגם לשון ראשון אינו נראה דאי חכם הוא כלום הוא בא להאהיל ולעבור על לאו דטומאת מת אלא

כהן עם הארץ היה או קטן ושגרתו אשה להציץ ולראות: וטהרוהו - מאהל המת:

אפילו בדקה ומצאת טהורה נמי טמאה מפני

דף פז

הונא חברין משמיה דרב אשה שיש לה דאורייתא או דרבנן YLLILL אימא כיון דחולדה וברדלס מצויים שם ודאי בפילה לידע אם זכר אם נקבה ואיבעית נפל הפילה אם רוח הפילה ואת"ל נפל לעני ה"ק ובא כהן והציץ בו לידע אם

כמין נפל והא לידע אם זכר אם נקבה

ממאה טמאה טהורה טהורה ושמואל אמר חרדה ממאה אלמא וסתות דאורייתא - לימא ברקה ולבסוף ברקה אמר רב ברקה ומצאת את הדמים טעמא דאיכא חרדה הא ליכא וסתה ולא בדקה טהורה שחרדה מסלקת אשה שיש לה וסת והגיע שעת וסתה ולא אין חוששין אלמא וסתות דרבנן איתמר ר"מ אומר אם היחה במחבא והגיע שעת הכי קא"ל מעמא דראתה הא לא ראתה חבדק אמר אביי אף אנן נמי חנינא דתנן אלמא וסתות דאורייתא איכא דאמרי דתניא רבי מאיר אומר טמאה נדה וחכ"א ראתה חוששת לוסתה וחוששת לראייתה יהושע אומר חבדק והני חנאי כי הני חנאי וסת והגיע שעת וסתה ולא בדקה ולבסוף כעוא, ב, אניעור אומר טמאה גדה ורבי ומר סבר וסתות דרבון אמר רב ששת ינפייהו קמיפלגי דמ"ס וסתות דאורייתא אמר להו מדאמר בעו מיניה מרב נחמן וסתות כשיעור וסת ר"נ בר יצחק אמר בוסתות עצמה כשיעור וסת כאן שלא בדקה עצמה זירא דכ"ע וסתות דאורייתא כאן שבדקה דמ"ס דאורייתא ומ"ס דרבנן שאורח בזמנו בא לימא בוסתות קמיפלגי

וסת של וסתה דודאי אי הוה דם הוה משכחא ושמואל סבר אפי" הכי טמאה דאורה בזמנו בא רכ"ע - אפי. רב מודה דוסתות דאורייתא והא דקאמר דבמצאתה טהורה טהורה כשבדקה בשיעור טעמא דראחה - דכיון דבבדיקה ראשונה מצאחה טמאה אם בדקה נמי בשעת וסתה הוה משכחא:

בדקה טמאה ואפילו בדקה אחר זמן ומצאתה טהורה דאורה בזמנו בא ודם הזאי ונפל לקרקע או וסתות דאורייתא או דרבנן - הא דקיימא לן דבעי בדיקה בשעת וסתה דאורייתא היא דאם לא

ולבסוף ראתה - בבדיקה ראשונה שבדקה עצמה לאחר זמן ומצאתה ממאה:

ודאי גררוהו - הלכך ודאי וודאי הוא:

דרבנן הוא דאצרכוה ואם לא בדקה מהורה:

ממאה נדה - אם הגיע וסתה ולא בדקה. קסבר וסתות דאורייתא: הואיל ולא בדקה בשעת וסת ממש:

חברק - לאחר וסתה מצאתה טמאה טמאה משעת וסתה טהורה טהורה:

אף אנן נמי תנינא - דלרבי מאיר וסתות דאורייתא:

הרואה דם מחמת מכה - שיש לה במעיה:

הרי זה מגונה בש"א צריכה שני עדים על עייר אעיפ שאמרו המשמש מטחו לאור הגר くのにてに אומרים דיה בשני עדים כל הלילה: גמ" ותשמיש או תשמש לאור הנר בית הלל אומרים צריכה ב' עדים על כל תשמיש מלומו סבור בוא מעוני בית שמאי אשה נמי טמאה ואי לא חיישת לוסת מקור דרך מקור ואמר ליה רבי אי חיישת לוסת רשב"ג סבר אשה מהורה ודם ממא דקאתי דרבנן והכא במקור מקומו טמא קמיפלגי TLLL אמר רבינא לא דכ"ע וסתות דמר סבר וסתות דאורייתא ומר סבר וסתות וסת חוששת לוסתה מאי לאו בהא קמיפלגי דברי רשב"ג רבי אומר אם יש לה מחמת מכה אפילו בתוך ימי נדתה טהורה הני תנאי בהא נמי פליגי דתניא הרואה דם

 $C\zeta$ תשמיש או תשמש לאור הגר ובה"א דיה בשני עדים כל הלילה – חניא אמרו להם ב"ש לב"ה לדבריכם ליחוש שמא תראה שכפת דם כחרדל בביאה ראשונה ותחפנה עכת זרע בביאה שניה – א"ל ב"ה אף עיפת דם כחרדל בביאה ראשונה ותחפנה לדבריכם ליחוש עד שהרוק בחוך הפה שמא נימוק פעם אחת לנימוק שתי פעמים בימוק והולך לו אמרו להם לפי שאינו דומה עימוק פעם אחת לנימוק שתי פעמים הויא א"ר יהושע רואה אני את דברי ב"ש אמרו לו תלמידיו רבי כמה הארכת עלינו אמרו להם מוטב שאאריך עליכם בעוה"ז אמר להם מוטב שאאריך עליכם בעוה"ז ירא מדברי כולם נלמד בעל נפש לא יבעול

אבל לבעלה מותרת ובד"א שהניחה בחזקת

וישנה רבא אמר בועל ושונה כי תניא ההיא

תניא נמי הכי בד"א לטהרות

אם יש לה וסת חוששת לוסתה - כלומר כשאין לה וסת קבוע מודינא לך שאף על פי שעברה עונתה תולה במכה אבל אם יש לה וסת קבוע וראתה ביום וסתה אפי' מחמת מכה חיישינן שמא טיפת גדה מעורבת בו:

טיפת נדה מעורבת בר: מקומו טמא - וכל דם הבא דרך שם ואפילו אינו דם נדה הוי אב הטומאה לטמא אדם טומאת ערב ואם נגעה בטהרות טמאים. וקאמר ליה רבי כו' ולהקל על דבריו בא וה"ק אם יש לה וסת כלומר אם אתה אומר לטמאה מפני וסתה חוששת לוסתה כלומר יש לך לטמאה טומאת שבעה והואיל

ואינך חושש לכך שהרי אתה אומר מהורה משום נדה שוב אין לה טומאה: מתני' שני ערים - חדשים על כל תשמיש אחד לפניו ואחד לאחריו ולמחר תעיין בהם: שמא תראה - בביאה ראשונה ויעמידוהו כותלי בית הרחם וכיון דלא מצריכיתו בדיקה בין תשמיש לתשמיש כי הדר משמש תחפנה שכבת זרע בביאה שניה וכי בדקה לאחר תשמיש אחרון לא מינכר למחר ונהי נמי דלדידן משמשא לאחר קינוח ואע"ג דלא ידעינן עד למחר מיהו בעינן מוכיחה קיים

דאי לאו הכי מה הועילו חכמים בתקנתם: עד שהרוק בתוך הפה כו' - רוק דם. פה אותו מקום. כלומר אפילו כשהיתה בודקת לאחר תשמיש

שמא ראתה טפה כחרדל וחפתה שכבת זרע באותה ביאה עצמה:

הארכת - החמרת:

בעל נפש - חסיד:

בר"א - דבעיא בדיקה:

מלאך הממונה על ההריון לילה שמו ונוטל בר פפא דדריש ר' חנינא בר פפא אותו דריש ביה מבעי ליה לכדדריש רבי הנינא ברכיו ימות ור"ל האי קרא דר" יוחנן מאי ריש לקיש אמר מהכא (משלי ים, טו) בוזה צבר לילה ניתן להריון ויום לא ניתן להריון ג) יאבד יום אולד בו והלילה אמר הורה אמר רב המנונא מאי קרא שנאמר (איוב ג, א"ר יוחנן אסור לאדם שישמש מטתו ביום זו מוכיחה קיים וזו אין מוכיחה קיים דלא ידעה השתא נמי תשמש א,,, ע עבא ר' אילא אילו איתא מי לא משמשה ואע"ג ואבד אסורה לשמש עד שחבדוק מחקיף לה אבא א"ר הייא בר אשי אמר רב בדקה בעד בחוקתה עד שתאמר לו טהורה אני א"ר טהרה אבל הניחה בחזקת טמאה לעולם היא

חכם או מיפש עשיר או עני

רבש"ע טפה זו מה תהא עליה גבור או חלש

מפה ומעמידה לפני הקב"ה ואומר לפניו

פתאום ואצ"ל לבית הבירו והאוחו באמה הקב"ה שונאן ואני איני אוהבן הנכנס לביתו אמר רבי שמעון בן יוחאי ארבעה דברים חבירו פתאום אמר רבי יוחנן ואפילו לביתו והאוחו באמה ומשתין מים והנכנס לבית WL TLLKI והמושיב שבת במרומי קרת במשתאות ואמרי לה שר הנרגן ואמרי לה שנאתי וארבעה לא אהבתי שר הנרגל בבית מבעי לי' לכדכתיב בספר בן סירא שלשה ור' יוחנן האי קרא דר"ל מאי דריש ביה לילה ניתן להריון ויום לא ניתן להריון א"כ נכתוב קרא גבר הורה מאי הורה גבר מואל מעמך כי אם ליראה וגו' ור' יוחנן (דברים י, יב) ועתה ישראל מה ה' אלהיך הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים שנאמר או צדיק לא קאמר כדר' חנינא דא"ר חנינא

בוזה דרכיו - תשמיש כמו (משלי לי:י"ט) דרך גבר בעלמה. והמשמש ביום בא לידי בזיון שמא בעדים משום טהרות הוא וגם אם ימצא דם באותו שלפני תשמיש תביא חטאת כפרתה: זו מוכיחה קיים - הרי העד לפנינו ולמחר תראה בו ומהני לה לטהרות דכי אצרכוה רבנן לשמש בדקה בעד - בלילה לפני תשמיש:

ומשתין מים

מאי הורה גבר - מוסמך הריון ללילה ש"מ למורש הכי לילה ניתן להריון ולא יום מואסמכיה הכל בידי שמים - כל מדותיו וקורותיו של אדם באין לו בגורת מלך חוץ מזו: יראה בה דבר מגונה ותתגנה עליו:

מיבעי ליה כו' - והיינו בוזה דרכיו שמגנה עצמו שמלעיזין עליו בני המדינה במנהגו: ארא שמעינן לדר' יוחנן ומגופה דקרא שמעינן להא דר' חנינא בר פפא:

ואגנו במה

דרכים: והמושיב שבת - לחלמידים במרומי קרת אחת שנראה מגסי הרוח ועוד שמפסיקין אותן עוברי

١، تا ١

קליפתן לית לן בה והשותה משקין מזוגין תגערן או עליפתן אבל שייר בהן עיקרן או שורה עליהן ולא אמרן אלא דלא שייר בהן דמנחי בסילתא ומציירי וחתימי רוח רעה ומשמש מטתו האוכל שום קלוף כו' ואע"ג והנוטל צפרניו וזורקן לרה"ר והמקיז דם שעבר עליהן הלילה והלן בבית הקברות קלוף וביצה קלופה והשותה משקין מזוגין כנפשו ודמו בראשו האוכל שום קלוף ובצל יוחי ה' דברים הן שהעושה אותן מתחייב דידבי רבא באלי פרוחי אמר ר"ש בן רב הונא מקרקש זגי דכילתא אביי באלי עם החמור עם הדומה לחמור LEY EL מאי דרוש (בראשית כב, ה) שבו לכם פה מטותיהן בפני עבדיהם ושפחותיהם ואינהו לא אלא כגון של בית פלוני שמשמשין לשמואל ואפי' לפני עכברים א"ל שינוא ממעו בפני כל הי אמר ליה רב יהודה ומשתין מים ערום לפני מטתו והמשמש

מעים מידי אבל טעים מידי לית לן בה אמר בעלי ראתן אמר רב ולא אמרן אלא דלא ויתקין הקיזו שניהם ושמשו הויין לו בנים מר מקיז דם ומשמש מטתו הויין לו בנים והמקיז דם ומשמש מטתו דאמר LMIבצפרנים שורפן חסיד קוברן צדיק זורקן מילתא חיישינן ה"ר ג' דברים נאמרו מידי בתרייהו לית לן בה ולא היא לכולה אמרן אלא דלא גו מידי בתרייהו אבל גו ולא אמרן אלא דשקיל דידיה ודכרעיה ולא ומפלת ולא אמרן אלא דשקיל בגנוסטרי ברבים מפני שאשה מעוברת עוברת עליהן **ال**ال וצוומל צפרניו וזורקן לרשות שתשרה עליו רוח טומאה זימנין דמסכנין ככלי מתכות דמו והלן בבית הקברות כדי רבי יוחנן והוא שלנו בכלי מתכות וכלי נתר פפא וכלי נתר ככלי מתכות דמו וכן אמר שמואל והוא שלנו בכלי מתכות אמר רב שעבר עליהן הלילה אמר רב יהודה אמר

מקרקש זגי - פעמונים החלויים בכילה שסביב מטחו מקשקשן בעת תשמיש לסור בני ביתו משם: דמו בראשו - נענש על עצמו וחובת דמו נדרשת ממנו לאחר מיתתו וראיה לדבר ודמו בראשנו המהילות (רבושו היבוש) הנהם המי ודיא מנטיל ההאשנו.

דמרגלים (יהושע ב׳:י"ט) חובת דמו יהא מוטל בראשנו:

בסילתא - סל:

רוח טומאה - כמדת הלצים שקורין גרמנטי"ר האוחזים את העיניים:

בגנוסטרי - מספרים:

חסיד - עדיף מצדיק. כשקוברן איכא למיחש דהדרי ומגלו:

ויתקין - חלשים:

אונס שינה מגניא באפיה ובודקין מטותיהן מזכירין אותן לשבח אין ה"ג דאגב דאיכא ביום הכי נמי מסתברא דאי ס"ד משמשין מטותיהן ביום אימא בודקין מטותיהם טומאה וטהרה בשלגים קחני מיהא משמשין ובודקין מטותיהם במילא פרהבא ונוהגין אותן לשבח היו משמשין מטותיהם ביום מונכו שמלך היו עושין ג' דברים ומוכירין בנר הרי זה מגונה תא שמע ושל בית בנר הרי זה מגונה אימא הבודק מטתו לאור ע,, ה אה,, כ האטבו בטהטה טמעו לאור עשמש לאור הנר אימא תבדוק לאור הנר מוער ות"ח מאפיל בכסותו ומשמש תנן או אמר רבא ואם היה בית אפל ロルコ ישראל קדושים הם ואין משמשין מטותיהן בה דבר מגונה ותתגנה עליו אמר רב הונא כמוך מאי משמע אמר אביי שמא יראה ביום שנאמר (ויקרא יט, יח) ואהבת לרעך רב חסדא אסור לו לאדם שישמש מטתו

כולו למימרא דנטמא כולו אמר אביי כגון לא נטמא כולו והדר תני נטהר מקצתו נטהר כולו הא גופא קשיא אמרת נטמא מקצתו מלאטו לא נטמא כולו נטהר מקצחו נטהר במשקה מטמא טומאת משקין עליו לאכילה אינו מטמא טומאת אוכלין התם שלג אינו לא אוכל ולא משקה הישב בשחקי נוהגין טומאה וטהרה בשלגין תנן אימא הא והא במאני דכיתנא הא בחדתי הא הא בכיתנא הא במאני דכיתנא ואיבעית אלא בפקולין או בצמר נקי ורך לא קשיא לא בעד אדום ולא בעד שחור ולא בפשחן והא תנא דבי מנשה אין בודקין את המטה רבא הני שחקי דכיתנא מעלי לבדיקה איני Gבובי בנהמא ולא ידענא מאי קאמרי אמר בתם בערבי שבתוח הוו אמרי מאן בעי או בצמר נקי ורך אמר רב היינו דכי הואי שמואל אין בודקין את המטה אלא בפקולין במילא פרהבא מסייע ליה לשמואל דאמר

נית, פבובית - פנטני, רמטנד וופנא קבו זכאיטא בררייטא דלעיל ברייש אחרונא אחרונא את ופני ובר. לאור הגר אלימא מגונה הוא דהוי אבל איסורא ליכא מדקחני או תשמש והשתא ליכא למימר חבדוק אף על פי שאמרו המשמש מטחו כו' - כדאיחא בברייחא דלעיל בריש שמעתין ומסקנא או תשמש

ו אי כינאי איני פי שאנוו ריו. מילא פרהבא - קוטו"ן. מתוך שהוא לבן נראית בו טיפה כחרדל. לישנא אחרינא צמר נקי ורך: ומוכירין חכמים אותן לשבח - בתמיה. נהי אי הוה מותר בעלמא הוה תמיה לן וכ"ש שמוכירין

לשבח ומה הוא שבחן:

GULLI - עומונגן:

שחקי דכיתנא - בגדים בלויין של פשתן:

עלמיד חכם - דידע לאצטנועי נפשיה:

חישב עליו וכו' - דקרוב הוא להיות משקה יותר מאוכל:

שהעבירו - לשלג:

אביי מאי שנא מן הלול ולחוץ דספקו טמא ממא מן הלול ולחוץ ספקו ממא XUL א"ל אנא הכי קאמינא מן הלול ולפנים ודאי על מר והא אנן שחוקתו מן המקור תנן אתא ואמר ליה לאבוה ספקו טמא אמרת ספלו ממא מן הלול ולחוץ ספקו טהור עלייה לפרוודור נמצא מן הלול ולפנים ועלייה בנויה על שתיהן ולול פתוח בין וקאמרי החדר מבפנים והפרוזדור מבחוץ בונא אשכחינהו רבה בר רב הונא דיתבי יצחק בריה דרב יהודה תנו נדה בי רב מל המקור צמ, במי בר שמואל ורב נמאא בפרוודור ספקו טמא לפי שחוקתו והעלייה דם החדר טמא דם העלייה טהור משל משלו חכמים באשה החדר והפרוזדור מל כלי חרס אפילו מלא חרדל מחני שהעבירו על אויר תנור דהתורה העידה

להך לישנא דאמרת אי בתר חוקה אולת מסייע ליה לרב קטינא ופליגא דרבי חייא לישנא דאמר אביי אי בתר הששא אולת מקרש ואין שורפין עליו את התרומה - להך ורב קטינא אמר אין חייבין עליו על ביאת על ביאת מקדש ושורפין עליו את התרומה רבי חייא דם הנמצא בפרוזדור חייבין עליו ודאי טמא מן הלול ולחוץ ודאי טהור – תני הוא ואי בתר הזקה אזלת מן הלול ולפנים אביי אי בתר הששא אזלת אידי ואידי ספק נמי אימא אזדקרה ומעלייה אתא אלא אמר דרלמא שחתה ומחדר אתא מן הלול ולפנים

מסייע ליה לרבי חייא

מתני' החדר והפרוזדור - בגמ' מפרש היכי קיימי:

דם החדר ממא - והיינו מקור:

גמ' חדר מבפנים ופרוזדור מבחוץ - שניהם זה אצל זה בעובי גופה חדר לצד אחוריה ופרוזדור

לפרוזדור כלפי חוץ הוא יורד ויוצא דרך יציאה ואינו חוזר לצד אחוריה. ולקמן פריך ודאי טמא ספקו טמא - דאי מעלייה אתא מן הלול ולחוץ איבעי ליה לאשתכוחי דהא כי נחית מן הלול לפניה וכותלי רחם למטה באמצע פרוזדור ודרך שם דמים יוצאים:

בוי ואמאי קתני ספקו ממא:

ספקו ממא - ולא ודאי מדקתני מן הלול ולחוץ ספקו טהור:

מן הלול ולפנים ודאי טמא - ומתניתין מן הלול ולפנים:

אי בתר הששא אזלת - דלא מהוקת ליה לדם כמנהגו והילוכו אלא באת להוש לקורות הנולדות דספקו ממא - ולא אמרינן ודאי טהור:

חייבין עליו - אם נכנסה למקדש דודאי טמאה. ולקמן מפרש אי מן הלול ולפנים אי לחוץ: כגון שחתה:

להך לישנא - דאי בתר הששא אידי ואידי ספקא הוא:

להך לישנא - דבתר הזקה מסייע ליה לר' הייא ומתוקמא במן הלול ולפנים:

ביניהם הוה ליה מחצה על מחצה:

ברשות היחיד כו' - דהוה ליה ספק ואע"ג דרובא צפרדעים ואין להם טומאה כיון דשרץ קבוע

על מחצה:

יר התוכה – מהותכת בצורתה בהיתוך אצבעות: 1909 - אסור – דכל קבוע כמחצה על מחצה דמיא וכיון שלקחה ממקום הקביעות מהזקינן לה כמחצה

הבית טמא - אף אם אין ולד נראה הבית טמא משום אהל המת:

ועשאום כודאי - משום דאזלינן בתר רובא:

פליג עליה:

עלייהן דלדידהן ליכא טומאה ודאיף:

עמענינן לא פליגי הא דרבי חייא דאמר ודאי במן הלול ולפנים בקרקע פרוזדור דהיינו כדרך מעענינן לא פליגי הא דרבי חייא דאמר ודאי במן הלול ולפנים בקרקע פרוזדור דהיינו כדרך הזקה אזלי ומודר ודרמי ורב יצחק דאמרי ספק טמא בגג פרוזדור שקרוב לעלייה ולעולם בתר המנה אזלי ומודר בקרקע פרוזדור במתני' וכדרבי חייא אבל בגגו במן הלול ולפנים על כרחך יצא אחש לפרוזדור בקרקע פרוזדור במתני וכדרבי חייא אבל בגגו במן הלול ולפנים על כרחך יצא אחש לפרוזדור ואודקרה או מחדר אתא לפרוזדור וע"י ענודקרה עלה הדם מלמטה למעלה כיון דאבי ורב יצחק לא יהבי טעמא למילתייהו איכא לאוקמי בשינוי אבל לאביי ללישנא דבתר חשעא ליכא לשנויי הכי ופליג דר' חייא עליה דרכי חייא להראיי ולהאי משוי ליה ספק אפילו בקרקע פרוזדור איכא לספוקי בחדר ולעלייה הילכך דרבי חייא ליכא לשנוי ולהאי משוי ליה ספק אפילו בקרקע פרוזדור איכא לספוקי בחדר ולעלייה הילכך דרבי חייא ליכא להאי ולהאי משוי ליה ספק אפילו בקרקע פרוזדור איכא לספוקי בחדר ולעלייה הילכך דרבי חייא

לרב הונא - דאמר ליה לבריה מן הלול ולפנים ודאי מן הלול ולחוץ ספקא: אלא לרמי בר שמואל ולרב יצחק - דאמרי מן הלול ולחוץ ספק טהור - על כרחך הני מתני' דר' חייא ודרב קטינא במאי מיתוקמי במן הלול ולפנים דהא מן הלול ולחוץ אפילו ספקא ליכא דהא טהור קאמרינן ודרב קטינא קיימא כוותייהו אלא רבי חייא דאמר טומאה ודאית לימא פליגא

ופליגא דרב קטינא - לרב הונא לא פליגי

כאן מן הלול ולפנים כאן מן הלול ולחוץ

אלא לרמי בר שמואל ולרב יצחק בריה דרב

יהודה דאמרי מן הלול ולחוץ ספקו טהור מן

הלול ולפנים ספקו טמא הני במאי מחוקמא

הלול ולפנים לימא פליגא דרבי חייא

לא קשיא כאן כשנמצא בקרקע פרוזדור

וכאן שנמצא בגג פרוזדור - אמר רבי יוחנן

בשלשה מקומות הלכו בו חכמים אחר הרוב

ונשאום כודאי מקור שליא חתיכה מקור הא

דאמרן - שליא דחנן שליא בבית הבית

ממא ולא שהשליא ולד אלא שאין שליא

בלא ולד ר"ש אומר נמוק הולד עד שלא

יצא חחיכה דחנן המפלח יד חחוכה ורגל

חחוכה אמו ממאה לידה ואין חיששין שמא

מגוף אטום באח וחו ליכא והאיכא חשע

חנויות דחניא חשע חנויות כולן מוכרות

בשר שחוטה ואחת מוכרת בשר נבלה ולקח

מאחת מהן ואינו יודע מאיזה מהן לקח ספקו

אסור ובנמצא הלך אחר הרוב טומאה

קאמרינן איסור לא קאמרינן והאיכא חשע

צפרדעין ושרץ אחד ביניהם ונגע באחד מהן

ال عال

אדום הוא אלא שלקה דכיון דמראה דם טמא יש בה אמרינן כולו דם הוא וטמאה נדה ורבנן סברי של ארבע כו' - שהחתיכה מארבע מראות דם טמא השנויין במחני' ואע"ג דחמשה חנן שחור רבי יהודה לתלות קאמר ולא לשרוף:

אלא למעוטי רובא דרבי יהודה - דאע"ג דאמר זיל בתר רובא הכי גמר לה ר' יוחנן דטמא דקאמר כודאי ולשרוף עליה תרומה:

זו היא חזקה כו" - חזקה זו שאנו מחזיקין סתם רוב תינוקות מטפחין חזקה גמורה החזיקוה לעשותה סמרך מיעוטא לחזקה - והוה להו לטהר תרי ורובא לחודיה לטמא ואין א' עומד במקום שנים: למפה - בשרצים:

אילימא למעוטי רובא - בטומאת אשה:

נשוויה כודאי:

למעוטי מאי - ג' מקומות דקאמר רבי יוחנן דמשמע הני וחו לא למעוטי מאי דמשום רובא לא

דלא קחשיב אלא תלת:

כרבי יהושע ואשכחן ארבעה מקומות בטומאת נשים במתני' שהלכו אחר הרוב וקשיא לר' יוחנן מאי לאו - ה"ק רבין דהא מחני" לאו תיובתא היא דרבי יהושע אלא סייעתא אלמא מחני" אמרה והא כי אחא רבין אמר - בפ' המפלח (לקמן נדה דף כט.):

שמעתתא - ר' יהושע בן לוי אמורא הוא ושלשה מקומות דאמר ר' יוחנן משנה או ברייתא הן: כל דפריש מרובא פריש וצפרדע הוא:

ובנמצא - שפירש אחד מהן למקום אחר ונגע בו אדם שם טהור דהשתא לאו קבוע הוי ואמרינן

דתנן תינוק הנמצא בצד העיסה ובצק בידו אלא בחתיכה של ארבע מיני דמים אבל התרומה והא אמרה ר' יוחנן חדא זימנא דאיכא חזקה בהדיה דלא שרפינן עליה את למתומי מאי אילימא למעוטי רובא סייעתא לא דלמא לא תיובתא ולא סייעתא מאי חיובחיה מאי לאו לא חיובתא אלא רבי יוסי בר רבי הנינא טועה ולא ידענא לא קאמרינן והא כי אתא רבין אמר מתיב מעליא ילדן מתניתין קאמרינן שמעתתא ונאכל הלך אחר רוב נשים ורוב נשים ולד בן לוי עברה בנהר והפילה מביאה קרבן לא קאמרינן והאיכא הא דאמר רבי יהושע הרוב טומאה דאשה קאמרינן טומאה בעלמא ברה"ר ספקו מהור ובנמצא הלך אחר ואינו יודע באיזה מהן נגע ברה"י ספקו טמא

רב יהודה אמר שמואל לא טימא רבי יהודה יהודה אומר בין כך ובין כך ממאה ואמר יש עמה דם טמאה ואם לאו טהורה רבי רובא דרבי יהודה דתנן המפלת חתיכה אם אמורפין עליה את התרומה אלא למעוטי את התרומה ורבי יוחנן אמר אין זו חזקה רבי אושעיא זו היא חזקה ששורפין עליה וחזקה רובא עדיף ואמר ריש לקיש משום ורבנן מיעוטא כמאן דליתיה דמי ורובא סמוך מיעוטא לחזקה ואיתרע ליה רובא אין מטפחין ועיסה זו בחזקת טהורה עומדת דר"מ קסבר רוב תינוקות מטפחין ומיעוט של תינוק לטפח ואמרינן מאי טעמא רבי מאיר מטהר והכמים מטמאין שדרכו

שאר מיני דמים טהורה ורבי יוחנן אמר של ארבע מיני דמים דברי הכל טמאה ושל שאר דמים דברי הכל טהורה לא נחלקו אלא כשהפילה כעיב קיר - ומראיהן שפל מן הקיר (שם):

שיעור נגע כגריס לאורך ולרוחב:

י"ג:כ"ה) והנה נהפך שער לבן בבהרת:

אם בהרת קודמת לשער לבן ממא - דשער לבן מסימני טומאה וכגון שקדמתו בהרת דכתיב (ויקרא

גמ' אלא מעתה כו' עד וכולן ממאין לשון קושיא הוא: בשלמא החם - גבי גגעים אע"ג דכולהו לטמא איכא לאוקומי קרא דאיירי בפלוגתא דוקן ממרא וסנהדרין שבדורו דכתיב (דברים י"ז:י"ב) והאיש אשר יעשה בזדון כגון דמפלגי בנגעי אדם

בית כרם - מקום ומשם מביא אדמה ונותנה בכלי:

כדם המכה - מפרש בגמ':

אם אינו מממא משום כחם כו' - מפרש בגמרא:

מעני, וכארן כרכום - כזוית גן שכרכום גדל בו:

כל דם דאתי מינה ממא אמר רבי חמא בר גמ' מגלן דאיכא דם טהור באשה דלמא שני חלקים מים ואחד יין מן היין השרוני אדמה מבקעת בית כרם ומיצף מים וכמזוג מצור וכקרן כרכום כברור שבו וכמימי במכה שחור כחרת עמוק מכן טמא דיהה מכן יוסי אומר לא כך ולא כך איזהו אדום כדם מטמא משום כתם מטמא משום משקה רבי וחכמים מטהרין אמר רבי מאיר אם אינו מטהרים הירוק עקביא בן מהללאל מטמא אף כמימי תלתן וכמימי בשר צלי וב"ה וכקרן כרכום וכמימי אדמה וכמזוג בש"א חמשה דמים ממאים באשה האדום והשחור בתר רוב חתיכות לא אמרינן QUIC ארבע מיני דמים הויין ורבנן סברי זיל זיל בתר רוב חתיכות ורוב חתיכות של ואינה יודעת מה הפילה רבי יהודה סבר

אין הבית ממא עד שיראה כשני גריסין על שמעון ורבנן דתנן ר"א בר"ש אומר לעולם בתים כי הא פלוגתא דרבי אלעזר ברבי אומר כהה ואמר רבה כהה וטהור בנגעי קודם לבהרת מהור ספק ממא ורבי יהושע בהרת קודם לשער לבן ממא ואם שער לבן ובפלוגתא דרבי יהושע ורבנן דתנן אם מאי בשלמא התם איכא לאפלוגי בנגעי אדם נמי בין דם נדה לדם זיבה וכולן טמאין האי לנגעי בתים ולנגעי בגדים וכולן טמאין הכא הוא ההוא בוהק מקרי אלא בין נגעי אדם עימא (ויקרא יג, יג) כולו הפך לבן טהור טהור וכי תימא ה"נ נגע טהור מי איכא וכי בון נגע לנגע הכי נמי בין נגע טמא לנגע לדם בין דם טהור לדם טמא אלא מעתה יו, ח) כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם יוסף אמר רבי אושעיא אמר קרא (דברים

דף יט

מכן ממא דיהה אפי' ככחול טהור ושחור תניא נמי הכי שחור כחרת עמוק ふとさじ תנן אמר רבי חנינא שחור אדום הוא אלא יח דמיה הרי כאן ארבעה והא אנן חמשה אבהו אמר קרא ויקרא יב, ז דמיה ויקרא כ, דרם אדום הוא אימא אדום ותו לא א"ר ויראו מואב את המים אדומים כדם למימרא אמר רבי אבהו דאמר קרא (מלכים ב ג:כב) וממאי דהני טהורין והני טמאין טהור אלא הכא אי דם טהור ליכא במאי פרח בכולו טהור אף כאן נמי פרח בכולו בבגדים ונאמר קרחת וגבחת באדם מה להלך מהורה נאמר ויקרא י"ג:ל"ט קרחת וגבחת אבטולמוס אומר מנין לפריחת בגדים שהיא יונתן בן אבטולמוס ורבנן דתניא ד' יונתן בן לבן זוית בנגעי בגדים בפלוגתא דר' איזהו קיר שהוא כשני קירות הוי אומר זה בר"ש כתיב (ויקרא יד) קיר וכתיב קירות כשני גריסין ורחבו כגריס ע...ם בע...א שני אבנים בשני כותלים בקרן זוית ארכו

מממא משום משקה משום רואה מבעיא תממא אי הכי אם אינו מטמא מעום כתם לא מטמאיתו היכא דקחזיא דם ירוק מגופה נהי דהיכא דקא משכחת כתם ירוק אמנא הלביא בן מהללאל וטימא וה"ק להו לרבנן כתם כו' א"ר יוחנן ירד ר"מ לשיטת לתלות א"ר מאיר אם אינו מטמא משום וחכמים מטהרין היינו ת"ק איכא בינייהו אלא שלקה הכא נמי מלקא הוא דלקי ליה מי לא א"ר הנינא שחור אדום הוא כאן ארבעה אב"א ליח ליה ואב"א איח מטמא ולית ליה לעקביא דמיה דמיה הרי בינייהו לתלות הירוק עקביא בן מהללאל דלקי וב"ה מטהרין היינו תנא קמא איכא שחור אדום הוא אלא שלקה ה"נ מלקא הוא לית להו ואב"א אית להו מי לא א"ר הנינא לב"ש דמיה דמיה הרי כאן ארבעה אב"א משחיר בש"א אף כמימי חלתן ולית להו הוא משחיר משל לדם מכה לכשנעקר הוא זה לא מתחלתו הוא משחיר אלא כשנעקר

פריחה - פרחה צרעת בכולהן:

למימרא דרם אדום הוא - ואלו כולם אדומין הן: דמיה דמיה - והיא גלתה את מקור דמיה (שם כ) וטהרה ממקור דמיה (שם יב) הרי ד' מיני

אדמומית טמאה בה אבל שלמטה מהן לאו דם הוא: דנדה מכו אפילו - דוא שחור ככחול מהור דואיל וז

דיהה מכן אפילו - הוא שחור ככחול טהור הואיל ואינו שחור כחרת:

היינו ת"ק - דאמר ה" דמים ותו לא:

ירד ר' מאיר כו' - ומטמא דם ירוק משום נדה: תטמא משום משקה - כרוקה וכמי רגליה אם נוגעין בו אדם וכלים וטהרות באותו דם ירוק שראתה בימי נדותה שהיתה נדה מדם אדום ואמאי מטהריתו לגמרי: ביינו ת"ק הא קמ"ל מאן ת"ק רבי יוסי וכל בן ג''ש מעצמו רבי יוסי אומר לא כך וכו' חוצות ורבנן אדם דן ק"ו מעצמו ואין אדם וכתיב התם (איוב ה, י) ושולה מים על פני (שיר השירים די:י"ג) שלחיך פרדס רמונים אלא הכי קאמר להו אלפוה בג"ש כתיב הכא בכי שפיר קאמרי ליה רבון לר' מאיר בעי (במדבר כג:כד) דם חללים וליכא אי להוי כמשקה להכשיר את הזרעים ורבנן לאמרי ליה רבנן לר' מאיר אלא ה"ק להו לאפוקי האי דאין מתעגל ויוצא אי הכי שפיר רוק שמתעגל ויוצא אף כל שמתעגל ויוצא אמשקה זב חבה - ורבנן דומיא דרוק מה אדום והדר חזיא דם ירוק תטמא מידי דהוה ירוק מעיקרא לא מטמאיתו היכא דחזיא דם ליה אלא ה"ק להו נהי היכא דקא חזיא דם

האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם איזהר אדום כדם המכה מאי כדם המכה מאר כדם המכה ולימא כדם המכה ולימא כדם שחיטה אי אמר כדם שחיטה הוה אמינא ככולה שחיטה אי אמר כדם שחיטה הוה אמינא ככולה שחיטה קמ"ל כדם שחיטה בוה אמינא ככולה שחיטה קמ"ל כדם המכה עלמא לאפוקי כחיש מיסים קמ"ל כדם המכה עלמא לאפוקי כחיש חיקו בעלמא לאפוקי כחיש מיקו בעלמא לאפוקי כחיש חיקו בעירי אמר רבי בעמי לאפוקי עחוט או הנינא כדם מאכולת של ראש מיחיבי הרגה מאכולת הרי זה חולה בה מאי לאו דכוליה גופה לא דראשה אמי ורדינאה א"ר גופה לא דראשה אמי ורדינאה אלא של בחור אבהו כדם אצבע קטנה על יד שנגפה וחייתה וחורה ונגפה ולא של כל אדם אלא של בחור שלא נשא אשה ועד כמה עד בן עשרים

משכחת לה אלא בעלה היכי משכחת לה

מיתיבי תולה בבנה ובבעלה בשלמא בבנה

שמתעגל ויוצא - שמתאסף תחלה ואח"כ יוצא לאפוקי דם בין טמא בין טהור כשהוא בא נוטף ויוצא ראשון ראשון:

להוי כמשקה להכשיר זרעים - שאם יגע שרץ בהן יטמא ואמאי מטהריתו לגמרי:

אלפוה בג"ש - להכשיר את הזרעים:

אין אדם דן ג"ש מעצמו - אא"כ קבלה מרבו הל"מ דדלמא קרא למילתא אחריתי איצטריך:

שור - דמו אדום כדאמר בסדר יומא (דף נו:) האי חיור והאי סומק:

דם שחיטה משתנה והולך:

צפור חיה - דם היוצא מצפור חי ע"י מכה: .

הרגה מאכולת - אשה הרואה כתם בבגדה אם הרגה מאכולת תולה בה. ואי קשיא הא שיעור כתם כגריס ועוד ומאכולת כולי האי לא הוי כדאמר בפירקין בעינן כגריס ועוד לאפוקי מדם מאכולת לא קשיא ההיא לר' חנינא בן אנטיגנוס הא לרבנן בפרק הרואה כתם (לקמן נדה דף נח:) דלא

בעי האי שיעור: אמי ורדינאה - נאה כורד ובגיטין (דף מא.) קרי ליה אמי שפיר נאה. ל"א ורדינאה מקום הוא

ששמו ורדינא בעירובין (דף מט.):

עולה - כתמה:

רב נחמן - אמתני' קאי:

ותלה רבי מאיר - כתם:

אמר ר"ג בר יצחק כגון שנכנסה לחופה ולא נבעלה ר"ג אמר כדם הקזה מיחיבי מעשה

ועלה ר"מ

ے باہ

עולא אקלע לפומבדיתא חזייה לההוא טייעא מכן טהור עולא אמר כלבושא סיואה CI'R CIGR ICUIT OFIT IIIR' WWI'LI T'RR ששנינו עמוק מכן ממאה אמר רבי אלעזר אמר שמואל כקיר כדיו וכעוב טמאה וזוהי קורטא דריותא ובדיק בה אמר רב יהודה בלחה או ביבשתא תא שמע דרבי אמי פלי למ"ל כי חרותא דדיותא איבעיא להו אמר דיו הוה אמינא כי פכחותא דדיותא כחרת ושחור שאמרו דיו ולימא דיו אי הונא חרת שאמרו דיו תניא נמי הכי שחור LUX שחור כחרת אמר רבה בר רב ידענא בין האי להאי לא מבעי לי למחזי להו אשתני אמר רב אשי כגון אנא דלא אדום דתנן כי האי שקלי ליה אחריתי אמר ליה קרנא קמייתא לאמימר חזייה אמר להר זוטרא ורב אשי הוו יחבי קמיה אומנא שקלי אארום לא אשאר דמים אמימר ומר בקילור ורבי תלה בשרף שקמה מאי לאו

רב אשי בשחור גופיה קמיפלגי אי הכי לימא שמואל חוץ משחור אלא אמר בשחור הא בשאר דמים מתקיף לה רב אשי אדום אמר רב ירמיה מדפתי ולא פליגי הא אמר רב יצחק בר אבודימי ושחור על גבי וכולם אין בודקין אלא על גבי מטלית לבנה אמר רב יהודה אמר שמואל CGULLX לאו אוכמי נינהו לא קשיא הא בגלימא הא בכלים האוליירין הבאים ממדינת הים אלמא לא אוכה ואהיה כחתן בין האבלים אלא אזכה ואהיה כאבל בין החתנים לבנים שמא שחורים ולא בכלים לבנים שחורים שמא ינאי לבניו בני אל תקברוני לא בכלים למימרא דאוכמי נינהו והאמר להו רבי אלו כלים האוליירין הבאים ממדינת הים ביה ארבע מאה זוזי רבי יוחנן אמר כי האי מרטו מיניה פורתא פורתא יהבו דלבוש לבושא אוכמא אמר להו שחור דתנן

עולא כולן עמוק מכן טמא דיהה מכן טהור

אומוא - מלנו גם כלנו:

חרת שאמרו דיו - כלומר לא כשחרורית חרת הניתך במים אלא שחרורית חרת הניתך בדיו:

בלחה - בדיו לחה כדמפרש:

כקיר - שעוה שחורה:

עולא אשחור דמחניתין קאי דקתני טמא:

וכולן - חמשה דמים:

כולם - הדמים:

אפי' דיהה מכן ליטמא - דהאי אדום הוה וע"י לקותא הושחר:

אוליירין - בלנים מחממי מרחצאות. לשון אחר שם מקום:

תלתא דרי - דעלין הוו זו למעלה מזו: כתחתון - עלה תחתון: של מעלה הימנו הרי בא לחדא מהנך דמתני": דיהה דדיהה - שנדחה ממראיתו יותר מדאי: אידך כתחתון וכל שכן כעליון XUL ותניא אידך כעליון וכל שכן כתחתון ותניא ולא כעליון וחניא אידך כעליון ולא כתחתון כרכום תנא לה ולא יבש - תני הדא כתהתון כמה נפיש גברא דלביה כמשמעתיה וכקרן ליה ודכי אעמיקו ליה ודכי אמר רבי הנינא מכן טהור דיהה מכן טהור בר קפרא אדיהו מכן ממא דיהה מכן מהור חוץ ממזג שעמוק מיעוריה דר קפרא אמר וכולן עמוק דיהה מכן טהור חוץ משחור ולהכי מהני עמ בר אבא אמר וכולן עמוק מכן טהור דרבנן לאפוקי דיהה דדיהה ואיכא דאמרי ממא חוץ משחור אלא מאי אהני שיעוריה אמר וכוקן עמוק מכן טמא דיהה מכן נמי ליטמא קמשמע לן רבי אמי בר אבא אלא שלקה הילכך אפילו דיהה מכן נמי הואיל ואמר רבי הנינא שחור אדום הוא

כשחור ואלא מאי שנא שחור דנקט סד"א

ביריה שפיר דמי או דלמא דלא לעכרינהו בידיה ולעכרינהו אבל במנא כי עכר ליה אין עוכרין אותן ביד אלא בכלי דלא לרמיה און עוכרן ביד אלא בכלי איבעיא להו מכורין צללו חוזר ועוכרן וכשהוא עוכרן מיעור לעפר ואין בודקין אותן צלולין אלא כקליפת השום ואין שיעור למים משום דאין שמנה מבקעת בית כרם ומציף עליה מים בהן חניא אידך וכמימי אדמה מביא אדמה רבי שמעון אומר אף מבקעת גנוסר וכיוצא מבאמע יודפת רבי יוסי אומר מבקעת סכני עליה מים דברי רבי מאיר רבי עקיבא אומר מביא אדמה שמנה מבקעת בית כרם ומציף שנינו וכמימי אדמה חנו רבנן כמימי אדמה אתו לקמיה דרבי אבהו אמר להו בגושייהו דרא מציעאה וטרפא מציעתא בידך אביי תלתא דרי ותלתא טרפן הויין בלנם

בידיה אלא במנא - ת"ש כשהוא בודקן אין

עמוק מכן טהור - אם מאותו מראה הוא אבל אם האדים הרבה עד שבא לכלל אחד משאר המראות

נקוט דרא מציעא - לבדוק בה את הדם:

ואין שיעור למים - משום דאין שיעור לעפר - אלא יביא עפר כמו שירצה אם רב אם מעט ויציף בגושייהו שנינו - לבדוק בהן ולא לאחר תלישתן:

לאחר עכירה: לא לרמיה בידיה - לא יתן העפר אל תוך ידו ויעכור המים בעפר שבידו אע"פ שחוזר ונותנו בכלי על מים כעובי קליפת השום למעלה מן העפר:

אמר להו במקומה שנינו - שאין האדמה דומה לדם אלא במקומה אבל הביאה במקום אחר נשתנה אלא בכוס - של זכוכית. אלמא לא לירמי עפר במים בכפו ויבדוק:

בדמא כל שכן קאמר ומה רבה דידע בטבעא מלחא והא רבה הוא דידע בטבעא ולא ידע ידענא בדמא ידענא למימרא דבטבעא תליא גרמא לי דלא חואי דמא דאמינא בטבעא לא אנא לא אחזי אמר רבי זירא טבעא דבבל חנינא דענותן הוא מחית נפשיה לספק וחזי דרבי הנינא גרמא לי דחזאי דמא ומה רבי ממצירוא מממא אמר רבי אלעזר ענוותנותא צרמא לי דלא אחזי דמא מטמינא מטהר הכי אמר רבי יוחנן חכמתא דרבי חנינא חנינא הוא דחכים כולי עלמא לאו חכימי עליה רבי ישמעאל ברבי יוסי באסכרה רבי חנינא פלי קורטא דגרגשתא ובדיק ביה לייט דרבה בר אבוה אמר להו במקומה שנינו רבי בכוס עכירה במאי תיקו בי אתו לקמיה בודקן אלא בכוס ועדיין תבעי לך בדיקה

ומה רבי אלעזר דמרא דארעא דישראל הוה

לפומבדיתא אייתו לקמיה דמא ולא חוא אמר

לא הוא דמא ואנא אחוי

ראמרה לי אמיה דיצחק ברי האי טיפתא אמר רב יהודה מרישא הוה חזינא דמא כיון כלמי אמרה יהודאי בתווני דלבא יתביתו אסתייע מילתא ושדר לה סריקותא דמקטלא אמרינהו ההוא בתרא דם כנים הוה ולא ידע הדר שדרה ליה שתין מיני דמא וכולהו חכימי יהודאי א"ל דלמא כסומא בארובה חימוד הוא אמרה ליה לבריה תא חזי כמה רב עובדיה קמיה ארחיה אמר לה האי דם מלכא שדרה דמא לקמיה דרבא הוה יתיב סוד ה' ליראיו - אפרא הורמיז אמיה דשבור בדרך וחמדתיו קרי עליה (תהלים כה, יד) אמפל לה רבי אמי אמרה ליה בעלי היה אמר לה האי דם חימוד הוא בתר דנפקה דרבי אלעזר הוה יתיב רבי אמי קמיה ארחיה רישראל דההיא אחתא דאייתא דמא לקמיה אנא אחזי ואמאי קרו ליה מרא דארעא כי מקלע לאתרא דר' יהודה לא חזי דמא

קמייתא לא מייתינן לה קמייהו דרבנן משום

אתריה דרב יהודה בשילהי פ"ק דסנהדרין (דף יו:) סבי דפומבדיתא רב יהודה ורב עינא: דמרא דארעא דישראל - בקי במראות דם מכל חכמי ארץ ישראל כדמפרש לקמן: פומבזיתא מראיתה:

מולא אקלע

קרבנות היתה שולחת. ולשון יוני איפרא חן כמו אפריון נמטייה לרבי שמעון (ב"מ דף קיט.): איפרא הורמיז - נכרית היתה וכן שמה ואעפ"כ היתה משמרת עצמה מנדות וקרובה להתגייר ואף ארחיה - הריח בו:

לא חזינא - דרילמא אשתני ואע"ג דמראה דם טהור יש לה דלמא אי אייתא טיפתא קמייתא הוה שלח לה - משום דורון:

בין ממאה לטהורה - כשכלין ימי טוהר של זכר או של נקבה וראתה ביום ארבעים ואחד או ביום מיחזי טמא:

שמונים ואחד:

בין העמודים - היכא דגרסי ואע"ג דליכא נהורא כולי האי:

מעיקרא אחזקיה בטומאה - כלומר אמש לא מספק טימא אלא שפיר חזייה ואחזיק בטומאה ראמרי? ראה ביום - לאותו דם עצמו:

אגמריה סמך - דפשיטא ליה דטהור והאי דהוה מטמא מעיקרא משום כבודו דרבה בר בר חנה

כזה טיהר לי פלוני כו' מהו - שתסמוך עליה חברתה שהראתה דמה לזו ואמרה לה כדם זה שלך לא מספקינן ליה בטומאה משום דם האבוד דמהימנא למימר כזה ראיתי:

כזה ראיתי - מביאה דם אחר או שלה או של חברתה ואומרת כזה ראיתי ואבדתיו אם דם זה טהור

מעיקרא טמויי טמי לה - רב יצחק משום כבודו דרבה בר בר חנה:

ליה דכל יומא מדכי לה כי האי גונא והאידנא

ואמרינן טמויי הוה מטמי לה כיון דאמרה

חכם שטימא אין חבירו רשאי לטהר וכו' שני חלקים כו' תנא

דרב יהודה ודכי לה והיכי עביד הכי והתניא

בר בר חנה וטמי לה לקמיה דרב יצחק בריה

תא שמע דילתא אייתא דמא לקמיה דרבה

ראיתי ואבדתיו שאני התם דליתיה לקמה

חכם מהו - תא שמע נאמנת אשה לומר כזה

ואבדתיו איבעיא להו כזה טיהר איש פלוני

אין והתניא נאמנת אשה לומר כזה ראיתי

הוא דחש בעיניה דכי לה ומי מהימני

דכל יומא הוה מדכי לי כי האי גונא והאידנא

מעיקרא טמויי הוה מטמי לה כיון דא"ל

רשאי למהר אסר אין חבירו רשאי להתיר

עביד הכי והתניא חכם שטימא אין חברו

דרב יצחק בריה דרב יהודה ודכי לה והיכי

בר בר חנה וטמי לה הדר אייתא לקמיה

ודאי הזינא ילתא אייתא דמא לקמיה דרבה

דוהימא לא חזינא בין ממאה לטהורה

הוא דחש בעיניה הדר דכי לה אלמא מהימנא

רב יצחק בר יהודה אגמריה סמך

רבי ראה דם בלילה ומימא ראה ביום ומיהר

המתין שעה אחת חזר וטימא אמר אוי לי

שמא טעיתי שמא טעיתי ודאי טעה דתניא

לא יאמר חכם אילו היה לח היה ודאי טמא

אלא אמר אין לו לדיין אלא מה שעיניו

רואות מעיקרא אחוקיה בטמא כיון דחוא

לצפרא ראשתני אמר (ליה) ודאי טהור הוה

ובלילה הוא דלא אתחוי שפיר כיון דחוא

בידר אשתני אמר האי ממא הוא ומפכח הוא

בלא מפכח ואזיל - רבי בדיק לאור הנר רבי

ישמעאל ברבי יוסף בדיק ביום המעונן ביני

אמוני אמר רב אמי בר שמואל וכולן אין

בודקין אותן אלא בין חמה לצל רב נחמן

אמר רבה בר אבוה בחמה ובצל ידו וכמזוג

הראתי גם אני לפלוני חכם וטיהר:

נאמנת אשה כו" - אלמא קים לה במראה דמים:

אבל אי הוה מספקא ליה לא הוה סמיך עלה:

עלמו עדי בדק לאור הנר:

לא קא השיב דהיינו אדום אלא שלקה:

ירוקה ולבנה - לאו מארבע מיני דמים הן אלא אדום וכמימי אדמה וכקרן כרכום וכמזוג. ושחור לא אמרינן כו' - דקסברי אין רוב החיכות של ארבע מיני דמים דלא אתחוק לן האי רובא: גמ' של ד' מיני דמים - דקסבר היא גופה דם הלכך טמאה נדה אבל ולד לא הוי:

פ' כנקבה. ובגמרא מפרש מאי שנא דלחיה ועוף קרי ולד יותר מדגים:

לזכר ולנקבה - לחומרא ימי טומאה דנקבה שבועים וימי טוהר כלים לסוף ארבעים יום כזכר ולא תשב לזכר - ימי טומאת שבעה וימי טהרה ל"ג וכל דמים שתראה בהן טהורין:

מין דגים - נמי לאו ולד הוא וטעמא מפרש בגמרא הלכך אי איכא דם טמאה נדה ואם לאו טהורה:

כמין שערה - שער:

מתני' המפלת חתיכה אם יש עמה דם טמאה - משום נדה:

בכוס טבריא של זכוכית פשוט - טנב"ש ואיידי דקליש נראה בו אדמומית היין:

המפלח כמין דגים הגבים שקצים ורמשים תטיל למים אם נמוחו טמאה ואם לאו טהורה כמין שערה כמין עפר כמין יבחושין אדומים כך ובין כך טמאה המפלת כמין קליפה ממאה ואם לאו טהורה ר' יהודה אומר בין מתניי המפלת חתיכה אם יש עמה דם

עוון עלך כל היד

ביה טפי

לוגין עושין אותו ממנה ואיידי דקליש ידיע ממאתים כוס טבריא פשוט אפי' מחזיק שני לוג עושין אותו ממנה שני לוגין עושין אותו מעמא אמר אביי של כל העולם כולו מחזיק בודקין אותן אלא בכוס טבריא פשוט מאי ישן אמר רב יצחק בר אבודימי וכולן אין השרוני נידון ככרמלי חי ולא מזוג חדש ולא

בידיה המפלת חתיכה אדומה שחורה ירוקה רב הושעיא מנהרדעא אתא ואייתי מתניתא של ארבעת מיני דמים איני והא כי אתא הויין ורבנן סברי לא אמרינן רוב חתיכות ורוב התיכות של (מיני) ארבעת מיני דמים הפילה רבי יהודה סבר זיל בתר רוב חתיכות לא נחלקו אלא שהפילה ואינה יודעת מה של שאר מיני דמים דברי הכל טהורה אמר של ארבעת מיני דמים דברי הכל טמאה של שאר מיני דמים טהורה ור' יוחנן אלא בחתיכה של ארבעת מיני דמים אבל רב יהודה אמר שמואל לא טימא רבי יהודה שאין בו מצורת אדם אינו ולד גמ' אמר ולנקבה דברי רבי מאיר וחכמים אומרים כל תשב לנקבה ואם אין ידוע תשב לזכר בין טהורין אם זכר תשב לזכר ואם נקבה המפלח מין בהמה חיה ועוף בין טמאין אם יש עמהם דם טמאה ואם לאו טהורה

דף כא

T1X7:

שאי אפשר - הלכך מה נפשך אם ולד הוא הרי כאן לידה ואם אינו ולד הרי כאן זיבה דבשלישי פתיחת הקבר - הרחם:

אלא לאו רבון ופליגי :

הכי גרסינן וכי תימא כי פליגי רבנן אירוקה ולבנה אלא אדומה ושחורה למאן קתני לה כו' דברי הכל כו':

קתני ירוקה ולבנה ופליג רבי יהודה ותו קשיא אחריתי לר" יוחנן דאמר של ארבעת מיני דמים לשמואל קשיא ליה לרבי יוחנן דהא רבי יוחנן נמי אמר על שאר מינין לרבי יהודה מהורה והכא ותו לרבי יוחנן וכו' - כלומר הך קושיא דירוקה ולבנה לא איבעי לן לפרושי דכי היכי דקשיא ליה אלא לר' יהודה - להודיע דאירוקה ולבנה נמי פליג:

למאן קתני לה - כלומר להודיע דבריו של מי בא:

אמר שמואל לא טימא רבי יהודה אלא לישנא אחרינא אמרי לה אמר רב יהודה ונאכל שאי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם

ואינו נאכל רבי יהושע אומר מביאה קרבן הרי זו ספק לידה ספק זיבה מביאה קרבן ולבנה אם יש עמה דם טמאה ואם לאו בידיה המפלת חתיכה אדומה ושחורה ירוקה רב הושעיא מנהרדעא אחא ואייתי מתניתא שאר מיני דמים טהורה איני והא כי אתא בחתיכה של ארבעה מיני דמים אבל של

פרק ג המפלת חתיכה

ירוקה ולבנה מיבעיא אלא לאו לרבי יהודה רבנן השתא אדומה ושחורה מטהרי רבנן ירוקה ולבנה למאן קתני לה メントンス אארומה ושחורה ואירוקה ולבנה לא אלא רבי יהודה וכי תימא כי פליג רבי יהודה מיני דמים והא קתני ירוקה ולבנה ופליג טימא רבי יהודה אלא בחתיכה של ארבעת בתרתי לשמואל בחדא דאמר שמואל לא ממאה קשיא לשמואל בחדא ולרבי יוחנן מהורה רבי יהודה אומר בין כך ובין כך ולבנה אם יש עמה דם טמאה ואם לאו

ולשלישי הפילה ואינה יודעת מה הפילה ובפלוגתא דהני תנאי דתניא קשתה שנים באפשר לפתיחת הקבר בלא דם קמיפלגי רבנן ופליגי אלא אמר רב נחמן בר יצחק טמאה אדומה ושחורה מיבעיא אלא לאו אילימא רבי יהודה השתא ירוקה ולבנה לא אלא ארומה ושחורה למאן קתני לה רבנן אירוקה ולבנה אבל אאדומה ושחורה ושחורה ופליגי רבנן וכי תימא כי פליגי מיני דמים דברי הכל טמאה הא קתני אדומה ופליג ותו לרבי יוחנן דאמר של ארבעת

דם ועדיפא מדרבנן דאינהו סברי עמה אין כרבון דאמרי אפשר לפתיחת הקבר בלא ואם לאו טהורה כרבנן ועדיפא מדרבנן כדבריו קורעה אם יש דם בתוכה ממאה מאיר וכן היה רבי שמעון בן מנסיא אומר במפלת התיכה סומכוס אומר משום רבי שאי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם - ת"ר רבי יהושע אומר מביאה קרבן ונאכל לפי לידה ספק זיבה מביאה קרבן ואינו נאכל בפילה ואינה יודעת מה הפילה הרי זו ספק דהני תנאי דתניא קשתה שנים ולשלישי לפתיחת הקבר בלא דם קמיפלגי ובפלוגתא יהודה ופליג אלא אמר רב יהודה באפשר רבנן ירוקה ולבנה מיבעיא אלא לאו לר' לרבנן השתא אדומה ושחורה קא מטהרי אלא ירוקה ולבנה מאן קתני לה אילימא אאדומה ושחורה אבל ירוקה ולבנה לא ופליג ר' יהודה וכי תימא כי פליג ר' יהודה ממאה קתני אדומה ושחורה ירוקה ולבנה מהורה ורבי יהודה אומר בין כך ובין כך

דאי בבשרה מבעי ליה שמטמאה מבפנים LL TEMLE XAL LUAIX LAX EMGIGLU מיבעי ליה שמטמאה מבפנים כבחוץ אמר רחמנא ולא בשפופרת או דלמא האי בבשרה בשפופרת מהו (ויקרא טו:ז) בבשרה אמר מיניה רבי ירמיה מרבי זירא הרואה דם לאו טהורה כסומכוס וקילא מכולהו בעא לורעה אם יש בה דם אגור טמאה ואם משום רבי שמעון בן יוחי המפלת חתיכה עצם אמו ממאה לידה אמר רבי יוחנן המפלת חתיכה לבנה קורעה אם יש בה זוגא דמן חדייב אתא ואייתי מתניתא בידיה אמר רב חסדא ובחתיכה לבנה וכן כי אתא קורעה אם יש בה עצם אמו טמאה לידה ותניא אידך המפלת חתיכה רבי בנימין אומר כסומכוס ועדיפא מסומכוס arter קורעה אם תוכה מאדים טמאה ואם לאו ותניא אידך המפלת התיכה ר' אהא אומר בתוכה לא וסומכוס סבר אפילו בתוכה

כבחוץ א"כ נימא קרא (בבשר) מאי בבשרה

ועדיפא - חמירא:

אם תוכה מאדים - הבשר מאדים ואפי' אין שם דם ממש:

כסומכוס - דאמר תוכה כעמה ועדיפא מדסומכוס דאיהו בעי דם ממש:

טמאה לידה - ויש לה ימי טוהר ותשב לוכר ולנקבה ימי טומאה דנקבה וימי טוהר דוכר:

אצור - דם הרבה:

בשפופרת - הכניסה קנה חלול באותו מקום ונמצא בתוכו דם:

אם יש בה דם אגור כו' - ומאי שנא משפופרת:

דרכה של אשה לראות דם בחתיכה - הלכך בבשרה קרינא ביה דמין במינו לא חייץ:

שפיר - עור הולד קודם שנבראו בתוכו גידים ועצמות ובשר:

בשפופרת כולי עלמא לא פליגי דטהורה וראי טמא ואפילו בשפופרת נמי אמר אביי אין זה דם נדה אלא דם חתיכה הא דם נדה ואטו רבון למימר אף על גב דפלי פלויי פלויי טמאה מאי טעמיה בבשרה קרינא ביה לשפופרת והני מילי היכא דשיעא אבל פלי בבשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה והוא הדין בפלי פלויי איכא בינייהו תנא קמא סבר שעיכה תנא קמא נמי טהורי מטהר אלא וחכמים אומרים אין זה דם נדה אלא דם אומר בבשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה אליעור היינו תנא קמא אימא שרבי אליעור אומר בבשרה ולא בשפיר ולא בחתיכה ר' עמה דם טמאה ואם לאו טהורה רבי אליעזר המפלת התיכה אף על פי שמלאה דם אם יש בשפופרת לימא שפופרת תנאי היא דתניא בחתיכה הכא אין דרכה של אשה לראות דם הכי השתא התם דרכה של אשה לראות דם יש בה דם אגור ממאה ואם לאו טהורה שמעון בן יוחי המפלת חתיכה קורעה אם שמע מינה תרתי והא"ר יוחנן משום רבי

דפלי פלויי - שיש בה שורות שורות ביקועים מבחוץ והדם שם: דת"ק - לא מטהר לה אלא מגזרת הכתוב סבר האי דם טהור הוא ומשום חציצה היא טהורה ומשום גזרת הכתוב וה"ה לשפופרת כיון דטעמא משום חציצה הוא: כולי עלמא לא פליגי (דטהורה. דאין דרך הרואה בכך): לח ונעשה יבש - דהא קתני מטמאין יבשין בנפל דם לח על הבגד ויבש ואחר כך נגע הדם בטהרות דם יבש - כגון שיצא מגופה חתיכה של דם יבש:

כל ז' - אם ראה בשביעי סותר כל אותן ימים שספר:

דאית בה קא סתר:

לפי שאי אפשר - לראות שכבת זרע הבאה מן הזב בלא טיפת צחצוחי זיבה דהשתא קצת זיבה אלמה תניא זאת תורת הזב - הקיש הכתוב שכבת זרע לזיבה:

היא ולא בעיא שיעורא:

כגון שרץ ונבלה ומת דאי ראייה חשיבא ליה בטומאת ראייה לא בעיא שיעורא דהא נדה רואה באבר נוגע בשכבת זרע היוצא ממנו ומשום הכי בעי שיעורא כטומאת כל מגעות דבעי שיעורא למימרא דנוגע הוי - מדיהיב שיעורא מכלל דטומאת קרי לאו משום ראייה היא אלא משום דבשר

הוא עצמו - ואפילו בלא קיסם:

הרואה קרי בקיסם - הכניס קיסם בפי אמה והוציא בו זרעו:

ערב משום דנגעה במקור דקרא מתורת ראייה מעטיה ולאו מטומאה:

אשה טהורה - דלאו ראייה היא ומיהו טיפת דם מטמאה טהרות אם נגעה בהן ואת האשה טומאת

תניא (ויקרא טו, לב) זאת תורת הזב ואשר בוי אלא מעתה אל יסתור בזיבה אלמה אלא בחתימת פי האמה למימרא דנוגע אמר ליה תיפוק ליה דהוא עצמו אינו מטמא שתצא טומאתו לחוץ ואפי' בקיסם נמי מבשרו ולא בקיסם או דלמא האי ממנו עד מצו ויקרא טו ממנו אמר רחמנא עד דנפיק מיניה רבה מרב הונא הרואה קרי בקיסם אשה טהורה ומקור מקומו טהור ロスと ודם טמא דהא אתי דרך מקור ורבנן סברי ממא קמיפלגי דר' אליעזר סבר אשה מהורה בחתיכה והכא באשה טהורה ומקור מקומו דכולי עלמא אין דרכה של אשה לראות דם של אשה לראות דם בחתיכה רבא אמר לראות דם בחתיכה ומר סבר אין דרכה כי פליגי בחתיכה מר סבר דרכה של אשה

רחמנא עד דמידב דייב ליה לח אין יבש מהו (ויקרא טו, כה) כי יזוב זוב דמה אמר ר' יוסי ברבי הנינא מרבי אלעזר דם יבש זרע לא סותרת אלא יום אחד בעא מיניה כל שבעה צחצוחי זיבה דערבה בה שכבת גמורה דלא ערבה בה שכבת זרע סותרת יום אחד אמר ליה גזירת הכתוב היא זיבה בה אין לך בה אלא מה שאמור בה סותרת סותר כל ז' ת"ל (ויקרא טו, לב) לטמאה מה זיבה סותרת כל ז' אף שכבת זרע נמי זיבה סותרת אף שכבת זרע סותר שבעה אלמה תניא זאת תורת הזב וגו' מה בלא צהצוחי זיבה אלא מעתה תסתור כל ביינו טעמא דסותר לפי שאי אפשר לה שכבת זרע נמי סותר אמר ליה סתירה חצא ממנו שכבת זרע מה זיבה סותרת אף

۲۲ حت

לה בתוך מעיה שממנה מפלח כמין קליפות שאלו לרופאים ואמרו להם אשה זו מכה יש ושאלו את אבא ואבא שאל לחכמים וחכמים שהיתה מפלח כמין קליפות אדומות ובאו העלה אבא מטבעין ליבנה - מעשה באשה והתניא א"ר אלעזר בר" צדוק שני מעשים עצמה היא ומי איכא כי האי גוונא אין נמי אמר רבה כי לא נמוחו בריה בפני למים אם נמוחו טמאה אי הכי בלא נמוחו שערה כמין עפר כמין יבחושין אדומין חטיל הא נמי תניתוה המפלח כמין קליפה כמין לא מיבעיא לי כי מיבעיא לי יבש מעיקרא לחים ויבשים אמר ליה לח ונעשה יבש לא א"ל תניתוה דם הנדה ובשר המת מטמאין במילתא היא ולעולם אפילו יבש נמי לא או דלמא האי כי יזוב זוב דמה אורחא

בקבר בלא דם קמיפלגי לפלוג נמי ר' יהודה לישנא דא"ר יוחנן באי אפשר לפתיחת והוי התיכה אבל בריה לא הוי LYLL התם אלא גבי חתיכה דעביד דם דקריש רבי יהודה עד כאן לא קאמר רבי יהודה ורבנן היא ורבי יוחנן אמר אפילו תימא אמר ריש לקיש במחלוקת שנויה ロヒメ המפלח כמין דגים וליפלוג נמי רבי יהודה דם דרכיך לא או דלמא לא שנא תיקו שרץ ונבלה דאקושי בעינן מעת לעת אבל לעת הכא מאי מי בעינא מעת לעת או לא התם תנן כמה היא שרייתן בפושרין מעת רבינא מעוך על ידי הדחק איכא בינייהו כרוק על גבי הצפורן מאי בינייהו אמר עמיל למים ובפושרין רשב"ג אומר ממעכתו אמר ריש לקיש ובפושרין תניא נמי הכי אדומות תטיל למים אם נמוחו טמאה לה בתוך מעיה שממנה מפלח כמין שערות וחכמים לרופאים ואמרו להם שומא יש

דומיא דיבש בשר המת דיבש מעיקרא בשר המת ליכא:

להשרות ולחזור לכמות שהוא טמאין וכמה היא שרייתן כו':

כי האי גוונא - מפלח כמין שערות וקליפות:

ובאה ושאלה את אבא ואבא שאל לחכמים

באשה שהיתה מפלת כמין שערות אדומות

תטיל למים אם נמוחו טמאה ושוב מעשה

קליפות - גלדי המכה: דרך שומא להיות בה שער: ובפושרין - דאי בדק בצונן ולא נימוח לא מטהרינן לה בהכי דדילמא אי היה בפושרין הוה נימוח: כמה היא שרייתן - בפ^י דם הנדה השרץ והנבלה מטמאין לחין ואין מטמאין יבשין ואם יכולין

וליפלוג נמי ר' יהודה בהא - ונימא בין כך ובין כך טמאה דהא טעמא דר' יהודה אוקמינן דאי

אפשר לפתיחת הקבר בלא דם: במחלוקת שנויה - משנה זו שנויה במחלוקת דלאו סתמא ודברי הכל היא אלא ר' יהודה פליג: ולהך לישנא כו' - כדאמרן לעיל בשמעתין: אדם ומופנה גבי בהמה ויברא גבי אדם אלא וייצר מופנה משני צדדין מופנה גבי לגופיה ויברא לאפנויי ודנין בריאה מבריאה לאפנויי ודנין יצירה מיצירה אדרבה וייצר באדם בצלמו אמרי ויברא לגופיה וייצר דכתיב (בראשית א:כז) ויברא אלהים את ביא ביאה ועוד נגמר בריאה מבריאה (ויקרא יד, מד) ובא הכהן זו היא שיבה זו דבי רבי ישמעאל (ויקרא יד:לט) ושב הכהן בריאה מיצירה מאי נפקא מינה הא תנא בגדולים אמרי דנין יצירה מיצירה ואין דנין (בראשית א, כא) ויברא אלהים את התנינים לידה הואיל ונאמר בו יצירה כאדם שנאמר מעתה המפלת דמות חנין תהא אמו טמאה צואיל ונאמרה בו יצירה כאדם XZX אמר רב יהודה אמר שמואל מ"ט דר" מאיר שנויה ורבנן היא המפלת כמין בהמה [וכו'] יוחנן וריש לקיש דאמרי תרוייהו במחלוקת בהא מאן דמתני הך לישנא מתני הכי רבי

צדרין נפקא מינה דהיכא דאיכא מופנה מצד איכא בין מופנה מצד אחד למופנה משני בכל למדין ואין משיבין ורבי ישמעאל מאי למדין ומשיבין מופנה משני צדדין דברי לרבי ישמעאל למדין ואין מושיבין לרבנן עיקר אין למדין הימנה מופנה מצד אחד ישמעאל כל גזרה שוה שאינה מופנה כל דאמר רב יהודה אמר שמואל משום רבי אחד למופנה משני צדדין נפלא מינה דיבשה הוא ומאי נפקא מינה בין מופנה מצד התנינים הגדולים רמש דכתיב התם וכתיב (בראשית א:כא) ויברא אלהים את (בראשית א:כה) ואת כל רמש האדמה השדה גבי תנין נמי אפנויי מופנה דכתיב ב ויצר [ה'] אלהים מן האדמה כל חית ויעש אלהים את הית הארץ וכתיב בראשית גבי בהמה אילימא מדכתיב (בראשית א:כה) מופוה גבי תנינים אינו מופוה – מאי מופוה

אחד ומופנה משני צדרין שבקינן מופנה מצד

עפר מן האדמה ורבנן לית להו גזירה שוה: יצירה - ויצר ה' אלהים (את הית השדה ואת) עוף וגו' וכתיב באדם וייצר ה' אלהים את האדם

זו היא שיבה זו היא ביאה - כלומר ילפינן גזרה שוה משיבה לביאה כמו דהוו תרוייהו שיבה או תנין - דג גדול. ואמאי תנן המפלח מין דגים טהורה:

ועוד - גבי אדם נמי כחיב בריאה דכחיב ויברא אלהים את האדם בצלמו ונילף בריאת דגים תרוייהו ביאה מה שיבה חולץ וקוצה וטח כו":

וייצר לאפנויי - לגזירה שוה ודנין ג"ש לחיה ולעוף דכתיב בהו יצירה דדמי מדדמי:

מופנה - גבי אדם דהא כתיב ויברא:

מבריאת אדם:

ופרכינן גבי תנין נמי מופנה הוא - דכתיב בקרא דויעש ואת כל רמש האדמה:

ומאי נפקא מינה - דניחא לך למילף משני צדרין טפי:

כל ג"ש שאינה מופנה כל עיקר אין למדין הימנה - ואפילו אין להשיב:

XIIL

כאדם:

הואיל ועיניהן - של חיה ובהמה: והא גבי מומין תני לה - כלומר היכי אמרת דעין בהמה דומה לאדם והא גבי מומי הבכור קתני לה בבכורות (דף מ.) ושגלגל עינו הוי מום ומדחשיב ליה מום נמצא שאין דרך בהמה להיות עיניה

בר מי קמפלת - מי מפלת נפל גדול כהר:

וכן אמר רבי הייא כו' - אדרב יהודה אמר שמואל קאי:

דמופנה מצד אחד הוא ומשיבין ומאי אית לך לאוחובי:

לקולא - דלא בעינן מופנה כולי האי: והכא מאי פירכא איכא - כלומר והכא בג"ש דחני אאדם מה תשובה איכא דקאמרת דניחא לך למיגמר מחיה דהוי מופנה משני צדדין משום דאין משיבין ולא נגמר בריאה בריאה מתנין משום

דר"מ הואיל ונאמרה בו יצירה כאדם א"ר הייא בר אבא א"ר יוחנן היינו טעמא למיפרך מה לאדם שכן מטמא מחיים וכן אחד והכא מאי פירכא איכא משום דאיכא שאינה מופנה כל עיקר וגמרינן ממופנה מצד פירכא ולאו להאי אית ליה פירכא שבקינן ושאינה מופנה כל עיקר ולאו להאי אית ליה נ"מ היכא דמשכחת לה מופנה מצד אחד מופור מצד אחד לשאינה מופוה כל עיקר למדין ואין משיבין ולרבנן מאי איכא בין ומשיבין מופנה משני צדרין דברי הכל ישמעאל למדין ואין משיבין לרבנן למדין עיקר למדין ומשיבין מופנה מצד אחד לרבי לקולא כל גזרה שוה שאינה מופנה כל בריה דרבא מתני לה משמיה דרבי אלעזר נגמר מן מופנה מצד אחד **LT XUX** רחמנא לבהמה משני צדדין כי היכי דלא וילפינן מופנה משני צדרין ולהכי אפניה

דר"מ דלא כתיב ביה יצירה אבל בהמה וחיה הוה אמינא בנחש הוא דפליגי רבנן עליה וכי תימא הכי נמי ליתני נחש אי תנא נחש לידה הואיל וגלגל עינו עגולה כשל אדם מעתה המפלת דמות נחש תהא אמו טמאה דר"מ הואיל ועיניהם דומות כשל אדם אלא בר בר חנה אמר רבי יוחנן היינו טעמא דברי תורה מדברי קבלה (אמר) רבה דנין דברי תורה מדברי תורה ואין דנין ורוח וכתיב ובורא רוח ש"מ לאפנויי א"ל לא מופנה מדהוה ליה למכתב יוצר הרים כאדם דכתיב עמוס ד ובורא רוח וכי תימא אמו טמאה לידה הואיל ונאמרה בו בריאה גוש איקרי אלא מעתה המפלת רוח תהא מי קא מפלת אבן היא דקא מפלת ההוא הנה יוצר הרים ובורא רוח אמר ליה הר אמו טמאה לידה שנאמר (עמוס ד:יג) כי א...ל רבי אמי אלא מעתה המפלח דמות הר

דף כג

אין בכור לכהן - שהרי זה פטר את הרחם:

למימרא דחיי - הא אחותה לא מיתסרא אלא בחייה דאין איסור אחות אשה אלא בחייה:

לפניהם הרי חיה ובהמה נמי דעיניהן הולכות לפניהם ופליגי רבנן:

ומאי שנא קריא וקיפופא - דקאמר לרבנן דהוי ולד טפי משאר עופות אי משום דעיניהם הולכות והתניא - בניהותא:

צולכו' לפניו ואע"פ דפליגי רבנן עליה:

חסורי מיחסרא והכי קתני נראין דברי ר"מ בבהמה ובחיה והוא הדין לקריא וקיפופא - דעיניו לריא וקיפופא - עוף הצועק בלילה ופניו דומה לחתול ועיניו לפניו:

לפניהם - לאפוקי דגים דעיניהם בצדיהם וכן נחש:

אלעזר בר' צדוק המפלת מין בהמה וחיה אבל בשאר עופות מודי להו - והתניא א"ר ר"מ לא נחלק עמהם אלא בקריא וקיפופא וקיפופא ודברי חכמים בשאר עופות שאף דברי ר"מ בבהמה וחיה והוא הדין לקריא לתני ר' חנינא בן אנטיגנוס אומר נראין פליג בשאר עופות חסורי מיחסרא והכי נמי אלא פשיטא בשאר עופות מכלל דר"מ הולכות לפניהן כשל אדם קריא וקיפופא בקריא וקיפופא מ"ש בהמה וחיה דעיניהן חכמים בעופות מאי עופות אילימא אומר נראין דברי ר"מ בבהמה וחיה ודברי עופות לא מיתיבי ר' חנינא בן (אנטיגנוס) בממא אמר אביי בקריא וקיפופא ובשאר עוף דאין עיניו הולכות לפניו וקאמר ר"מ ועיניהם הולכות לפניהם כשל אדם והרי רבי ינאי אמר היינו טעמא דר"מ הואיל אדם לא קשיא הא באוכמא הא בציריא מומון לעני לה את שגלגל עינו עגול כשל לא פליגי דכתיבא ביה יצירה והא גבי

עד שיהא בו מצורת אדם ווימפגע סנגג ועוף (ולד מעליא הוא) דברי ר"מ וחכ"א אף אנן נמי תנינא המפלח כמין בהמה חיה בואיל ובמינו מתקיים אמר רב ירמיה מדפתי יהודה אמר רב לא אמרה רבי מאיר אלא זירא לידי גיחוך ולא גחיך גופא אמר רב בר יעקב עד כאן הביאו רבי ירמיה לר' אלא הואיל ובמינו מחקיים אמר רב אהא והאמר רב יהודה אמר רב לא אמרה ר"מ מינה לאיתסורי באחותה למימרא דחיי קבל בה אביה קידושין מהו למאי נפקא באמר בהמה במעי אשה ולד מעליא הוא בעא מיניה רבי ירמיה מר' זירא לר"מ מבהמה וחיה הואיל ויש להן לסתות כאדם מאר עופות לא ומ"ש קריא וקיפופא עיבדק לרבנן דאמרי קריא וקיפופא אין לא אמר רב אחא בריה דרב איקא לא ר"מ דאמר קריא וקיפופא אין שאר עופות ובעופות תיבדק למאן תיבדק לאו לדברי לדברי ר"מ ולד ולדברי הכמים אינו ולד

מן הצד - שעינו בצדו וירכו בצדו כשאר בני אדם:

בעין אחד כבהמה - אחת מעיניו דומה לבהמה:

הכי נמי זיל בתר בהמה ושרי לאכילה:

בר אבא אמר רב הכל מודים גופו תייש

וחכ"א כל שאין בו כו' אמר רב ירמיה

בתם לא פרסות איכא ולא פרסה איכא הכא

בה דמות יונה אסורה באכילה - הכי השתא

יוחנן דא"ר יוחנן השוחט את הבהמה ומצא

באשתרויי באכילה ותפשוט ליה מהא דר'

הוא אדם במעי בהמה מאי למאי נפקא מיניה

מאיר דאמר בהמה במעי אשה ולד מעליא

בעא מיניה רב אדא בר אהבה מאביי לרבי

דאמר קרא דברים כח ראשית אונו מי שלבו

ואי ס"ד דהיי הבא אחריו בכור לנחלה מי

הבא אחריו בכור לנחלה ואינו בכור לכהן

או שליא או שפיר מרוקם והיוצא מהותך

אמר רבא לעולם דחיי ושאני התם

בוה עליו יצא זה שאין לבו דוה עליו

נהי דפרסות ליכא פרסה מיהא איכא

עבועו:

גופו תייש ופניו אדם אדם הוא - דבתר צורת פנים אזלינן:

מי שלבו דוה עליו - לב אביו מתאבל על מותו הוא דחשיב לענין נחלה:

כראיתא וכדר"מ דאמר כל דהו צורת ניחא ליה לאוקומי כרבנן:

כבהמה מעכבא הוץ מן האוזן דלא מעכבא וכמ"ד לרבנן כל צורח מתוקמא ואע"ג דמצי לאוקמי אמר אביי כי חניא ההיא לעכב חניא - כלומר צורת פנים שאמרו חכמים דמעכבים אפילו אבר אחד

אפילו פרצוף אחד - אבר אחד כגון עינו או מצחו או לסת אחד דדומה לאדם הוי ולד:

שבו הוי ולד ואפילו כל פניו תייש אלא שנברא בעין אחת או בלסת אחת הדומה לאדם: והא איפכא חניא - שר"מ אומר כל צורת והאי כל צורת דר"מ הכי קאמר כל שהוא צורת אדם

הגבינים - גבות עינים שורצי"ל. וגבות הזקן סנטר שקורין מנטו"ן:

עוף אין לו פרסה - אבל אדם נהי דפרסות ליכא שאין פרסותיו סדוקות שאין לו שני עקבים כמו

אדם במעי בהמה - שחטה ומצא בה דמות אדם מהו מי אמרינן כי היכי דאזיל ר"מ בתר אימיה

מסכע נגי עם פירושי רשייי ורמבייו

ושטו נקוב אמו ממאה - קסבר טרפה חיה:

٤١٤

ופניו אדם אדם גופו אדם ופניו תייש ולא

צורת ואיבעית אימא לעולם כמ"ד מצורת

אביי כי חניא ההיא לעכב חניא וכמ"ד כל

שאמרו אפילו פרצוף אחד מן הפרצופין חוץ

אורת הא כמ"ד מצורת מיתיבי צורת פנים

שיהו כולם כאחת ולא פליגי הא כמ"ד כל

חסא מצח והגבן והעין והלסת וגבת הזקן עד

וגבות הזקן עד שיהו כולם כאחד רבא אמר

רבי יוחנן מצח והגבינים והעינים והלסתות

עניא תניא אמר ר' ירמיה בר אבא אמר

אומר כל צורת וחכ"א מצורת אמר להו אי

לרב ירמיה בר אבא והא איפכא תניא ר"מ

בעין אחת כבהמה שרבי מאיר אומר מצורת

כלום לא נחלקו אלא שפניו אדם ונברא

אדם וחכ"א כל צורת אדם

どだし

אער לו

מן האוון למימרא דמחד נמי סגי

ומאי אחד אחד אחד אמר רבא נברא בעין אחת ובירך אחד מן הצד אמו ממאה באמצע אמר מהורה אמר מהורה ת"ר המפלת גוף אמים אין אמו ממאה לידה ואיזהו גוף אמים רבי אומר כדי שינטל מן החי וימות אטים רבי אומר כדי שינטל מן החי וימות

וכמה ינטל מן החי וימות רבי זכאי אומר

712 67

המפלח יד חתוכה ורגל חתוכה אמו טמאה איתיביה ר' יוחנן לריש לקיש מצוגצ רבי יוחנן אמר אמו טמאה ר"ל אמר אמו טהורה איתמר המפלת מי שפניו מוסמסים רבי יוחנן המפלח כמין אפקתא דריקלא אמו אמומה אמו טהורה ואמר רב גידל אמר גידל אמר רבי יוחנן המפלח את שגולגלתו למטה אפי' כל דהו טהורה וכן אמר רב פפא מחלוקת מלמטה למעלה אבל מלמעלה ניטל ירך וחלל שלה נבלה אמר רב יוחנן איכא בינייהו דר"א דאמר רבי אלעזר סבר טרפה אינה היה בין ר' ינאי לר' בינייהו טרפה חיה מר סבר טרפה חיה ומר מקום טבורו בין רבי זכאי לרבי ינאי איכא יוחנן אומר משום רבי יוסי בן יהושע עד

עד הארכובה רבי ינאי אומר עד לנקביו ר'

ב' גבים וב' שדראות אמר רב באשה אינו איתמר המפלת בריה שיש לה ロににし דאתיא לידי קולא היא דקיהביתו לה ימי מה שטמאתם מאי דעתייכו לחומרא חומרא לידינו וטימאנוה אמר להם צאו וטהרו מעשה לידכם אמרו לו פנים טוחות בא אתו לקמיה דאבוהון אמר להם כלום בא שפניו טוחות בני רבי הייא נפיק לקרייתא משום דשני ליה היינו גוף אטום היינו מי ממאני ולותביה ר"ל לרבי יוחנן מהא אמר אמו טהורה וריש לקיש אמר אמו פליגי בפניו טוחות ואיפכא איתמר רבי יוחנן מוסמסין כולי עלמא לא פליגי דטמאה כי מפניו מוסמסין אמר רב פפי בפניו ואם איתא ליתני שמא מגוף אטום או ממי

לידה ואין חוששין שמא מגוף אטום באתה

בין ר' ינאי לרבי יוחנן איכא בינייהו דר' אלעזר - ותרוייהו אית להו טרפה חיה:

מצמגצע - מנטעל מצוצצצעו:

בוא בלא צורה:

כמין אפקתא דריקלא - שהדקל למטה יחיד ומתפצל מלמעלה כך היו ידיו ורגליו על כתפו ומלמטה

מוסמסין - מעוכין קצת ולא כל כך כפניו טוחות:

כי פליגי בפניו טוחות - שאין צורה בהן ניכרת לגמרי:

היינו פניו טוחות - אבל בפניו מוסמסין ליכא לשנויי הכי דהא ניכרת בהן הצורה ולאו אטום הוא לוחביה ריש לקיש לר' יוחנן מהא - דאם איתא ליחני או ממי שפניו טוחות:

דאטום היינו חסר לגמרי:

ננכגע:

בבהמה אסור באכילה - אם נשחטה אמו ונמצא במעיה וכל שכן יצא לאויר העולם דנפל הוא לחומרא - שטמאתם אותה שבועים משום ספק נקבה:

השסועה - רחמנא אסרה דכתיב (דברים יד) את זה לא תאכלו וגו' השסועה:

עצמה ליתא: שאינו חתוך - כולו שלם כעין דף ואין בו חיתוך אברים וצורה אלא חלק כעין עיגול: א"ל רב - לתנא סיים בה נמי הכי ואימא יצאו אלו מי שיש לו שני גבין וכו":

בפרק בהמה המקשה (חולין סט.): יצא מי שיש לו שני גבין וכו' - דכי כתב רחמנא השסועה למיסר במעי אמו אסרה דהא מין בפני

במעי אמן אסור וקשיא לשמואל: רב מתרץ לטעמיה - דרב לא צריך לחרוצי אלא משום היא גופה דלא משתמע שפיר דהא רישא דמותר ואי אפשר לומר כן הלכך צריך להוסיף עליה אבל במעי אמו שרי דכתיב כל בבהמה תאכלו

לאו יצא מכלל עוברין - דהני אע"ג דלא כלו חדשיהן כי נמצאו במעי אמן שרו אבל האי אפי.

קיא:) רב אקלע לבי רב שימי בר חייא בר בריה:

רב סבר - האי דאסר רחמנא כשנמצאת במעי בהמה אסורה דהא בריה בעלמא בפני עצמה ליתא: ר' חנינא בן אנטיגנוס - בבכור קאי וקאמר דהוי מום ומדפסל ליה לקרבן מכלל דלהדיוט שרי וקשיא לתרוייהו דהא אפי' יצא לאויר העולם שרי ושמואל לא שרי אלא במעי אמו. והא דאקשי רב שימי טפי לֶרב מדשמואל משום דגביה הוה קאי ובר בריה הוה כדאמר בפרק כל הבשר (חולין

ושני שדראות עאי יצא לאו יצא מכלל הימנו ולמטה אסור יצא מי שיש לו שני גבין שהן אסורין בן ארבעה לדקה בן שמנה לגסה את ששדרתו עקומה. מיתיבי יש בעוברין לעבודה אלמא דחיי (וקשיא לרב) א"ל שימי כל שיש לו ב' גבין ושני שדראות פסול בר חייא לרב רבי הנינא בן אנטיגנוס אומר אבל במעי אמה שריא איתיביה רב שימי וכי אגמריה רחמנא למשה בעלמא אגמריה אנמריה ושמואל אמר בריה בעלמא איתא ליחא וכי אגמריה רחמנא למשה במעי אמה וב` שדראות רב אמר בריה בעלמא בר אבא השסועה בריה שיש לה ב' גבין קמיפלגי בדרב חנין בר אבא דאמר רב חנין באשה ולד בבהמה מותר באכילה במאי ולד בבהמה אסור באכילה ושמואל אמר

(ויקרא יב, ב) אשה כי תזריע וילדה זכר שאינו חתוך יכול תהא אמו טמאה לידה ת"ל המפלח בריית גוף שאינו חתוך ובריית ראש אסור במעי אמו שרי חני חנא קמיה דרב באע"ג דכלו לו חדשיו אם יצא לאויר העולם מותר יצא מי שיש לו ב' גבין וב' שדראות בשלא כלו לו חדשיו אבל כלו לו חדשיו הימנו ולמטה אסור במה דברים אמורים לטעמיה בן ארבעה לדקה בן שמנה לגסה באפילו במעי אמו נמי אסור ושמואל מתרץ יצא מי שיש לו שני גבין ושני שדראות כשיצא לאויר העולם אבל במעי אמו שרי בימנו ולמטה אסור במה דברים אמורים מתרץ לטעמיה בן ארבעה לדקה בן ח' לגסה מתרץ לטעמיה ושמואל מתרץ לטעמיה רב מוכנו מאפילו במעי אמן אסורין

בציר תרי ירחי חיי קמ"ל אמר רב יהודה תלתא ירחי מי קא חיי אצטריך סד"א כל אלא אי אמרת אדקה איתמר פשיטא בת ובאשה חיי בבהמה נמי חיי קמ"ל דלא חיי אנסה אצטריך סלקא דעתך אמינא הואיל אגסה לא אדקה האי מאי אי אמרת בעילמא בר יצחק ת"ש הימנו ולמטה אסור מאי לאו יולדת לשבעה או לא ילדה אמר רב נחמן ויולדת לשבעה בהמה גסה יולדת לתשעה אמר רבא הרי אמרו אשה יולדת לתשעה כרב באיסורי בין לקולא בין לחומרא עביד מיהא כותיה דרב דקיימא לן הלכתא דאתי לידי קולא הוא דקיהבת לה דמי טוהר ליה רב הונא מאי דעתיך לחומרא חומרא סבר למעבד עובדא כוותיה דשמואל אמר גבין ושני שדראות רבי ירמיה בר אבא שמנה א"ל רב וסיים בה הכי ושיש לו שני לברית שמנה יצאו אלו שאינן ראויין לברית וגו' וביום השמיני ימול וגו' מי שראוי

מתני המפלח שפיר מלא מים מלא דם לימא בה טעמא דכי מדכרו ליה מדכר אמר אביי ש"מ צורבא מרבון דאמר מילתא שלח לו לרבן גמליאל מפי הורה חנינא כשל אדם מתוך דבריה נזכר רבי יהושע נאמר לה מאיזה טעם הואיל וגלגל עינו עגול והלא משמך אמרה לי חמותי אמו טמאה נחש מהו אמר לה אמו טהורה אמרה לו חנינא לקראתו אמרה לו רבי המפלת כמין בן אחיך ובא בהליכתן יצתה כלת (ר') דברים לפני ר"ג שלח לו רבי יהושע הנהג יהושע אמו ממאה לידה הלך ר' יוסף וספר דמות נחש הורה חנינא בן אחיו של רבי ולד הוא אלא שיש לו כנפים דמות לילית ובא מעשה לפני הכמים ואמרו א"ר יוסי מעשה בסימוני באחת שהפילה לידה ולד הוא אלא שיש לו כנפים תנ"ה אמר שמואל המפלח דמות לילית אמו טמאה

מלא גנונים אינה חוששת לולד ואם היה

כוותיה דשמואל - בשני גבין דולד הוא וקאמר טמאה אפילו בלידה יבישתא דולד הוא: הרי אמרו אשה יולדת לט' ויולדת לז' - ואנא נמי אמינא כי היכי דבהמה לט' כדאמרי' לעיל בן ה' לגסה נפל הכא נמי יולדת לז' נפל או לאו נפל הוא ומותר:

הימנו ולמטה - בברייתא דלעיל תניא:

אלא אי אמרת אדקה פשיטא - הואיל ובר תלתא הוא לא חיי: כל בציר תרי ירחי - מכדרכו חיי כי היכי דבאשה ובבהמה גסה בר ז' חיי דהוי תרי ירחי בציר

מכי אורחיה הכי נמי בר תלתא לדקה חיי אע"ג דבר ד' לא חיי:

דמות לילית - שידה. שד יש לו פרצוף אדם ויש לו כנפים:

in a variation and the state of the state of

הנהג בן אחיך ובא - כלומר הבא בן אחיך ובא עמו: ה"ג בהליכתן יצתה כלת חנינא לקראת רבי יהושע:

מעני' מלא גנונים - גוונים:

עוג מלך הבשן היתה תניא אבא שאול אומר לא כלתה כשחזרתי לאחורי אמרו לי של אחריו שלש פרסאות וצבי לא הגעתי וקולית אחר צבי ונכנסתי בקולית של מת ורצתי רבי יוחנן קובר מתים הייתי פעם אחת רצתי משוחין חניא אבא שאול אומר ואיתימא משתייתו עצמותיו סכויין כראוי עצמותיו מאכילתו עצמותיו שרופין אכילתו מרובה עצמותיו משוחין וכל מי ששתייתו מרובה עצמותיו שרופין מזוג עצמותיו סכויין כראוי מסתכל בעצמות של מתים השותה יין חי אבא שאול אומר קובר מתים הייתי והייתי אחמח כולה בחד גוונא הוי קאי תניא אהבה אמר גוונים חנן ואם איתא דאתמוחי דאתמותי אתמה מהסר הסר רב אדא בר רבא אמר מלא תנן ואם איתא ロババ חי שתת אמו של זה שנמוח עוברה בתוך שמא ולד הוה ונימוח אמר אביי כמה יין דם ומים לא כלום היא אלא גנונים ניחוש שליא חשב לזכר ולנקבה גמ' בשלמא מרוקם תשב לזכר ולנקבה המפלת סנדל או

דיילא - שמש דרבנן ואדא שמו:

תחתי ועמדתי בגלגל עינו של מת עד חוטמי

קובר מתים הייתי פעם אחת נפתחה מערה

בשחזרתי לאחורי אמרו עין של אבשלום היתה ושמא תאמר אבא שאול ננס הוה אבא שאול ארוך בדורו הוה ורבי טרפון מגיע לכתפו ור' טרפון ארוך בדורו הוה ור"מ מגיע לכתפו רבי מאיר ארוך בדורו הוה ורבי מגיע לכתפו רבי ארוך בדורו הוה ורבי חייא מגיע לכתפו ורבי חייא ארוך בדורו הוה ורב מגיע לכתפו ורב יהיא ארוך הוה ורב יהודה מגיע לכתפו ורב יהודה ארוך בדורו הוה ואדא דיילא מגיע לכתפו

גמ' שמא ולד היה ונימוח - כיון דלאו דם הוא ולאו מים נינהו איכא למיחש לולד: ה"ג רבא אמר מלא חנן: סכויין - שחורין. שמעתי ל"א סכויין בלא מוח ומשיחה אלא יבשה: קולית - עצם הירך: ספוקי מספקא ליה - בעכור גופיה אי ולד הוא אם לאו:

אחריו מתורת בכור:

היינו דאיצטריך קרא - לרבי יהושע דמשום עור לחודיה הוי ולד: אלא אמרו - רישא בבכורות פרק הלוקח בהמה מן העובד כוכבים (דף יט:) לענין לפטור את שבא

בעכור - מה שבתוכו עכור דאיכא למימר ולד היה ונימוח:

כסומכוס - בריש פירקין דם שבתוך החתיכה מטמא משום נדה ויחידאה היא:

(בראשית ג, כא) ויעש ה' אלהים לאדם מיתיבי את זו דרש ר' יהושע בן חנניא או דלמא בין בזה ובין בזה מחלוקת תיקו בצלול מחלוקת אבל בעכור דברי הכל ולד בן לוי אמר בצלול מחלוקת איבעיא להו באלול דברי הכל אינו ולד ור' יהושע משום ר' אושעיא מחלוקת בעכור אבל וחכ"א אינו ולד אמר ר"ש בן לקיש שפיר שאינו מרוקם ר' יהושע אומר ולד אמרה ואין הלכה כר' יהושע דתניא המפלת שאמר משום ר"מ הא נמי שמא כרבי יהושע מדהא קמייתא כיחידאה קאמר כסומכוס חדש אמרת לנו משום אביך שמענוך עכשיו עלא בשר טמאה לידה א"ל אילמלי דבר בר' יוסי כך אמר אבא מלא דם טמאה נדה להם לא שמעתי אמר לפניו ר' ישמעאל לפני רבי המפלח שפיר מלא בשר מהו אמר לפרשתבינא דפומבדיתא עד חרציה שאלו בנילא עד פלגיה וכולי עלמא קאי פרשתבינא דפומבדיתא קאי ליה לאדא

לחומרא גבי אשה דממונא הוא ספק ממונא ספוקי מספקא ליה ואזיל הכא לחומרא והכא עבי יהושע מפשט פשיט ליה רבי יהושע שנא אשה ומאי שנא בהמה מי סברת אמרת בעכור מחלוקת מכדי סברא הוא מאי דלא רבי קרא לא פטר בה שפיר אלא אי אשה דרבי בה קרא פטר בה שפיר בבהמה אי אמרת בשלמא בצלול מחלוקת משום הכי שפיר ושליא ואילו שפיר בבהמה לא פטר ולד בבהמה דקה טינוף בגסה שליא באשה ולד איתיביה רבא לר"נ אלא אמרו סימן מטגולע במכור אבל בצלול דברי הכל אינו שמע מינה וכן אמר ר"ג אמר רבה בר אבוה בעלמא הוא אלא שמע מינה בצלול מחלוקת אמרת בעכור מחלוקת למה לי קרא סברא מחלוקת היינו דאיצטריך קרא אלא אי لكرره همالم אי אמרת בשלמא בצלול אלמא בעור תליא מילתא לא שנא עכור בקב"ה עושה עור לאדם אלא א"כ נוצר ולאשתו כתנות עור וילבישם מלמד שאין

て ここ

מיפים של זבוב - תני רבי חייא ומקורבין זה חייא מרוחקין זה מזה שני חוטמין כשתי ושתי עיניו כשתי טיפין של זבוב תני רבי אבא שאול אומר תחלת ברייתו מראשו מרוקם וכו' תנו רבנן איזהו שפיר מרוקם דולד הואי לא הוה זיג כולי האי ואם היה מהאי גיסא וחזיא מהאי גיסא אמר אם איתא לקמיה דשמואל דמנח עליה חוט השערה שפיר בנהרדעא לבר מההוא שפירא דאתא דכי אתא רב דימי אמר מעולם לא דכו ואחד זה חוששת ואזדא שמואל לטעמיה זה אינה חוששת ושמואל אמר אחד זה כמאן ס"ל א"ל אני אומר אחד זה ואחד רבי אושעיא והא רבי יהושע בן לוי מר לרב הא רבי הא ר' ישמעאל בר' יוסי והא בעלמא הוא א"ל רב הנינא בר שלמיא וצא צוא צאמר מדרבנן וקרא אסמכתא אשה ספק טומאה לחומרא ומי מספקא ליה גיזה ועבודה ספק איסורא לחומרא ה"נ גבי לקולא גבי בהמה דאיסורא הוא דאיכא לגבי

בית הרחם נינהר א... אוא דר אהבה מלמטה למעלה אבל מן הצדדין אימא כותלי איר נחמן אמר רבה בר אבוה לייש אלא שוכר הוא ואם לאו בידוע שנקבה היא חלק ומנענע באותו מקום אם מסכסך בידוע שאול בר רמש אומר מביא קיסם שראשו אבא שאול בר נש ואמרי לה אבא 上に対 בודקין אותו לידע אם זכר הוא אם נקבה כיצד בודקין אותו כדאמרינן אלא במה ואין רואין אלא בחמה כיצד בודקין אותו בודקין אותו בשמן שהשמן רך ומצחצחו אותו במים שהמים עזין וטורדין אותו אלא עמדי ופקודתך שמרה רוחי ואין בודקין ועצמות וגידים תסוככני חיים וחסד עשית וכגבינה תקפיאני עור ובשר תלבישני בקבלה (איוב י, י) הלא כחלב תתיכני וחתוך ידים ורגלים אין לו ועליו מפורש ואם היתה נקבה נדונה כשעורה לארכה לזה ופיו מתוח כחוט השערה וגויתו כעדשה

תנא אם היתה נקבה נדונה כשעורה סדוקה

אחד זה ואחד זה - אחד עכור ואחד צלול:

בא רבי - דאמר לעיל לא שמעתי:

לא דכו שפיר - לא טיהרו את המפלת שפיר משבועים ואפי' בלידה יבישתא:

מיפין של זבוב - עיני זבוב:

ופיו מתוח כחוט השערה - סרק קטן ונראה כאילו חוט השערה מתוח שם:

וחיתוך ידים ורגלים - עדיין אין נראין כראמרינן תחלת ברייתו מראשו:

בר רמש:

ולא תני סדוקה: תנא אם היתה נקבה נידונת כשעורה סדוקה - לאוסופי ולפרושי אתא דלעיל תני נידונת כשעורה מלמטה למעלה - שהרי בסדק השעורה אין עיכוב לארכה:

דומה לדג של ים מתחלתו ולד הוא אלא --- מהו דתימא הואיל ואמר רב יצחק בר אמי דרב גובריה המפלת סנדל וכו' ת"ר סנדל באי בנדה בעל כפתיה ואודי שאני שמואל יומא ולא הוה אלא ארבעין יומין ואמר להו יומא וחשיב מיומא דאולא לטבילה עד ההוא לקמיה דמר שמואל אמר הא בר ארבעין וחד ליה לשמואל והא ההוא שפירא דאתאי יהבינן לה עד שישעיר למימרא דמספקא דמר שמואל לחוש חוששת ימי טהרה לא רב אמי בר שמואל לדידי מפרשא לי מיניה שמואל אחת זו ואחת זו חוששת XUL עד שישעיר ומי אמר שמואל הכי והאמר שמואל לרב יהודה שיננא לא תעביד עובדא זהורית וא"ר עמרם עלה כשל שתי א"ל עלה כשל ערב ושני זרועותיו כב' חוטין של ירכותיו כב' חוטין של זהורית וא"ר עמרם חוט של ביצים ידיע א"ר עמרם תוא ב" אמר אביי השתא ביצים גופייהו לא ידיעי מתקיף לה ר"נ ודילמא חוט של ביצים נינהו

ה"ג הכא במאי עסקינן דאתיליד זכר בהדיה שאין עמו ולד אי דאתילידא נקבה בהדיה てに למה הזכירו סנדל והלא אין סנדל אמרה להא שמעתא וקדם איהו ואמר וזכה דאנא והוא הוינא יחבינן קמיה דרבי יוחנן כי אמר רבי זעירא זכה בה רב ביבי בשמעתיה מעדותו של רבי נחוניא נשנית משנה זו פנים אמר רב ביבי בר אביי אמר רבי יוחנן משום רבותינו העידו סנדל צריך צורת להם ר' ינאי טיהרתם את הוולדות - והתניא לטהר את הסנדל שאין לו צורת פנים אמר והחזיר פניו לאחוריו בימי רבי ינאי בקשו ואפי' מאחוריו משל לאדם שסטר את חבירו א"ר יוסף א"ר יצחק סנדל צריך צורת פנים הלכה סנדל צריך צורת פנים ... א"ר אדא צריך צורת פנים א"ר יהודה אמר שמואל של שור הגדול משום רבותינו העידו סנדל שנרצף רשב"ג אומר סנדל דומה ללשון

לא תעביד עובדא - לעשותו ולד עד שיהא לו שערות בראשו: שתי ירכותיו - כשהוא מתחיל להבראות בחיתוך ידים ורגלים:

לחוש חוששת - להחמיר ולישב שבועים:

כפתיה ואודי - אלמא היה בקי ביצירת הולד:

האי נמי זכר - ולא תשב אלא לזכר קמ"ל כו":

דג של ים - דג יש בים ושמו סנדל:

משנה זו - דקתני צריך צורת פנים מעדותו של רבי נחוניא נשנית הוא העיד עליה בבית המדרש שסטר - הכהו על לחיו:

ויחידאה היא:

הוא זכר גמור כי איכא נקבה בהדיה יושבת לנקבה ימי טומאה וטהרה ושל זכר מובלעים בתוכן: אי דאיתיליד נקבה בהדיה ה"נ - דלא היה צריך להזכירו דיש לה ימי טומאה וטהרה דנקבה שאפילו והלא אין סנדל שאין עמו ולד - ובלא סנדל נמי הויא ממאה לידה:

אשה מזרעת תחילה יולדת זכר איש מזריע תחלה יולדת נקבה מדהא זכר הא נמי זכר קמ"ל אימא שניהם הזריעו בבת אחת האי זכר והאי נקבה דבר אחר שאם חלד נקבה לפני שקיעת החמה וסנדל לאחר שקיעת החמה מונה תחלת נדה לראשון ותחלת נדה לאחרון סנדל דתנן

ד"א - אפי' ילדה עמו נקבה צריך להזכיר ספק סנדל:

דומה כתודמוס:

גמ' וסופה - כשהיא הולכת ורווחת הויא רחב כתורמוס. לישנא אחרינא גרסינן בתוספתא וראשה נימוק הולד - ונעשה דם ונתערב בדם הלידה ובטל ברוב:

מתני' הבית טמא - משום אהל המת דולד הוה בה ומת:

מצומצמין - שוכבין זה אצל זה:

דקתני הכי הוא מכרך כריך ליה ולד לסנדל אפלגיה דראש הולד תחוב כנגד טיבורו של סנדל: יוצאין שמע מינה אין שוכבין זה אצל זה דא"כ לא משכחת לה שיצא זה קודם זה אלא האי כרוכין בכורות כגון שיצא סנדל תחלה כדאוקמינן לעיל דפוטר ולד מחמש סלעים ותניא דבבת אחת שמע מינה - מדהוזכר סנדל גבי כריחות משום גירות וכגון שיצא ולד תחלה ואחר כן סנדל וגבי כשהן יוצאין - סנדל וולד שעמו:

ולר' שמעון כו' - לקמן בפ' יוצא דופן (נדה דף מ.):

וכר עד שתלד ממקום שמורעת:

דרך מרגלותיהם דולד קדים ונפיק

דסנדל קדים ונפיק גבי כריתות שיצאו

גבי בכורות כגון שיצאו דרך ראשיהם

לסנדל אפלגיה ומשלחיף ליה כלפי רישיה

רב פפא שמע מינה מכרך כריך ליה ולד

פפא ומי איתנהו להני שינויי והא תניא כשהן

קרבן אסנדל אמרוה רבנן קמיה דרב

כוכבים וסנדל לאחר שנתגיירה דמייתא

רבי ירמיה שאם תלד ולד בהיותה עובדת

דופן ולד מעליא הוא מאי איכא למימר אמר

אסנדל ולרבי שמעון דאמר יוצא דרך

דרך דופן וסנדל דרך רחם דמייתא קרבן

כריתות למאי הלכתא שאם תלד ולד

לנחלה ואין בכור לכהן 🏻 סנדל דתנן גבי

גבי בכורות למאי הלכתא לבא אחריו בכור

יוצאין אין יוצאין אלא כרוכין

ולד יוצא דרך דופן - ע"יי סם לא מיחייבה קרבן דכתיב גבי קרבן (ויקרא יב) אשה כי תזריע וילדה גבי כריתות - בפ"ק (כריתות דף ז:) לענין היוב קרבן:

どねし

אושעיא זעירא דמן חבריא חמשה שיעורן תרנגולין שהדקין יוצאין ממנה תניא רבי מענאל אומר שליא דומה לקורקבן של ואין שליא פחותה מטפח רבי שמעון בן וסופה דומה כתורמוס וחלולה כחצוצרת רבנן שליא תחלתה דומה לחום של ערב אומר נימוק הולד עד שלא יצא גם׳ חנו ולד אלא שאין שליא בלא ולד רבי שמעון מותני שליא בבית הבית ממא לא שהשליא רישיה הויא לידה סנדל עד דנפיק רוביה דרך ראשיהן ולד דאית ביה חיותא מדנפיק ביה חיותא שריק ונפיק גבי כריתות שיצאו דאית ביה חיותא סריך ולא נפיק סנדל דלית גבי בכורות שיצאו דרך מרגלותיהם ולד אפילו הימא מצומצמין ואיפוך שמעתהא רב הונא בר תחליפא משמיה דרבא אמר

כל ג' ימים - כגון יצא ולד תחלה ושליא אחריו בתוך ג' ימים:

דיה לקורה - לגבי מבוי:

בדכתיבן - ששיעורו מפורש מן התורה:

גדולה הרבה יד הוא לתנור:

בפלוגתא - כגון הכא דלר"מ לא הוי שיעורא בטפח: לא אמרו טפח אלא בין חנור ולכותל - דהתם יותר מטפח עומדת ליקצץ מפני שמעכב את החנור מלקרבו לכותל ודוחקת את הכותל הילכך יותר מטפח עומדת לינטל היא אבל לצד הבית אפי

ומשנינן ההוא בתנור בר ז' דד' הוי רובו והא בתנור בר ט':

חנור - מקום שפיחת שתי קדרות. כירה מקום שפיחת קדרה אחת: ה"ג תחלתו כל שהוא משתגמר מלאכתו ושיריו ברובו ומקשה בהעור והרוטב רובו דטפח למאי חזי ומשני האי ושיריו אגדול קאי וה"ק שירי גדול ברובו ומוחבינן בגדול והא קאמר שיריו ד'

מפח על מפח על רום מפח - אהל קמן שהוא מפח אורך ומפח רוחב ורום חללו מפח:

חדא היא - דליכא שמעתתא אלא האי דשררה דאמר ר' יוחנן:

הולכין ומתחברין ומוסיפין ואחר שכלתה השדרה גבוהין אורך העלין למעלה:

שיאחזנו ביוד - אחיזה אית בה טפח שהטפח ארבע אצבעות בגודל: ערכו שיהא יוצא מן ההדס טפח - לבד אורך העלין. שדרה קרי כל זמן שהעלין שררו של לולב צריך שיהא יוצא מן ההדס טפח - לבד אורך העלין.

לא קאמרינן והא איכא אבן היוצא מן בפני הטומאה טפח קאמרינן טפח על טפח רום טפה מרובע מביא את הטומאה וחוצץ UGH ותו ליכא והאיכא טפח על טפח על היא אמר אביי אימא אמר רבי חייא אזוב ותרתי שמעתתא שיעורא מפה תרתי הדא דריש שילא איש כפר תמרתא תלת מתניתא הייא אזוב מפח אמר רבי הנינא בר פפא כהלכתן שלישית אפילו מפח אזוב דתני רבי יוצא מן ההדס מפח דופן סוכה דתניא שתים אמר רבי יוחנן שדרו של לולב צריך שיהא ולכאן טפה שדרה מה היא דא"ר פרנך בן גמליאל כדי שיאחזנו בידו ויראה לכאן כמה יהא שיעור שופר פירש רבי שמעון בוואווד שליא הא דאמרן שופר דתניא מפח ואלו הן שליא שופר שדרה דופן סוכה מפח בדרבנן לא קמיירי אלא בדכתיבן ולא והאיכא דיה לקורה שהיא רחבה קא מיירי והאיכא כפורת טפח בקדשים לא ולכותל והאיכא מסגרת מפח בדכתיבן לא ר' יהודה לא אמרו טפה אלא מן התנור להכי הא נמי פלוגתא היא דקתני סיפא אמר בפלוגתא לא קמיירי השתא דאתית רבי ינאי טפח שכן עושין תנורי בנות טפח וכשני כל שהוא אמר נשיריו ברובו באמן תחלתו כל שהוא משתגמר מלאכתו אומרים במה דברים אמורים בגדול אבל ארבעה ושיריו ד' דברי רבי מאיר וחכמים והאיכא תנורי בנות מפח דתניא תנור תחלתו אבל הכא כ"ש דבציר מטפח יד תנור הוא כי קאמרינן היכא דבציר מטפח לא חזי התנור טפה ומן הכירה שלש אצבעות חבור

של קיימא שיילינהו שמואל לכל תלמידי אמר רב אין תולין את השליא אלא בדבר ליה שמואל מאי אמר רב בשליא א"ל הכי דחטתא ומרמי ומדחי אדהכי אתא אמר ואתי אמר אתי לן גברא דרמינן ליה בגילא יוסף בריה דרב מנשיא מדויל לאפייהו באלי דרב ורב יהודה הוו יתבי חליף ואזיל רב אין חוששין לולד אחר שמואל ותלמידי הפילה שליא אפילו מכאן ועד עשרה ימים מכאן ואילך חוששין לולד אחר ילדה ואח"כ כל שלשה ימים תולין את השליא בולד רב הכי הפילה נפל ואחר כך הפילה שליא את אמרת לשמעתתיה דרב בפירוש אמר דלמא כאן בנפל כאן בבן קיימא אמר ליה מתעכב אחר חבירו כלום אישתיק אמר ליה ליה ומי אמר רב הכי והאמר רב אין הולד מכאן ואילך חוששין לולד אחר どなし ימים הראשונים תולין את השליא בולד וקאמר אמר רב יהודה אמר רב כל שלשה שמואל בר מרתא קמיה דרב כהנא ויתיב מפבמי שיעורייהו יתיב רב יצחק בר

לולד אחר הריני מטיל עליהן לולד אחר אין שליא קשורה עמהן חוששין בזמן שהשליא קשורה עמהן אין חוששין המפלח מין בהמה חיה ועוף ושליא עמהן בו מהו אמר ליה דבר שאינו שאלת איתיביה תולין אלא בדבר שיש במינו שליא קשורה במפלת דמות עורב ושליא מהו אמר ליה אין בישות בעא מיניה רבי יוסי בן שאול מרבי דרב ואמרי ליה הכי הדר חזייה לרב יהודה

בנפלים - מתעכב:

את אמרת לשמעתתיה דרב - בתמיה. כלומר את אתית לפרושי מדידך:

באלי ואחי - שהיה ממהר לבא כמו (לעיל נדה דף יו.) באלי דידבי פי' מגרש:

במפלה עורב ושליא מהו - מי הלינן שליא בעורב ולא ניהוש לולד אחר או לא הלינן:

ואח"כ הפילה שליא אפי" בתוך ג" חוששת לולד אחר: שאין ראוי לבריית נשמה כגון בירך אחד באמצע או גוף אטום או מפלת מין בהמה וחיה ועוף אלא בדבר של קיימא - שכיוצא בו מתקיים אם היום היו חדשיו כלו למעומי שאם הפילה דבר

717 67

בית שערים מעשה ונשתהה ולד אחד אחר אמר רב מנחם איש כפר שערים ואמרי לה לשליא כ"ג לולד א"ר אבין בר רב אדא מאי איכא למימר איפוך שמעתתא ל"ג למ"ד יולדת לתשעה אינה יולדת למקוטעין ואחד נגמרה צורתו לתחלת תשעה אלא משכחת לה אחד נגמרה צורתו לסוף שבעה למאן דאמר יולדת לתשעה יולדת למקוטעין ל"ג יום א"ל רב יוסף ל"ד אמרת לן הניהא א"ר יצחק מעשה ונשתהה הולד אחר חבירו אמרת לן אמר רב אחא בריה דרב עוירא בולד עד כ"ג ימים אמר ליה רב יוסף עד כ"ד חנה אמר רבי יוחנן מעשה וחלו את השליא בשליא הבאה אחר הולד אמר רבה בר בר בולד עד עשרה ימים ולא אמרו תולין אלא מעוני אמר שמואל מעשה וחלו את השליא תיובתא אמר רבה בר שילא אמר רב שפיר של שליא ונמוח שליא של שפיר חומר שני ולדות שאני אומר שמא נמוח

ממין אחר בטיה אמר להו רב פפא דרבי שמעון קסבר כל טומאה שנתערב בה קמיה דרב המנונא ויתיב וקאמר מאי טעמא Gľďľ יתיב רב פפא אחורי דרב ביבי עבל אינו דומה נמוק פעם אחת לנמוק ב' בבית החיצון כך אינו בבית הפנימי אמר ולמה לפי שאינו אמרו לו כשם שאינו לבית ההיצון שהוא טהור אמר להן אבל מאיר אי אתה מודה שאם הוציאוהו בספר יהודה ורבי שמעון מטהרין אמרו לו לרבי ולד עמה דברי רבי מאיר רבי יוסי ורבי לא שהשליא ולד אלא שאין שליא שאין הבית טמא תנו רבנן שליא בבית הבית טמא צורתו בתחלת ז' ואחד בסוף ט' שליא בבית אחת היתה ונתחלקה לשתים אחד נגמרה מתעברת וחוזרת ומתעברת אמר אביי טיפה בני רבי חייא והא אמר מר אין אשה בבית המדרש ומאן נינהו יהודה וחזקיה חבירו ג' חדשים והרי הם יושבים לפנינו

אחר הולד - אבל יצתה שליא קודם חוששין לאחר:

הניחא למ"ד כו' - פלוגתייהו לקמן בפ' בנות כותים (נדה דף לח:):

איפוך שמעתא - דר' יוחנן:

האמר מר כו' - קס"ד בג' חדשים לא משכחת לה אא"כ נתעברה זה אחר זה:

לבית החיצון - לבית אחר שהבית טהור:

אמרו לו למה - מאי שנא בית ראשון דמטמית ליה אמר להו לפי שאינו הואיל וטלטלוהו נמוק: מ"ט דר"ש - נהי דנמוק מ"מ כל גופו של מת כאן הוה וה"ל כרקב וכנצל [בשר המת שנימוח ונעשה ליחה סרוחה]:

אחיכו עליה - אמרו ליה פשיטא מאי שנא טעמייהו מטעמיה כולה חדא מילתא אמרי:

במל ברוב - שדם הלידה נתרבה על מיחוי הולד ומבטלו: ragr:

בכסוחו או בקרקע בלא ארון של שיש ויש כאן מלא חרוד ועוד מאוחו עפר דהוו מעורבין רקב מלא חרוד ועוד - יותר ממלא חרוד עפר בית הקברות. ל"א רקב ממש של מת אלא כגון שנקבר ושני אהלות הן ואין מצטרפין:

ראין מאהיל וחוור ומאהיל - גג שכנגד זה מאהיל על חצי שיעור ושכנגד זה מאהיל על חצי שיעור

שנתפזר בתוך הבית [הבית] טמא - משום אהל:

נקבר בכסותו - דאיכא רקבובית או אפילו ערום בארון של עץ דאיכא רקבובית:

מאי היא - דאמר תחלתו ד"א נעשה לו גנגילון:

סופו - של רקב כתחלתו:

גרגרים של עפר ובטל הרקב ובציר לו שיעורא דתרוד:

א"א - אף על גב דרובא רקב אי אפשר למקום שנפל העפר שלא תהא גרגר של רקב בין שני מלא תרוד - כף:

אפי' כי האי מילתא - דאתיא לידי הוכא:

אחר גנגילון מאי היא דתניא איזהו מת לו דבר אחר גנגילון אף סופו נעשה לו דבר דרבי שמעון סופו כתחלתו מה תחלתו נעשה ליה שיעורא אלא אמר רבה היינו טעמא פרידות רקב על פרידה אחת עפר (ונפיל) ואמינא להו אדרבה א"א שלא ירבו שתי עפר על פרידה אחת של רקב וחסיר ליה וקאמרי אי אפשר שלא ירבו שתי פרידות אמר רבה אשכחתינהו לרבנן דבי רב דיתבי ורבי שמעון מטהר מאי טעמא דרבי שמעון ערוד רקב שנפל לתוכו עפר כל שהו ממא ואזדא רבי שמעון לטעמיה דתניא מלא לב) אם נכלת בהתנשא ואם זמות יד לפה נשתוק קמיה רביה משום שנאמר (משלי ל, פפא אפילו כי הא מילתא לימא איניש ולא אחיכו עליה מאי שנא פשיטא אמר רב ביינו נמי טעמייהו דרבי יהודה ורבי יוסי

דגע צעדרות שמא ורבי שמעון מטהר מאי צריכא תניא אידך מלא תרוד ועוד עפר ומאהיל אבל בהא אימא מודה להו לרבנן בהא אמר רבי שמעון דאין מאהיל וחוזר מאהיל וחוזר ומאהיל ואי אשמעינן בהא אבל נתפור אימא מודו לו לרבי שמעון דאין למייתא בההיא קאמרי רבנן משום דמכניף ורבי שמעון מטהר וצריכא דאי אשמעינן מלא תרוד רקב שנתפור בבית הבית טמא בעוכו מפג כל שהוא ממא ור' שמעון מטהר צירוג דלא גופא מלא תרוד רקב שנפל עלב ולא אמרו רקב אלא למת בלבד למעוטי עץ או ע"ג רצפה של לבנים זהו מת שאין לו מאין לו רקב נקבר בכסותו או בארון של אבנים זהו מת שיש לו רקב - ואיזהו מת מבום באבון של שיש או ע"ג רצפה של שיש לו רקב ואיזהו מת שאין לו רקב נקבר

כי תזריע וילדה זכר וגו' אפילו לא ילדה דרבי יוחנן דאמר קרא (ויקרא יב, ב) אשה אמר ההוא סבא לרבי אמי אסברא לך טעמא ומודה רבי שמעון שאמו טמאה לידה ברוב נגעו בה א"ר אמי אמר רבי יוחנן במגע ולא במשא אמר רבי יוחנן משום בטול בוא ואמאי תני רבי חייא אינה מטמאה לא פטורה מן הבכורה אלמא ולד מעליא ולא במשא אמאי תקבר כדי לפרסמה שהיא ולא במשא ומאחר שאינה מטמאה לא במגע ותני רבי הייא עלה אינה מטמאה לא במגע דם הרי זו תקבר ופטורה מן הבכורה בן יעקב אומר בהמה גסה ששפעה חררת בא דאמרן רבי אליעור דתניא רבי אליעור ונ"א בן יעקב אמרו דבר אחד רבי שמעון יוחנן לטעמיה דאמר רבי יוחנן רבי שמעון יוחנן משום בטול ברוב נגעו בה ואזדא רבי סופו כתחלתו גבי שליא מאי טעמא אמר רבי השתא דאמרת טעמא דרבי שמעון משום עפר בית הקברות שאין בו מלא תרוד רקב מעמייהו דרבנן לפי שא"א למלא תרוד ועוד

אלא כעין שהזריעה ממאה לידה ריש לקיש אמר שפיר שטרפוהו במימיו נעשה כמת שנתבלבלה צורתו אמר ליה רבי יוחנן לריש לקיש מת שנתבלבלה צורתו מנלן דטהור אילימא מהא דאמר רבי שבתאי אמר ר' יצחק מגדלאה ואמרי לה א"ר יצחק מגדלאה א"ר שבתאי מת שנשרף ושלדו קיימת טמא מעשה היה וטמאו לו פתחים גדולים

אמרו דבר אחד - ולקמן מוקמינן דר"א בן יעקב משום בטול ברוב: אינה מטמאה - אותה חררה: ופרכינן מדפטורה מן הבכורה אלמא ולד מעליא היא אמאי אינה מטמאה:

ומודה ר"ש - במתני" בשליא אע"ג שהבית טהור אמו טמאה לידה: כעין שהזריעה - כלומר דנימוח כזרע:

שטרפוהו - כמו (חולין סד.) ביצים טרופות בקערה. שמחקוהו ובלבלוהו: שנתכלבלה - נמסק כולו כמו שבות שותפוב נאנו שלדו הנומת:

שנחבלבלה - נמחק כולו כמו שרוף שנתפזר ואין שלדו קיימת:

דף כח

חסדא ורבה בר רב הונא דאמרי תרוייהו ואין חוששין שמא מגוף אטום באו יד חתוכה ורגל חתוכה אמו טמאה לידה אמר כגון דאיחרכי אחרוכי ת"ר המפלת אמר כגון ששרפו על גבי אפוזרים רבינא אביי כגון ששרפו על גבי קטבלא רבא היכי דמי מת שנשרף ושלדו קיימת אמר אפר שרופין ר"א אומר שיעור ברובע אשי ר' יוחנן דאמר כמאן כר' אליעזר דתנן לאפוקי חד חד אבר א"ל רבינא לרב פתחים קטנים נמי טמאין דכל חד וחד חזי הוא דטהרו לו פתחים קטנים הא לאו הכי אדרבה דוק מינה להאי גיסא שלדו קיימת מעמא דשלדו קיימת הא לאו הכי טהור וטהרו לו פתחים קטנים וקא דייקת מינה

אינה חוששת לכל דבר מדאורייתא אבל אין אמו חוששת לכל דבר קאמר אמר אביי לא יהבינן לה עד דנפיק רוביה LĽX מיניה דרב הונא לחוש חוששת ימי טוהר לכל דבר אמר רב נחמן לדידי מיפרשא לי יהודה הוציא עובר את ידו אין אמו הוששת לח, כח) ויהי בלדתה ויתן יד מתיב רב והחזירה אמו טמאה לידה שנאמר (בראשית דנאכל אמר רב הונא הוציא עובר את ידו הוה אמינא מביאה קרבן ואינו נאכל קמ"ל לתני ולנדה אמר אביי אי תנא לנדה ס"ד כל כהאי גוונא אימא הרחיקה לידתה ידוע מה הפילה תשב לזכר ולנקבה ואי מתיב רב יוסף המפלת ואין とくしはに אין נותנין לה ימי טוהר מ"ט אימא הרחיקה

אליעזר: ר' יוחנן - דפליג עליה דריש לקיש דבעי למימר דמת שנתבלבלה צורתו טמא דאמר כמאן כר'

קטבלא - עור שלוק וקשה ואינה נשרפת עם המת:

אין נוחנין לה ימי טוהר - דאע"ג דפשיטא לן דולד הוא:

פירקא (נדה דף ל.) מפרש למה הווכר זכר שאם תראה לסוף ל"ד ותחזור ותראה ליום מ"א תהא וימי טוהר לא יהיה לה שהרי כמה ימים שהתחילה לילד ויצא הרוב והיינו לנדה. ולקמן בהאי תשב לזכר ולנקבה ולנדה כלומר שבועיים דנקבה מטמאה בלא שום ראייה דדלמא נקבה הואי ניתני ולנדה - שכל דמים שתראה יהיו טמאים שלא יהיו לה ימי טוהר והכי איבעי ליה למיתני

למ"ל מדלא חני לנדה אלא לוכר ולנקבה דודאי פשיטא לן דולד הוא ומביאה קרבן ונאכל ומיהו הוה אמינא מביאה קרבן ואינו נאכל - דכיון דחני לנדה משמע דמספקא ליה אי ולד הוא אי לא מלולקלת עד יום מ"ח:

ימי טוהר לית לה אימר הרחיקה לידתה:

ויתן יד - אלמא לידת יד קרויה לידה:

והא קרא קאמר - רב הונא אלמא לידה דאורייתא קרי ליה:

מתני' לזכר ולנקבה - ימי טוהר לזכר וימי טומאה דנקבה:

מגרבנן חוששת והא קרא קאמר מדרבנן

ומשיצא נזכר:

שרץ ונבלה - לפניו וידע שנגע באחד מהם ואינו יודע באיזה מהם נגע וכשבא למקדש שכח אותו

מעמא:

ראו אודם ולובן כאחד - דממ"ג טמא אפ"ה לענין טומאת ביאת מקדש פטירי מקרבן כדמפרש

זכר הוא דמוכחא מילתא דהיא הזריעה תחילה קמ"ל:

גמ' איצטריך - אע"ג דטומטום לחודיה מספקינן בזכר ובנקבה היכא דאיתיליד זכר בהדיה נימא מסורס - דרך מרגלותיו ולשון היפוך הוא כמו סרס המקרא ודרשהו:

למהרה מובלעים תוך של נקבה:

שורפין עליהם את התרומה באו לובן או אודם אין חייבין על ביאת מקדע ואין מקדש ואמרינן מאי בינייהו ואמר חוקיה אמר רב טומטום ואנדרוגינוס שראו לובן העלם טומאה הוא חייב ואינו חייב על העלם בבת אחת זו זכר וזה נקבה רבי עקיבא אומר ונעלם ממנו והוא טמא על XUL L.T באי נמי זכר קמ"ל אימא שניהם הזריעו שרץ הוא חייב ואינו חייב על העלם מקדש מזריע תחלה יולדת נקבה אימא מדהאי זכר בשרץ (ויקרא ה, ב) ונעלם ממנו על העלם יצחק אשה מזרעת תחל' יולדת זכר איש ר' אליעור היא דתנן רבי אליעור אומר מיבעיא איצטריך מהו דתימ' הואיל וא"ר מומטום ואנדרוגינוס אמר עולא לא הא מני לזכר ולנקבה טומטום וזכר אנדרוגינוס וזכר נקבה תשלחו זכר ודאי נקבה ודאית ולא לחודיה ואנדרוגינוס לחודיה אמר תשב לאו משום שנאמר (במדבר ה, ג) מזכר ועד ראשו משיצא פרחתו *גם*׳ השתא טומטום אבל שורפין עליהם את התרומה ひんロ כדרכו עד שיצא רוב ראשו ואיזהו רוב ואודם כאחת אין חייבין על ביאת מקדש מסורס משיצא רובו הרי הוא כילוד יצא ואין שורפין עליהם את התרומה ראו לובן תשב לנקבה בלבד יצא מחותך או לובן או אודם אין חייבין על ביאת מקדעי ולנקבה טומטום ונקבה אנדרוגינוס ונקבה לימא מסייע ליה טומטום ואנדרוגינוס שראו מומטום ווכר אנדרוגינוס ווכר תשב לוכר ודאי נקבה ודאית ולא טומטום ואנדרוגינוס . מומטום ואנדרוגינוס תשב לזכר ולנקבה במדבר הי:גי מזכר ועד נקבה תשלחו זכר נערא אסמכתא בעלמא *קעונ*, במפגע אבל שורפין עליהם את התרומה שנאמר

שרץ ונבלה איכא בינייהו דרבי אליעזר סבר

תשב לנקבה בלבד - אפי' הוי טומטום זכר בתר נקבות אזלינן דכל ימי זכר בין לטומאה בין

לובן - דומה לקרי:

תשלחו - היינו שילוח ממאים ממקדש:

השרץ ונעלם - או בנבלת שרץ ונעלם ממנו:

ואודם כאחד אין חייבין על ביאת מקדש

4XL איטמי ור' עקיבא סבר לא בעינן בעינן עד דידע אי בערץ איטמי אי בנבילה

איטמי אי בנבלה איטמי הכא נמי בעינן מזכר ועד נקבה עד כל דבר שיש לו טהרה אמר רבי אליעזר התם בעינן דידע אי בערץ צוא צאעא אם כל נכעוב זכר ונקבה מאי ונקבה למה לי לכדרב ואימא כוליה לכדרב

דידע אי בלובן איטמי אי באודם איטמי אבל במקוה אי הכי כי איטמי בשאר טומאות לא

לרבי עקיבא דאמר משום טומאה מיחייב לישלחו אמר קרא מזכר מטומאה הפורשת

בכא נמי משום טומאה מיחייב ורב מאי מן הזכר וכל היכא דכתיב מזכר עד נקבה

שנא ביאת מקדש דלא דכתיב מזכר ועד למעוטי טומטום ואנדרוגינוס הוא דאתא

והא גבי ערכין דכתיב ויקרא כז הזכר נקבה תשלחו זכר ודאי נקבה ודאית ולא

לא נשרוף דכתיב (ויקרא טו, לג) והזב את לא יהא בערך איש אבל יהא בערך אשה

ולא טומטום ואנדרוגינוס ההוא מבעי ליה ודאית ולא טומטום ואנדרוגינוס ロスロメ

לכדרבי יצחק דאמר רבי יצחק לזכר לרבות דכתיב הזכר ואם נקבה הא מזכר ונקבה לא

ממאם בהוא מבעי ליה

תלמוד לומר הזכר ואם נקבה זכר ודאי נקבה

ותניא הזכר ולא טומטום ואנדרוגינוס יכול

כלי מתכות לא מכל טמא לנפש נפקא זכר

במי שיש לו טהרה במקוה פרט לכלי חרס במצורעת למעינותיה האי נמי מבעי ליה

את המצורע למעינותיו ולנקבה לרבות את

זובו לזכר ולנקבה זכר ודאי נקבה ודאית

מומטום ואנדרוגינוס אי הכי תרומה נמי

דברי רבי יוסי אם כן נכתוב רחמנא אדם

וכי תימא אי כתב רחמנא אדם הוה אמינא

ר' אליעזר - דאזכר שם שרץ סבר דבעינן עד דידע אם בשרץ איממי כו':

לזכר לרבות מצורע - שהוא מוקש לזב להיות מעינותיו אב הטומאה לטמא אדם וכלים כזב דכתיב הזב את זובו לזכר ולנקבה - ולדרוש נמי זכר ודאי נקבה ודאית מטמא בזיבה ולא טומטום:

ביה (ויקרא מ"ו:הי) וכי ירוק הזב וגו':

הוה אמינא כלי מתכות לא - טעון שילוח ולהכי שני בדיבוריה למדרש כל שיש לו דין הנוהג בוכר פרט לכלי חרס - טמא שאין טעון שילוח מן העזרה:

ובנקבה דהיינו מהרה במקוה:

אי הכי - לעיל קאי. כיון דאמר רב לענין שילוח זכר ודאי ולא טומטום בשאר טומאות נמי כגון עד נקבה - משמע כל מי שיש לו דין שהוא מוכר עד נקבה שיש להן טהרה:

תלמוד לומר הזכר - ה"א דריש:

מומטום שנטמא במה או בשרץ ונכנס למקדש יפטר:

ההוא מיבעי ליה - למכתב זכר ונקבה:

אפילו כתקנו אין הראש פוטר: וקאמר ר' יוסי אין הראש פוטר אלא שיצא כחקנו וכשאר ולדות שיוצאין לחיים אבל מחותך אלא אמר רב זביד - רבי יוסי אדיוקא דת"ק קאי דאמר הא כתקנו הראש פוטר ואע"ג דמחותך מתקיף לה רב זביד - לתירוצא דמתרצינן אליבא דרבי יוסי:

מחותך ומסורס - מחותך ודרך מרגלותיו:

כתקנו - ראש יצא תחלה וקאמר דבעינן רובא וקשיא לר' יוחנן:

נפשיה משמע דאשלם נמי פליגי ובדשמואל:

ואיכא למימר כדאמרן דבשלם אפי' ר' אלעזר מודה דלית ליה דשמואל ומאן דמתני לה באופי באנפי נפשיה - ולא אמחניחין. ואיכא בינייהו מאן דמחני לה אמחניחין משמע דאמחוחך קא פליגי את הבא אחריו מן הבכורה ורבי אלעזר אית ליה דשמואל:

לא גגמרה צורתו ויצא ראש הנפל והחזירו ואח"כ יצא אחיו הוי בכור לכהן שאין ראש הנפל פוטר אין הראש פוטר בנפלים - יצא ראש הנפל כגון יולדת תאומים לשבעה אחד נגמרה צורתו ואחד LLEL:

ואפילו הראש עמהם - אמחותך קאי דהיכא דיצא מחותך אפי? יצא הראש אין חשוב ולד עד שיצא

בראש כרוב אברים וקמיפלגי בדשמואל תנן אין הראש כרוב אברים ורבי יוחנן אמר לה להא שמעתתא באפי נפשה א"ר אלעזר אין הראש פוטר בנפלים איכא דמתני ערוייהו לית להו דשמואל דאמר שמואל מטוער או מסורס הא כתקנו הראש פוטר נמי חשיב לישנא אחרינא טעמא דיצא במחותך לא קחשיב ומר סבר במחותך במחותך דמר סבר בשלם הוא דקחשיב בשלם דכולי עלמא לא פליגי כי פליגי באמר שמואל אין הראש פוטר בנפלים צראש פוטר לימא בדשמואל קמיפלגי אלא שאין הראש עמהן אבל הראש עמהן אפגעו צבאה המצל וב, גועול אמב עא הזוו יצא מחותך או מסורס וכו' א"ר אלעזר לחלק בין ערך איש לערך אשה

קאמר יצא מחותך ומסורס משיצא רובו הרי צבוכו ככולו אלא אמר רב זביד הכי מכלל דבמסורס רובו נמי לא פוטר הא קי"ל משיצא רובו כתקנו מתקיף לה רב זביד כילוד הא כתקנו הראש פוטר רבי יוסי אומר יצא מחותך ומסורס משיצא רובו הרי הוא מאי קאמר אער רב פפא הכי קאמר הוא כילוד רבי יוסי אומר משיצא כחקנו יצא מחותך או מסורס משיצא רובו הרי ער רב פפא כתנאי יצא מחותך או שלם וזה וזה מסורס משיצא יצא מחותך ומסורס והא או קתני הכי קאמר קשיא לרבי יוחנן אמר לך רבי יוחנן אימא כתקנו וקאמר משיצא רובו הרי זה כילוד הוא כילוד מדקאמר מסורס מכלל דמחותך יצא מחותך או מסורס משיצא רובו הרי

דף כט

ריב"ל כשהוחזקה עוברה ע"ש בהמה ילדן מתני' בשלא הוחזקה עוברה וכי קאמר הלך אחר רוב נשים ורוב נשים ולד מעליא לזכר ולנקבה ולנדה אמאי תשב לנדה לימא תנן אין ידוע אם ולד היה תשב ،۷۲۲ הלך אחר רוב נשים ורוב נשים ולד מעליא לוי עברה נהר והפילה מביאה קרבן ונאכל ולנקבה ולנדה גמ" א"ר יהושע בן אין ידוע אם ולד היה אם לאו תשב לזכר המפלח ואין ידוע מהו תשב לזכר ולנקבה פרחתו וי"א משיראו קרני ראשו מוזני אבא חנן משום ר' יהושע אומר משיצא רוב ראשו ר' יוסי אומר משיצאו צדעיו כתקנו להיים משיצא רוב ראשו ואיזהו יוסי אומר משיצא כתקנו לחיים ואיזהו הרי זה כילוד הא כתקנו הראש פוטר ר' הכי יצא מחותך (או) מסורס משיצא רובו אומר משיצא כתקנו לחיים תניא נמי זה כילוד הא כתקנו הראש פוטר רבי יוסי

ב"ש וב"ה אומרים שלשים וחמש רבי ומטבילין אותה תשעים וחמש טבילות דברי ואחד טהור משמשת לאור שלשים וחמש שבועין מהורין ועשרה שבועות אחד ממא מלאה ובאה ריקנית והביאה לפנינו שלשה מאי תיובתא מאי היא דתניא אשה שיצתה מתיב רבי יוסי ברבי חנינא טועה ולא ידענא טנפה אתרע לה רובא כי אתא רבין אמר אימא רוב יולדות מטנפות וזו הואיל ולא בא מדלא מטנפה בכור מעליא הוא אלא אערע לה רובא אי כל היולדות מטנפות וכל היולדות מטנפות וזו הואיל ולא טנפה ומעוטן יולדות דבר שאינו פוטר מבכורה רוב בהמות יולדות דבר הפוטר מבכורה ピレン אמר רבינא משום דאיכא למימר ורוב בהמות ולד מעליא ילדן והאי פשוט בכור מספק ואמאי הלך אחר רוב בהמות שיצאה מלאה ובאה ריקנית הבא אחריו

יוסי בר' יהודה אומר דיה לטבילה שתהא

מי שיצא כתקנו לחיים - הוא דראש פוטר אבל מחותך אפילו כתקנו בעינן רובו:

צדעיו - טנפלייש:

מחני' ואין ידוע מהו - אם זכר אם נקבה אבל יודעת היא שהוא ולד:

גמ' והפילה - ואינה יודעת מה אם נפל אם רוח שהרי נפל למים:

אמאי תשב לנדה - ניתיב לה מיהא ימי טוהר דוכר:

בשלמא שבוע ראשון כו' - השתא מפרש תיובתא:

שיצאה מלאה - כשהיתה מעוברת יצתה לאפר:

והאי פשוט הוא - ויאכל בלא מום:

מטנפות - יום אחד קודם לידה כעין גלייר"א:

מתיב רבי יוסי - אדר' יהושע בן לוי:

יום ל"ד ושוב אינה משמשת. וטעמא דכולן מפרש לקמן ואמאי נקט הכי י"ג שבועים: משמשת לאור שלשים וחמש - שהוא ליל סוף שבוע חמישי והוא ליל כניסת שלשים וחמש ויציאת

באחרונה בשלמא שבוע ראשון לא משמשת אימר יולדת זכר היא שבוע שני אימר יולדת נקבה היא שבוע שלישי אימר יולדת נקבה בזוב היא אלא שבוע רביעי אע"ג דקא חזיא דם תשמש דהא דם טהור הוא לאו משום דלא אזלינן בתר

אימר הרחיקה לידתה הך שבוע חמישי

אלא מאי לא ידענא מאי היובתא

במבור הוא תשמש

トニロン

יומא ויומא מספקין בסוף לידה ובתחלת נדה היא
ובעיא למיתב שבעה לנדתה בעשרים
וחד תשמש רבי שמעון היא דאמר אסור
לעשות כן שמא תבא לידי ספק לאורתא
תשמש כשראתה בערב ומטבילין אותה
אותה בלילותא אימר יולדת זכר היא שבוע

שני מטבילין אותה בלילותא אימר יולדת

בזוב - שמא מתוך י"א יום דימי זיבה ילדה וראחה ג' רצופין ובלא צער דהוה שופי סמוך ללידה ובעיא שבעה נקיים לזיבתה. ואע"ג דקא יחבא י"ר נקיים הואיל ואיכא לספוקינהו בימי לידה לא מלבע לה הממכך נאי לוגה וואנה בואה רהו אנו ווילוו לה לממנהם זונמה.

סלקא לה דקסבר ימי לידה שאינה רואה בהן אין עולין לה לספירת זיבתה: אלא שבוע רביעי - אי אמרינן רוב נשים ולד מעליא ילדן האי ולד הוא שהרי הוחזקה עוברה: אימר הרחיקה לידתה - האי דלא יהבינן לה ימי טוהר לאו משום ספק דלאו ולד הוא אלא אימר הרי ימים רבים קודם שבאת לפנינו ילדה וכלו לה ימי טהרתה אבל לענין קרבן מביאה קרבן

נואכל בין קרבה ובין הרחיקה כת קרבן היא מאחר דקפדינן ארובא: היי יבים דבים קרום שבאת לפנינו לדה מאחר דקפדינן ארובא:

בד שבוע רביעי כל

ונאכל בין קרבה ובין הרחיקה בת קרבן היא מאחר דקפדינן ארובא:

מבוע המישי דטהור הוא תשמש כו' - ואמאי לא משמשת עד ליל שביעי:

אחמול כלו ימי טוהר והיום היא תחלת נדה הילכך יום כ"ח שהוא סוף שבוע הביעי מספקינן

מבוע ואילך לא משמשת לעולם דרילמא שבוע רביעי תחלת נדה היא והראה מבערב היחה משמשת ליל

מכאן ואילך לא משמשת לעולם דרילמא שבוע רביעי תחלת נדה היא והשה מבער ימי נדות ובליל שביעי

מובלת ומשמשת שהשבוע ששי טמא הוא דמוקמינן לה לקמן שהיא רואה מבערב בכל ימי ראייתה

מובלת ומשמשת שהשבוע ששי ממא הוא דמוקמינן לה לקמן שהיא רואה מבער בריעי מספקינן

מיא זבה ושבוע שביעי שהוא מהור תספור לנקיים ואם לא שרואה מבער היום משמשת ליל

היא זבה ושביע המינית ואע"ג דיכולה למבול ביום שביעי שמקצת היום כמאים שלה זהו בימי

לא משמשת ביום דמוקמינן לה כר"ש דאסר וכן לעולם י"ל בכל שביעים

ספק יום אחרון של רביעי דמספקינן לה בתחלת נדה: בעשרים וחד - שהוא סוף שבוע שלישית תשמש דהא אפי' קרבה לידתה לילד בו ביום שבאת לפנינו כבר כלו ימי טומאה והיום שביעי לנקיים של ספירה וקי"ל דטבילת זב וזבה ביום בפ"ק

זיבה וצריכה ז' נקיים וכל שבוע מהור תספור לנקיים אבל שבוע רביעית ממ"נ אין אתה יכול לספקו בזיבה שאין זיבה אלא לאחר נדות והרי זו ישבה ג' שבועים מהורים והרביעי הוא דראתה הילכך בתחלת נדה הוא דאיכא לספוקי ולא בעיא למיחב בשבוע חמישי אלא ששה ימים משום

דיומא (דף ו.) דמקצת היום ככולו הילכך ביום כ"א תשמש: ר"ש היא דאמר - בת"כ אסור לעשות כן לשמש זבה ביום טבילתה: בלילותא - בכל לילה ולילה דבכל לילה מספקינן לה [שמא] השתא סוף שבעה ללידתה הוא

בלילותא אימור יולדת נקבה הואי - וכל לילה איכא לספוקי האידנא סוף שבועים וליל אחרון

מספקינן שמא ביום שבאתה ילדה והשתא כלין:

נקבה היא ביממא אימר יולדת זכר בזוב היא שבוע שלישי מטבילין לה ביממא אימר יולדת נקבה בזוב היא בלילותא

בייש לטעמייהו דאמרי טבולת יום ארוך בעי

מבילה

שבוע שלישי מטבלינן לה ביממא אימר יולדת נקבה בזוב היא - וכל יומא איכא לספוקי השתא כלין ימי ספירה יום ראשון דלמא ששה ימים קודם שבאת לפנינו ילדה ושבועים הרי עשרים יום והיום הוי כ"א שסוף ספירה הוא ולמחר אמרי" ה" ימים קודם ביאתה ילדה והיום כלים ויום אחרון אימר ביום שבאתה ילדה והיום כלים:

בלילותא - דשבוע שלישי מטבילין לה ואף ע"ג דליכא לספוקי בשבוע שלישי בסוף לידת נקבה:

14 4

ליליא וליליא אימר סוף נדה היא וחמניא כדאמרן הך שבוע ה' מטבלינן כל מבילה ל"ה מאי עבידתייהו משרים ולב"ה דאמרי טבולת יום ארוך לא בעי השמשות דיהבינן לה טבילה יתירתא רב ירמיה מדפתי כגון שבאת לפנינו בין הויין תשעין וחמש מאי עבידתייהו となし חדא שחין נכי חדא וחלחין וה' תשעין וד' שבוע ג' דאטבלינן לה פשו להו שתין נכי מכדי ימי טהרה כמה הוו שתין ושיתא דל ביומא דילמא כל יומא ויומא שלימו לה קחשיב שבועתא קמא דאתיא לקמן ליטבלה בזוב יולדת בזוב קחשיב זיבה גרידתא לא קמיירי בזיבה לא קמיירי והאיכא יולדת תשמיש ניחשוב נמי טבילת זבה בלידה תשמיש לא קחשיב ולב"ש דחשיב דלאחר טבילת זבה דלפני תשמיש קחשיב דלאחר שבוע ממא הנא נמי שבוע מהור にだいいと דתנא פלגא דשבוע מסיק ליה ואיידי דתנא שבועין למה לי בתמניא ופלגא סגי איידי

זה טהור דשמא בין השמשות יממא הוא ומיום שעבר הוא והיום הזה כולו טהור ומיהו טבילותיה דרק בלישנא דמחני' דנקט ג' שבועים טהורים הילכך כי איכא בין השמשות איכא למיקרי יום אמאי נקט בין השמשות ה"ל לאוקמא שבאת לפנינו בלילה ומסתברא דלהכי נקט בין השמשות ראש חדש איתוספא לה נמצאו לה ח' טבילות בשבוע ראשונה וכ"ח דב' וג' הרי ל"ו. וקשיא לי ביום ראש חדש דאיכא לספוקי דילמא באוחו בין השמשות ילדה והוא מר"ח וההיא טבילה דליל ואטבלה בההיא ליליא משום ספק סוף טומאה ומשכי נמי פ' שלה עד כ"א בסיון כאילו באתה של ב' שבועות הראשונות הרי צ"ד והשתא מוקמינן שבאת לפנינו בין השמשות לילה שהוא ר"ה ומשכו פ' דילה ל' מניסן וכ"ט דאייר וכ"א דסיון כלים פ' יום הרי פ' טבילות בלילות וי"ד בימים טבילה יתירתא - עד השתא הוה ס"ד דבאת לפנינו ביום כגון ביום ר"ה ניסן ואטבלוה לאורתא

השמשות והאי דלא מוחבינן ליה לקמיה משום דאוחבינן אחריתי ומשנינן חד בשבוע לא קמיירי להו עשרין ותשע דכיון דאוקמינן שבאה בין השמשות איכא מ"ו טבילות בלילה משום ספק בין כראמר - י"ד בימים וי"ד בלילות וכולן משום ספק סוף ימי טומאה. והוא הדין דלב"ה הוו ל"ה - דקאמרי ב"ה מאי עבידתייהו. ומשני עשרין ותמניא הויין:

משכי עד שמונים לבד מהך משום דבין השמשות ספק ליליא:

והך נמי חדא בשבוע היא:

בחמניא ופלגא סגיא - לבד הג' שבועות דטהורה דהא כלין ימי טבילה בסוף שמונים והוא באמצע

שבוע תשיעי של י' שבועים:

לפנינו מהור ואיכא ז' ספורים לפנינו:

לספוקי בימי ספירת זיבתה ובעיא למטבל ביום ז' של כל שבוע מהור: כדפרישית לעיל שאין זבה אלא לאחר נדות וזו לא ראתה כלום עד הרביעי וכל שבוע טהור איכא טבילת זבה - דכל שבוע ממא איכא לספוקי בזיבה לבד משבוע רביעי שאי אתה יכול לספקו בכך שבוע - תשיעי ממא הוא:

סוף שבוע ראשון - ביום השביעי ליטבלה ביום דילמא בין השמשות יום הוא ויום ראשון שבאתה ר"ע - דפרק אחרון (לקמן גדה דף סט.):

ולנקבה ולנדה רבי ישמעאל אומר יום אינה חוששת לולד ליום מ"א תשב לזכר בזמנה מצוה מ*עוו*ן, במפגע גיום מי דיה לטבילה באחרונה ולא אמרינן טבילה בזמנה מצוה ורבי יוסי בר' יהודה אומר לעשות כן שמא תבא לידי ספק וש"מ טבילה ר"ש היא דאמר אבל אמרו הכמים אסור היא דאמר בעינן ספורים בפנינו וש"מ למני לא למיירי ש"מ תלת ש"מ ר"ע כנגד יום היא בזבה גדולה קמיירי בזבה דאתיא לקמן ליטבלה דילמא שומרת יום ליטבלה חד בשבוע לא קמיירי יומא קמא בעינן ספורים בפנינו סוף שבוע קמא ספורים דידה הא מני ר"ע היא דאמר

תלד הוסיף לה הכתוב לידה אחרת בנקבה ליה אין דנין יצירה מטומאה אמר קרא בזכר וטימא וטיהר בנקבה כו' הא קאמרי מאי ראיה מן התורה אילימא טימא וטיהר התורה ואתם מביאין לי ראייה מן השוטים ווה למ"א אמר להן אני מביא לכם ראייה מן שפחותיה הריגה למלכות ובדקן ומצאן זה בקליאופטרא מלכת אלכסנדרוס שנתחייבו ממומאה אמרו לו לר' ישמעאל מעשה יצירתה כיוצא בה אמרו לו אין למדין יצירה יצירתו כיוצא בו אף כשטימא וטיהר בנקבה ומיהר בנקבה מה כשמימא ומיהר בזכר ישמעאל אומר טימא וטיהר בזכר וטימא יום מ"א תשב לזכר ולנדה כו' תניא רבי מלולקלת עד פ"ה רבי ישמעאל אומר יום ע"ד ותחזור ותראה יום פ"א תהא עד מ"ח וכן לענין נקבה שאם תראה ותחזור ותראה יום מ' ואחד תהא מקולקלת טהרה הא קתני נדה שאם תראה יום ל"ד

שיצירת נקבה לפ"א: תשב לזכר - ז' ימי טומאה ואפילו בלידה יבשתא אבל שבועים דנקבה ליכא לספוקי כדקתני טעמא מעני' המפלת - שליא:

גמ' הא קתני נקבה - דה"ל שבועים ויש בכלל מאחים מנה:

אי לימי טומאה הא קחני נקבה ואי לימי

הנקבה זה וזה מ"א גמ" למה הוזכר זכר

לפ"א וחכ"א אחד בריית הזכר ואחד בריית

ולנקבה ולנדה שהזכר נגמר למ"א והנקבה

מ"א תשב לזכר ולנדה יום פ"א תשב לזכר

וכן לענין נקבה - כלומר וספקא דנקבה נמי מקלקלא לה האי קלקולא:

מימא ומיהר בזכר - מ' יום בין שתיהן ז' לטומאה ול"ג יום לימי טוהר:

נתחייבו הריגה - ומתוך שעומדות ליהרג ניסו בהם ויחדום לביאה וקרעו שתיהם לסוף מ' ונמצא

אחד זכר ואחד נקבה:

דהא כתיב לעיל וילדה זכר: תלד - דאם נקבה תלד (ויקרא י"ב:הי) קרא יתירא הוא דמצי למכתב ואם נקבה וטמאה שבועים

מקמי זכר - ואף ע"ג שיחדום לבעול ביום אחד שמא מעוברת היתה קודם לכן:

ורבים הלכה כרבים פשימא - מהו דתימא וכי תימא למסתמא רישא כרבנן ויחיד ואחד בריית נקבה וכו' חכמים היינו ת"ק בסימניהון שוין וחכ"א אחד בריית זכר בארבעין וחד הוה משתכחא כזכר אמר אביי וגילמא אי קרעוהו להך דנקבה אפוטרופוס לעריות אימא שומר גופיה בא ורבי ישמעאל לשומר מסרינהו ורבנן אין דנקבה אייתרה ארבעין יומין והדר איעבר מביאין ראיה מן השוטים מאי טעמא הך לארבעים ואחד ונקבה לפ"א אמרו לו אין שפחותיה הריגה למלכות ובדקן ומצאן זכר מעשה בקלפטרא מלכת יוונית שנתחייבו צופא בלא מקבל סמא אמר להם ר' ישמעאל סמא דנפצא אשקינהו ור' ישמעאל איכא ואיעבור ארבעין יומין קמי זכר ורבנן ומאי ראיה מן השוטים אימר נקבה קדים

(איוב כט, ב) מי יתנני כירחי קדם כימי שרוי בטובה יותר מאותן הימים שנאמר ורואה חלום באספמיא ואין לך ימים שאדם אלך השך ואל תתמה שהרי אדם ישן כאן (אוב כמ' צ) דצלו נרו עלי ראשי לאורו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו שנאמר אפילו שעה אחת ונר דלוק לו על ראשו ונסתם הפתוח שאלמלא כן אינו יכול לחיות אמו וכיון שיצא לאויר העולם נפתח הסתום שותה ואינו מוציא רעי שמא יהרוג את נאוכל ממה שאמו אוכלת ושותה ממה שאמו מונח לו בין ברכיו ופיו סתום וטבורו פתוח ארכובותיו וב' עקביו על ב' עגבותיו וראשו ידיו על שתי צדעיו שתי אציליו על ב' צוגר דומה במעי אמו לפנקס שמקופל ומונח ליה קראי קמ"ל דרש רבי שמלאי למה מסטברא מעמא דרבי ישמעאל דקמסייע

סמא דנפצא - סם שמפלה בו ומנפצא כל זרע שבמעים קודם לכן:

לשומר מסרינהו - שלא בא אדם עליהן אלא אותו היום: ודילמא אי קרעוה כו' - לרבי ישמעאל פריך נהי נמי דלשומר מסרינהו אפ"ה מנלן שלא נוצרה נקבה עד פ"א דילמא אי קרעוה להך ליום מ"א הוה משתכחא:

היינו ח"ק - דחנא לעיל ליום מ"א תשב לזכר ולנקבה ולנדה אלמא ברייח נקבה ליום מ"א:
וכי חימא - רישא להכי חנא ליה לאשמועינן סחמא דמחניחין כרבנן ונשמע מינה דהלכחא כווחייהו
ולא נהירא לי גירסא ופירושה דה"ל סחם ואח"כ מחלוקת ואין הלכה כסחם. ונ"ל דהכי גרס וכי
חימא למסחמא כרבנן ויחיד ורבים הלכה כרבים פשיטא מהו דחימא כו". והכי פירושה וכי חימא
הנא הך סיפא לאשמעינן דסחמא דלעיל סתמא דרבנן היא ויחיד ורבים הלכה כרבים פשיטא
הוא הדרבים היא הואיל וסחמא חנייה רבי ולא אשכחן יחידאה דאמר הכי דנימא פלוני היא:
מהו דחימא כר" - קמשמע לן מדמהדר רבי ושנאה בלשון חכמים שמע מינה דהלכה כסחם ראשון
ואף על פי שמחלוקת ר" ישמעאל בצדו:

פנקס - לוחין שכוחבין בהן הגלחים: ת''ש בסוד אלוה עלי אהלי - והא אוקמיה בירחי לידה מדכחיב כירחי קדם:

מסכת נדי עם פין אלוה ישמרני ואיזהו ימים שיש בהם ירחים ואין בהם שנים הוי אומר אלו ירחי לידה ומלמדין אותו כל התורה כולה שנאמר (משלי ד ד) ויורני ויאמר לי יחמך דברי לבך שמור מצותי וחיה ואומר (איוב כט, בסוד אלוה עלי אהלי מאי ואומר וכי חימא נביא הוא דקאמר ת"ש בסוד אלוה

לכהן שמסר תרומה לעם הארץ ואמר לו אם אתה משמרה בטהרה מוטב ואם לאו הריני שורפה לפניך א"ר אלעזר

בריני נוטלה ממך תנא דבי ר' ישמעאל משל היא אם אתה משמרה בטהרה מוטב ואם לאו ומשרתיו מהורים ונשמה שנתן בך מהורה בעיניך כרשע והוי יודע שהקב"ה טהור העולם כולו אומרים לך צדיק אתה היה אועו עני צדיק ואל תהי רשע ואפילו כל נשבע למרמה ומה היא השבועה שמשביעין נכע לבב אשר לא נשא לשוא נפשו ולא הלידה שנאמר (תהלים כד, ד) נקי כפים יכרעו כל יורדי עפר תשבע כל לשון זה יום יום המיתה שנאמר (תהלים כב, ל) לפניו תשבע כל לשון כי לי תכרע כל ברך זה (ישעיהו מה, כג) כי לי תכרע כל ברך ואינו יוצא משם עד שמשביעין אותו שנאמר שנאמר (בראשית ד, ז) לפתח חטאת רובץ וסטרו על פיו ומשכחו כל התורה כולה עלי אהלי וכיון שבא לאויר העולם בא מלאך תימא נביא הוא דקאמר ת"ש בסוד אלוה ד) בסוד אלוה עלי אהלי מאי ואומר וכי לבך שמור מצותי וחיה ואומר (איוב כט,

ולא נשבע למרמה - שקיים שבועתו לשמור את החורה דאי בשבועה בעלמא אטו משום דלא נשבע למרמה חשיב להו בעולין בהר ה':

て で べな

קשה לולד אמצעיים קשה לאשה ויפה לולד חדשים הראשונים תשמיש קשה לאשה וגם פניה וזה אין הופך פניו ענו רבנן שלשה תשמישו וזה בא כדרך תשמישו זו הופכת חבלי נקבה מרובין משל זכר זה בא כדרך ארץ דרתי לא נאמר אלא רקמתי – מאי שנא מו) אשר עשיתי בסתר רקמתי בתחתיות ואמר רבי אלעזר מאי קרא (תהלים קלט, דתנן חבלי של נקבה מרובין משל זכר לצאת מתהפך ויוצא וזהו חבלי אשה והיינו ולד דר במדור העליון וכיון שהגיע זמנו אמצעיים ולד דר במדור האמצעי אחרונים חדשים הראשונים ולד דר במדור התחתון מליו שוקע לכאן ולכאן תנו רבנן שלשה לאגוז מונח בספל של מים אדם נותן אצבעו ואמר רבי אלעזר למה ולד דומה במעי אמו דכתיב (ירמיהו ז, כט) גזי נזרך והשליכי מאי משמע דהאי גווי לישנא דאשתבועי הוא מאי קרא (תהלים עא, ו) ממעי אמי אתה גווי

כמדת הקב"ה מדת בשר ודם מדת בשר ודם הקר ונפלאות עד אין מספר בא וראה שלא מאי דכתיב (איוב ט, י) עושה גדולות עד אין ושרי בשרא לכלבא דרש רב הינוא בר פפא אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי פוץ מלחא נוטל חלקו וחלק אביו ואמו מניח לפניהם וכיון שהגיע זמנו להפטר מן העולם הקב"ה ודבור פה והלוך רגלים ובינה והשכל וקלסתר פנים וראיית העין ושמיעת האוזן ושחור שבעין והקב"ה נותן בו רוח ונשמה מובגע אוום הממנו גוב ובהב והגבוע וצפרנים ומוח שבראשו ולובן שבעין אמו אביו מזריע הלובן שממנו עצמות וגידים שרשה שותפין יש באדם הקב"ה ואביו ואמו קטז, ו) ושומר פתאים ה' ענו רבון ידע אלא אמר אביי משמש והולך (תהלים מטחו ליום תשעים כאילו שופך דמים מנא נמצא הולד מלובן ומזורו ענא המשמש

אחרונים יפה לאשה ויפה לולד שמתוך כך

למה ולד דומה:

רקמתי - היינו יצירה ראשונה וכתיב בתחתיות דהיינו מדור תחתון:

חבלי - צערה:

קשה לאשה וקשה לולד - מפני שדר במדור התחתון. קשה לאשה לא ידענא למאי: זרע מלבן את

צולד מגיעוליו:

ליום תשעים - לשליש ימים הוי חיותו:

קלסתר - זיו:

פרץ מילחא - השלך המלח מן הבשר ושוב אינו ראוי אלא לכלבים כך הנשמה היא מלח לגוף לקיימו כיון שהלכה אז מסריח הגוף: לסחורה ישב לו קוץ לאחד מהן התחיל במה הכתוב מדבר בשני בני אדם שיצאו אודך ה' כי אנפת בי ישוב אפך ותנחמני דרש רב יוסף מאי דכתיב (ישעיהו יב, א) במעי אשה כל אחת ואחת עולה למינו עולין לצבע אחד ואילו הקב"ה צר העובר אחד דבר אחר צבע נותן סמנין ליורה כולן צר העובר במעי אשה וכולם עולין למין כל אחת ואחת עולה במינו ואילו הקב"ה מנת בשר ודם אדם נותן זרעונים בערוגה בא וראה שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם נפליחי נפלאים מעשיך ונפשי יודעת מאד עהילים קל"ט:י"ד אודך (ה') על כי נוראות למעלה דרש רבי יוסי הגלילי מאי דכתיב ואילו הקב"ה כל זמן שמכביד הולד עולה לכף מאזנים כל זמן שמכביד יורד למטה דבר אחר אדם נותן הפציו Lawrar צר העובר במעי אשה פתוחה ופיה למטה משתמר ספק אין משתמר ואילו הקב"ה נותן הפץ בהמת צרורה ופיה למעלה ספק

יושב וסופר את רביעיותיהם של ישראל ומספר את רובע ישראל מלמד שהקב"ה דכתיב (במדבר כג, י) מי מנה עפר יעקב זיריתני וזרותני דרש רבי אבהו מאי המאזרני חיל אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע מ) ותזרני חיל וכתיב (תהלים יה, לג) האל אבהו דרבי אבהו רמי כתיב (שמואל ב כב, נומל את האוכל ומניה את הפסולת בדרבי ישמעאל משל לאדם שזורה בבית הגרנות כל הטפה אלא מן הברור שבה תנא דבי רבי וכל דרכי הסכנת מלמד שלא נוצר אדם מן דכתיב (תהלים קלט, ג) ארחי ורבעי זרית עריש רבי חנינא בר פפא מאי LLGI כבוצו לעולם אפילו בעל הנס אינו מכיר מושה נפלאות (גדולות) לבדו וברוך שם רבי אלעזר מאי דכתיב (תהלים עב, יח) נאמר ישוב אפר ותנחמני והיינו דאמר של חבירו בים התחיל מודה ומשבח לכך מחרף ומגדף לימים שמע שטבעה ספינתו

מתי תבא טיפה שהצדיק נוצר הימנה ועל

עולה למעלה - כדחני לעיל אחרונים דר במדור העליון: בולין עולין למין אחד - זרע האב והאם נעשין בריה אחת: צבע - כמה סממנין צריך לצבע שחור קליפת עץ וטחינת ריחיים של נפחים וכמה דברים וכולן

צבע - כמה סממנין צריך לצבע שחור קליפת עץ וטחינת ריחיים של נפחים וכמה דברים וכוי נעשין שחור ואינו יכול לצובעו ביורה אחת משנים ושלשה גוונים בשנים ושלשה מקומות:

כי אופת בי - מפני שכעסת עלי אני מודה לך שלטובתי היה:

ישב לו קוץ - ברגלו לאחד מהם ולא יכול לצאת:

לבדו - הוא לבדו יודע שהוא נס אבל בעל הנס אינו מכירו:

ארחי - תשמיש כמו דרך גבר בעלמה (משלי לי:י"ט):

ותורני - חסר א' לשון מורה:

רביעיותיהם - עונת תשמישן:

גבורי חיל דורכי קשת ומרבים בנים ובני (דברי הימים א ה, מ) ויהיו בני אולם אנשים בתו תלה הזכרים בנקבות ונקבות בזכרים לאה אשר ילדה ליעקב בפדן ארם ואת דינה צדוק ופירשו (בראשית מו, טו) אלה בני ולא פירשו חכמים את הדבר עד שבא רבי יולדת זכר איש מזריע תחלה יולדת נקבה בראשונה היו אומרים אשה מזרעת תחילה יג, כט) אשה כי תוריע וילדה זכר - תנו רבנן מזריע תחילה יולדת נקבה שנאמר (ויקרא אמי אשה מורעת תחילה יולדת זכר איש גרם לו ליששכר אמר רבי יצחק אמר רבי (בראשית מט, יד) יששכר חמור גרם חמור מלמד שהקב"ה סייע באוחו מעשה שנאמר (בראשית ל, מז) וישכב עמה בלילה הוא になけ והיינו דאמר רבי יוחנן מאי דכתיב דכתיב (במדבר כד, ג) נאם הגבר שתום וקדושים יציץ בדבר זה מיד נסמית עינו מי שהוא טהור וקדוש ומשרתיו טהורים דבר זה נסמית עינו של בלעם הרשע אמר

אמי בא זכר בעולם בא ככרו בידו זכר זה ארץ זכר זה כר ואמר ר' יצחק דבי רבי שנאמר (ישעיהו טז, א) שלחו כר מושל אמי כיון שבא זכר בעולם בא שלום בעולם באזוב ואמר רבי יצחק אמר רבי בעית אימא מהכא (תהלים נא, ט) תחטאני את הבית ומתרגמינן וידכי ית ביתא ואי דרכויי הוא דכתיב (ויקרא יד, מט) וחטא יחמתני אמי מאי משמע דהאי חטא לישנא סמוך לטבילה שנאמר (תהלים נא, ז) ובחטא נא, ז) הן בעון חוללתי ורבי יוחנן אמר מעעברת אלא סמוך לוסתה שנאמר (תהלים ואמר רבי יצחק אמר רבי אמי אין אשה לעשות כל בניו זכרים יבעול וישנה לעשות כל בני זכרים אמר רבא הרוצה ובני בנים והיינו דאמר רב קטינא יכוקני מעלה עליהן הכתוב כאילו הם מרבים בנים שיזריעו נשותיהן תחלה שיהו בניהם זכרים בנים אלא מתוך שמשהין עצמן בבטן כדי

בנים וכי בידו של אדם להרבות בנים ובני

הוא - קודשא בריך הוא סייעה שנטה חמורו של יעקב לאהל לאה ואותו הלילה של האחרות היה:

ולא פירשו - את הדבר מנקן:

בימנה: בניה מרובין והוא מביאו לידי עון וקדייק ד' יצחק בעון שסמוך לעון נדות שהוא מוזהר לפרוש בעון - על ידי דם נדה שהוא סימן להריון כדקיימא לן (כתובות דף י:) כל אשה שדמיה מרובין

גרם לי שנבראתי וכשנתחטאת אמי ממנו יחמתני: ובחטא - לשון טבילה וטהרה כדמפרש. וה"ק על ידי דם נדות שהוא מביא לידי עון חוללתי שהוא

כר - מנחה דהיינו סימן שלום:

נקיה - חסרה כמו (ב"ק דף מא.) יצא פלוני נקי מנכסיו:

יהו כולם שמחים ואביו ואמו עצבים - חניא ומפני מה אמרה תורה מילה לשמונה שלא שהכל עצבים בה מתחרטת לארבעה עשר שהכל שמחים בו מתחרטת לשבעה נקבה עורה זכר לשבעה ונקבה לארבעה עשר זכר קרבן שבועה בעי איתויי ומפני מה אמרה והא מזידה היא ובחרטה תליא מילתא ועוד תורה תביא קרבן מתקיף לה רב יוסף ונשבעת שלא תוקק לבעלה לפיכך אמרה לרבן אמר להן בשעה שכורעת לילד קופצת בן יוחי מפני מה אמרה תורה יולדת מביאה ואענני שאלו תלמידיו את רבי שמעון דכתיב (בראשית ל, כח) נקבה שכרך עלי נקייה באה עד דאמרה מזוני לא יהבי לה כירה גדולה נקבה אין עמה כלום נקבה כר דכתיב (מלכים ב ו, כג) ויכרה להם

טהור היה ומראייה שניה היא צריכה למנות:

מחזר על האשה - אדם פנוי מבקש ומחזר עד שנושא:

מקבל פיוס - נוח לרצות: פניו למטה - בשעת תשמיש:

נדה שבעה - לאו ביולדת קאי: מפני מה מילה לשמונה - ולא לשבעה:

לפיכך תביא קרבן - שבועת ביטוי חטאת:

היה ר"מ אומר מפני מה אמרה תורה נדה

מחני' בנוח כוחים נדוח מעריסתן - מקטנותן. ובגמרא מפרש טעמא: אדם - כשמכין בו קולו נשמע אבל קרקע כשמכין בו אין קולו נשמע:

מתחרטת לשבעה - ומתאוה לתשמיש בעלה כדי שתחזור ותתעבר זכר: מזידה היא - ואין כאן קרבן דהא ונעלם כחיב בשבועת ביטוי:

והוא אם תראה באותם ימי נדות דם אדום אינה מונה אלא מיום ראייה ראשונה ואותו דם ירוק ירוק יושבות עליו ימי נדות וזו תקלה היא להם שאם רואה דם ירוק היום מתחלת למנות ששה והן יושבות על כל דם ודם - כלומר להכי הוו בועלי נדות משום דכל דם שרואות בין אדום בין

> ערב ואין איש קולו ערב זה ממקום שנברא ווו ממלום אוכראת מפני מה אשה קולה ואין אשה מקבלת פיוס זה ממקום שנברא שנבראת ומפני מה האיש מקבל פיוס כלפי האיש זה ממקום שנברא וזו ממקום מה איש פניו למטה ואשה פניה למעלה מל מי בעל אבידה מחזיר על אבידתו ומפני איש משל לאדם שאבד לו אבידה מי מחזר מה איש מחזר על אשה ואין אשה מחזרת על עלמידיו את רבי דוסתאי ברבי ינאי מפני על בעלה כשעת כניסתה לחופה שאלו תהא ממאה שבעה ימים כדי שתהא חביבה לשבעה מפני שרגיל בה וקץ בה אמרה תורה

עגבל עלך המפלת חתיכה

כי קולך ערב ומראך נאוה ווו ממקום שנבראת שנאמר שיר השירים ב

והכותים מטמאים משכב תחתון כעליון מפני מתניי בנות כותים נדות מעריסתן

לא אמר רבא בריה דרב אחא בר רב הונא אפילו דידן נמי ואי דלא קחזיין דידהו נמי

אמר רב ששת הכא במאי עסקינן בסתמא

ואון חייבין עליהן על ביאת שהן בועלי נדות והן יושבות על כל

דכיון דאיכא מיעוטא דחזיין חיישינן ומאן

מקדש ואין שורפין עליהם את התרומה מפני

שמומאתן ספק לבל, ה"ד אי דקא חזיין

פרק ד בנות כותים

14 45

שלא במקום מצוה ורבנן זיל בתר רובא קודם לאמה ואמר רבי מעשה בבית שערים שמא תמצא אילונית ונמצאו פוגעין בערוה דתניא א"ר יוסי מעשה בעין בול והטבילוה אמר להן קטן שמא ימצא סריס קטנה שמעת ליה הא נמי מיעוטא דשכיח הוא ומקשינן אשה לאיש ומה טעם אין מיבמין מיעוטא דשכיח אבל מיעוטא דלא שכיח מי יפה אמרת שאין חולצין איש כתוב בפרשה אילונית נינהו אימר דשמעת ליה לר"מ ולא מיבמין דברי ר"מ אמרו לו לר"מ זיל בתר רובא דקטנות ורוב קטנות לאו ר"מ היא דתניא קטן וקטנה לא חולצין דקטנים ורוב קטנים לאו סריסים נינהו

תנא דחייש למיעוטא

דרבנן היא: בגדים של משכב בתרומה תולין דלא ידעינן אי נדה היא אי לא והא דאמר דמסתמא טמאות גזירה אין חייבין עליה - הלובש או מחכסה באותן בגדים ונכנס למקדש פטור מקרבן או אם נגעו אותן

גמ' אפילו דידן נמי - אי הזיא בעריסתן טמאה דחניא לקמן (נדה דף לב.) בת יום אחד לנדה מנין

עלמוד לומר ואשה:

איש כחוב בפרשה - (דברים כ"ה:ז') ואם לא יחפוץ האיש איש פוטרה בחליצה ולא קטן. אלא דאיכא מיעוטא דחזיין - בקטנותן:

מה טעם אין מיבמין ויגדלו יחד:

אחיו בחנם וערוה היא ובכרת: סריס - לאו בר הקמת שם הוא ואינו מצווה ליבם וכן אילונית וכיון דמייבם בלא מצוה נושא אשת

במגל בול - מקום:

לסוכה שמן של תרומה - דסיכה כאכילה ובאכילה קאמרינן דתרומת חו"ל אסורה לנדה: משום תרומת א"י - דמיפסלא בנגיעה:

א"ה - דחייש למיעוטא: ותבא כמים וגו' - בקללה גבי רשע קאי: אין לי אלא אשה תינוקת בת יום אחד לנדה בהו רבנן מאי אשה ואשה דתניא אשה אשה ואשה וכי חזיין לא מפרשי להו גזרו להו לא גזרו בהו רבנן אינהו דלא דרשי אנן דדרשינן אשה ואשה וכי חזיין מפרשי וכשמן בעצמותיו אי הכי דידן נמי מהכא (תהלים קט, יח) ותבא כמים בקרבו אלא לרבות את הסך כשותה ואיבעית אימא שותה למה לי קרא שתיה בכלל אכילה ירימו לה' לרבות את הסך ואת השותה מו) ולא יחללו את קדשי בני ישראל אשר לסוכה שמן של תרומה דתניא (ויקרא כב, 48 אמר מר זוטרא לא נצרכה אלא יוצאה מגופו והני מילי באכילה אבל בנגיעה אין תרומת חו"ל אסורה אלא במי שטומאה אלא דרב יוסף למה לי והא אמר שמואל בשלמא דר' יוסי ודרבי משום תרומת א"י בפומבדיתא והטבילוה קודם לאמה והטבילוה קודם לאמה וא"ר יוסף מעשה

נדה אין ה"נ ואלא קרא למה לי למעוטי ולא בעי בנדה ואנא ידענא דאין זבה בלא אימא לא צריכא וליכתוב רחמנא בזבה חד יומא בשומרת יום כנגד יום סגי לה יומא בעיא למיחב ז' אבל זבה דאי הזאי בנדה הוה אמינא נדה משום דכי חואי חד למה לי ליגמר מנדה צריכא דאי כתב רחמנא אשה בתי" ימים לזיבה מנין ת"ל ואשה איש מאודם והא דתניא אשה אין לי אלא אחד קרא ומאחר דהלכתא קרא ל"ל למעוטי אלא בת ג' שנים ויום אחד הלכתא בת יום שלש שנים ויום אחד קרא קרא סתמא כתיב הלכתא אילימא בת יום אחד הלכתא בת נינהו ואסמכינהו רבנן אקראי הי קרא והי לביאה מנין ת"ל ואשה אמר רבא הלכתא אלא אשה תינוקת בת ג' שנים ויום אחד בת יום אחד מרבי ורמינהו אשה אין לי מנין ת"ל ואשה אלמא כי מרבי קרא

איש מאודם - הא מיעטתיה חדא זימנא חד

ואשה כי תהיה זבה וגוו" - בנדה משתעי קרא דכתיב (ויקרא ט"ו:י"ט) שבעת ימים תהיה בנדתה: אשה ואשה - לרבות קטנה כדמפרש:

הלכתא נינהו - לענין נדה בת יום אחד ולענין ביאה בת ג' דברים הללו הלכה למשה מסיני הם ורמינהו אשה - ואשה אשר ישכב איש אותה שכבת זרע:

כדמפרש ואזיל דחדא מינייהו הלכתא:

ענגע משתמעא מקרא: אלא בח ג' - לענין ביאה הלכחא דמקרא לא משחמע ורבנן אסמכחא בעלמא אסמכוה ובח יום א'

ואלא קרא - ואשה דכתיב גבי נדה למה לי: והא דחניא אשה - לענין זבה כחיב ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים ימים ב' רבים ג':

וויא מיעטתיה - לעיל:

בזכרים ולמה לי למכתב בנקבות לי למעוטי אשה מלובן - למה לי למכתב א' קרא וכי מאחר דהלכתא היא קרא למה אלא בן ט' שנים ויום אחד הלכתא ובן יום שנים ויום אחד קרא קרא סתמא כתיב קרא אילימא בן יום אחד הלכתא ובן ט' נינהו ואסמכינהו רבנן אקראי הי הלכתא והי מנין ת"ל ויקרא טו ואיש אמר רבא הלכתא אין לי אלא איש בן תשע שנים ויום אחד מרבי קרא בן יום אחד מרבי ורמינהו איש איש דברה תורה כלשון בני אדם אלמא כי נקבה בין גדולה בין קטנה א"כ מה ת"ל איש שהוא גדול בין שהוא קטן ולנקבה כל שהיא לג) לזכר ולנקבה לזכר כל שהוא זכר בין אומר אין צריך הרי הוא אומר (ויקרא טו, עבי ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אחד שהוא מטמא בזיבה דברי רבי יהודה איש מה ת"ל איש איש לרבות תינוק בן יום וכן לענין זכרים דתניא (ויקרא טו, ב) איש למעוטי משכבת זרע וחד למעוטי מדם

בכל אשר יהיה תחתיו יטמא מאי תחתיו של זב מנלן דכתיב (ויקרא טו, י) וכל הנוגע נדה אינו מטמא אלא אוכלין ומשקין עליונו אלא אוכלין ומשקין אף תחתונו של בועל כעליונו של זב מה עליונו של זב אינו מטמא אלא שיהא תחתונו של בועל נדה **421** ויתיב עלייהו מטמו להו פשיטא דהא דרס תחתון כעליון אילימא דאי איכא י' מצעות מטמאין משכב תחתון כעליון מאי משכב דלא מטמאו באונס אימא לא צריכא הכותים בנקבות משום דקמטמו באונס אבל זכרים בראיות כבימים אימא לא ואי כתב רחמנא בראיות כבימים אבל נקבות דלא מטמאו דאי כתב רחמנא בזכרים משום דמטמאו

איש אין לי אלא איש - ואיש כי הצא ממנו שכבה זרע: וכן לענין זכרים - מרבי בן יום אחד:

נדה דף לו:) כשהוא אומר כי יזוב זוב דמה הרי אונס אמור:

למה לי למיכתב בזכרים - איש איש לרבות קטן בן יומו ולמה לי למיכתב בנקבות ואשה לרבות ה"נ גרסינן **ומאחר דהלכתא קרא למה לי** - ואבן תשעה לשכבת זרע קמהדר:

בת יום אחד לנדה ובת י' לזיבה:

מנה הכתוב שלש וקראו טמא אבל זבה שראתה שלש ביום אחד לא הויא זבה: בב"ק בפרק כיצד (דף כד.) לזכר ולנקבה מה נקבה בימים אף זכר בימים וראיות בגופיה כתיב בראיות כבימים - בין שרואה ג' ביום אחד בין שרואה שלש בשלשה ימים רצופין הוי זב כדילפינן

זב לא מיטמא באונס דכתיב מבשרו ולא מחמת אונסו. זבה מיטמאה באונס בהאי פירקא (לקמן

717 42

חרס ת"ל ותהי נדתה עליו מה היא מטמאה ועני נדתה עליו שיכול לא יטמא אדם וכלי לרגלה ת"ל יטמא ז" ימים ומה ת"ל מו, כד) ותהי נדתה עליו יכול יעלה וטטטונו של בועל נדה מגלן דתניא (ויקרא ליטמא אמר קרא יטמא טומאה קלה משמע אדם לטמא בגדים אבל אדם או בגדים נתקו הכתוב מטומאה חמורה דלא מטמא שאינו מטמא אלא אוכלין ומשקין אימר חמורה והביאו לידי טומאה קלה לומר לך מ"ט והנשא כתיב נתקו הכתוב מטומאה 1□ והנושא נמי יטמא ומאי ניהו נישא אשר יהיה הוב תחתיו ומאי ניהו עליון של אשר יגע במשכבו נפקא אלא הנוגע בכל אילימא תחתיו דוב ויקרא ט"ו:י' מואיש

פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט אימא וחהי נדחה עליו כלל וכל המשכב אמר רב אסי יטמא טומאה קלה משמע אדם לטמויי בגדים אבל אדם ובגדים ליטמא חמורה והביאו לטומאה קלה דלא ליטמא פריך רב אחאי אימא נתקו הכתוב מטומאה בומר לך שאינו מטמא אלא אוכלין ומשקין מטומאה חמורה והביאו לידי טומאה קלה ע,, כן במשכב אשר וגו' נתקו הכתוב עייל וכל המשכב אשר ישכב עליו יטמא ומה במשכב אשר ישכב עליו יטמא שאין נמנחד לממא אום לממא בגדים ת"ל וכל אדם לטמא בגדים אף הוא עושה משכב חרס אי מה היא עושה משכב ומושב לטמא אדם וכלי חרס אף הוא מטמא אדם וכלי

ומאי ניהו נישא - בגד הנישא על הזב. מאי טעמא והנושא והנישא כחיב לא ידענא מאי היא ונראה בעיני שהוא פי^י משובש:

בעיני שהוא פיי משומאה המורה - מדכתיב וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו יטמא והנושא אותם יכבס בגדיו ומדלא ערבינהו ונכתוב וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו והנושא אותם יכבס בגדיו ואפסקינהו ביטמא מכלל דהאי יטמא לאו באדם ובגדים קמיירי אלא באוכלין ומשקין והנושא

אותם נדרש בתורת כהנים לנושא משכבו ומושבו של זב: אימא - להכי אפסקינהו קרא דלא יטמא אדם לטמא בגדים שעליו להכי כתב יטמא דאדם לחודיה

טמא או אם נגעו בגדים יהו בגדים טמאים ולא הוא:

יעלה לרגלה - יעלה לסופה. כגון בא עליה בששי שלה יטבול בליל המחרת כמותה: מה היא מטמאה אדם - לטמא בגדים שעליו דאתי בקל וחומר ממשכבה אף הוא מטמא אדם לטמא

בגדים שעליו: שאין ת"ל וכל המשכב אשר ישכב עליו יטמא - שהרי כבר נאמר ותהי נדתה עליו ובדידה כתיב

וכל הנוגע במשכבה יכבס בגדיו: אבל אדם ובגדים - או אדם אם תגע בו או בגדים אם תגע בהם:

מידי אחרינא לא - כגון אדם וכלי חרס:

היא להן אלא שרואות דם אדום ומשלימות אם הן יושבות על כל דם ודם תקנה גדולה והן יושבות על דם וכו' תניא אר"מ ΔLΓ נדות נינהו א"ר יצחק מגדלאה בנשואות מפני שהן בועלי נדות וכו' אטו כולהו בועלי לקולא אמר רבא עליו להטעינו משמע בין מגעו למשכבו לטמא אדם ולטמא בגדים ולטמא בגדים לחומרא אף הוא לא תחלוק בו לא חלקת בה בין מגעה למשכבה לטמא אדם מתקיף לה רבי יעקב אימא כהיא מה היא רבא אמר לעולם דנין וכל ריבויא הוא המרוחקין זה מזה אין דנין אותו בכלל ופרט ופרט המרוחקין זה מזה וכל כלל ופרט אביי יטמא ז' ימים מפסיק הענין הוי כלל משכב ומושב אין מידי אחרינא לא אמר

אמר רבא לפום הורפא שבשתא נהי נמי וסותרת או דילמא נוגעת היתה ולא סתרה שכבת זרע מהו שתסתור בזיבה רואה היתה ומולי אנפשיה בעי רמי בר חמא פולטת אין על כרחך שבקיה לקרא דאיהו דחיק כי כתיבא סמוך לשקיעת החמה כתיבא בשקיעת החמה וליקום ולימא ליה לקרא דיומא ה"נ הכא במאי עסקינן דחואי סמוך והא מקצת היום ככולו אי דחזאי בפלגא שכבת זרע דסתר בזיבה היכי משכחת לה מלגת ביום ככולו אמר רבא אם כן חמא ותספרנו ואנן נמי ניספריה דקיימא לן בו סופרתו למנין שבעה מתקיף לה רמי בר אותו לדם ירוק - דבר אחר יום שפוסקת

דסתרה כמה תסתור תסתור שבעה דיה

וכל המשכב ריבויא הוא ולאו פרטא: אימא כהיא - בועלה כמותה דהא אקשינהו קו

אימא כהיא - בועלה כמותה דהא אקשינהו קרא:

מליו - להחמיר משמע ולא להקל:

אסו כולהו בועלי גדות נינהו - והא איכא פנויים: אם הן יושבות על כל דם ודם - שהן רואות בין טמא בין טהור יושבת עליו ז' ימי גדתה שהתחיל

מנינה משנשתנה מראה דם וחמנה ז' ימים: יום שפוסקת בו - כשהיא רואה ג' רצופים לאחר ז' ימי הנדה והויא זבה ופוסקת באמצע היום סופרת אותו קצת היום שעד הערב למנין שבעה נקיים ואנן ז' נקיים שלמים בעינן לזבה:

סופרת אותו קצת היום שעד הערב למנין שבעה נקיים ואנן ז' נקיים שלמים בעינן לזבה: א"כ - דלענין נקיים מקצת היום ככולו זב שפסק והתחיל לספור וראה קרי וקיי"ל דסותר אותו היום ותו לא בהמפלת בשמעתא קמייתא (לעיל נדה דף כב.) ואי מקצת היום ככולו מאי סותר הא

אי דחזאי בפלגא דיומא כו' - קושיא היא. ומשני ולימא ליה לקרא כו' בחמיה: וקא מהדר לאוקמי אתקפתיה **אין על כרחיך שבקיה לקרא כו'** - דכיון דקיי''ל בכל דוכתי מקצת

היום ככולו איהו דחיק ומוקים אנפשיה בסמוך לשקיעת החמה: פולטת - כגון ששמשה בזוב ופסקה והתחילה למנות ופלטה מהו שתסתור מניינה הא דקי"ל

דפולטת ממאה משום רואה היא וסתרה:

אחד לכולן שיהו רצופין מהרתן:

איכא קצת היום לבא:

הסתור יום אחד - אם כן לא הוו רצופין ורחמנא אמר ואחר תטהר אחר אחר לכולן כלומר זמן

שטומאתה ספק אלמא מספיקא לא שרפינן מקדש ואין שורפין עליהן את התרומה מפני מעני, אבדרי תנן אין הייבין עליהן על ביאת הוא אול לגביה רמא ליה תורא רמא ליה אמר מדקמברכי לי בגוויה ש"מ ירא שמים ועני מתניתא יהא רעוא דתהוי כוותיה איכא הכא צורבא מרבנן ורב שמואל שמיה איזיל אקבל אפיה אמרה ליה ההיא סבתא ענואך אמר אי איכא צורבא מרבנן הכא תליהן על ביאת מקדש וכו' רב פפא איקלע מומאת זיבה מפסקת ביניהן ואין חייבין זיבה מפסקת ביניהן הכא נמי שלא תהא אלא מאי אית לך למימר שלא תהא טומאת רחמנא שלא תהא טומאה מפסקת ביניהן וליטעמיך זב גופיה היכי סתר לטהרתו אמר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם כח) ואחר תטהר אמר רחמנא אחר אחר תסתור יום אחד (ויקרא טו, ここになるに

משום בגדי עם הארץ דאמר מר בגדי עם ספיקא לא שרפינן תרומה ותיפוק ליה ספל לא השלימתו והוי ספק ספיקא ואספק עמצי לומר בעל בקרוב ספק השלימתו ירוק ספל בתל בקרוב ספק לא בעל בקרוב ואם הארץ הא טביל ליה ואי משום בועל נדה ונגעו בתרומה דאי משום טומאת עם ועלה ודרס על בגדי חבר ואזלו בגדי חבר מאי טעמא לא משנית ליה בכותי שטבל ואתא לקמיה דרב שימי בר אשי אמר ליה חבר בועל נדה משוית ליה שבקיה לשלמא הכא במאי עסקינן בכותי חבר כותי ער פפא יהא רעוא דלתאכיל האי תורא את התרומה על ספק בגדי עם הארץ אמר תרומה ורמינהי על ששה ספקות שורפין

בדרכי אבותיהן הרי הן ככותיות פרשו

מעריי בנות צדוקין בזמן שנהגו ללכת

הארץ מדרס לפרושין אמר ליה בכותי ערום

לטהרתו אמר רחמנא - שבעת ימים לטהרתו משמע טהרה אחת שלא תהא הפסקה ביניהם והיכי

אלא מאי אית לך למימר שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהן - שאם רואה זוב סותר את כל סתר קרי יום א' ולא הוו רצופין:

מה שמנה אבל קרי לא הוה הפסקה:

געואL - מלום:

בגדי עם הארץ:

והאי כותי נמי תיפוק ליה אם נגע משכבו בתרומה דתהא נשרפת משום דעם הארץ הוא והוה ליה על ספק בגדי עם הארץ - כלומר על בגדי עם הארץ אם נגעו בה נשרפת משום שמא ממא היה רמא ליה תורא - רב שמואל שחט שור לכבוד רב פפא:

שבקיה - רב פפא לאושפיזיה משום דכספיה ואזל לגבי רב שימי:

הארץ מדרס לפרושים: משום בגדי עם הארץ מדרס לפרושים - כלומר כשם שמדרס מממא אדם ובגדים כך בגדי עם לא בעל בקרוב - כבר עברו ימי טומאתו וסלקא ליה טבילה:

בגדיו והוריקו פניו של כהן גדול וקדם אצל ונתזה צנורא מפיו ונפלה לכהן גדול על בצדוקי אחד שספר עם כהן גדול בשוק סתמא ככותיות ש"מ - תנו רבון מעשה ללכת בדרכי אבותיהן מכלל דת"ק סבר אומר לעולם הן כישראלית עד שיפרשו ליכא למשמע מיניה ת"ש דתנן ר" יוסי כישראלית הא סתמא ככותיות אלא מהא סיפא פרשו ללכת בדרכי ישראל הרי הן הן ככותיות הא סתמא כישראלית אימא בזמן שנוהגות ללכת בדרכי אבותיהן הרי איבעיא להו סתמא מאי ת"ש בנות צדוקין שיפרשו ללכת בדרכי אבותיהן ra. רבי יוסי אומר לעולם הן כישראלית עד ללכת בדרכי ישראל הרי הן כישראלית

אמר אביי בצדוקי חבר אמר רבא צדוקי חבר בועל נדה משויח ליה אלא אמר רבא

סתמא מאי - לתנא קמא דאמר נהגו ללכת בדרכי אבותיהן הרי אלו ככותיות פרשו ללכת בדרכי -

ישראלית הרי אלו כישראלית סתמא מאי:

ומטב ותיפוק ליה משום צנורא דעם הארץ

שהיתה בשכונתינו שלא הראת דם לחכמים

והן מראות דם לחכמים חוץ מאשה אחת

אמר רבי יוסי בקיאין אנו בהן יותר מן הכל

מתיראות מן הפרושים ומראות דם לחכמים

אשתו אמרה לו אף על פי שנשי צדוקים הן

עד שיפרשו - אבל סתמא כישראלית מכלל דלת"ק סתמא ככותיות: והוריקו פניו - חרה לו שנטמאו בגדיו וקדם כהן גדול אצל אשתו של צדוקי לשואלה אם השלימה

לדם ירוק או לא:

בקיאין אנו בהן - אני מכיר בנשי צדוקים ששכן היה להן: ותיפוק ליה - דאפילו עם הארץ ישראל דאינו בועל נדה קי"ל צינורא דע"ה מטמאה כל זמן שהיא לחה:

711

עובדת כוכבים שפלטה כו' טמאה - השכבת זרע אבל בעובדת כוכבים לא שייכא בה טומאה קריו תלוי במעשה - אין קרי בא אלא ע"י חימום:

זובו - של עובד כוכבים:

כבבמה דעלמא:

דם לגבי רוק לא שכיח חשיב ליה:

ונעביד היכרא ברוקה דעובדת כוכבים ומימי רגליה לטהרן לגמרי:

עשיחו כשל חורה דקיי"ל בפ' דם הנדה (לקמן נדה דף נד:) רוקו וניעו מטמאין לחין ולא יבשין אי הכי רוקה ומימי רגליה נמי - דלגבי ישראלית לה ולא יבש כי מטמית להו בעובדת כוכבים עשיתו כשל תורה - דכיון דליכא היכרא אתי למשרף עליה תרומה וקדשים:

גמ' גזרו עליהן שיהו כזבין לכל דבריהן - משום שלא יהא תינוק ישראל רגיל אצלו במשכב זכור: דם היולדת - שעברו ימי טומאת לידה ולא טבלה:

למיהוי היכרא דטומאתה מדרבנן:

עליהם להיות כזבין לכל דבריהם אפי' הכי דמה מהור. וטעמא מפרש בגמרא דשיירו בה רבון מחני' ביח שמאי מטהרין - בדם עובדת כוכבים אע"ג דברוקה ובמימי רגליה מודו דחכמים גזרו

איתמר דאי בנקבות) היכי לעביד ליטמא כוכבים שפלטה שכבת זרע מישראל טמאה אמרי לך ב"ש (ההוא בזכרים לא גזרו ביה רבנן לימא מסייע ליה עובדת T エ に に 口 בזיבה אבל גזרו עליהן שיהו כזבין לכל במעשה גזרו ביה רבנן קריו דתלי במעשה מטמאין בזיבה ואין העובדי כוכבים מטמאין היכרא בזובו ולטמויי לקריו זובו דלא תלי אליהם איש איש כי יהיה זב בני ישראל דלא לשרוף עליה תרומה וקדשים ולעביד (ויקרא טו, ב) דבר אל בני ישראל ואמרת אפי' לב"ה עבוד ביה רבון היכרא כי היכי דהא איכא למעבד היכרא בקריו קריו טהור מממאה לח ויבש "גל" ולית להו לב"ש מטמא לה ויבש ומודים ביולדת בזוב שהיא מצור אפילו לב"ה זובו ממא אפילו לב"ש אומרים כרוקה וכמימי רגליה וב"ה אומרים אמר רבא זובו ממא אפילו לב"ש קריו דם היולדת שלא טבלה ב"ש LXZLL רבנן דמה דלא שכיהא לא גזרו ביה רבנן מטהרים ובית הלל אומרים כרוקה וכמימי לדמה רוקה ומימי רגליה דשכיחי גזרו בהו עובדת כוכבים ודם טהרה של מצורעת ב"ש ולעביד היכרא ברוקה ומימי רגליה ולטמויי הכתוב עשאן כולן חברים מידע ידיע דרוקה ומימי רגליה דרבנן CLUTY LO ומימי רגליה נמי כיון דעבדינן היכרא בדמה כל איש ישראל אל העיר כאיש אחד חברים שוינהו רבנן דכתיב (שופטים כ, יא) ויאסף ליטמי יבש חלקת בשל תורה אי הכי רוקה רגל הוה וטומאת עם הארץ ברגל כטהרה לח ויבש עשיתו כשל תורה ליטמי לח ולא שהיא נקבה כו' דא"כ מעינות למצורע מנא להו אלא לנקבה לרבות מצורעת למעינותיה ויליף ה"ג ואי בעית אימא אמרי לך ב"ש האי לוכר מיבעי ליה כל שהוא זכר כו' - ול"ג נקבה כל ופרכי מילי דוב - בתמיה:

שכן מטמאה באונס - לגבי זיבה:

ואם אינו ענין לשאר מעינותיה - דנפקי מלנקבה:

שנאמר (דברים ה':כ"ז) שובו לכם לאהליכם:

ואסור בתשמיש המטה - בשבעת ימי ספירו דכתיב וישב מחוץ לאהלו ואין אהלו אלא אשתו ומיניה נפקי שאר מעיינות:

שאר מעינותיה - כגון רוקה ומימי רגליה דאתו מזב דכתיב ביה (ויקרא מ"ו:חי) וכי ירוק הזב דרייגי - יראים וחרדים במצות ומתוך דאגתן מתחממין:

כי מיבעיא ליה לאחר ג' - דלגבי ישראלית טהורה כדאמר במסכת שבת בפרק ר"ע:

לא חביל גופייהו ולא מסריח או דילמא ומסריה עובדי כוכבים דלא דייגי במצות מאי ישראל דדייגי במצוח חביל גופייהו ליה לרב פפא כי קמיבעיא ליה לאחר ג' עובדת כוכבים מהו - בתוך ג' לא קמיבעיא דבעי רב פפא שכבת זרע של ישראל במעי במעי עובדת כוכבים תפשוט דבעי רב פפא שכבת זרע של ישראל ממאה בכ"מ אפי" מ., ע מצונע אפגנו עננדנו מ., ע אער ער אטו מי רגליה מדאורייתא מי מטמאו אלא ה"ג טהור" מדאוריית' אבל טמאה מדרבנן ישראלית הוץ ממי רגלים שבה וכי תימא עובד כוכבים טהור' בכל מקום ואפי' במעי בכל מקום ואפי' במעי עובדת כוכבים ושל נמצאת אומר שכבת זרע של ישראל טמאה טהורה מדאורייתא טמאה מדרבנן ת"ש כוכבי, מהורה מאי לאו מהורה גמורה לא ובת ישראל שפלטה שכבת זרע מן העובד

מה לנקבה שכן מטמאה מאונס תאמר בזכר וב"ש זכר מנקבה לא אתיא דאיכא למיפרך תנהו ענין לדמה לטמא דם טהרה שלה תנהו ענין לנקבה ואם אינו ענין למעינותיה מעינותיה זכר לא כ"ש אם אינו ענין לזכר ואינה אסורה בתשמיש המטה רבי רחמנא ומה נקבה שאינה טעונה פריעה ופרימה רחמנא בנקבה ולא בעי זכר ואנא אמינא המטה תאמר בנקבה דלא וב"ה לכתוב שכן מעון פריעה ופרימה ואסור בתשמיש מזכר לא אתיא דאיכא למיפרך מה לזכר לדמה לטמא דם טהרה שלה וב"ש נקבה אילימא שאר מעינותיה מזכר נפקא אלא מצורעת למעינותיה מאי מעינותיה ערבות מצורע למעינותיו ולנקבה לרבות כו' מאי טעמא דב"ה אמר ר' יצחק לזכר ומסריח תיקו דם טהרה של מצורעת ב"ש כיון דאכלי שקצים ורמשים חביל גופייהו מממא - נמי כשל גדול טומאת ערב בקרי: כי פשים - כי דריש: נמי לא דרשי איש איש מיהו נפקא להו מזאח חורת הזב בין גדול בין קטן מטמא בזיבה: מאשה ואשה כדילפינן בריש פירקא ואייתר להו לנקבה דהכא לרבות מצורעת למעינותיה וב"ה מעין הוא ומטמא או דילמא לאו מעין הוא של מצורע מהו שתממא במשא מקום זיבה נמי מטמא בעי רב יוסף ראייה ראשונה ראשונה שלו מטמא אף קטן ראייה ראשונה תורת הזב בין גדול בין קטן מה גדול ראייה ערתי מצטרפא מטמיא אמר רבא ת"ש זאת לא תטמא או דילמא כיון דאילו איהו חזי זרע שלו לא מטמאה ראייה ראשונה נמי ראשונה שלו מטמאה והאי כיון דשכבת רחמנא כל ששכבת זרע שלו מטמא ראייה עונע צוב ואשר תצא ממנו שכבת זרע אמר למן מהו שתממא במגע (ויקרא טו, לב) זאת בן לקיש בזב בעי הכי ראייה ראשונה של זב **dal** אמר רב יוסף כי פשיט רבי שמעון הלל נפקא להו מזאח תורת הזב בין גדול בין כל שהוא זכר (האי) בין גדול בין קטן ובית אמרי לך ב"ש האי לוכר מיבעי ליה לוכר גרידא וב"ש שום טומאה פרכי ואיבעית אימא לימד על הזוב שהוא טמא במאי אילימא בזב דלא וב"ה קיימי במצורע ופרכי מילי דוב אמר רבא ת"ש (ויקרא טו, ב) זובו טמא הוא

זובו ממא - היינו ראייה שניה שהרי מנה הכתוב שתים זב מבשרו זובו ממא:

מטמאו במשא כדאמר בפרק דם הנדה (לקמן נדה דף נה:) וכי ירוק הזב בטהור במה שביד טהור: במגע הכא במצורע מאי מקום זיבה מעיין הוא ואיחרבי מלזכר לרבות מצורע למעיינותיו ומעיינות גמור הוא לטומאה אלא שאין טעון קרבן כי תיבעי לן ראשונה דבאדם דעלמא לא מטמיא אלא ויליף לה מזובו טמא הוא וההוא בראייה שניה כחיב דמנה הכחוב שתים וזב בעל שתי ראיות זב דאפילו באדם טהור מטמיא במשא כדאמר לקמן בפרק דם הנדה (נדה דף נה.) זוב מטמא במשא במשא דאיתקש לקרי וקרי לא מטמא במשא כדתנן בפ"ק דמסכת כלים ושניה נמי לא חבעי לך ראייה ראשונה של מצורע מהו שתטמא במשא - של איש טהור לא תבעי לך דודאי לא מטמא

राव र्रा

פרק ד בנות כותים

לאחרים גורם טומאה לעצמו לא כל שכן אלא פשיטא בזב מצורע ומדאיצטריך קרא לרבויי בראייה שניה שמע מינה מקום זיבה לאו מעין הוא אמר ליה רב יהודה מדסקרתא לרבא ממאי דילמא לעולם אימא לך בזב גרידא ודקאמרת לאחרים גורם טומאה לעצמו לא כל שכן שעיר המשחלה

מעיין:

יוכיה שגורם טומאה לאחרים והוא עצמו טהור אמר אביי מאי חבעי ליה והא הוא דאמר זאת חורת הזב בין גדול בין קטן וכיון דנפקא ליה מהתם אייתר ליה לזכר לרבות מצורע למעינותיו נקבה לרבות מצורעת למעינותיה ואקשיה רחמנא מצורע לזב גמור מה זב גמור מטמא במשא

ומדאיצטריך קרא לרבויי לשניה ש"מ - בראשונה דלאו מעיין הוא דאי מעיין הוא ראשונה מטמאה יייים ליי זל ייים:

עניה לא כל שכן: לעולם אימא לך בזב גרידא - דאי במצורע לא איצטריך קרא לרבויי דאפילו ראשונה מטמא משום

זובו במשא אף מצורע כו' אלמא זב גמור הוא דמטמא טיפת זובו במשא אבל זב בעל ראייה אחת לרבויי לשניה ש"מ ראשונה מקום זיבה לאו מעיין הוא וה"ג בשלהי שמעתתא מה זב גמור מטמא מילתא היא דהאי בראייה ראשונה פירוש היה בספרים ולקמיה קאי והכי קאמר מדאיצטריך קרא מטמא במשא ומשום שכתוב בספרים מדאיצטריך קרא בראייה ראשונה מפרשי ליה הכי ולאו מקומות שתים לטומאת זיבה ושלש לקרבן ועוד ראייה ראשונה הא אקשיה לעיל לקרי וקרי לא גרידא לאחרים גורם טומאת משא הא זב בעל ראייה אחת אינו אלא כרואה קרי כדאמר בכמה נפקא לך בכל דוכתי מנה הכתוב שתים וקראו טמא ועוד מי איכא למימר בראייה ראשונה בזב הגדה מה לי מעיין ומה לי לאו מעיין ועוד מי איכא לאוקמי להאי קרא בראייה ראשונה והא מהכא כמה תשובות חדא דקא פשיט ליה מקום זיבה לאו מעיין הוא והא למשא רבייה קרא כדאמר בדם לאחרים לבעלה. ומדאיצטריך לרבויי לראייה ראשונה ש"מ לאו מעיין הוא. ושיבוש הוא מפני לא. לימד על הזוב ומוקמינן לה בראייה ראשונה והכי משמע כי יהיה זב מבשרו אותו הזב טמא. לו טומאה לא מטמיא הטיפה אי לא אמרינן מעיין הוא כרוקו או מימי רגליו מאי מעיין הוא או למימר בזב גרידא הוא דמטמא משום דגורמת לו טומאה אבל במצורע כבר טמא הוא ואינה גורמת לימד על הזוב שהוא טמא ומוקמינן בדם הנדה דקרא למשא אתא כי תבעי לך במצורע דאיכא ראייה ראשונה של מצורע מהו שהטמא במשא בזב גרידא לא חבעי לך דודאי מטמא כדאמר לקמן השתא דמצורע זכר איתקש לזב גמור לא צריך תו למבעי: ואית דמפרשי בעיא דרב יוסף הכי שאר מעיינות או לאו דבנקבה ליכא זוב לובן למילפיה מהיקשא דוב גמור אי לאו מעיין הוי אבל מצורע זכר ממצורעת נקבה איכא למבעי ראייה ראשונה מהו מי הוי מתעגל ויוצא ומתרבי עם אף מצורע זובו מטמא במשא ואפילו ראשונה דבשלמא אי מפיק ליה האי לזכר לזב קטן ויליף את זובו הרי שתים וכתיב ביה לזכר לרבות מצורע כדין זב גמור מה זב גמור זובו מטמא במשא ואיחקש מצורע לזב גמור - בעל שתי ראיות דהא בהאי קרא דהיקשא דמצורע תרתי כתיבי והזב מאי תיבעי ליה - לרב יוסף:

לא: מטמא באונס - אותה טומאה קלה האמורה בה מגע וטומאת ערב בקרי ולהצטרף לשניה לטמא כזב גמור והא דכתיב מבשרו ולא מחמת אונסו על כרחך אראייה שניה דכתיב בתרה קאי ולא אראשונה דהא איתקש לשכבת זרע ושכבת זרע כל עצמו מחמת אונס הימום בא: אקשיה רחמנא לנקבה ורבי אליעזר דריש אתים הזב חדא זובו תרתי לזכר בשלישי ורבי אליעזר דריש אתים רבנן לא דרשי באתים קא מיפלגי רבנן לא דרשי אתים לא דכולי עלמא לקרבן והכא מפני הקרבן מכלל דתנא קמא מפני הטומאה רבי אליעזר אומר אף בשלישי בודקין אותו איריא הא כדאיתא והא כדאיתא תא שמע ומדסיפא לטומאה רישא נמי לטומאה מידי מבשרו ולא מחמת אונסו אלא לאו לטומאה אילימא לקרבן אבל לטומאה לא אקרי כאן 44L<u>T</u>l ת"ש בשניה בודקין אותו למאי ראשונה בודקין אותו מאי לאו לטומאה לא זב מטמאה באונס עא שמע ראה ראייה זרע מטמא באונס אף ראייה ראשונה של בזב ואשר הצא ממנו שכבת זרע מה שכבת באונס שנאמר (ויקרא טו, לב) זאת תורת א"ר הונא ראייה ראשונה של זב מטמאה אף ראייה ראשונה של מצורע מטמא במשא

של שעורים זוב בא מבשר המת שכבת זרע ומושב אמר רב הונא זוב דומה למי בצק באונס ולהחמיר עליו שהוא עושה משכב אליו ולהחמיר עליו להקל עליו שאינו מטמא ראשונה ולמה יצא בראייה שנייה להקל אומר והלא זב בכלל בעל קרי היה בראייה משכב ומושב הוא אלא הכי קאמר רבי יצחק מושה משכב ומושב בראייה ראשונה בר מטמא באונס ותסברא להחמיר עליו שהוא דראייה ראשונה וקתני להקל עליו שאינו שניה היכא הוה בכלל בעל קרי אלא פשיטא עושה משכב ומושב אימת אילימא בראייה שאין מטמא באונס ולהחמיר עליו שהוא יצא להקל עליו ולהחמיר עליו להקל עליו אומר והלא זב בכלל בעל קרי היה ולמה אקשיה רחמנא לנקבה - תא שמע רבי יצחק אתים הזב חדא את תרתי זובו תלת ברביעי

המוזרת שכבת זרע קשורה ודומה ללובן

בא מבשר החי זוב דיהה ודומה ללובן ביצה

בודקין אותו - בשבעה דרכים במאכל במשתה בקפיצה ובמשאוי כו":

אילימא לקרבן אבל לטומאה - האמורה בו דהיינו טומאה חמורה לא בעי בדיקה:

אתים - והזב את זובו לזכר ולנקבה (ויקרא מ"ו:ל"ג):

לו:) מכי יזוב זוב ואיהי נמי מייתא ליה לידי קרבן: שלישית לנקבה כתיב כלומר יש לו דין נקבה שמטמאה באונס כדילפינן בפירקין (לקמן נדה דף זב הדא זובו תרתי לזכר - כלומר עד כאן יש לו דין זכר שאינו מטמא באונס מכאן ואילך דהיינו

איטמי ליה ולקרבן נמי לא דמשלשה איחייב ליה אלא לסתירה כגון דפסק והתחיל לספור שבעה ברביעית - אז אקשיה רחמנא לנקבה דאפילו באונס. ולא לענין טומאה דהא מכי חזיא תרתי

והלא זב בכלל בעל קרי היה - כדמפרש לקמיה ואזיל דאיתקוש לשכבת זרע: נקיים וראה ראייה רביעית אפילו באונס סותר:

אלא פשיטא בראייה ראשונה - דהוי בכלל קרי כדאקשינן לעיל הזב ואשר חצא ממנו וכו':

דיהה - כלומר מתמקמק ונפרד ואינו קשור:

בשופעת - מתוך ימי טומאה לימי טהרה ולא פסקה:

לא טהרתו לב"ה אלא ביומי וטבילה: קס"ד דפסקה - יום או שנים לאחר שבועים ומשום הכי מטמא לה ויבש דממעין טמא בא והתורה

ללוי רישא לחומרא - כיון דלא פסקה לא נסתם מעין ממא:

איתמר רב אמר מעין

ולא טבלה וראתה הלכו בית שמאי לשיטתן

שלא ספרה והתניא יולדת בזוב שספרה

והתנן ומודים ביולדת בזוב שהיא מטמאה

הוא הדין והיא התשובה למימרא דפליגי

מבורה לא טבלה וראתה טמאה אמרו להם

תוכיח שאם טבלה וראתה לאחר ימי ספירה

טמאה תאמרו ביולדת שאם טבלה וראתה

אם אמרתם בנדה שאפילו טבלה וראתה

דם שהיא טמאה אמרו להם בית שמאי לא

אי אתם מודים בנדה שלא טבלה וראתה

וכו' תניא אמרו להן בית הלל לבית שמאי

ביצה שאינה מוזרת דם היולדת שלא טבלה

לא קשיא כאן שספרה כאן

אמרו להם יולדת בזוב

בתורה מהרתו:

לרב רישא - דשופעת מתוך ימי טומאה לימי טהרה לקולא וטהורה ואף על גב דלא פסק דהא נסתם הטמא - לאחר שבועים ונפתח הטהור:

מעין אחד הוא - דם הבא בימי לידה ודם הבא בימי טוהר ממעין אחד הן באין:

והתניא - בניחותא:

וב"ה לשיטתן

שהיא טהורה

۲۲:): כעין רקיקה דהיינו לח אבל דמה מטמא לח ויבש כשאר דם הנדה כדילפינן בדם הנדה (שם דף וראחה טהורה כך יולדת בזוב שעברו עליה ימי לידה ושבעה נקיים ולא טבלה וראתה טהורה:

כרוקה וכמימי רגליה דאילו רוק מטמא לח ולא יבש כדאמר בדם הנדה (לקמן נדה נו.) וכי ירוק וכמימי רגליה מודים ביולדת בזוב שלא ספרה דכל זמן שלא ספרה זבה היא ואם ראתה לא הוי לא ספרה אחריהם שבעה נקיים והכי קאמר אף על גב דאמרי בית שמאי ביולדת גרידתא כרוקה כאן שספרה - בראיותה בספרה ז' נקיים. מתניתין דמודו בית שמאי כשעברו ימי לידה ועדיין אמרו להם בית שמאי הוא הדין כו' - כלומר כי היכי דאמרינן ביולדת גמורה גרידא שלא טבלה יולדת בזוב תוכיח שאם טבלה - לאחר שמנתה ז' נקיים לבד ימי טומאת לידה:

וב"ה אומרים מטמא לה ויבש

לקולא וסיפא לחומרא - ללוי רישא לחומרא ומתוך שמנים לאחר שמנים - לרב רישא

אמר לך לוי הכא במאי עסקינן בשופעת אי

משום הכי מטמא לה ויבש אלא ללוי דאמר

דפסקה בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא

בית שמאי אומרים כרוקה וכמימי רגליה

וסיפא לקולא מיתיבי דם היולדת שלא טבלה

שני מעינות הן אמאי מטמא לה ויבש

ארבעה עשר ומחוך ארבעים לאחר ארבעים

לאחר שבעה ומתוך ארבעה עשר לאחר

בינייהו איכא בינייהו שופעת מתוך שבעה

נפתח הטהור נסתם הטהור נפתח הטמא מאי

ולוי אמר שני מעינות הם נסתם הממא

אחד הוא התורה טמאתו והתורה טהרתו

LH

ムx ロ"T

עממא לרבות הלילות דותה תממא לרבות ב) דותה תטמא לרבות את בועלה - דותה דבעי ספירה לא תא שמע (ויקרא יב, גרידתא דשלימו להו יומי אבל יולדת בזוב בוא וביומי תלה רחמנא הני מילי ביולדת אף על גב דקאמרי בית שמאי מעין אחד בשופעת למאי איצטריך לב"ש איצטריך לח ויבש אמר לך הכא נמי בשופעת אי מעין אחד הוא משום הכי מטמא לח ויבש ס"ר הכא נמי דפסקה בשלמא לרב דאמר ומודים ביולדת בזוב שהיא מטמאה לח ויבש רחמנא וב"ה סברי ביומי וטבילה ת"ש יומי וטבילה דבית שמאי סברי ביומי תלה ובייה אלא לרב מאי בינייהו איכא בינייהו

בשופעת מ"ט דב"ש קסברי ב"ש מעין אחד משום הכי בעיא שבעה ימים נקיים

הוא בשלמא ללוי היינו דאיכא בין ב"ש

אלא ללוי דאמר שני מעינות הן אמאי מטמא

היולדת בזוב שצריכה שתשב שבעה ימים

נקיים בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא

בשלמא ללוי - דאמר לב"ה ב' מעינות הן:

הכא נמי דפסקה אחר שבועים ומשום הכי מטמא דממעיין טמא אתו והתורה לא טהרתו עד שתשב ומודים ביולדת בזוב שמטמאה - ואוקימנא כשעברו ימי לידתה ולא ספרה אחריהן ז' נקיים וקס"ד ביומי וטבילה - לא שנא שופעת לא שנא פוסקת כל זמן שלא טבלה הוי דמה טמא בימי לידתה:

אמאי מטמאה - דהא ממקום טהור הוא בא והרי הוא כדם מגפתה וכרוקה שמטמא לה משום מעין ז' נקיים כדין זבה:

לב"ש אצטריך - דקאמר מעין אחד הוא ומטהרי לה ביולדת גרידתא אחר ימי לידתה מיד דביומי הזב ולא יבש:

תלא רחמנא אצטריך ביולדת בזוב לאשמועינן דמטמאה:

שבעה נקיים כדכתיב דותה תממא: משום הכי בעיא - הפסקה שבעה נקיים דממעין דמים טמאים אתי והתורה לא טהרתו עד שתספור דותה תטמא - קרא יתירא הוא דה"ל למכתב וטמאה ז' ימים כימי נדה ולשתוק:

14 44

שבעה במשהו סגיא הכי קאמר צריכה אלא ללוי דאמר שני מעינות הן למה לי

שתפסוק משהו שיעלו לה לשבעה נקיים ושוין ברואה אחר דם טוהר שדיה שעתה משהו כדי שיעלו לה לשלש עונות ח"ש

בשלמא ללוי דאמר שני מעינות הן משום

במשהו סגי הכי קאמר צריכה שתפסוק

הכי דיה שעתה אלא לרב דאמר מעין אחד

בוא אמאי דיה שעתה תטמא מעת לעת

דליכא שהות ותממא מפקידה לפקידה

כיון דמעת לעת ליכא מפקידה לפקידה נמי

בא זורו בה רבנן - תא שמע יולדת

בזוב שספרה ולא טבלה וראתה הלכו ב"ש

לשיטתן ובית הלל לשיטתן בשלמא לרב

דאמר מעין אחד הוא משום הכי מטמא לח

וראתה דיה שעתה: ימי עיבורה עולין לה - בפ"ק (לעיל נדה דף י:) אמרי' מעוברת ומניקה שעברו עליה ג' עונות

שתפסוק משהו - לאחר שבועים דנקבה דאי בתוך שבועים לאו הפסק היא דכיון דחוזרת ורואה

עולין לה - כלומר מצטרפים לימי מניקותה כגון היתה מניקה והתחילה לפסוק ונתעברה והשלימה

בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום הכי - מעוברת שהתחילה להפסיק וילדה צריכה להשלים ג' עונות מצטרפין ימי עיבורה לימי מניקותה:

לחוד ודם לידה לחוד אבל אחר לידה אי חואי לא השלימה ג' עונות ומטמאה מעת לעת שאין דמיה ג' עונות שלא תראה אחר לידה כלום ודם לידה לא מפסיק לשלש עונות כדתרצינן בפ"ק דם נדה

שיעלו לה - ימי טהרה:

בתוך שבועים חזר הממא להפתח:

שני מעינות הן למה לי הפסק שלש עונות

בכי בעי הפסק שלש עונות אלא ללוי דאמר

בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום

ומחצה בימי מניקותה עולין לה לג' עונות

עיבורה אחת ומחצה בימי עיבורה ואחת

מניקותה שתים בימי מניקותה ואחת בימי

הפסיקה שתים בימי עיבורה ואחת בימי

וימי מניקותה עולים לה לימי עיבורה ביצד

ת"ש ימי עיבורה עולים לה לימי מניקותה

מסנגלגל:

ושוין - שמאי והלל דפליגי במעת לעת:

דריין שעתן בראייה ראשונה: שעברו ולא ראחה דם ממעין זה והויא לה ראייה ראשונה ודיה שעתה ומניקה מארבע נשים היא בשלמא ללוי דאמר שני מעינות הן משום הכי דיה שעתה - שהרי דמיה מסולקין שכמה ימים

ותטמא מפקידה לפקידה - כגון אם בדקה שחרית ומצאתה טמאה תטמא טהרות של ערבית והכא כי האידנא בבית החיצון דם טהור הוא: דליכא שהות - כגון שראתה ביום שמונים ואחד מיד דליכא למימר מעת לעת דאפי' הוה מאתמול

וב"ה לשיטתן - דכל זמן שלא טבלה מטמא לה ויבש והא כיון דספרה אחר ימי לידה ודאי פסק ליכא למימר דליכא שהות דאי אפילו מפקידה לפקידה ליכא צריכא למימר דדיה שעתה:

וקשיא ללוי:

כוותיה דרב בין לקולא בין לחומרא והלכתא לקולא בין לחומרא דריש מרימר הלכתא רב אשי אמר הלכתא כוותיה דרב בין דרב לחומרא והלכתא כוותיה דלוי לחומרא מר זוטרא לאתרין ודרש הילכתא כוותיה לרב אשי אמר לן רב שמן מסכרא אקלע עולין לה לספירת זיבתה אמר ליה רבינא פסקה וקסבר ימי לידתה שאין רואה בהן אסלינן דשבוע קמא פסקה שבוע בתרא לא והא ספרה קתני הכא ביולדת נקבה בזוב כתנא דשוין ואיבעית אימא בעופעת מממא לח ויבש אמר לך לוי אנא דאמרי ויבש אלא ללוי דאמר שני מעינות הן אמאי

ור' יצחק אמר המקשה אינה כלום והקתני ליומא ושמואל אמר חיישינן שמא תשפה אמן כל המקשה נדה היא אמר רב נדה אומרים אין קישוי יותר משתי שבתות יהודה אומר דיה חדשה ר' יוסי ור' שמעון מאיר אומר אפילו ארבעים וחמשים יום רבי הצער ולא מן הדם - כמה היא קישויה ר' לילה ויום כלילי שבת ויומו ששפתה מן בזוב גבני רבי אליעזר רבי יהושע אומר יום ושפתה מעת לעת וילדה הרי זו יולדת המקשה נדה קשתה שלשה ימים בתוך י"א כוותיה דרב בין לקולא בין לחומרא מוזני

המקשה נדה אמר רבא בימי נדה נדה בימי

והא ספרה קתני - ואי לא פסק היכי ספרה. ומשני לעולם בשופעת מימי טומאה לימי טוהר וספירה ואפ"ה דיה שעתה אלמא שני מעינות הן: כתנא דשוין - דאמר לעיל ושוין ברואה אחר דם טוהר שדיה שעתה ואנא אוקימנא בדאיכא שהות

ולהכי נקט יולדת נקבה דאי ילדה זכר אי אפשר לה לספור שבעה שלא תפסוק משהו אחר ימי טמא אתא ותורה לא טהרתו אלא ביומי וטבילה ולב"ש טהור דביומי תליא רחמנא והא שלמו להו ונפתה מעין טמא ושופעת מתוכו בתוך שבוע שלישי ומש"ה מטמא לה ויבש לב"ה דהא ממעין ספירתה דקסבר ימי לידתה שאינה רואה בהן עולין לה לספירת זיבתה ושבוע שני לא פסקה וחזר הכי הואי כגון שהיחה יולדת נקבה בזוב וימי טומאת לידה שני שבועים ופסקה שבוע קמא וזו היא

כוותיה דרב לחומרא - בשופעת מתוך שמונים לאחר שמונים דמטמאה ולא אמרי' ממעין טהור לידה דלא הוו אלא שבעה:

בין לקולא - כגון שופעת מתוך י"ד לאחר י"ד דהוה ליה רב לקולא דאמר מעין אחד הוא והתורה אעא:

לילה ויום - דאם שפתה בחצי יום שלישי וילדה יום רביעי דשפתה מעת לעת אין זו שופי אלא מצרתו ולא בעי הפסקה:

אם כן שפתה לילה ויום שלאחר הלילה כלילי שבת ויומו:

כמה הוא קישויה - דלא אחיא לידי זיבה בכל דמים שתראה:

באותו היום אסורה לשמש אבל לערב טובלת ואינה צריכה לשמור יום כנגד יום דרחמנא טהריה אמר רב גדה ליומא - וה"ק המקשה ורואה דם בימי זיבה אע"ג דלא אתיא ביה לידי זיבה מיהו גמ' אטר כל המקשה גדה היא - אילו קשתה בימי זיבה מי הויא גדה והא אין גדות בימי זוב:

לדם קושי:

בימי נדה - בימים הראוים לנדות: אינה כלום - ואפילו באותו היום משמשת: ולא מחמת ולד ומה ראית לטהר את הא מה אני מקיים דמה דמה מחמת עצמה כה) ואשה כי יזוב זוב דמה הרי אונס אמור אלא מחמת אונס כשהוא אומר (ויקרא טו, מחמת ולד אתה אומר מחמת ולד או אינו מה"מ דת"ר דמה דמה מחמת עצמה ולא כללו של דבר לאתויי מאי לאתויי דחנניא כל היום כולו בשופי אין זו יולדת בזוב אומר כל שחל קישויה בשלישי שלה אפילו זו יולדת בזוב – הנניא בן אחי ר' יהושע אין זו יולדת בזוב שופי סמוך ללידה הרי יולדת בזוב כללו של דבר קושי סמוך ללידה או שקשתה ושפתה וחזרה וקשתה אין זו שנים או ששפתה שנים וקשתה יום אחד זו יולדת בזוב אבל שפתה יום אחד וקשתה אחד או ששפתה וקשתה וחורה ושפתה הרי ושפתה שנים או שקשתה שנים ושפתה יום בימי זיבה טהורה - כיצד קשתה יום אחד זיבה טהורה והתניא המקשה בימי נדה נדה

כנדתה דמה למה לי אי לאו דמה הוה אמינא ルロビ והשתא דכתיב וממאה שבועים מכלל דזיבתה טהור ואיזו זו זו קושי בימי יב, ה) וממאה שבועים כנדתה ולא כזיבתה אלא אמר אבוה דשמואל אמר קרא (ויקרא קושי בימי זיבה ואימא זו קושי בימי נדה יש לך ישיבה אחרת שהיא כזו ואיזו זו זו ולא מחמת ולד אמר ר"ל אמר קרא תשב בא מה אני מקיים זובה זובה מחמת עצמה מו, יט) ואשה כי תהיה זבה הרי אונס אמור ולד או אינו אלא אונס כשהוא אומר (ויקרא זובה מחמת עצמה ולא מחמת ולד אתה אומר אונס גדול מזה אי הכי נדה נמי נימא זובה דעתיך לטהורי באונס ולטמויי בולד אין לך ואונס באשה לא אשכחן ואיבעית אימא מאי אונס בוב מהור השתא מיהא באשה קיימינן XULL אגובני ממניו אני באונס שכן מהרה אחריו ומטמא אני באונס שאין מהרה הולד ולטמא באונס מטהר אני בולד שיש

בליל כניסת שלישי אפילו כל היום כולו בשופי ושפתה מליל ד' שעה אחת להשלמת מעת לעת כל שחל קישויה - לאו לשון התחלה הוא אלא הכי קאמר כל שקשתה בשלישי אפי? שעה אחת ושפתה - שנים מן הצער ולא מן הדם:

אין זו יולדת בזוב דבעינן שופי כל יום ג' המביאה לידי זבה:

וכי יזוב זוב - זוב משמע זוב מ"מ ואפי' באונס:

שיש מהרה אחריו - דם מוהר:

זובה - דם יהיה זובה ובנדה משתעי דפרשה ראשונה נאמרה בנדה ושניה בזבה כדכתיב בשניה ואונס באשה לא אשכחן - דטהור:

תשב על דמי טהרה - דהוה ליה למכתב וששים יום וששת ימים דמי טהרה:

ואפי' בשופי - ואפי' הפסיק שופי בין קושי ללידה נימא טהורה הואיל ודם בקושי בא:

כוותיה דרב - נדה ליומא:

בלא עת נדתה:

TLE XO'

שילא בר אבינא עבד עובדא כוותיה דרב כי קא נח נפשיה דרב א"ל לרב אסי זיל צנעיה ואי לא ציית גרייה הוא סבר גדייה א"ל בתר דנח נפשיה דרב א"ל הדר בך דהדר ביה רב א"ל אם איתא דהדר ביה לדידי הוה אמר לי לא ציית גדייה א"ל ולא מסתפי מר ביה רב א"ל אם איתא דיהד ביה לדידי הוה אמר לי לא ציית גדייה א"ל ולא מסתפי מר ביה רב א"ל אנא איסי בן יהודה דהוא איסי בן גור אריה דהוא איסי בן גמליאל הוא איסי בן מהללאל אסיתא דנחשא דלא דהוא איסי בן מהללאל אסיתא דנחשא דלא שליט ביה רקבא א"ל ואנא שילא בר אבינא שליט ביה רקבא א"ל ואנא שילא בר אבינא הלש רב אסי עיילוה בחמימי אפקוה מקרירי מיילוה בקרירי אפקוה מחמימי נח נפשיה

לדידי הוה אמר לי - דתלמידיה אנא: אסיתא - משום דשמיה הכי דריש לשמיה הכי: עיילוה בחמימי - חולי חם:

אחריהן:

רבי אליעזר היא - דאמר אונס סותר ואינו גורם: מהו שתעלה - אם ילדה בזוב ובימי לידתה לא ראתה מהו שיעלה לה לנקיים ולא תצטרך לספור

ש"מ - מדנקט לשון גרמא מכלל דקיימא ליה דבר הגורם סותר:

ואת פשטת מדר"א:

אלא - לא תוקי כדתרצה לטמויי במשא אלא ודאי לסתירה ובעיין לא תפשוט דאנן לרבנן בעינן

לקרבן זתנן שלישית אין בודקין אותו:

שאינו גורם - כרקי"ל ולא מחמת אונסו: לאיי - באמת אונס נמי גורם הוא לידי זוב שאם ראה שתים שלא באונס ושלישית באונס מצטרפין

עבא לסתור הכל:

קושי מהו שתסתור בזיבה - כל מה שספרה: דבר הגורם - לידי זיבה אם ראתה שלש והאי לאו גורם הוא דלא אתיא בה לידי זיבה. ואי קשיא והרי קרי שאינו גורם כדקי"ל וסותר ההיא לאו סתירה היא דחד יומא הוא דסותר וכי קא בעי

אף בשלישית בודקין אותו ברביעית אין לרבי אליעור ה"נ ה"ש רבי אליעור אומר אותו ה"ג כיון דלא גרים לא סתר אמר ליה ולרבי אליעור דאמר אף בשלישי' בודקין שניה בודקין אותו שלישית אין בודקין אותו הוא דתנן ראה ראייה ראשונה בודקין אותו אמר ליה לאיי האי נמי גורם LOLUL א"ל אביי אונס בזיבה יוכיה שאינו גורם דבר הגורם סותר והאי לאו גורם הוא והאי נמי מטמא כימי נדה הוא או דילמא מהו שתסתור בזיבה דבר המטמא סותר מי'מ עבדו רבון פייסא בעי רבא קושי בפרחא אסא מהאי פוריא להאי פוריא אמרי צביתה ליה זוודתא נח נפשיה דשילא חזו בלא ליזיל ולימא ליה לרב מילי עילואי אול שילא אמר לדביתהו צבית לי זוודתא

אמר אינה סותרת ואינה עולה רבא אמר סותרת בזיבה איבעיא להו מהו שתעלה אביי ר"א היא תניא רבי מרינוס אומר אין לידה בזיבה ואי משכחת תנא דאמר סותר ההוא מימ אמר אביי נקטינן אין קושי סותר הגורם סותר דבר שאינו גורם אינו סותר זוכו ממא שבעה מבעי ליה אלא לאו דבר מאי שבעה אילימא דמטמא שבעה האי מה גרם לו קריו יום אחד לפיכך סותר יום אחד גרם לו זובו שבעה לפיכך סותר שבעה מה לרבנן מאי ת"ש דתני אבוה דרבי אבין מה XXX CL"X REWIC TTEL WXLL LIFE OFRE בודקין אותו לקרבן אמרתי ולא לסתירה אליעזר אומר בודקין אותו ברביעית אין לההיא טיפה במשא ח"ש בשלישית רבי בודקין אותו מאי לאו לסתירה לא לטמויה

ال عاد

נעולה:

בוב משום דלא מטמא באונס אבל ואביי חד בזב וחד בזבה וצריכי דאי כתב יטהר הזב מזובו נפקא מזובו ולא מנגעו מזובה ולא מנגעה האי ויקרא ט"ו:י"ג מוכי לידה תנא נגעה אטר לידה אלא אי אמרת מזובה ולא מלידתה איידי דאצטריך ליה מלידתה ורבא האי מאי אי אמרת בשלמא עני חדא מזובה ולא מנגעה ולא תתני ולא מנגעה מזובה ולא מלידתה ואביי אמר לך מנא אמינא לה דתניא מזובה מזובה ולא מומאת זיבה מפסקת ביניהם XUL LUX אפסיק ליה לידה ואביי אמר לך שלא תהא מפסלת טומאה אלא אי אמרת אינה עולה ביניהם אי אמרת בשלמא עולה היינו דלא אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת לה דתניא (ויקרא טו, כה) ואחר תטהר אינה סותרת ועולה אמר רבא מנא אמינא

אפשר אמר רב אחדבוי בר אמי ר' אליעור מסתר נמי סתרה וכי דנין אפשר משאי מהן ורבא הא מני רבי אליעזר היא דאמר שאין ראוין לזיבה אין ספירת שבעה עולה ספירת שבעה עולה מהן אף ימי לידתה לידתה מה ימי נדתה אין ראוין לזיבה ואין מנא אמינא לה דחניא כימי נדחה כך ימי לאו נקיים מלידה לא מדם ואמר אביי בזוב שצריכה שתשב שבעה נקיים הלילות דותה תטמא לרבות את היולדת לרבות את בועלה דותה תטמא לרבות את אמינא לה דתניא (ויקרא יב, ב) דותה תטמא כבימים אימא לא צריכא אמר אביי מנא בראיות כבימים אבל זב דמטמא בראיות ואי כתב רחמנא בזבה משום דלא מטמיא זבה דמטמיא באונס אימא לא צריכא

היא דאמר דנין אפשר משאי אפשר ורב

זב מטמא בין בשלש ראיות ביום אחד בין בשלש ראיות בג' ימים רצופין אבל זבה אינה מטמאה מזובה - וספרה לה מזובה:

נקיים מלידה - שלא תהא לידה ביניהם דאע"ג דלא חזיא כמאן דחזיא דמי דהא ימי לידה טמאין אלא בשלשה ימים כדכתיב בה ימים. בב"ק (דף כד.) מרבינן זב לימים:

מסתר נמי סתרה - וכ"ש דלא סלקא כי היכי דס"ל באונס בזב שאינו גורם וסותר ימי לידה נמי סותרת אבל נדה לא הויא הילכך לא משכחת ימי ספירה בימי נדה ולא ימי נדה בימי ספירה: דהא מכי הויא זבה לא חיילא ימי נדה לעולם עד שתשב שבעה נקיים וכל דם שרואה אינה אלא מה ימי נדתה אין ראויין לזיבה - דאין זבה אלא אחר נדה ואין ספירת שבעה לזיבה עולה מהן בלא דם:

את"ג דלא גרמי סתר וכי קאמינא אנא לרבנן דאמרי דבר שאינו גורם אינו סותר אינה סותרת

דאיכא מעות מעשר שני נייתי מנייהו אמר לו אף ע"פ שאי אפשר ראיה גדולה היא ונלמד הימנה: מן החולין אמר לו ר"ע וכי דנין אפשר משאי אפשר במצרים אכתי לא הוה מעשר אבל לדורות ר' אליעזר היא - במסכת מנחות בפ' התודה דיליף פסח דורות מפסח מצרים שלא יביא אלא וכי דנין אפשר - כגון לידה דאפשר לה ללדת בימי ספירה:

ובא תונבא בעלמא הוא דנקט לה קמ"ל תנן היכי דמדם לא פסקה מקושי נמי לא פסקה לגמרי אבל מן הצער ולא מן הדם אימר כי מבעיא מזה ומזה דטמאה דפסקי להו חיילות תיובתא דרב הסדא אמר לך רב הסדא לא בצער ולא מן הדם הא מזה ומזה טהורה משפחה מן הצער ולא מן הדם טעמא דמן יהושע אומר לילה ויום כלילי שבת ויומו כל שכן דבעי נפיש חיילות מפי תנן רבי שחיילותיו של מלך הן ורב הסדא אמר משל למלך שיצא וחיילותיו לפניו בידוע ממאה רבי הנינא אמר טהורה א"ר הנינא להו שפתה מזה ומזה מהו רב חסדא אמר הכתוב קשתה שלשה ימים וכו' איבעיא משאי אפשר ורב פפא אמר על כרחך הקישן ששת רבי אליעזר היא דאמר דנין אפשר באמרי אמר רב אחדבוי בר אמי אמר רב ששת אמר על כרחך הקישן הכתוב איכא

אמר רב אדא בר אהבה ולטעמיה דרב ורב אמר אפי' בימים הראויין לספירת זבה מטהר אלא ימים הראויין להיות בהן זבה כאן לחולה כאן לבריאה א"ר לוי אין הולד מקשיא ארבעים מיבעיא אמר רב חסדא ל"ק היא קשויה ר"מ אומר וכו' השתא חמשים מעת לעת טמאה לאפוקי מרבי חנינא כמה לן דאע"ג דמתחיל קישוי בשלישי ושפתה רבי חנינא לא לעולם כרקתני והא קא משמע יולדת בזוב ותיובתא דר' הנינא אמר לך או שקשתה שנים ושפתה מעת לעת הרי זו הכי קאמר קשתה שלשה ושפתה מזה ומזה בתרי בקושי וחד בשופי סגי אלא לאו היכי דמי אילימא כדקתני למה לי שלש ושפתה מעת לעת וילדה הרי זו יולדת בזוב

אחריהן טמאה נדה כדאמר לעיל בימי נדה נדה:

דמפיש היילות מפי - סמוך לביאתו: לפניו - יום אחד או שנים קודם ביאתו: רב חסדא אמר ממאה - דהא איכא שופי:

קשתה שלשה ימים בתוך אחד עשר יום

כבלעני - שלשה בקושי ומקצת שלישי ומקצת רביעי בשופי: או שקשתה שנים ושפתה מעת לעת - בשלישי מן הצער ולא מן הדם: אי נמי כי קחני - שלשה בקושי וא' בשופי ובכולן ראתה למה לי כולי האי:

בריאה - ארבעים:

אין הולד מטהר אלא ימים הראויין להיות בה ובה - דהיינו י"א יום שבין נדה לנדה אבל ראתה

דפסקו להו חיילות לגמרי - דהשתא ודאי קמאי לא מחמתיה אחו דאי מחמתיה אחו כל שכן דמפיש

להקל קרשי ראתה: להקל ולהחמיר - פעמים שאינו מטהר כלום פעמים שהוא מטהר חדש ויום אחד:

יש רואה - בלא קושי: קמ"ל ראפשר לפתיחת הקבר בלא דם - דאי לא אפשר הויא לה זבה כשילדה אחר שנים שלאחר הנדה דהוה ליה יום לידה שלישי ואי הויא חזיא קודם לידה בפתיחת הקבר הרי היא זבה הואיל

אמר להן - ר"מ מאי דעתייכו משום נפלים כדפרשינן:

א"כ - דקחשבת שמונים של נקבה:

וחמשים שהולד מטהר - הנך חמשים של קושי לפני השמונים:

יש מקשה - שהיא רואה:

לשנא לתרוייהו - דאמרי זבה גדולה וקטנה הוא דמטהר ולד אבל אם יאריך אחריהן טמא: - מי וכל ימי זוב טומאתה וגר

ימי וכל ימי זוב טומאחה וגו" - ומינייהו נפקא לן זבה קטנה בשילהי מכילתין בשמעתא בתרייתא:

ז' ימי גדות ומטו ימי זוב טהורה: זבה גדולה - ראתה שלשה רצופין בתוך י"א יום טהורה מספירת נקיים ומקרבן אבל לא ראתה אלא יום אחד צריכה לשמור יום כנגד יום דכי כתיב דמה דדרשינן ולא מחמת ולד בזבה גדולה כתיב דכתיב בההוא קרא ימים רבים ואם משך קשויה יותר מאחד עשר יום שנכנסה לימים שראויים

ועוד ארבעים וחמשים יום - קס"ד לגמרי מטהר לה ר"מ מזוב ומנדות: בימי נדה נדה - וה"ק ר"מ כמה הוא קשויה שלא חבא להתחייב בקרבן ולספירת נקיים ארבעים וחמשים יום ומיהו בכל הני ארבעים כי שלמי ימי זוב ומטו ימי נדות טמאה נדה וכי הדרי שלמי

אפי, ימים הראויין לספירת סחירת זבה חנון כמה הוא קשויה ר"מ אומר ארבעים וחמשים יום בשלמא לרב משכחת לה כרב אדא בר אהבה אלא ללוי קשיא אמר לך ליי מי קתני מהורה בכולן בימי נדה נדה ליי מי קתני מהורה בכולן בימי נדה נדה בימי זיבה מהורה לישנא אחרינא אמרי להיות בהן זבה גדולה מ"ט (ויקרא טו, כה) א"ר לוי אין הולד מטהר אלא ימים הראויין דמה ימים רבים כתיב אבא שאיל משמיה להיות בהן זבה למיות בהן זבה גדולה מ"ט וראויין להיות בהן זבה קטנה מ"ט ימי וכל ימי התם כתיבי תנן זבה קטנה מ"ט ימי וכל ימי התם כתיבי תנן ובה קטנה מ"ט ימי לחרוייהו מי קתני טהורה התמשים יום קשיא לתרוייהו מי קתני טהורה

בכולן קשתה בימי נדתה נדה בימי זיבתה מהורה חניא היה ר"מ אומר יש מקשה ק"נ יום ואין זיבה עולה בהן כיצד שנים בלא עת ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה וחמשים שהולד מטהר ושמונים של נקבה ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה אמרו לו א"כ יש מקשה כל ימיה ואין זיבה עולה בהן אמר להן מאי דעתייכו משום נפלים אין קושי לנפלים ת"ר יש רואה מאה אין קושי לנפלים ת"ר יש רואה מאה יום ואין זיבה עולה בהן כיצד שנים בלא עת ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה ושמונים של נקבה ושבעה נדה ושנים של אחר הנדה יבואו נשותיהן לידי חלול שבת ברביעי ותו משמשין מטותיהן אלא ברביעי בשבת שלא הראשונים דתניא חסידים הראשונים לא היו ושבעים ושלשה הוא דאמר כחסידים למאחים ושבעים ושנים יום או למאחים ויולדת אלא למאתים ושבעים ואחד יום או איני והא אמר שמואל אין אשה מתעברת אהבה ש"מ קסבר רבי יהודה שיפורא גרים ילדה אין זו יולדת בזוב אמר רב אדא בר ושחים בתחלת תשיעי ואפילו בסוף תשיעי ロルロ אבל קשתה יום אחד בסוף שמיני ואפילו בתחלת תשיעי ילדה הרי זו יולדת שנים בסוף שמיני ואחד בתחלת תשיעי ויש בדבר להקל ולהחמיר כיצד קשתה יהודה אומר משום רבי טרפון דיה חדשה בלא דם ר' יהודה אומר דיה וכו' תניא רבי הקבר בלא דם קמ"ל דאפשר לפתיחת הקבר ממצב נאג אקתב מעעלמצ התבים נתמצ נדה וב' שלאחר נדה וארבעה עשר שהולד זיבה עולה בהן כיצד שנים בלא עת ושבעה ת"ר יש מקשה עשרים וחמשה יום ואין כזיבתה מכלל דזיבתה טהורה וכמה שבועים יב, ה) וממאה שבועים כנדתה כנדתה ולא שמואל מאי טעמייהו דרבנן דכתיב (ויקרא אומרים אין קושי יותר מב' שבתות אמר שנים מיעוט ימים שנים רבי יוסי ור"ש הימים ותהר חנה ותלד בן מיעוט תקופות שנאמר (שמואל א א, כ) ויהי לתקופות למקוטעים יולדת לשבעה יולדת למקוטעים אפי' למ"ר יולדת לתשעה אינה יולדת מאתן ושבעים וחד הוו NOL OL HOLN די:י"ג ויתן [ה'] לה הריון הריון בגימטריא מעמייהו דהסידים הראשונים דכתיב רות לא אימא מרביעי ואילך אמר מר זוטרא מאי

והרי היא זבה: הרי זו יולדת בזוב - הואיל ורוב זיבה בשמיני הואי שאין הולד מטהר שדינן חד יומא בתר תרין

כל הדמים שרואה בו בקושי אינו אלא מחמת הולד אע"ג דאיכא שופי בתרייהו ואפי' בתחלת יהודה שיפורא גרים כלומר החדש של תשיעי גורמת לידת הולד דמכי עייל הוה זמן לידה הילכך שלא תראה דם בימי השופי ולא אמרינן כיון דשופי סמוך ללידה נטמאנה בדם הקושי דקסבר ר' ואפי' בסוף תשיעי ילדה - ואע"ג דתשיעי כולו בשופי חוץ משני ימים אין זו יולדת בזוב בלבד

תשיעי הוי מחמת ולד דקסבר יולדת לט' יולדת למקוטעין:

שיפורא - שופר שתוקעין בו ב"ד בקדוש החדש:

לתקופות הימים - כתיב: [הוא] - שמואל דאמר כחסידים:

Q۲،:

מכלל דזיבתה טהורה - ומהכא גמרינן לעיל קושי בימי זיבה:

יש מקשה - שרואה כ"ה יום בין קושי ובין שופי:

בלא ולד - לקמן פריך משמע שאין שם ולד א"כ לאו קושי הוא ולמה לי כ"ו בחלתא לאחר הנדה

כגון ראחה בקושי שבעה ימים ראשונים תהא טמאה ואם ראחה יותר יהא הדם טהור ותטבול אימא בימי נדה נדה - לר"א פריך כיון דאית ליה דיו לודי מיהא דבימי זיבה טהורה כקושי שלפניו זכינהו - תשובה נצחת יכול להשיבן:

מעפני הולד היקל בקושי שעמו:

מומאת נדה

דיו לבא כו' - שהרי ק"ו אינו נידון אלא מכח קושי שלפניו כדקתני ומה במקום שהחמיר בשופי וליכא למימר ממה היקל מטומאת זיבה כדקאמר:

שלאחריו אינו דין שנקל בקושי שעמו שעם השופי דהשתא יליף קושי של אחריו דמהור לגמרי שלאחריו להיות כקושי שלפניו שהרי ממנו אנו למדים אלא הכי גמרינן מקום שהיקל בשופי שהיקל בקושי שלפני הולד אינו דין שנקל בקושי שלאחריו דהכא הוא דאיכא למימר דיו לקושי הרי אנו משיבין אותך לשון אחר - שלא נלמד קושי שלאחר מקושי שלפני כדאמרי' לעיל מקום גמ' תשב - על דמי טהרה:

דיו לבא מן הדין - כגון קושי של חוך מלאת שאתם למדין מקושי דעלמא: שהחמיר בדם השופי - כגון שאר יולדת שרואה ג' בשופי וילדה הרי זו יולדת בזוב:

צמ, עוו עבול עמב געבוע

ממה היקל עליה מטומאת זיבה אבל טמאה

אמר להן דיו לבא מן הדין להיות כנדון

בדם השופי היקל בדם הקושי מקום שהיקל

אמרו לו לרבי אליעזר ומה במקום שהחמיר

טהורין עד שיצא הולד ורבי אליעזר מטמא

שמונים של נקבה כל דמים שהיא רואה

אין קושי לנפלים "*לחנ"* המקשה בתוך

ולד אלא נפל בתלתא נמי הויא זבה מ"ט

ולד ולא תהא יולדת בזוב ובמקום שאין

שתתקשה עשרים וששה יום במקום שיש

לתני אלא אמר רבא הכי קאמר אי אפשר

במקום שיש ולד אמר ליה רבא והא בלא ולד

ולד בתלתא נמי סגי אמר רב ששת אימא

יום בלא ולד ולא תהא יולדת בזוב בלא

בדם השופי אינו דין שנקל בדם הקושי

ר' חייא (לעיל נדה דף כז.):

אחד גגמרה צורחו באמצע שביעי ואחד גגמרה צורחו לסוף תשיעי כמעשה דיהודה וחזקיה בני מחני" המקשה תוך שמונים - שנתעברה בימי טוהר או שנשתהה ולד אחר חבירו ב" חדשים וחצי

> נדה אמר רבא בהא זכינהו ר"א לרבנן לאו עליה מטומאת זיבה אבל מטמאה טומאת דיו לבא מן הדין להיות כנדון ממה היקל אמר להם אפילו אתם משיבין כל היום כולו שלאחר הולד אינו דין שנקל בקושי שעמו ניקל בקושי שעמו מקום שהיקל בשופי ומה במקום שהחמיר בשופי שלפני הולד אמרו לו הרי אנו משיבין לך לשון אחר מטומאת זיבה אבל מטמאה טומאת נדה לבא מן הדין להיות כנדון ממה היקל עליה דין שנקל בקושי שלאחר הולד אמר להם דיו בולד מקום שהיקל בקושי שלפני הולד **א**ינו בשופי שלפני הולד היקל בשופי שלאחר מממא אמרו לו לר"א ומה במקום שהחמיר שהיא רואה טהורין עד שיצא הולד ור"א המקשה בתוך שמונים של נקבה שכל דמים

עשר יום בחזקת מהרה תשב ישיבה אחת לכולן בלתנ" כל אחד בימי נדה נדה בימי זיבה טהורה אמר קרא דמיה מחמת עצמה ולא מחמת ולד אימא ולד ה"ב (ויקרא יב, ז) וטהרה ממקור דמיה אמריתו דמה דמה מחמת עצמה ולא מחמת

מחני' כל אחד עשר יום - אחר הנדות אשה עומדת בחזקת טהרה. ובגמרא מפרש למאי הלכתא: לאחר שבעה ראשונים של קושי:

דף לט

אמאי א"ר מאיר יוציא ולא יחזיר עולמית בימי זיבתה בחזקת טהרה קיימא X.L וסת אסורה לשמש ה"מ בימי נדתה אבל צריכא אלא לר"מ דאמר אשה שאין לה ולא בדקה טהורה רב הסדא אמר לא בדיקה ישבה ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה ולא בעיא בדיקה אבל בימי נדתה בעיא אתאן לימי נדה וה"ק כל י"א בחזקת טהרה ברקה מכלל דלכתחלה בעיא בדיקה סיפא צריכה בדיקה והא מדקתני סיפא ישבה ולא למאי הלכתא אמר רב יהודה לומר שאינה כנגד יום הרי אלו בחזקת טומאה ra. にてなべ口 אבל ימי הזב והזבה ושומרת יום הרי זו טהורה מפני שחרדה מסלקת את היתה במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה ולא בדקה הרי זו טמאה ר"מ אומר אם ולא בדקה מהורה הגיע שעת וסתה ישבה לה ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה

לעת תיובתא רב הונא בר הייא אמר יום כנגד יום והיולדת כולן מטמאות מעת מעת לעת – מיתיבי הנדה והזבה והשומרת הדמים רבא אמר לומר שאינה מטמאה וסתה ולא בדקה מהורה שחרדה מסלקת את שר"מ אומר אם היתה במחבא והגיע שעת במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה טמאה ר"מ כולה ר"מ היא וה"ק אם לא היתה בדקה ממאה הא מדסיפא ר"מ רישא לאו ולא ברקה טהורה הגיע שעת וסתה ולא בדיקה ישבה ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה לה וסת אבל יש לה וסת מותרת וצריכה לבעלה ובימי נדה אסורה בד"א באשה שאין והכי קתני כל י"א בחזקת טהרה ושריא דבאשה שיש לה וסת עסקינן חסורי מחסרא סיפא הגיע שעת וסתה ולא בדקה מכלל דלמא אתיא לקלקולא בימי נדה הא מדקתני

שמואל לומר שאינה קובעת לה וסת בתוך

ממאה - דאורה בזמנו בא:

ימי הזב - ימי ספירו:

גמ' לומר שאינה צריכה בדיקה - שחרית וערבית ומשעברו צריכה לבדוק כדאיתא בפ"ק (לעיל

נדה דף יא.):

לימי נדה - לימים שראויין לנדה כגון אחר י"א שבין נדה לנדה:

לא נצרכא - הא דקתני כל י"א בחזקת טהרה אלא לר"מ בסוף פרק ראשון בגמרא:

אמאי יוציא - תשמש כל י"א:

רבא אמר - מתני' דקתני כל י"א בחזקת מהרה:

הגדה - כלומר אשה שרואה דם מטמאה מעת לעת בראיית תחלת נדותה:

חייא בר רב הונא - פי' אמתני' מהדר:

את אמרת ניהלן - קודם חולייך:

ליום ט"ו ושינתה ליום כ" זה וזה אסורין רב פפא נחזי אנן היתה למודה להיות רואה דניחוש לה אישתיק ולא א"ל ולא מידי אמר יהודה מדסקרתא מקבע לא קבעה מיחש מהו אמר רב פפא אמריתא לשמעתא קמיה רב מ"ו לראיתה דבימי זיבתה קאי לא קבעה כ"ב לראיתה דהתם בימי נדתה קאי לה אבל אמר שמואל ל"ש אלא ט"ו לטבילתה שהן וזה אסורין ואמרת לן עלה אמר רב יהודה אסורין לשמש שינתה פעמים ליום כ' זה יום ט"ו (יום) ושינתה ליום כ' זה וזה ואהא אמרת לן היתה למודה להיות רואה מטמטטא אייל אביי את אמרת ניהלן ימי זיבתה אמר רב יוסף לא שמיע לי הא

פתחה - קרי השבון הנדה לימי הנדה וזוב:

חד יומא כי הדרה נקטה כדלקמיה נקטה או יומא וכבשה יומא וכבשה תרי יומי ורמיא תרנגולתא דרמיא יומא וכבשה יומא ורמיא וה"נ מסתברא דאי לא תימא הכי האי עשרין ותרתין קיימא לה בתוך ימי נדותה וערתין נמי מעשרין וז' מנינן דכי הדרי ואתו דרב יהושע לרב פפא ממאי דלמא עשרין מתשרין וו' מנינן א"ל רב הוגא בריה ותרתין מעשרין ותרתין מנינן נדה ופתחה אלמא דחיישינן לה וקסבר רב פפא עשרין לה בתוך ימי זיבתה וקתני זה וזה אסורין כ"ז דכי הדרי ואתו עשרין ותרתי קיימא לטבילתה שהן כ"ב לראייתה ושינתה ליום נאמר רב יהודה אמר שמואל ל"ש אלא ט"יו

בימי זיבה לחשבון ראייתה כדפרישית. וקסבר רב פפא יום עשרין ותרתין דאסרינן עלה מיום וקתני אסורה - דכי הדר אתו כ"ב להשבון יום שהיתה ראויה לראות בו כשדילגה בה קיימא לה ישבה ולא בדקה מהורה: מקבע לא קבעה - בחוך ימי זיבה דחבעי ג' זימני למיעקריה דבחדא זימנא הוא דעקר לה ואם

לא שנו - דליום ט"ו הוי וסת קבוע דליבעי תלתא זימני למיעקריה:

כשדילגה מנינן ימי נדות וזוב לא הוה קרי להו ימי זובה דהא חלפו להו כ"ב מההוא יומא: דהיינו מיום ראיית דילוגה ומיום ראיית כ"ז עד השתא לא הוו לה י"ו דאי ליום שראויה לראות לימודה. ומדקרי להו רב פפא ימי זיבה קסבר גדה ופתחה ימי גדותה וזובה מעשרין וז' מניגן כ"ב מנינן כלומר לאו כ"ב לראיית דילוגה שהיה בכ"ז אלא כ"ב מיום שהיתה ראויה לראות

ימי טהרתה ולמהר ימי ראייתה כדי שיבא לפי השבון של תחלה אלא חוזרת וקובעת כ"כ ליום לראות אלא לכ"ב לראייה ואי משום שהוא כ"ב ליום הראוי לה אין זה דרך החוזרת לוסתה לקצר הא חששא דאפי" חוזרת לקדמותה לא תראה היום שהוא י"ז לראייתה דההיא לא היתה למודה דהשתא הוי כ"ב לראייה אבל ליום כ"ב לחשבון יום שהיחה ראויה לראות לא מצי אסרינן משום והכי מסתברא - דהא משום דחיישינן שמא תחזור לקדמותה לראות מכ"ב לכ"ב אסרינן לה בימי זיבה לחשבון ראייה שראתה בכ"ו:

ממאי - דהאי יום כ"ב דאסרינן ליה מנינן מיום כ"ב שהיתה ראויה לראות כשדילגה דמטי ליה

יום שמיני: כדלקמיה נקטה - מעכשיו היא חוזרת למנות כגון שעומדת יום ז' שאחר יום ו' שהטילה ומטלת שראתה:

א...ל רב פפא אלא הא דאמר ר"ל אשה כדמעיקרא נקטה על כרחך כדלקמיה נקטה

רבין וכל נחותי ימא אמרוה כרב הונא בריה דמי יתירי הוא דאתוספו בה וכן כי אתא ועשרין וחמשה בירחא וריש ירחא דאמרינן א"ר יוחנן כגון דחזאי ריש ירחא וריש ירחא אלמא מריש ירחא מנינא א"ל לא הכי וקאמר אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה

ציבון עלך בנות כותים

דרב יהושע

אוחו באמה ובולע את התרומה ומטמאין

ה"ר לאו כגון דחזאי ריש ירחא וחמשא

אמר אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה

קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה ורבי יוחנן

קובעת לה וסת בתוך ימי זיבתה ואין אשה

בירחא וריש ירחא וחמשא בירחא והשתא

הואי בהמשא בירהא ובריש ירהא לא הואי

פרק ה יוצא דופן

11 2

מומאה וימי טהרה ואין חייבין עליו קרבן קרי אינן מטמאין עד שחצא טומאחן לחוץ מחניי (שא דופן אין יושבין עליו ימי יט) דם יהיה זובה בבשרה אבל הזב ובעל

א"ל רב פפא אלא הא דאמר כו' אין אשה קובעת לה וסת תוך ימי נדותה - בימים שהיא נדה

ר"ש אומר הרי זה כילוד כל הנשים היה אוכל בתרומה והרגיש שנודעזעו אבריו

ופעם ג' הוה ימי נדה לפי חשבון הראוי שהיתה ראויה לראות ריש ירחא ומדקרי לפעם ג' תוך לא הוה וסת דהא תרי זימני קמאי דה` בירחא הוי תוך ימי נדותה ממש דהא נדה הויא מריש ירחא חואי בה` בירחא דהוו להו ג' זימני בה' בירחא ומעכשיו יהיה לה וסת בה' בחדש. לריש לקיש כדבעינן לפרושי מילחא דרבי יוחנן דחזאי ריש ירחא וה' בירחא וריש ירחא וה' בירחא והשתא

בהכי שנפתח מעיינה משום דאמר הך ראייה דראש חדש ראיית וסתה היא והיום זמנה והאי נדה מיום כ"ה ומש"ה קרי להו תוך ימי נדותה דהא נדה היא. וטעמא מאי הוי קביעות הא אורחה בר"ה דה"ל הך ראייתה בתרייתא שהיא שלישית לראייה של ר"ה בתוך ימי נדותה ממש שהיא א"ל לא אלא הכי א"ר יוחנן כגון דחויא - חרי זימני בריש ירחא ופעם שלישית בכ"ה ורביעית ימי נדה אלמא לפי השבון הראוי מנינן:

ראקרים וחואי בכ"ה דמים יתירי איתוספו בה:

מטמאות בבית החיצון שנאמר (ויקרא טו,

אמרוה - להא דרבי יוחנן:

כל הנשים - לענין נדה:

שנודעועו אבריו - נעקר שכבת ורע מגופו:

ולחייב על כל בת ובת ורבי שמעון נפקא ורבנן האי מבעי ליה לחייב על כל בן ובן עבל עבל מכע מעום עבע עבע מ_{יי}מ נפלא ליה מדתני בר ליואי דתני בר ליואי מוממום ואודרוגינוס קמ"ל ורבי שמעון זכר ונקבה כתיב זכר ודאי נקבה ודאית ולא מומטום ואנדרוגינוס דסלקא דעתך אמינא יוצא דופן ורבנן האי מבעי ליה לרבות מאי טעמיה אמר ר"ל אמר קרא תלד לרבות אלא כעין שהזריעה אמו טמאה לידה ור"ש なれてなれ ור"ש ההיא דאפילו לא ילדה תזריע וילדה זכר עד שתלד במקום שהיא דרבנן אמר קרא (ויקרא יב, ב) אשה כי צמ, א., עני בר פטיש מאי טעמייהו בכל שהוא אפילו כעין החרדל ובפחות מכן

אף כאן פטר רחם ולגמר לידה לידה מאדם גמר לידה לידה מבכור מה התם פטר רחם רבי שמעון בקדשים שאינו קדוש מאי טעמא בחד קרבן סגי לה קמ"ל א"ר יוחנן ומודה עבורא כגון יהודה וחוקיה בני ר' חייא אימר סד"א בתרי עיבורי (דחד הוי נפל) אבל בחד אע"ג דכחיב זאח איצטריך לבן או לבח לידה שלאחר מלאת כאחת ת"ל ואת ורבנן אלא יכול חביא על לידה שלפני מלאח ועל ויולדת דאכלה חלב בחד קרבן תסגי לה ועל זיבה כאחת אלא יולדת דאכלה דם אחד על ולדות הרבה יכול תביא על לידה ז) זאת תורת היולדת מלמד שמביאה קרבן ליה מדתני תנא קמיה דרב ששת (ויקרא יב,

מה התם יוצא דופן אף כאן יוצא דופן

נימוק ופשיטא דאמו טמאה לידה: טעמא מהכא אבל רבנן לא צריך להו קרא להכי דהא לדידהו כיון דאמרי הבית טמא לית להו ממא כו' רבי שמעון אומר הולד נימוק ואמר בגמרא מודה רבי שמעון שאמו טמאה לידה ויליף גמ' אלא כעין שהזריעה - כגון נימוק הולד כראמר בהמפלח (לעיל נדה כו.) שליא בבית הבית

לחייב על כל בן ובן - שאם טבלה לאחר י"ד לנקבה ושמשה ונתעברה וילדה לאחר שמונים מביאה תלד - ואם נקבה תלד דמצי למכתב ואם נקבה וטמאה שבועים:

שלפני מלאת - ילדה עכשיו וילדה לאחר שמונים קמא הוי לפני מלאת ובתרא הוי לאחר מלאת: תורת היולדת - משמע תורה אחת ליולדת ולדות הרבה: שני קרבנות:

בתרי עיבורי - שילדה וחזרה ונתעברה בתוך ימי טוהר וילדה לאחר שמונים:

מאדם - לענין טומאה וטהרה דכתיב וילדה זכר: מודה ר"ש - ביוצא דופן:

שכן אם בהמת קדשים פיגול נותר וטמא - אם בתרוייהו כתיב אמו ותרוייהו בהמת קדשים ופגול שבעת ימים תחת אמו: אמו מאמו - בבכור כחיב (שמוח כב) שבעח ימים יהיה עם אמו ובקדשים כחיב (ויקרא כב) והיה

משתעו בוכרים לחודייהו טפי מבנקבות לאפוקי בכור דליתיה אלא בוכרים. ותרוייהו בין אדם פשוט - אדם משתעי בין בפשוט בין בבכור וכן קדשים הוו פשוטים. ובין באדם ובין בקדשים לא ונותר וטמא נוהג בהם לאפוקי אדם דליתיה בכל הני:

אדרבה מאדם הוה ליה למילף שכן פשוט שכן אם בהמת קדשים פגול נותר וטמא פשוט מפשוט אלא מבכור הוה ליה למילף מאמו אדרבה מאדם הוה ליה למילף שכן מסתברא מבכור הוה ליה למילף שכן אמו

מיעוטין ואט טונט צמולה היא העולה הרי אלו ג' ליה לר' יוחנן ר' יהודה אומר (ויקרא ו, ב) בריה דרב הונא משמיה דרבא תניא דמסייע זכר קדוש במתנה הנך נפישן אמר רב חייא

פרק ה יוצא דופן

צמולין שאם עלו לא ירדו יכול שאני מרבה ב) ואת תורת העולה ריבה תורה אחת לכל משחטן שלא לשמן מנין ה"ל (ויקרא ו, והנתנין בפנים שנתנן בחוץ והפסח והחטאת שנתנן למעלה והנתנין בחוץ שנתנן בפנים והנתנין למעלה שנתנן למטה והנתנין למטה למלומו ושקבלו פסולין וזרקו את דמן והטמא והנותר ושנשחט חוץ לזמנו וחוץ ושיצא דמה חוץ לקלעים והלן והיוצא מנין לרבות שנשחמה בלילה ושנשפך דמה שמעון אומר עולה אין לי אלא עולה כשרה דמה חוץ לקלעים שאם עלתה תרד רבי פרט לנשחטה בלילה ושנשפך דמה ושיצא

XLL ואַע ומִצ באַית לרבות אַת אַלו ולהוציא אַת והמחיר והכלאים והטרפה ויוצא דופן ת"ל אנו צירובע והנרבע והמוקצה והנעבד ואתנן

מעזוע כצוני כגון שלמים לבעלים הן לאפוקי בכור דהוי ממתנות כהונה: בין קדשים לא הוו קדושין מאליהם אבל בכור קדושתו מאליו. ובין קדשים ובין אדם לא הוו

דמסייע ליה לרבי יוחנן - דאמר דמודה ר"ש ביוצא דופן דקדשים:

שנשחטה בלילה ושנשפך דמה - לארץ ולא נזרק:

שהימתן כשרה: נקט ששחטוהו פסולין שהשחיטה כשרה בפסולין כדחנן (זבחים דף לא:) כל הפסולין ששחטו ושקבלו פסולין את דמו וזרקוהו - כגון בעל מום או שאר פסולין. ולהכי נקט קבלו פסולין ולא

צירובע והגרבע מוקצה וגעבד - פסולין ליקרב כדיליף לקמן בשמעתין:

TF CX

והנרבע והמוקצה והנעבד והכלאים LIL rg4x הכי נמי מסתברא מדקתני הרובע קדושים אלא אי אמרת דבכור מפטר רחם דרך דופן וקסבר ולדות קדשים בהוייתן הן דופן ואקדשה. וחד לבהמת קדשים דאוליד תרי קראי חד לבהמת חולין דאוליד דרך אי אמרת בשלמא דקדשים היינו דאצריכי מאי דקדשים מאמו אמו נפקא באי מאי TECIL דכור מפטר רחם נפקא XLX אמר רב הונא בריה דרב נתן לא יוצא דופן יוצא דופן דלא מאי לאו יוצא דופן דקדשים את אלו שלא היה פסולן בקדש קתני מיהת את אלו שהיה פסולן בקדש ומוציא אני אחר שריבה הכתוב ומיעט אמרת מרבה אני

מהכא נפקא מהחם נפקא (ויקרא א, ב) מן הבהמה להוציא הרובע והנרבע מן הבקר להוציא את הנעבד מן הצאן להוציא את הנעבד מן הצאן להוציא את הנעבד מן הצאן להוציא את הנוגה המוקצה ומן הצאן להוציא את הנוגה במוקצה ומן הצאן להוציא את הנוגה (בלאים מהכא נפקא מהחם נפקא (ויקרא כב, כז) שור או כשב או עז שור פרט לכלאים או עז פרט לנדמה אלא אצטריכו תרי קראי חד לבהמת חולין וחד לבהמת קדשים הכא נמי איצטריך תרי קראי ת"ר המקשה שלשה ימים ויצא ולד דרך דופן המקשה שלשה ימים ויצא ולד דרך דופן הרי זו יולדת בזוב ורם היוצא משם טמא ורבי שמעון מטהר בשלמא רישא רבי שמעון מטהר בשלמא רישא רבי שמעון לטעמיה ורבנן לטעמיהו אלא סיפא במאי

מפטר רחם נפקא - דלא קדיש וכיון דחולין הוא למה לי למעוטי פשיטא אם עלה ירד: -

מאמו אמו נפלא - נמי דלא קדיש דגמר מבכור:

וקסבר ולדות קדשים בהוייתן הן קדושין - נראה בעיני דלא גרסי' ליה ופירוש משובש הוא דכל הרי קראי - אמו אמו וזאת:

שכן למאן דאמר משעת יצירה הן קדושים דהיינו במעי אמו דאיצטריך למעוטי מואת: הכי נמי מסחברא - דכל הני פסולין דהכא בבהמות קדשים קאמר. ורובע ונרבע כגון שהקדישן ולבסוף נרבעו. ומוקצה ונעבד נמי בקדשים קלים ואליבא דרבי יוסי הגלילי דאמר ממון בעלים הן ויכול לאוסרן והכי נמי מוקמינן בפרק בתרא דזבחים (דף קיד.). ואתנן ומחיר כשנתן לה עובר בהמת קדשים קלים באתנן וקסבר בהוייתן הם קדושים ולא קודם לכן לפיכך איסור אתנן ומחיר חל עליהם וקדושה דממילא נמי חיילא עלייהו והרי הם קדושים. וכלאים וטרפה ויוצא דופן נמי

בולדות קדשים: מן הבהמה - אדם כי יקריב מכם מן הבהמה ולא כל בהמה להוציא את הרובע והנרבע:

כלאים - ען העז ומן הכבש: מן הבהמה - אום כי יקריב מכם מן הבהמה ואא כא בהמה גהוציא את הרובע ו

לבהמה דחולין - ואקדשה:

המקשה ג' ימים - בימי זיבה וראתה דם כל שלשה דרך רחם: ר"ש לטעמיה - דאמר במתניתין יושבין עליו ימי טומאה אפילו בלידה יבשתא וימי טהרה אלמא ולד הוא הלכך לענין קושי נמי ולד הוא ומטהר את קישויו: אמר ריש לקיש משום רבי יהודה נשיאה אשה ממאה עד שיצא מדוה דרך ערותה את ערותה את מקורה הערה מלמד שאין כ, יח) ואיש אשר ישכב את אשה דוה וגלה עד שיצא מדוה דרך ערותה שנאמר (ויקרא משום ר"ש בן יוחי מנין שאין אשה טמאה ואזדא ר' יוחנן לטעמיה דאמר רבי יוחנן אמר אף לדברי המטמא בדם מטהר באשה לדברי המטהר בדם מטהר באשה ור' יוחנן אמר ר"ל לדברי המטמא בדם מטמא באשה מצור מקומו שמא ומ"ס מקור מקומו שהור בופל ובמקור מקומו טמא קמיפלגי מר סבר אלא אמר רב יוסף כגון שיצא ולד ודם דרך דהיינו רישא ועוד משם מקום ולד משמע ורבנן לטעמייהו מתקיף לה רב יוסף חדא ודם דרך רחם ואזרא ר' שמעון לטעמיה פליגי אמר רבינא כגון שיצא ולד דרך דופן

כלפנים במתניתא תנא מקום דישה מאי רבי זכאי עד בין השינים בין השינים עצמן בין השינים כלפנים או כלחוץ ת"ש דתני אמר רבי יוחנן עד בין השינים איבעיא להו יוחנן אותו מקום גלוי הוא אצל שרץ אלא גליש כל שתינוקת יושבת ונראת א"ל רבי בבית החיצון הי ניהו בית החיצון אמר ריש אימא מעלמא אחיא כל הנשים מטמאין אלא לטומאת ערב ודווקא תרתי אבל חדא שבעה חמשה דמים טמאין באשה ותו לא מיפי מרגליות טמאה למאי אילימא לטומאת ムアロ אמר רבי יוחנן מקור שהזיע כשתי דם אמר רחמנא ולא חתיכה אלא לטומאת ערותך למאי אילימא לטומאת שבעה (יחזקאל טז, לו) יען השפך נחושתך ותגלי מצור שנעקר ונפל לארץ ממאה שנאמר

מקום דישה אמר רב יהודה מקום שהשמש

שיצא ולד ודם דרך דופן - ופלוגתא אחריתי היא ולאו אקושי קאי דרישא איירי כשיצא דם דרך רחס קודם לידה:

רחם קודם לירה: רבון סברי מקור מקומו טמא - הלכך טיפת דם מטמאה. ואע"ג דדרך דופן לאו ראייה היא לטמא את האשה טומאת שבעה מיהו טיפה עצמה מטמאה במגע משום דנגע במקור ומקור מקומו טמא. ורבי שמעון סבר מקור מקומו טהור מלטמא טיפה הנוגעת בו הלכך כי אתא דם דרך דופן טהור מלטמא וכדם מכה דמי וכי אתא נמי דרך רחם טהור כל ימי זיבה היכא דליכא שופי סמוך ללידה דולד מטהרו ואע"ג דולד דרך דופן נפק:

מטמא באשה - טומאת שבעה משום ראיית נדה ואע"ג דבא דרך דופן:

שנעקר - חתיכת בשר:

לטומאת ערב - מפני שנגעה בו ביציאתה:

מיפי מרגליות - דם לבן וצלול:

כשהתינוקת יושבת - נפתח רחמה קצת: .

שהשמש - אבר:

תלמוד לומר זובה בבשרה - ואע"ג דבנדה כתיב מדאפקיה בלשון זובה ילפינן זיבה:

בפנים כבחוץ ואין לי אלא נדה זבה מנין ענו רבנן בבשרה מלמד שמטמאה $L\Omega$

בכרעה וטבלה דילמא בהדי דקאולה שדיתא במטה מכלל דכי קאמר רבא דאולה איהי

ימים אסורה לאכול בתרומה שאי אפשר לה סגי לה והא אמר רבא משמשת כל שלשה לשמושה למימרא דמשמשת בטומאת ערב פולטת תיפוק ליה דהא שמשה בשטבלה הוא לא קשיא כאן במשמשת כאן בפולטת הסתרים אינה מטמאה אלא שגזרת הכתוב שטומאת בית הסתרים היא וטומאת בית כבר נאמר למטה או איש אלא מפני ללמדנו אם לענין נוגע בשכבת זרע הרי עד הערב אמר ר' שמעון וכי מה בא זה והתניא (ויקרא טו, יה) ורחצו במים וטמאו וסבר רבי שמעון דיה כבועלה 7117 אף היא אינה מטמאה עד שחצא טומאחה בועלה אינו מטמא עד שחצא טומאה לחוץ ת"ל יהיה ור" שמעון אומר דיה כבועלה מה ת"ל זובה בבשרה פולמת ש"ז מנין

ה"ג בתורת כהנים מה בא זה ללמדנו אם לענין הנוגע בשכבת זרע הרי כבר אמור למטה אלא

יהיה - זובה בבשרה:

מפני כוי:

מפני שגוירת הכתוב הוא. אלמא לא אמרינן דריה כבועלה: שטמא דאי לא אשמעי' לא הוה קיימא לן מפני שהיא טומאת בית הסתרים ואינה מטמאה אלא אלא - בא ללמדנו שאפי' לא נגע בשרה מבחוץ בקרי טמאה מפני טיפת השמיש והוצרך להשמיענו

במשמשת - גורת הכתוב ולא בפולטת:

שלא תפלוט הכא במאי עסקינן שהטבילוה

פולטת תיפוק ליה - דקודם יציאתו חוץ טמאה היא דהא שמשה:

שלשה אפי' יצא נמי טהורה דהא שכבת זרע מסרחת היא: כל שלשה כו' - וכיון דכל שלשה אסורה משום תשמישה דיה כבועלה היכי משכחת לה אי לאחר

ממקומה אפשר לה בלא פליטה: הכא במאי עסקינן - הא דקאמר ר"ש דטהורה בטבלה לתשמישה שהטבילוה במטה דכיון דלא זוה

76 25

ולטמא בפנים כבחוץ מה נפשך אי שמיע にてお נפקא מינה לסתור ולטמא במשהו פולטת שכבת זרע רואה הויא או נוגעת בעא מיניה רב שמואל בר ביסנא מאביי בערומה שאי אפשר לה שלא תפלוט במתהפכת כל שלשה ימים אסורה לאכול וממאו עד הערב בשאינה מתהפכת אבל והכי קאמר כי כתב רחמנא ורחצו במים כאן בשאינה מתהפכת ורבא אקרא קאי שהטבילוה במטה ולא קשיא כאן במתהפכת שמא נשתייר מבעי ליה אלא לרבא נמי וכי תימא דילמא אשתייר אי הכי חיישינן

על טמא שרץ רואה הויא:

היא פולטת:

ליה מדאחמיר רחמנא אבעלי קריין בסיני לעולם לא שמיע ליה מתניתא והכי קמיבעיא רואה הויא או דילמא לא שנא איכא דאמרי בפנים כבחוץ אבל לסתור ולטמא בכל שהוא רבי שמעון דיה כבועלה הני מילי לטמויי ליה לסתור ולטמא בכל שהוא מאי כי קאמר בפנים כבחוץ לא קמיבעיא ליה כי קמיבעיא לא מיבעיא ליה אליבא דר"ש מתניתין ואליבא דרבנן לא קמיבעיא ליה כי מסתברא נוגעת הויא - לעולם שמיע ליה נוגעת הויא ואי לא שמיע ליה מתניתין ליה מתניתין לרבנן רואה הויא ולר' שמעון

אלא לרבא נמי - דלא אזלה הילכך כל שעה פלטה והא דר' שמעון דיכולה לטבול לשמושה כגון

מתהפכת. ל"א מתהפכת בשעת תשמיש ואין הזרע נקלט ברחם יחד הילכך פולטת והולכת מעט ורבא - לפרושי לן קרא אתא דכי כתיב ורחצו במים דמשמע דיכולה לטבול בו ביום כשאינה שלא נתהפכה לאחר הטבילה ודרבא במתהפכת:

מעט אינה מתהפכת בשעת תשמיש נקלט הזרע יחד ויוצא בבת אחת:

הסחרים ולא הויא טמאה אלא ביום תשמיש ומגזרת הכחוב וכי פלטה נגעה לבראי ומטמיא: רואה הויא - משום ראייה טמייה קרא ומשום נוגעת בשכבת זרע דעד השתא הויא נגיעת בית

לסתור - בזיבה בימי ספירה אי רואה הויא סותרת אבל נוגעת לא שאם נגעה בשום טומאה אינה

ואי לא שמיע ליה - אמאי מספקא ליה מסברא נוגעת הויא דהא לא מגופה חזיא אלא מה שקבלה אי שמיע ליה - לרב שמואל: סותרת דהא וספרה לה כתיב והאיכא:

למימר מדאחמיר רחמנא בבעלי קריין בסיני דכתיב (שמות י"ט:ט"ו) אל תגשו אל אשה ולא הזהיר לעולם לא שמיע ליה מחני" - ודקאמרינן מסברא נוגעת הויא לא היא מסברא לא מיפשט לן דאיכא דלענין טומאת פנים משוי לה נוגעת לענין משהו וסתירה נמי משוי לה נוגעת: כנוגעת דהא א"נ אמר דיה כבועלה סתרה ומטמאה במשהו כבועלה או דילמא לא שנא דכי היכי

בפנים כבחוץ מה בועלה לא מטמא איהי נמי לא מטמאה אבל לסחור ולטמא במשהו לא משוי לה כי קא מבעיא ליה לסתור ולטמא במשהו - מהו מי אמרי' כי אמר ר' שמעון דיה כבועלה לטמא

ואליבא דרבנן לא קמיבעיא ליה - דכיון דלרבנן מטמיא בפנים כבחוץ אלמא רואה הויא וכ"ש

דמטמאה במשהו ולענין סתירה נמי סתרה דהא בתורת זיבה מרבי ליה מיהיה זובו:

רואה הויא או דילמא לא גמרינן מסיני החדוש הוא דהא ובין ומצורעים החמירי ולא אחמיר בהו רחמנא א"ל רואה הויא אחא לקמיה עייליה לרבא א"ל רואה הויא אחא לקמיה דרב יוסף א"ל רואה הויא הדר אחא לקמיה דאביי א"ל כולכו ברוקא חדא תפיחו אמר דאביי א"ל כולכו ברוקא חדא תפיחו אמר ליה שפיר אמרי לך עד כאן לא קאמר ר"ש דיה כבועלה אלא לטמא בפנים כבחוץ אבל לסתור ולטמא בכל שהוא רואה הויא מ"ר הנדה והזבה והשומרת יום כנגד יום והיילתא כולהו לחיי אלא יולדת אי בימי נדה

נדה אי בימי זיבה זיבה - לא צריכא שירדה לטבול מטומאה לטהרה - וכי הא דאמר רבי זירא א"ר הייא בר אשי אמר רב יולדת שירדה לטבול מטומאה לטהרה ונעקר ממנה דם בירידה טמאה בעלייה טהורה - א"ל דם בירידה טמאה בעלייה טהורה - א"ל מומאה בלועה היא א"ל זיל שייליה לרבי מדרשא - אזל שייליה א"ל עשאיה בי מדרשא - אזל שייליה א"ל עשאיה בנבלת עוף טהור שמטמאה בגדים בבית הבליעה מי דמי התם אין לה טומאה בחוץ הבליעה מי דמי התם אין לה טומאה בחוץ

כולכו ברוקא חדא תפיתו - כולכם שמעתם שמועה אחת. תפיתו לשון רוק וחבירו בכתובות תוף שדי בפרק אף על פי (כתובות דף סא:):

אמר ליה - אביי שפיר אמר לך:

הזבה ושומרת יום - הכי קאמר בין שראתה ג' ימים בין שראתה יום אחד מטמאה בבית החיצון בראייה ראשונה:

אי בימי נדה - ילדה וראתה הא תני ליה ואי בימי זיבה הא תני ליה לזיבה:

מטומאה לטהרה - לאחר שבועים וקיימא לן כבית הלל דאמרי בבנות כותים (לעיל נדה דף לה:)

ביומי וטבילה תלא רחמנא דלא הוי דם טוהר אלא לאחר טבילה:

ונעקר דם - לבית החיצון ועמד שם יום או יומים: טומאה בלועה היא - וקיימא לן בפרק בהמה המקשה (חולין דף עא.) טומאה בלועה אינה מטמאה לא במגע ולא במשא והכא הא טומאה בלועה היא ולא דמיא לכל הנשים שמטמאות בבית החיצון דהתם משום ראייה דמאתמול היא וטומאת שבעה ורחמנא אמר בבשרה מכי אתא בבית החיצון הויא ראייה אבל הכא משום משא ונגיעה היא וטומאת ערב דאי משום ראייה מאתמול איעקר ומאתמול הויא ראייה וראייה דמאתמול לא מהניא לה האידנא דמאתמול הוה להו ימי טומאה

והשתא הוו להו ימי טוהר וטומאה בלועה לא מטמיא במגע ובמשא: בגדים בבית הבליעה - בגדים שהוא לבוש בהן בשעה שנוגע בה אינן טמאין שאין להן טומאת מגע דאמר רחמנא לא יאכל לטמאה בה (ויקרא כ"ב:ה") אין לך אלא מה שאמור בה אכילה ולא מגע ומה היא מטמאה בגדים שהוא לבוש בשעת בליעה כדכתיב (שם יו) [רכל] נפש אשר תאכל נבלה וטריפה באזרח ובגר וכבס בגדיו ומהר ובנבלת עוף טהור כחיב דנבלת בהמה לא מטמאה בבית הבליעה כדאמר בשמעתין ונבלת עוף ממא נמי לא מטמאה כדאמר בחורת כהנים מי שאיסורו משום בל תאכל נבלה יצא עוף טמא שאין איסורו משום בל תאכל נבלה אלא משום בל תאכל

מאי למימרא - הא דם טמא הוא דקודם טבילה נעקר:

aax:

אמר אביי מנא אמינא לה דתניא יכול תהא של אשה בלוע הוי או בית הסתרים הוי עליה את השבת איבעיא להו אותו מקום בומנה וכל מילה שלא בומנה אין מחללין ראשו חוץ לפרוזדור הוא והוי מילה שלא ולא אתיליד עד שבתא אמר ליה האי הוציא ליה שמעית ולד דצויץ אפניא דמעלי שבתא אימא לי איזי גופא דעובדא היכי הוה אמר דשרי לממהל בשבתא אזל בתריה אמר ליה דנפק אמר רבא ס"ד דההוא גברא לא ידע לממהל בשבתא אמר ליה שפיר דמי בתר וכי ההוא דאתא לקמיה דרבא אמר ליה מהו שמא יוציא הולד ראשו חוץ לפרוזדור וכורב אושעיא דאמר רב אושעיא גורה כגון שהוציא ולד ראשו הוץ לפרוזדור לידה יבשתא מאי מטמא בפנים כבחוץ איכא パロに הכא במאי עסקינן בלידה יבשתא אלא יולדת אי בימי נדה נדה אי בימי זיבה עינו נמו להאי קמ"ל שמעתין איפריק דתימא מגו דמהני טבילה לדם דאיכא גואי אי יצא לחוץ מאי למימרא מהו 7717

אמר בלוע הוי ורבא אמר בית הסתרים הוי דבמגע לא מטמא במשא מיהא מטמא אביי (אלא אי) אמרת בית הסתרים הוי נהי נמי אמרת בלוע הוי טומאה בלועה לא מטמיא שתחב לו חבירו כזית נבלה לתוך פיו אי בית הסתרים הוי למאי נפקא מינה כגון להו מקום נבלת עוף טהור בלוע הוי או מטמאה אלא שגזרח הכתוב היא איבעיא תמצי לומר טומאת בית הסתרים היא אינה חדא דטומאה בלועה היא ועוד אפילו אם שגזרת הכתוב היא ואביי חדא ועוד קאמר היא וטומאת בית הסתרים לא מטמאה אלא בעניא אלא מפני שטומאת בית הסתרים בית הסתרים הוי אמר רבא מנא אמינא לה מיהא מטמיא אביי אמר בלוע הוי רבא אמר הסתרים הוי נהי דבמגע לא מטמיא במשא טומאה בלועה לא מטמאה ואי אמרת בית כזיח נבלה באותו מקום אי אמרת בלוע הוי למאי נפקא מינה כגון שתחבה לה חבירתה

בלידה יבישתא - דליכא לא נדה ולא זיבה: שמעתין - דרבי זירא דהוה קשיא לן טומאה בלועה היא:

בבית החיצון הוי כילוד וטמאה לידה וכרב אושעיא דאמר חוץ לפרוזדור ולד הוי: כגון שהוציא ולד ראשו הוץ לפרוזדור - ואוליד וקאמר דאע"ג דאכתי ראשו בפנים הוא דהיינו

דצויץ - שמעתי את הולד צועק בתוך המעיים מבעוד יום של ערב שבת: וכי ההוא דאתא כו' - כלומר מדרבא נמי שמעינן דראשו חוץ לפרוזדור הוי כילוד:

מקום נבלח עוף טהור - ביח הבליעה של אדם שאין לנבלח עוף טהור טומאה אלא שם: טומאה בלועה לא מטמאה - דהרי היא כמי שאינה ואין בה לא מגע ולא משא וטהורה אשה זו:

בה - בגדים טמאים בבית הבליעה ולא באחרת: שתחב לו חבירו - דאי תחב הוא לעצמו איטמי ליה במגע:

לאויר התנור טמא פשיטא מהו דתימא תוכו במשא מיהא מטמא שרץ בקומטו והכניסו נבלה בקומטו טמא נהי דבמגע לא מטמא דמטמא ובית הסתרים לאו בר מגע הוא ממא שרץ בקומטו טהור שרץ בנגיעה הוא אמר רבא שרץ בקומטו טהור נבלה בקומטו מה אוכל בכזית אף נוגע ונושא בכזית וצאוכל ליתן שיעור לנוגע ולנושא כאוכל באחרת אם כן מה תלמוד לומר ויקרא יא לה טומאה בפנים אמר קרא בה בה ולא זו שיש לה טומאה בחוץ אינו דין שיש שאין לה טומאה בחוץ יש לה טומאה בפנים מנבלת עוף טהור ומה נבלת עוף טהור יצתה זו שטמאה קודם שיאכלנה ותיתי בק"ו לטמאה בה מי שאין לה טומאה אלא אכילתה ת"ל (ויקרא כב, ה) נבלה וטרפה לא יאכל נכלת בהמה מטמאה בגדים אבית הבליעה

אמר רחמנא

לוממו - כיוו בין אציליו או שאר קמטים פרונצ"ש בלע"ו:

אגמער בהרגשה:

ריצתה בלא הרגשה - דאינו יורה כחץ: לכשיטיל מים ממא - דנשתייר מן הקרי ויוצא עכשיו ואע"ג דלא נפיק בהרגשה הואיל ומעיקרא

בשרו חם - אברו:

עוד מיד בשעה אחת:

במטלית עבה - שאינה מחממת: לא שכיח - והא דחניא כל זמן שאצבע בעין מדמעת ה"מ היכא דמתחלה ממשמש וחימם את עצמו ויוצא כל שעה מעט אבל זה שנזדעזעו אבריו נעקר כל הזרע ביחד ושוב אינו חוזר ומתחמם לעקור

וי:י"ב) כי השחית כל בשר:

מאי טעמא - טהור הניסט בקנה של קומטו של זב טהור: כאילו מביא מבול - שמחמם את אבריו ומביא לידי קרי וזהו קלקול דור המבול שנאמר (בראשית

והסיט בו את הטהור טהור - כדמפרש טעמא לקמן:

רבא אמר אפילו תימא במטלית רכה כיון מביא מבול לעולם אמר אביי במטלית עבה ר"א אומר כל האוחז באמה ומשתין כאילו אוכל בתרומה והרגיש וכו' אוחז והתניא מו) ואיש כי הצא ממנו שכבת זרע LCL זוכו מבשרו בעל קרי דכתיב (ויקרא טו, (ויקרא טו, ב) כי יהיה זב מבשרו עד שיצא הזב ובעל קרי אינן מטמאין וכו' זב דכתיב מה התם מאבראי אף הכא מאבראי אבל בלשון נגיעה למימרא דהיסט ונגיעה כידיו לו טומאה בכל התורה כולה ואפקיה רחמנא שטף במים זהו הסיטו של זב שלא מצינו מו, יא) וכל אשר יגע בו הזב וידיו לא ロロメ מאג מגמא נאמר קרא (ויקרא קנה בקומטו של טהור והסיט בו את הזב באוממו של זב והסיט בו את המהור מהור ולא תוך תוכו קמ"ל אמר ר"ל קנה

דבעי רבא נעקרה בהרגשה ויצתה שלא בפשיטא ליה לשמואל מיבעיא ליה לרבא בהרגשה ויצאה שלא בהרגשה לישנא להאי לישנא איכא בינייהו נעקרה יורה כחץ אינה מטמאה מאי איכא בין האי אחרינא אמר שמואל כל שכבת זרע שאינו באג אפתר לשמש בלא הרגשה לישנא תרגמא רב הונא במשמש מטתו בחלומו מצוער בלילה ועמד ומצא בשרו הם טמא אמר רחמנא בראויה להוריע מיתיבי היה מרגיש בה אינה מטמאה מ"ט שכבת זרע אמר שמואל כל שכבת זרע שאין כל גופו אחמומי והדר אחמומי בשעתא לא שכיח בעין מדמעת וחוזרת ומדמעת ורבא כל דומה לנותן אצבע בעין שכל זמן שאצבע ורבא לאוסופי לא הייש והתניא למה זה דעקר עקר ואביי הייש דילמא אתי לאוסופי

೯೬ ೮೭

שתים וקראו טמא - כי יהיה זב מבשרו חדא זובו טמא תרי טמא: או החתים - לח:

רר - משמע לח כמו (שמוא"ל א כא) ויורד רירו:

לה מטמא - דהחתים משמע לה שהיבש אינו חותם פי האמה דנפיל:

דבריהם:

[עובדת כוכבים] - סתם עובדת כוכבים מי רגליה מטמאין דחכמים גזרו עליהן שיהו כזבין לכל

דלא מצי נקיט לה - מלצאת הילכך מכי עקר חשיב ליה צורך יציאה:

שנעקרו מימי רגליה - דהוי מעין אב הטומאה:

אולינן אע"ג דמצי נקיט להו ה"מ ישראלית

וטבלה מהו אם תמצי לומר בתר עקירה

כוכבים זבה שנעקרו מימי רגליה וירדה

או דילמא לא שנא תיקו בעי רבא עובדת

נקיט לה אבל מימי רגליה דמצי נקיט לה לא

עקירה אזלינן הני מילי שכבת זרע דלא מצי

וירדה וטבלה מהו אם תמצא לומר בתר

תיקו בעי רבא זבה שנעקרו מימי רגליה

הכא דלקולא לא אמרינן או דילמא לא שנא

בתר עקירה אזלינן הני מילי לחומרא אבל

שהרהר וירד וטבל מהו אם תמצי לומר

אפילו קרי בעולם בעי רבא עובד כוכבים

כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה

בא טמויי מטמיא שנאמר (דברים כג, יא)

כחץ אינה מורעת אזרועי הוא דלא מזרעא

לה אמר שמואל כל שכבת זרע שאינו יורה

דרובה בהרגשה נפק לישנא אחרינא אמרי

הטיל מים לכשיטיל מים טמא שאני התם

בהרגשה מהו ה"ש בעל קרי שטבל ולא

בתר עקירה:

או דילמא לא שנא - לחומרא כגון לגבי עקירה דהרגשה דישראל ולא שנא לקולא כי הכא אולינן

עובד כוכבים שהרהר - ונעקר ולא יצא:

שתים וקראו טמא שלש וקראו טמא הא

סימאי דתניא רבי סימאי אומר מנה הכתוב

ישמעאל מנינא מנא ליה נפקא ליה מדרבי

בעל שתי ראיות שמטמא משכב ומושב ורבי

מזובו טמא מקצת זובו טמא לימד על זב

ערי את זובו תלת לימד על זב בעל שלש

ההוא למנינא הוא דאתא זובו חדא רר בשרו

ההוא מבעי ליה לה מטמא ואינו מטמא יבש

דאמר קרא או החתים בשרו מזובו ורבנן

פי האמה ולא הודו לו מ"ט דרבי ישמעאל

אומר משום רבי ישמעאל זב צריך כחתימת

שהן הוא דאמר כרבי נתן דתניא רבי נתן

החתים בשרו מזובו והאנן תנן מטמאין בכל

כחתימת פי האמה שנאמר (ויקרא טו, ג) או

ומטמאין בכל שהן אמר שמואל זב צריך

דטמאה דרבנן לא או דילמא לא שנא תיקו

דטמאה דאורייתא אבל עובדת כוכבים זבה

ורבי ישמעאל ההוא מרר נפקא

או החתים בשרו

ורבנן

ראיות שחייב בקרבן

GLU L'IZX TICL

לא מטמא במשהו והא אנן תנן האברים שום שרץ קתני ושום שכבת זרע קתני ושרץ שכבת זרע בנגיעה אמר רב אדא בר אהבה והא דומיא דשרץ קתני מה שרץ בנגיעה אף כן בשרץ מאי לאו לנוגע לא לרואה שהשכבת זרע מטמא בכל שהוא מה שאין מה שאין כן בשכבת זרע חומר בשכבת זרע חומר בשרץ שהשרץ אין חלוקה טומאתו זרע מבשרץ וחומר בשרץ מבשכבת זרע לאו לנוגע לא לרואה ח"ש הומר בשכבת בכעדשה והאנן מטמאין בכל שהן חנן מאי ביא ברייש שכבת זרע לרואה במשהו לנוגע הזוב שהוא ממא אמר רב חנילאי משום שיצא מבשרו זובו טמא למה לי לימד על יהיה זב מבשרו מאי עביד ליה מבעי ליה עד מומאטו בזובו (ויקרא טו, ב) איש איש כי דנפקא ליה תרוייהו ויקרא טו מזאת תהיה כיצד שתים לטומאה ושלש לקרבן ולמאן

במשהו אף לנוגע במשהו א"ל רב הונא ש"ו בנגיעה ואוקי באתרא מה ש"ו לרואה מינה ואוקי באתרא מה שרץ בנגיעה אף שרץ בכערשה אף ש"ו בכערשה ולמ"ד דון בנגיעה אף שכבת זרע בנגיעה ומינה מה באתרא למ"ד דון מינה ומינה מה שרץ דון מינה ומינה ואיכא דאמרי דון מינה ואוקי XLA ופליגי תנאי בעלמא דאיכא דאמרי לרבות נוגע בש"ז ת"ל (ויקרא כב, ד) או למן לגדול אמר רב פפא כתנאי מנין איכא עכבר דים ועכבר דיבשה אלא בין מאי היא אילימא בין ישראל לדנכרים ה"נ **L** שכבת זרע דחלוקה טומאתו עדשה קאי דהא אילו חסר פורתא אבר מי מן השרץ שאני אבר דכוליה במקום ופחות מכזית בשר נבלה ופחות מכעדשה אין להם שיעור פחות מכזית בשר המת

בריה דרב נתן לרב פפא ממאי דמאו איש

על הזוב - שהטיפה עצמה טמאה: לוגע בכערשה - דמגיעה רשרץ נפקא לן גגיעה רש"ז לקמן מאו איש אשר יגע וגו": אין לו חלוקת טומאה - רשרץ קטן מטמא כגדול אבל קטן פחות מבן ט' אין לו קרי: דכוליה במקום כערשה קאי - כלומר מחוך חשיבותיה שהוא אבר הוי חשוב במקום כערשה: עכבר רים - אינו מטמא כדתניא בהעור והרוטב (חולין דף קכו:) דעל הארץ כתיב:

כתנאי - נוגע אי במשהו אי בכערשה: ושמעי' בעלמא תנאי דפליגי בכמה דוכתי בדון מינה ומינה ובדון מינה ואוקי באתרא הילכך הנהו תנאי על כרחך פליגי בנוגע בקרי למ"ד דון מינה ומינה דון ש"ז משרץ דהא מקרא דשרץ ילפינן לה דמה שרץ מטמא בנגיעה אף ש"ז בנגיעה ומינה מה שרץ בכערשה כו":

דילמא מאו איש אשר חצא ממנו כו' ילפינן לה - ואפי' למ"ד דון מינה הוה במשהו דהא נגיעה מראיה יליף ודכ"ע דון מינה ומינה הוה דהכא ליכא פלוגתא דאוקי באחרא דהא מיניה וביה יליף: איכא דחני כרב פפא - מאו אישר איע אשר יגע בכל שרץ: מחני' וזוקק ליבום - אם נולד יום אחד קודם מיתת אחיו אבל נולד לאחר מיתת אחיו אינו זוקק דכתיב (דברים כ"ה:הי) כי ישבו אחים יחדו:

דשרץ קמרבי ליה דילמא מאו איש אשר הצא ממנו שכבת זרע קמרבי ליה ודכ"ע

דון מינה ומינה שיילינהו לתנאי איכא

דחני כרב פפא ואיכא דחני כרב הונא בריה

דרב נחן מתני חנוקת בת יום אחד מטמאה

בנדה בת י' ימים מטמאה בזיבה חנוק

בן יום אחד מטמא בזיבה ומטמא בנגעים

היבום ומאכיל בתרומה ופוסל (את) [מן]

צערומה

राव धर

יט, יח) ועל הנפשות אשר היו שם נפש כל ומטמא בטמא מת דכתיב (במדבר יג, ב) אדם כי יהיה בעור בערו אדם כל בני אדם ומטמא בנגעים דכתיב (ויקרא כן מה ת"ל איש איש דברה תורה כלשון לנקבה כל שהיא בין גדולה בין קטנה אם ולנקבה לוכר כל שהוא בין גדול בין קטן אומר (ויקרא טו, לג) והזב את זובו לזכר יוחנן בן ברוקא אומר אינו צריך הרי הוא עברי רבי יהודה רבי ישמעאל בנו של רבי איש איש לרבות בן יום אחד שמטמא בזיבה דת"ר (ויקרא טו, ב) איש איש מה ת"ל ואשה תינוק בן יום אחד כו' מנא הני מילי לי אלא אשה בתיי ימים לזיבה מנין ת"ל י' ימים לזיבה מנא ה"מ דת"ר אשה אין בת יום אחד לנדה מנין ת"ל ואשה בת מנהני מילי דת"ר אשה אין לי אלא אשה ולאמו ולכל קרוביו כחתן שלם ra. ונוחל ומנחיל וההורגו חייב והרי הוא לאביו

נמי אמר רב ששת הב"ע בכהן שיש לו שתי מעניתין מאי אריא בן יום אחד אפי' עובר אימא תיכול צריכא קראי אתרוץ אלא דמעיקרא גופה סריקא והשתא גופה סריקא גופה סריקא והשתא גופה מליא אבל הכא ואי כתב רחמנא כנעוריה משום דמעיקרא חד גופא אימא תיכול כתב רחמנא כנעוריה גופי אבל הכא דמעיקרא חד גופא והשתא לה משום דמעיקרא חד גופא והשתא תרי למעוברת צריכי דאי כתב רחמנא וזרע אין זרע אפילו עובר נמי דכתיב כנעוריה פרט עב אמר רחמנא והא אית לה מאי איריא ופוסל מן התרומה (ויקרא כב, יג) וזרע אין הם יאכלו בלחמו קרי ביה יאכילו בלחמו בתרומה דכתיב (ויקרא כב, יא) ויליד ביתו ובן אין לו אמר רחמנא והא אית ליה ומאכיל אחת בעולם ופוטר מן היבום (דברים כה, ה) ישבו אחים יחדיו אחים שהיה להם ישיבה דהו וזוקק ליבום דכתיב (דברים כה, ה) כי

אמ, אשה - ואשה כי תהיה זבה וגו' והאי קרא בנדה משתעי:

בת עשרה ימים כו' - ואשה כי תזוב זוב דמה קא דריש: אדם - משמע כל שהוא מין אדם אפילו קטן כדכתיב (במדבר ל"א:ל"ה) ונפש אדם מן הנשים וגו'

ובלמנוע משתעי קרא:

בפשות - כל שיש בו נפש: כנעוריה - ושבה אל בית אביה כנעוריה כלומר אם דומה לימי נעורים ושבה ואם לאו לא תשוב:

קראי אתרוץ - דתרוייהו צריכי: הלאפוקי מדר" יוסי - דאמר במסכת יבמות בפרק אלמנה לכהן גדול (יבמות דף 10) יש לו זכייה

מידי דהוה אזנב הלטאה דמפרכסת ᇿ עד תלת פרכוסי אמר מר בריה דרב אשי ען דאב איני והא הוה עובדא ופרכס ואין הבן יורש את אמו בקבר להנחיל לאחיו אחד אבל עובר לא מ"ט דהוא מיית ברישא האם להנחיל לאחיו מן האב ודוקא בן יום מיניה לירתי אמר רב ששת נוחל בנכסי לאחיו מאביו אי בעי מאבוה לירתי ואי בעי נוחל ומנחיל נוחל ממאן מאביו ומנחיל למאן פוסל קמ"ל בן יום אחד אין עובר לא בתרומה ולאפוקי מדר" יוסי דאמר עובר נמי מן הגרושה בפוסל בעבדי אביו מלאכול לו בנים משאינה גרושה ויש לו בן יום אחד נשים אחת גרושה ואחת שאינה גרושה ויש

בריה דרב יוסף משמיה דרבא אמר לומר שממעט בחלק בכורה ואמר מר בריה דרב יוסף משמיה דרבא אמר כומה יוסף משמיה דרבא בן שנולד אחר מיחת האב אינו ממעט בחלק בכורה מאי טעמא האב אינו ממעט בחלק בכורה מאי טעמא (דברים כא, טו) וילדו לו בעינן בסורא מחנו הכי בפומבדיחא מחנו הכי אמר מר בריה דרב יוסף משמיה דרבא בכור שנולד לאחר מיחת אביו אינו נוטל פי שנים מאי בריה דרב יוסף מעמא דברים כ"א:"יו יכיר בעינן והא ליכא והלכתא ככל הני לישני דמר בריה דרב יוסף משמיה דרבא וההורגו חייב דכחיב (ויקרא משמיה דרבא וההורגו חייב דכחיב (ויקרא לאביו ולאמו ולכל קרוביו כחתן שלם למאי הלכתא אמר רב פפא לענין אבלות במאן

ואפילו הוא במעי אשה זרה הכשרה לכהונה פוסלה דקסבר כל זמן שהוא במעי זרה זר הוא וכל שכו האי דבמעי גרושה הוא דאפילו כשיולד לא יהא ראוי:

שכן האי דבמעי גרושה הוא דאפילו כשיולד לא יהא ראוי: לאחיו מו האב - דהא איו ירושה אלא לקרובי האב:

לאחיו מן האב - דהא אין ירושה אלא לקרובי האב: נוחל בנכסי האם - אם מתה אמו ביום שנולד הרי הוא יורשה וכשמת הוא באין אחיו מאביו ויורשין הימנו נכסי אמו דאי לאו איהו הוו שקלי ליה קרובי האם דבן נוחל את אמו. אבל האם אינה נוחלת את בנה וכל שכן קרובי האם שאין נוחלין אותו דכתיב (במדבר אי:בי) למשפחותם לבית אבותם משפחת האם אינה קרויה משפחה:

ופרכס - עובר שבמעי אמו אחר מיחתה הלתא פרכוסי. אלמא היא מייתה ברישא: לומר שממעט כו' - מחניתין דקחני נוחל ומנחיל לומר שממעט בחלק בכורה כגון אם היה בן יום אחד כשמת אבין והיה לו אח בכור ואח פשוט ומת הוא אחר אביו נוחל הוא מאביו את חלק רביעי שבנכסיו ומנחילו לשני אחיו וחולקין הבכור והפשוט את חלקו של זה בשוה ונמצא ממעט בחלק הבכור דאי לאו איהו הוה שקיל בכור חרי חילתי כגון מששה זהובים ארבעה ופשוט נוטל ב' הבכור ד' זהובים חסר רביע וביד פשוט ב' זהובים ורביע, ודוקא בן יום א' אבל עובר אינו ממעט בכור ד' זהובים חסר רביע וביד פשוט ב' זהובים ורביע, ודוקא בן יום א' אבל עובר אינו ממעט

ובין שלשתן יהלקו ב' שלישים: בכור שנולד אחר מיתת אביו - כגון מת אביו והאשה מעוברת תאומים אין היוצא ראשון נוטל פי שנים. בלאו תאומים לא משכחת לה דכיון דבכור לא נולד עד מות אביו פשוט מהיכן בא. אי נמי

כראמר לקמן בן שנולד לאחר מיתת אביו אינו ממעט בחלק הבכורה ונוטל הבכור שליש בכורתו

כמאן דלא כר' שמעון - אכולה מחני' קאי דקא חשיב בן יום אחד בן קיימא:

ולרבנן עד דמיקלע שנה רביעית ואיכא בינייהו טובא:

שלישית דהוא ערב ראש השנה ולרבנן עד למחר דמיקלע יום ראשון ברביעית: שלשים יום איכא בינייהו - לרבי מאיר מכי איקלע שלשים יום בשנה שלישית הויא בת ביאה

גמ' ערב ראש השנה - של שנה רביעית לרבי מאיר גופיה לא הוי בת ביאה עד יום אחרון של

משום בועל נדה לטומאת ז' אלא משום נוגע ולטומאת ערב:

מתני' בת ג' שנים - ביאתה ביאה לכל דבר: ומטמאה את בועלה - אם היא נדה. אבל פחות מכן אע"ג שמטמאה במגע אינה מטמאה את בועלה

אומרים בת שלשה שנים ויום אחד מתקדשת בביאה דברי רבי מאיר וחכמים בת ג' שנים ואפי' בת שתי שנים ויום אחד בשנה חשובין שנה איכא בינייהו מיתיבי איכא בינייהו ור' יוחנן אמר ל' יום בינייהו אמרי דבי רבי ינאי ערב ראש השנה מאיר וחכ"א בת ג' שנים ויום אחד מאי בת ג' שנים מתקדשת בביאה דברי רבי פשוע מכל כדועל אגדה בהיל *דמי,* ע"ר האמורות בתורה מומחין עליה והיא פטורה פסלה מן הכהונה בא עליה אחד מכל העריות תאכל בתרומה בא עליה אחד מן הפסולין לטמא משכב תחתון כעליון נשאת לכהן עליה משום אשת איש ומטמאה את בועלה בביאה ואם בא עליה יבם קנאה וחייבין מתני בת שלש שנים ויום אחד מתקדשת במאי עסקינן דקים ליה שכלו לו חדשיו באדם אינו נפל הא לא שהה ספק הוי הכא דלא כרשב"ג דאמר כל ששהה שלשים יום אין סנדל שאין עמו ולד:

משמשות במוך - תקותן הוה לשמש במוך שלא יתעברו: סנדל - כשמתעברת תאומים פעמים שאחד דוחק את חבירו ופוחת את צורתו כדאמרינן במכילתין

אוי לשלש שנים שאברתי - משנראיתי לביאה:

יוסטני:

באי דם נדה הוא - האי דתוך ג':

בוה להו מאן לימא לן דלא הדרי לאלתר:

ומאן לימא לן - כלומר אפי' אם תמצי לומר מיזל אזלי בביאה תוך ג' מי איכא למימר שהות לא

אלא אי אמרת - לא אזלי בביאה תוך ג' הוה ליה למיתי דם לאחר ג' וכיון דלא חזיא אחר בא

הני בתולין - בתוך ג' שנים: אי אמרת מיזל אזלי - בביאה בתוך ג' לגמרי והדר אתו לא מחזקינן לה כזונה דהא דלא הדור

אלא לרבי ינאי - דאמר לר"מ עד סוף שנה שלישית לאו בת ביאה היא קשיא:

נפקא מינה כגון שבעל בחוך ג' ומצא דם חוורת לאלתר והא אחר בא עליה דמכה שבתוך ג' אינה חוזרת לאלתר שמא רב הייא בריה דרב איקא ומאן לימא לן ל, בא אחר בא עליה מאי מעליף לה אמרת אתצודי הוא דלא מתצדי עד לאחר ואטו שהות הוא דלא הויא להו אלא אי שלש ולא מצא דם אי אמרת מיול אולי כיון שבעל בחוך ג' ומצא דם ובעל לאחר מתצדי עד לאחר ג' למאי נפקא מינה מיול אולי ואתו או דלמא אתצודי הוא דלא כנוטן אצבע בעין איבעיא להו הני בתולין אלא לר' ינאי קשיא קשיא פחות מכאן איכא תנא דאמר ל' יום בשנה חשובין שנה דקאמר יום אחד בשנה חשוב שנה הכי נמי בשלמא לר' יוחנן כי היכי דאיכא תנא

קמיה דרב נחמן ג' נשים משמשות במוך בבית אבא ומי מעברה והתני רב ביבי וילדתי בשבע אוי לשלש שנים שאבדתי שנה ויום אחד אמרה לו אני נשאתי בשש ובכמני מתעברת אמר לה בת י"ב XLL אשה בכמה ניסת אמר לה בת ג' שנים ויום אנטנינוס שבאת לפני רבי אמרה לו רבי ת"ר מעשה ביוסטני בתו של אסוירוס בן וחוזרת ומדמעת אף בתולין מיול אולי ואתי ולא כלום מאי לאו הא קמ"ל מה עין מדמעת למתני כנותן אצבע בעין לתני פחות מכאן ת"ש פחות מכאן כנותן אצבע בעין למה לי ג' האי דם נדה הוא מאי אמר רב חסדא אתצודי הוא דלא מתצדי אלא עד לאחר ואחו האי דם בתולין הוא אלא אי אמרת ובעל לאחר ג' ומצא דם אי אמרת מיול אולי

राव धरा

התלמידים מסתכלים זה בזה אמר להם למה אמר לה אם כן פסולה את לכהונה - ראה ראשונה ושניה גוער בה שלישית מצצה בומני לתינוק שטמנו לו אצבעו בדבש פעם אמרה לו רבי אמשול לך משל למה הדבר אני לכהונה אמר לה כשרה את לכהונה אמרה לו ר' נבעלתי בתוך שלש שנים מה ת"ר מעשה באשה אחת שבאת לפני ר"ע ח) אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר חמורים בשרם ואיבעית אימא (תהלים קמד, איבעית אימא (יחוקאל כג, כ) אשר בשר שנאמר (תהלים קטז, ו) שומר פתאים ה' משמשת כדרכה והולכת ומן השמים ירחמו והולכת דברי ר"מ וחכ"א אחת זו ואחת זו ויום אחד פחות מכאן או יתר על כן משמשת קטנה מבת י"א שנה ויום אחד ועד י"ב שנה מניקה שמא תגמול את בנה וימות ואיזוהי וחמות מעוברת שמא תעשה עוברה סנדל קטנה מעוברת ומניקה - קטנה שמא תתעבר

מתנ" בת אחת עשרה שנה ויום א' ζQ אמר רב הכי קאמר לכשיגדיל יבעול ויתן בן ט' צריך גט למאמרו וחליצה לזיקתו צריך גט למאמרו וחליצה לזיקתו אף ביאת בן ט' כמאמר בגדול מה מאמר בגדול ולכשיגדיל בגט סגי לה והתניא עשו ביאת בתורה מומתין על ידו והוא פטור ra. ידו ואם בא על אחת מכל העריות האמורות ופוסל את הבהמה מע"ג המזבח ונסקלת על תחתון כעליון ופוסל ואינו מאכיל בתרומה גט עד שיגדיל - ומטמא בנדה לטמא משכב ויום אחד שבא על יבמתו קנאה ואין נותן בה את התלמידים – מתני' בן תשע שנים מסיני ואף רבי עקיבא לא אמרה אלא לחדד שלש שנים כשרה לכהונה הלכה למשה התורה הלכה למשה מסיני כך פחותה מבת הדבר קשה בעיניכם [אמרו ליה] כשם שכל

נדריה קיימין ובודקין כל שתים עשרה בן

נדריה נבדקין בת שתים עשרה שנה ויום א'

פחות מכן - אינה צריכה לשמש במוך דודאי לא תתעבר:

מצצה - כלומר אף אני טעמתי טעם זנות:

לא אמרה - הא דקאמר פסולה לכהונה אלא לחדר:

מתני' קנאה - וזכה בנכסי אחיו ואע"ג שאין קנין לקטן הרי קנויה לו ועומדת:

ומטמא בנדה - אם בא עליה דביאתו ביאה לכל דבר:

ופוסל - כגון בן ט' שנים כותי או ממזר שבא על הכהנת פסלה מתרומת אביה אבל בבן תשע ישראל שבא על בת כהן ליכא למימר דפוסל מן התרומה דאי משום ביאת זנות לא פסלה זנות דכשר מן התרומה ואי משום קדושין למהוי בת כהן לישראל לאו קדושין נינהו דקטן דקדיש אין

קדרשיר קדרשיך: גמ' בגט סגיא לה - בתמיה אם בא לגרשה:

מאמר - קידושי יבמה:

מתני' נבדקין - אם ידעה לשם מי נדרה ולשם מי הקדישה:

ולאחר זמן אי אייתי ב' שערות הוי גדול ובר עונשין: לעונשין - וכגון דאייתי שתי שערות תוך הזמן דאי לא אייתי אפילו לאחר זמן לאו בר עונשין הוא דברים האמורים כו' - דתינוק ממהר להתחכם יותר מתינוקת:

הגי מילי - דמקמי הכי מוחזקין קטנים ולאחר זמן מוחזקין גדולים:

בת י"א כו' למה לי - מדתנן ליה בודקין כל י"ב שמעינן דמקמי הכי לא:

בדיקה עד יום אחד בי"ג אלמא כל י"ב הוי זמן בדיקה:

בודקין כל י"ב למה לי - הא חנא דמיום א' בשחים עשרה מתחילין לבדוק ואינן קיימין בלא גמ' למה לי - ממילא ידענא דמכאן ואילך לא בעי בדיקה:

בשנה של שלש עשרה:

קודם הזמן הזה - כגון בתינוקת קודם שיבא ראש השנה של שתים עשרה ובתינוק קודם ראש

בשתים עשרה בעיא בדיקה באחת עשרה לא נדריה נבדקין למה לי איצטריך סד"א סתמא ובודקין כל י"ב בת אחת עשרה ויום א" בבי בת י"ב שנה ויום א' נדריה קיימין עו אַ גיבדוק קמ"ל ולתני הני תרתי עיכא דבדקנא ל' ולא ידעה להפלות אימא בואיל ואמר מר ל' יום בשנה חשובים שנה כל שתים עשרה למה לי סלקא דעתך אמינא בת י"ב שנה ויום אחד נדריה קיימין בודקין סד"א בודקין לעולם קמ"ל וכיון דתני בת י"ב שנה ויום א' נדריה קיימין למה לי בת אחת עשרה שנה ויום א' נדריה נבדקין נגרן נדר והקדשן הקדש - גם׳ וכיון דתנא אנו יודעין לשם מי נדרנו לשם מי הקדשנו בקרש לאחר הזמן הזה אע"פ שאמרו אין מי הקדשנו אין נדריהם נדר ואין הקדשן שאמרו יודעין אנו לשם מי נדרנו לשם כל שלש עשרה קודם לומן הזה אע"פ בן י"ג שנה ויום אחד נדריו קיימין ובודקין שתים עשרה שנה ויום אחד נדריו נבדקין

איבעיא להו תוך זמן כלפני זמן או כלאחר מצוי בבית רבו נכנסת בו ערמומית תחלה רב שמואל בר רב יצחק מתוך שהתינוק לקלעיתא בנייתא ור"ש בן אלעזר מ"ט אמר אצל אדם הראשון שכן בכרכי הים קורין האדם מלמד שקלעה הקב"ה לחוה והביאה הצלע אשר לקח מן האדם לאשה ויביאה אל משום ר"ש בן מנסיא ויבן ה' [אלהים] את מבעי ליה לכדריש לקיש דאמר ריש לקיש בינה יתירה באשה יותר מבאיש ואידך ההוא [אַלהים] אַת הצלע מלמד שנתן הקב"ה דרבי דכתיב בראשית בי:כ"ב ויבן ה' בתנוק בתנוקת אמורים א"ר חסדא מ"ט בתינוקת בתינוק אמורים דברים האמורים רבי ר"ש בן אלעזר אומר דברים האמורים אינהו נסמוך עלייהו קמ"ל - ת"ר אלו דברי היכא דלא קאמרי אינהו אבל היכא דקאמרי הזה ואחר הזמן הזה למה לי סד"א הנ"מ מיבדקה באחת עשרה קמ"ל - קודם הזמן בעיא בדיקה והיכא דחזינן לה דחריפא טפי

לאו דאייתי שתי שערות דמי אי דלא אייתי שתי שערות קטן הוא אלא מגופא דמתניתין קא דייק הא לאחר זמן היכי מסיפא לידוק מרישא ולא היא רב המנונא רב המנונא ממשנה יתירה קדייק ואדרייק זמן כלאחר זמן ולא היא רבא קטעי הוא סבר אין נדריהם נדר ואין הקדשן הקדש הא תוך יודעים אנו לשם מי נדרנו לשם מי הקדשנו אימא רישא קודם הומן הזה אע"פ שאמרו הקדש הא תוך זמן כלפני זמן אמר ליה רבא נדרנו לשם מי הקדשנו נדריהם נדר והקדשן הזה אע"פ שאמרו אין אנו יודעים לשם מי לפנים בישראל מתיב רב המנונא אחר זמן נחמן בר יצחק וסימניך (רות ד, ז) וזאת ערווייהו תוך זמן כלאחר זמן אמר רב כלפני זמן ר' יוחנן ור' יהושע בן לוי דאמרי מאי רב ור' הנינא דאמרי תרווייהו תוך זמן דמיא ולאו כלאחר זמן דמיא אלא לעונשין זמן למאי הלכתא אי לנדרים לאו כלפני זמן

מתיב רב המנונא - קס"ד כדאמר לקמן דרב המנונא משנה יתירה דייק דלא איצטריך למתנייה וזאת לפנים - וזאת לשון נקבה כלומר רב חנינא דשמיה לשון נקבה אמר לפנים כלומר לפני זמן

דאי לענין נדרים לא כלפני זמן ולא כלאחר זמן: כדפרכינן לעיל והא דחני ליה חנא דמחני' למידק מינה לענין עונשין הא חוך הזמן כלפני הזמן ולא תטעה להחליף דבריהם. ל"א שמו של רב דאמר כלפני הזמן מובלע בחיבת בישראל:

להפלות ואפילו הביא ב' שערות לאו איש הוא דניהוי נדרו נדר מחמת אישות בלא הפלאה: כראמר לעיל ומיהו מגופא דסיפא שמעינן דעד דמטו לאחר זמן בעינן יודע להפלות ואם אינו יודע איצטריך לענין נדרים דלא תימא הני מילי היכא דלא קאמרי אינהו אבל היכא דאמרי אינהו כו" לאחר זמן. והשתא ליכא למיפרך לידוק מרישא דהא לא דייק מידי דבין רישא ובין סיפא לגופא מגופא דמחני' דייק - דלא מתוקמא אלא כשהביא שתי שערות ואפ"ה לא חשיב ליה גדול עד

712 57

ויום אחד סימן הא י"ג שנה גופא שומא י"ג שנה גופא סימן והדר תני בן י"ג שנה מבן ט' ועד י"ב שנה ויום אחד שומא הא דברי הכל סימן – הא גופא קשיא אמרת יהודה אומר סימן בן י"ג שנה ויום אחד ועד י"ב שנה ויום אחד שומא רבי יוסי ברבי ם, שנים שהביא ב' שערות שומא מבן ם' כלפני זמן תיובתא אמר ר"נ כתנאי בן ויום אחד הוא דהוה ליה איש הא תוך זמן לאו דאייתי שתי שערות ומעמא דבן י"ג אי דלא אייתי שתי שערות קטן הוא אלא שאינו יודע להפליא נדריו קיימין איש לרבות בן י"ג שנה ויום אחד שאע"פ דמודר ו איש כי יפליא לנדור נדר מה ת"ל בא תוך זמן כלפני זמן ועוד מתיב רבי זירא ומעמא דלאחר זמן הוא דגמר' לה למילתיה מכאן ואילך אינה ממאנת ואינה חולצת רבא קטנה כל י"ב שנה ממאנת והולכת מעני לה לשמעתא דרבא בהאי לישנא אמר עול זמן כלפני זמן רב שמואל בר זוטרא בר' יהודה אומר סימן אמר רבא הילכתא י"ב שנה ויום אחד ועודן בו שומא ר' יוסי אחד שהביא ב' שערות שומא מבן ט' ועד שעודן בו תניא נמי הכי בן ט' שנים ויום א. ע כרוספראי בריה דרבי שבתאי והוא בתינוקת רבי יוסי ברבי יהודה אומר סימן צא וצא ב... ה בל אלעזר הא בתינוק הא והא רבי הא בתינוק הא בתינוקת ואב"א בן אלעזר וסיפא רבי ואיבעית אימא הא ואיבעית אימא הא והא בתינוק ורישא ר"ש בתינוקת ורישא רבי וסיפא ר"ש בן אלעזר לא דכ"ע תוך זמן כלפני זמן ואידי ואידי כלאחר זמן ומר סבר תוך זמן כלפני זמן

ומעמא - דחשיבי להו שערות דלאחר זמן הוא דגמרו למלחיה בין בשערות בין בשנים הא תוך

בן מ' שנים שהביא שערות שומא - ואפי' לר' יוסי ברבי יהודה ומבן מ' ועד בן י"ב ויום אחד הזמן חשבינן להו שומא דקטן הוא ולא מצית לרבויי מאיש:

צא י"ג גופיה סימן - ואפי לרבנן והדר תני כו": GLLYUX:

מאי לאו תנאי היא דמר סבר תוך זמן

מאי לאו תואי היא - ואליבא דרבנן י"ג הוי תוך זמן לתינוק כדקתני במתני":

ורישא - דמשוית י"ג סימן:

והוא שעודן בו - כשהגדיל אבל נשרו בינתיים איגלאי מילתא דשומא הוי:

מעני לשמעתא דרבא בהאי לישנא - דשמעת מיניה נמי תוך זמן כלפני זמן:

אינה ממאנת - שמא הביאה ועכשיו הוי סימן דהא לאחר זמן הוא ואם יבמה היא לא חשבינן לה

וכי תימא מספקא ליה - אם הביאה אם לא הביאה הלכך מיאון לא דלמא הביאה וחליצה נמי לא גדולה לענין חליצה ואינה חולצת:

רב דימי מנהרדעא הלכתא חוששין שמא למיאון אבל לחליצה בעיא בדיקה אמר ולענין חליצה חיישינן וכי קאמר רבא חוקה בעלמא קאמר אלא לעולם דלא בדקה מכלל דמ"ד חוששין חולצת והא חוששין לענין חליצה אבל לענין מיאון חוששין שמא נשרו רב פפי אמר חוששין הני מילי למימר דאיתמר רב פפא אמר אין חוששין חוששין אלא למ"ד אין חוששין מאי איכא ממאן חוששין שמא נשרו הניחא למ"ד אבל הכא דבדקו ולא אשכחו לא אי הכי בדיקה חוקה הביאה סימנין ה"מ בסתמא קטנה שהגיעה לכלל שנותיה אינה צריכה מספלא ליה ומי מספקא ליה והאמר רבא גדולה היא אי גדולה היא תחלוץ וכי תימא הא גופא קשיא אמרת אינה ממאנת אלמא

לילקי ואי מופלא סמוך לאיש לאו דאורייתא אי מופלא סמוך לאיש דאורייתא מילקא נמי לאיסור בל יחל איסור בל יחל מה נפשך קתני מיהת לאיסר ולבל יחל חייב אימא הקדשו קרבן - ת"ל (במדבר ל, ב) זה הדבר שבועה ולאיסר ולבל יחל יכול יהא חייב על שמצינו שהשוה הכתוב הקטן כגדול לזדון בר יהודה (לרבא) לסיועי לרב הונא לפי שאינו בהפלאה אינו בבל יחל מתיב רב הווא דברו כל שישנו בהפלאה ישנו בבל יחל וכל כי יפליא לנדור (במדבר ל, ג) ולא יחל נאכל לוקה שנאמר במדבר וי:בי איש אבל מעיקרא לא אמר רב הוגא הקדיש ובעל לאחר זמן דאיכא ספיקא דאורייתא נשרו והני מילי היכא דקדשה בתוך זמן

איסור נמי ליכא לאותן המוזהרים עליו

שמא לא הביאה: ה"מ לענין - דאי אתיא למיחלץ לאחר זמן ובדקנו ולא אשכחן ליה חיישינן למימר גדולה היא נמחליג ווויסנמנו ווווים:

ותחלוץ שהסימנין נשרו: והא חיישינן קאמר - ולא ודאי נשרו וחיישינן לחומרא משמע: אלא לעולם - אינה ממאנת דרבא בדלא בדקנוה הלכך מסתמא אמרינן כיון שהגיעה לכלל שנותיה

ודאי אית לה ואינה צריכה בדיקה ובעיא גט: חוששין שמא נשרו - ואם הגיעה לכלל שנותיה ובדקו ולא אשכחו לא ממאנת:

דקרשה תוך זמן - יתומה מדעת אמה ואחיה לרעתה:

בקרשה זון ימן - יוובה בויצת לבפליט.

הקריש - תוך הזמן תינוק היודע להפליא: כי יפליא - מיניה מרבינן מופלא סמוך לאיש. מופלא יודע לפרש לשם מי נדר. סמוך לאיש שהוא סמוך לבא לכלל גדול דהיינו שנה אחת קודם זמן שהוא ראוי להביא שערות והיינו בתינוקת כל

זה הדבר אשר צוה וגוי" - כלומר לאיסר ולא יחל אמרתי שיהא איסרו איסר ונדרו בבל יחל ולא

לקרבן מעילה ובל יחל היינו מלקות ומסייע ליה לרב הונא:

אימא לאיסור בל יחל - כלומר איסורא בעלמא ולא מלקות:

אי מופלא סמוך לאיש דאורייתא - מכי יפליא לנדור נדר:

ש"מ כו' - פלוגתא היא בפרק חרש שנשא פקחת ביבמות (דף קיד.):

דרבנן הוא אי דאורייתא קטן אוכל נבלות שמואל בעלה מפר לה ממה נפשך אי דרבנן נמבטלי נדרא דאורייתא אמר רב יהודה אמר אלא אי אמרת דאורייתא אתו נשואין דרבנן אתו נשואין דרבנן ומבטלי נדרא דרבנן אערת בשלמא מופלא סמוך לאיש דרבנן רב ירמיה יתומה שנדרה בעלה מפר לה אי סבר מופלא סמוך לאיש מדרבנן מתיב מר סבר מופלא סמוך לאיש דאורייתא ומר ור"ל דאמרי תרוייהו לוקין במאי קמיפלגי אחרים רב כהנא אמר אין לוקין רבי יוחנן ולרא אסמכתא בעלמא - גופא הקדיש ואכלו יוחנן ור"ל דאמרי תרוויהו לוקין מדרבנן ואכלו אחרים רב כהנא אמר אין לוקין רבי לוקין מאי איכא למימר דאיתמר הקדיש הוא בוא ואכלו אחרים לוקין אלא למ"ר אין הוא ואכלו אחרים הניחא למ"ד הקדיש להפרישו הכא במאי עסקינן כגון שהקדיש שמע מינה קטן אוכל נבלות ב"ד מצווין עליו

(דברים ל, ה) אשר ירשו אבותיך וירשתה תרומה בזמן הזה דרבנן והתניא בסדר עולם תרומה בזמן הזה דרבנן וסבר ר' יוסי ומחקן טבלא דאורייתא לא קסבר רבי יוסי אלא אי אמרת דרבנן אתי גברא דרבנן גברא דאורייתא ומחקן טבלא דאורייתא בשלמא מופלא סמוך לאיש דאורייתא אתי יוסי תרומה בזמן הזה דאורייתא אי אמרת נדרים תרומתו תרומה סברוה קסבר ר' נדרים אין תרומתו תרומה משבא לעונת תרומה רבי יוסי אומר עד שלא בא לעונת ב' שערות רבי יהודה אומר אין תרומתו אמר אביי ת"ש קטן שלא הביא [[TLU משמיה דרבא כל הנודרת על דעת בעלה היא כדרב פינחס משמיה דרבא דאמר רב פנחס והוא שבעל והא אין בעל מפר בקודמין בר ליואי בעלה מפר לה כל שעה ושעה כי גדלה אכלה בהפרה קמייתא אמר רבה הוא ואין ב"ד מצווין עליו להפרישו - והא

מדרבנן - כלומר מ"ד אין לוקין מוקים להא דקחני לאיסר ולבל יחל בדאוקמינן לאיסור בל יחל איסורא בעלמא ומדרבנן ומקרא דכי יפליא דקחני שהשוה הכחוב אסמכתא בעלמא:

יחומה - שהשיאתה אמה דבת מיאון היא דנשואין דידה מדרבנן:

והא לכי גדלה אכלה - בההיא הפרה דלאו הפרה היא ונמצא גדול אוכל נבלות:

כל שעה - ואף משגדלה:

אין הבעל מפר - נדרים הקודמין לנישואין במסכת נדרים והאי נדר קדם להך בעילה דאורייתא:

לעונת נדרים - היינו מופלא הסמוך לאיש שנדריו נבדקין: סברוה - רבנן בני הישיבה דבעו לאותובי לרב כהנא מהכא:

אדל שלישית - לעתיד לבא:

געושב באמונב - של יהושע:

ואמר רבי יוחנן - בעלמא:

ירושה ראשונה ושניה יש להן שלישית אין להן וא"ר יוחנן מאן חנא סדר עולם ר' יוסי ר' יוסי חני לה ולא סבר לה ה"נ מסתברא דחניא עיסה שנדמעה או שנתחמצה בשאור של תרומה

תני ולא סבר לה - להא דרשא דקתני שלישית אין להן אלא ודאי בטלה קדושת הארץ ותרומתה דהשתא דרבנן:

717 577

דרבון דתניא אי בבואכם יכול משנכנסו לה למ"ד תרומה בזמן הזה דאורייתא חלה נטטייבו במעשר ואמינא להו אנא אפילו שכבשו ושבע שחלקו נתחייבו בחלה ולא הזה דרבנן חלה דאורייתא שהרי שבע רב דיתבי וקאמרי אפילו למ"ד תרומה בזמן בריה דרב יהושע אשכחתינהו לרבנן דבי רב הונא בריה דרב יהושע דאמר רב הונא בזמן הזה דאורייתא וחלה דרבנן וכדאהדר דאורייתא ודלמא קסבר רבי יוסי תרומה דאורייתא אתי דמוע דרבנן ומפקע חלה ומפלה שגע בוכול אגא אי אמרת חלה יוסי חלה בזמן הזה דרבנן אתי דמוע דרבנן חלה דרבון אי אמרת בשלמא קסבר רבי חלה דאורייתא מאן דאמר תרומה דרבנן החלה סברוה מאן דאמר תרומה דאורייתא ר"מ ור' יהודה ר' יוסי ור"ש פוטרין מן

חייבת בחלה ואינה נפסלת בטבול יום דברי

יא, ח) ותקצר נפשי בהם וגם נפשם בחלה ןהישארן ואיבעית אימא מהכא (זכריה ואמר רבה בר בר חנה אמר רב משילבין אלו ימי הנעורים כדתנן התאנים משיבחלו השירים ב":י"ג התאנה חנטה פגיה בוחל THILL LA' GLE KITE ALIGA CTCA'L WIT שיהא נותן ידו על העוקץ והוא שוקע ושוהא משישחיר הפיטומת רבי יוסי אומר כדי ר"ע אומר משיטו הדדים בן עזאי אומר יוסי הגלילי אומר משיעלה הקמט תחת הדד אין לאביה רשות בה איזהו סימנין ר' ידיה ובהפרת נדריה צמל כיון שבגרה שוב ובזו אמרו אביה זכאי במציאתה ובמעשה פגה עודה תנוקת בוחל אלו ימי נעוריה בזו משל משלו חכמים באשה פגה בוחל וצמל אסקינהו עזרא לא כולהו סלוק QUILL כולכם אמרתי ולא בביאת מקצתכם וכי שנים ושלשה מרגלים ת"ל בבואכם בביאת

הכי נמי מסתברא דקא בעית לאתויי: ודלמא - אע"ג דקא חזית מהכא לר" יוסי חלה דרבנן אפ"ה סבירא ליה תרומה דאורייתא וליכא

מתני' פגה - סמדר כך באשה עודה תינוקת קרו לה פגה כל זמן שאין לה סימן לא בדדים ולא נתחייבו בחלה - דכתיב בחלה (במדבר מ"ו:י"ח) בבואכם אל הארץ והרי באו:

בזו ובזו - אפי' כשהיא נערה אביה זכאי כו' דכתיב (במדבר ל':י"ו) בנעוריה בית אביה כל שבח בשערות:

נעוריה לאביה:

איזו היא סימנין - אצמל קאי:

גמ' משיבחלו - חייבין במעשר:

בחלה בי - גדלה עלי. אדם הקץ בדבר נראה לו כגדול. אנקיישנ"ץ בלע"ו:

כל שנכנסין לה כו' פטורה - ואע"ג דאין אדם בוש לאכול בתוכה: היא ופטורה דלאו שמה חצר:

שאחד פותח ואחד נועל - שאין השומר קבוע לפתוח ולנעול אלא זה פותח וזה נועל לאו בת שימור שחייבת במעשר - שקובעת תבואה למעשר דקי"ל חצר קובעת במסכת ביצה (דף לד:):

להפקיע קדושין שלה וגם בה אין כח להפקיע קדושי אביה עד שחביא את כולם: מן הסימנין הללו יצתה לה במקצת מרשות אביה דאיכא למימר בוגרת הויא ואין כח בקדושי אביה ואם קבל אביה בה קדושין וקדשה היא את עצמה לאחר צריכה גט משניהם דכיון שהביאה אחד הביאה אחד מן הסימנים הללו ואפילו הקודם שבכולן ולא הביאה את כולן בוגרת ואינה בוגרת נערות היא גדולה למיאון ולחליצה שהרי הביאה שתי שערות. ל"א הלכה כדברי כולן להחמיר הביאה אחד מהן גדולה היא ואינה ממאנת וחולצת שהרי כל הסימנים הללו בבגרות נאמרו ומימי שנראה בה אחד מן הסימנין הללו ואינה חולצת עד שיהו כולם ולאו מילתא היא דאפילו לא דלא הכסיף הכסיף אע"ג דלא התקשקשו וכן כולם. אית דאמרי להחמיר אינה ממאנת משעה להחמיר - איזה מאלו שתביא שוב אין אביה מפר נדריה דמחזקינן לה בבוגרת נתקשקשו ואע"ג מלמעלה - בדדין:

משיחקשקשו - כמו (סוטה דף ט:) מקשקשת לפניו כזוג בטנ"ט בלע"ז. כלומר גדולים הרבה: מייחד להו - שפחותיו מייחד לאנשים עבדיו ואינו מפקירן משום בושת:

אשי משיפציל ראש החוטם ר' יוסי אומר ראש החוטם משיכסיף אזקונה לה אלא א"ר הדרין ר' יוחנן בן ברוקה אומר משיכסיף בגרות ר"א בר" צדוק אומר משיתקשקשו שמואל עוקצו של דד ת"ר אלו הן סימני מישראל רבי יוסי אומר כו' מאי עוקץ אמר ששת מסר להן לערבי ואמר להן אזדהרו שמואל מייחד להן רב נחמן מחליף להן רב תעבודו לעבודה נתתים ולא לבושה דאמר שמואל (ויקרא כה, מו) לעולם בהם לה ד' זוזי דמי בושתה שמואל לטעמיה הקמט תחת הדד שמואל בדק באמתיה ויהב שתחזיר ידיה לאחוריה ונראית כמי שיעלה שמואל לא משיעלה הקמט ממש אלא כדי ר, יוסי הגלילי אומר משיעלה הקמט אמר בי צמל כמ"ד יצתה מלאה ואיזהו סימנים

א"ר יוחנן שכן בצור מושיבין שומר על פתח מאי חצר הצורית אמר רבה בר בר חנה חצר הצורית שהכלים נשמרים בתוכה חצר צורית שחייבת במעשר ר"ש אומר אהא וחד מתני אחצר צורית דתנן איזוהי פפא ורב הינוא בריה דרב איקא חד מתני מי שלח להו כדברי כולן להחמיר LE מתמעך והולך שאלו את רבי הלכה כדברי תפוח יש למעלה מאותו מקום כיון שמגדלת いてに מאי כף אמר רב הונא מקום שתי שערות צמל מלמעלה בידוע שנתמעך שתי שערות בוחל מלמעלה בידוע שהביאה מלמעלה פגה מלמעלה בידוע שלא הביאה סימנין נתנו חכמים באשה מלמטה וכנגדן וכן היה רבי שמעון (בן יוחי) אומר שלשה משתקיף העטרה ר"ש אומר משנתמעך הכף

כדברי כולן להחמיר - דאם יש בה אחד מכל אלו חייבת אם יש שם שומר חייבת כר' ישמעאל זה וזה בן שמונה עשרה ר' אליעזר אומר מיבם אלו דברי בית הלל בית שמאי אומרים בן עשרים שנה והוא סריס לא חולץ ולא שלא הביא שתי שערות יביאו ראיה שהוא לא הולצת ולא מתיבמת בן עשרים שנה ראיה שהיא בת עשרים שנה והיא איילונית עשרים שנה שלא הביאה שתי שערות תביא הלכה כדברי כולן להחמיר מעונ, בע שאלו את רבי הלכה כדברי מי אמר להו לפנים מזו הפנימית חייבת והחיצונה פטורה מבקש פטורה ר' יהודה אומר שתי הצרות זו כל שנכנסים לה ואין אומרים לו מה אתה בוש לאכול בתוכה חייבת רבי יוסי אומר פטורה ר' נחמיה אומר כל שאין אדם בחצר ר"ע אומר כל שאחד פותח ואחד נועל

לא תנן בשלמא לעולא היינו דקתני הכא יום מהט בהט והובא אמר דתנן תנן ודלא תנן אמר רב הלכתא בכולי פרקא **LL'XIUX** דאחו מחמת כחישותא זימנין דאתו מחמת בריא אמר להו אכחשוה דהני סימנים זימנין דרבי הייא אי כהיש אמר להו אבריוה אי הייא עד רוב שנותיו כי אתו לקמיה לא נולדו לו סימני סריס עד כמה תני ר' עבא ביקא נמי דקתני והוא סריס ש"מ וכי אמר רב והוא שנולדו בו סימני סריס אמר WILLA אמר רב שמואל בר רב יצחק אחד ואחד לי בן עשרים שלא הביא שתי צמ, ורמינהי אחד לי בן תשע שנים ויום שמאי שהאשה ממהרת לבא לפני האיש הזכר כדברי בית הלל והנקבה כדברי בית

אחר אסור עד שיהיה לה שומר קבוע: בחוכה קובעת למעשר שאין אוכלין מפירות הנכנסים לה עד שיתעשרו ולהפריש מהן על טבל חייבת ואפי' לית בה חד מכל הני. ל"א הלכה כדברי כולן להחמיר כיון שאין אדם בוש לאכול בוש לאכול בתוכה חייבת ואע"ג דליכא שומר ואיכא פותח ונועל ואם אמר לו מה אתה מבקש אע"ג דאחד פותח ואחד נועל ואי ליכא פותח ונועל חייבת כר"ע ואע"ג דליכא שומר ואי אין אדם

מתני - לא חולצת ולא מתיבמת. ונשאת לכל שתרצה דרחמנא פטרה דכתיב (דברים כ"ה:ו') והיה

סריס - לאו בר חליצה הוא דכתיב (דברים כ"ה:זי) להקים לאחיו שם בישראל והאי לאו בר הכי בבכור אשר חלד פרט לאילונית שאינה יולדת:

גמ' ורמינהי אחד לי בן תשע שנים וכו' - שניהם דין אחד להם וביאתו כמאמר בגדול כדאמרינן בודא:

אמר רב שמואל - מחני' כגון שנולדו בו סימני סריס המפורשים בהערל כל שאין בשרו מוציא לעיל אלמא קטן הוא ובעיא אמתוני:

בבל כשהוא רוחץ ושערו לקוי ובשרו מחליק:

וצריך להשלים את כולה: חשוב שנה דאף על גב דלא חנן במחניחין בן עשרים שנה ויום אחד כמאן דחנן יום אחד דמי בכוליה פרקא מעת לעת - חשבינן לה שנה ולא בתר מנין עולם שיהא יום אחד של שנת עשרים כי אתו לקמיה דר' הייא - בן עשרים שנה שלא הביא:

09 I

אחד והכא לא קתני אלא לרב ליתני ועוד תני

רבי יוסי בן כיפר אומר משום רבי אליעזר

שנת עשרים שיצאו ממנה שלשים יום הרי

היא כשנת עשרים לכל דבריה וכן הורה

רבי בלוד שנת שמנה עשרה שיצאו ממנה

שלשים יום הרי היא כשנת שמנה עשרה

לכל דבריה בשלמא דרבי ודרבי יוסי בן

כיפר לא קשיא הא כבית שמאי הא כבית

הילל אלא לרב קשיא - תנאי היא דתניא

שנה האמורה בקרשים שנה האמורה בבתי

ערי חומה שתי שנים שבשדה אחוזה - שש

שנים שבעבד עברי וכן שבבן ושבבת כולן

מעת לעת שנה האמורה בקדשים מנא לן

אמר רב אחא בר יעקב אמר קרא (ויקרא

יב, ו) כבש בן שנתו שנתו שלו ולא שנה

של מנין עולם שנה האמורה בבתי ערי

חומה מגלן אמר קרא (ויקרא כה, כט) עד

עום אוני ממכרו ממכרו שלו ולא שנת של

מנין עולם שתי שנים שבשדה אחוזה מנלן

אמר קרא ויקרא כה במספר

בשלמא דרבי ודר' יוסי בן כיפר לא קשיין - אהדדי למהוי מחני' משבשתא דמר כב"ש ודמר

בקדשים - היכא דכתיב כבש בן שנתו:

כב"ה דמתני":

מעת לעת - מיום ליום ולא אמרינן למנין עולם שתכלה שנתו ערב ר"ה:

שתי שנים שבשדה אחוזה - המוכר שדה אחוזה לחבירו אינו מותר לגואלה בפחות משתי שנים

עד היובל שהלוקח שדה מחבירו יודע שיחזירנו לו ביובל ואם היו עד היובל עשר שנים ומכרה בא לגאול גואל ומחשב לו פירות של שתי שנים לפי חשבון הדמים שמכרה לו לפי שנים הבאים שיאכלנה לוקה שתי שנים כדכתיב (ויקרא כה) במספר שני תבואות ימכר לך ומכאן ואילך אם

לו בעשרה ליטרין נמצא קונה פירות של כל שנה בליטרא:

रान दात

פרק ה יוצא דופן

גמ' בא לר"מ - דכיון דאמר ר"מ לא חולצת דקטנה היא מכלל דס"ל אפשר לעליון לבא קודם

שבזכר ושבנקבה מיבעי ליה - לישנא דקרא דכתיב (שם) ולנקבה עשרת שקלים אלא בן ובת

לערכין - דהיכא דכתיב (ויקרא כ"ו:זי) מבן ששים שנה ומעלה פשיטא לן דשנת ששים כלמטה דהא ומעלה כתיב אבל בן חמש שנים דלא כתיב אלא (שם) מבן חמש שנים ועד בן עשרים שנה ולא כתיב מבן חמש שנים ומעלה אי לא אשמועינן הכא מעת לעת הוה אמינא שנת חמש כלמעלה

בשביעית נמי יעבוד - כגון נמכר בניסן וכשיגיע תשרי של שביעית עברו שש למנין עולם והוא

אבל אי אפשר כו' - דהא ודאי מדאחא עליון תחתון נמי אתא אלא שנשרו:

להכי אשמועינן הכא דבעינן ה' שנים מלאים בכלל ערך הראשון שהוא מועם:

ואידך האי שבבן

אוכה ואיסק - לארעא דישראל לאתריה דרבי אלעזר בן פדת:

מ"ט לא אמר ליוצא דופן - הואיל וס"ל נמי בהנך מעת לעת:

מחני' בא סימן התחתון - שתי שערות סימן נערות: אע"פ שאי אפשר - פרכינן בגמרא והלא בא:

לישנא דמתניתין היא בן עשרים ובת עשרים:

ושבבת שבזכר ושבנקבה מבעי ליה אמר

יי תבואות ימכר לך פעמים שאתה מוכר

שלשה חבואות בשחי שנים שש שנה שבעבד עברי מנלן אמר קרא (שמות כא, ב) שש שנים יעבוד ובשביעית ובשביעית בשני יעבוד ובשביעית ובשביעית במי יעבוד שבבן ושבבת למאי הלכתא אמר רב גידל אמר רב לענין ערכין ורב פליגת א"ל לא הוא אמר חדא ואנא אמינא הדא ולא פליגינן והכי נמי מסתברא דאי ס"ד הדא ולא פליגינן והכי נמי מסתברא דאי ס"ד הדא ולא פליגינן והכי נמי מסתברא דאי ס"ד דופן והאמר רב הלכתא בכולה פרקין מעת לעת אלא למ"ד לערכין מ"ט לא אמר ליוצא דופן דומיא דהנך מה הנך דכתיבן ליוצא דופן דומיא דהנך מה הנך דכתיבן

לתחתון:

יעבוד עד ניסן:

אף הני נמי דכתיבן

מחני' בא סימן התחתון עד שלא בא העליון עד שלא בא התליון עד שלא בא העליון עד שלא בא העליון עד שלא בא העליון עד "עלא בא התחתון אף על פי שאי אפשר ר' מאיר אומר לא חולצת ולא מחיבמת

ביבבל מכל יוצא דופן

כותיה:

יוסי בן כיפר שאמר משום ר' אליעזר א"ר זירא אזכה ואיסק ואגמר לשמעתא מפומיה דמרא כי סליק אשכחיה לר' אלעזר אמר ליה אמרת הלכה כרבי יוסי בן כיפר אמר ליה מסחברא אמרי מדכוליה פירקין חני יום אחד והכא לא קחני שמע מינה מסחברא

רב יצחק בר נחמני א"ר אלעזר הלכה כר"

מסכע נגי עם פירושי רשייי ורמבייו

אבל אי אפשר לעליון לבא עד שלא בא אפשר להחתון לבא עד שלא בא העליון וחכ"א או חולצת או מתיבמת מפני שאמרו

דכתיב (יחזקאל כג, כא) בעשות ממצרים דידוע ששערך צמח בשלמא לר"מ היינו איפכא מבעי ליה ה"ק כיון ששדים נכונו מז, ז) שדים נכונו ושערך צמח אלא לרבנן דנתר בשלמא לר"מ היינו דכתיב (יחזקאל למ_{יי}ל דאי אפער ודאי אתי ומנתר הוא אימר מודו ליה רבנן לר"מ דעליון קדים מילי בסתמא אבל היכא דבדקן ולא אשכחן

עא עווא את, פ מאי אפשר הוה אמינא רוב ואנא ידענא משום דאי אפשר הוא ולא מתיבמת וחכ"א או חולצת או מתיבמת ולתני בא העליון ר"מ אומר לא חולצת בא בא לר' מאיר אע"פ שאי אפשר לרבון נמ, אני'פ שאי אפשר והלא ווטעטע

מבעי ליה ה"ק כיון שבאו דדיך בידוע שבאו דדיך למען שדי נעוריך אלא לרבנן איפכא

נעוריך ואיבעית אימא מאי שדי כולה בדדי

כתיב וה"ק הקב"ה לישראל

פרק ו בא סימן

סמכינן מגלן אמר רב יהודה אמר רב וכן נמי לא הדרת בך דכולי עלמא מיהא אתחתון איכרפו דריך לא הדרת בך אישתדו דדיך

ורבון לטעמייהו דלא חיישי למיעוטא והני

דרישא ורבי מאיר לטעמיה דחייש למיעוטא

נשים תחתון אתי ברישא ומיעוט עליון אתי

תנא דבי ר' ישמעאל אמר קרא (במדבר

בסימן אחד ואימא או האי או האי כאיש שבתורה מה איש בסימן אחד אף אשה האדם השוה הכתוב אשה לאיש לכל עונשין ה, ו) איש או אשה כי יעשו מכל חטאות

תחתון אתא. וכיון דטעמייהו דרבגן משום רובא הוא ה"מ בסתמא היכא דלא בדקו: שהעליון בא בקטנותה ורבנן אזלו בתר רובא הלכך מכי אתא עליון לא בעיא בדיקה דמסתמא רוב נשים תחתון אתי ברישא ומיעוט עליון - והאי דקאמר ר"מ קטנה היא משום דחייש למיעוטא וליחני בא העליון - עד שלא יבא החחתון ולא ליחני אע"פ שאי אפשר:

אבל היכא דבדקו ולא אשכחו - תחתון:

שדים נכונו - והדר ושערך צמח אלמא עליון זימנין דקדים:

בעשות ממצרים דדיך - שהיו מצרים משחקים ביך וממעכין דדיך:

ומאי שדי - דמשמע דעדיין היו לצאת:

איש - אין בו סימן עליון שאין בו סימן דדים משתנים:

תניא נמי הכי - דאתחתון סמכינן:

שטוחנות ברחים - ומתוך שמנידות זרועותיהן תדיר מתפשטים דדיהן:

הא מאן קתני לה - דהא אדר"ש לא מתוקמא דכיון דאמר תוך הפרק כלפני הפרק אי בדקו לה היא ולהכי הוא דמהני דאי משתכחי לאחר הפרק שומא נינהו:

ר"ש אומר כלפני הפרק דמי - ושומא נינהו הלכך לאו עלייהו סמכינן למימר גדולה היא או קטנה התם הוא דאיכא חזקה דרבא אבל תוך הפרק כו^י:

הלכך אתי למשרי מידי דלאו אורחא ע"פ נשים דלאו כהלכתא דאע"ג שנאמנות הן לאחר הפרק הפרק להכי לא מהימנא דקסבר רבי יהודה תוך הפרק אם הביאה אמרינן סימן הם וגדולה היא ה"ג קסבר תוך הפרק כלאחר הפרק (דמי) ולאחר הפרק דאיכא חזקה כו' - והכי פירושא תוך כדפרשינן לקמן לאחר הפרק דאיכא חזקה דרבא סמכינן אנשים:

אבל לחליצה בעיא בדיקה - ואשה נאמנת עליה הואיל ולאחר הפרק הוה ואורחא למהוי לה ולהכי הוא דמהימני למיאון להחמיר שלא תמאן:

דאי משתכחי - השתא אמרינן נמי לאחר הפרק שומא נינהו ולא חלצה אי לא אתו בה אחריני לפני הפרק - קודם עונת נדרים שאפילו הביאה שומא נינהו וקטנה היא:

שנישוף - פריי"ר בלע"ו כמו (יומא דף ל.) מצוה לשפשף:

אליעזר מוסר לאשתו ורבי ישמעאל מוסר הגברקות גבדקות על פי גשים וכן היה רבי שמאל לצד ימין וחזר לאיתנו U.,L C4 ימין חוץ מאחת שהיתה בשכונתי שקדם צד יהושע אומר מעולם לא קדם צד שמאל לצד שמאל קודם לצד ימין רבי חנינא בן אחי ר' מפני שנושאין אחיהן על גססיהן ת"ר צד ששואבות כדי מים עליהן ואיבעית אימא כנוע גניים צד שמאל ממהר לבא מפני צד ימין ממהר לבא שנישוף באפקריסותן ברחים ר"ש בן אלעזר אומר בנות עשירים כפרים עליון ממהר לבא מפני שטוחנות ממבר לבא מפני שרגילות במרחצאות בנות תניא רשב"ג אומר בנות כרכים תחתון כיון שבא תחתון שוב אין משגיחין על עליון בר' צדוק כך היו מפרשין ביבנה ואמרו ולא עליון עניא נמי הכי א"ר אליעזר מה איש תחתון ולא עליון אף אשה תחתון

ולאחר הפרק דאיכא חזקה דרבא סמכינן קסבר תוך הפרק כלאחר הפרק (דמי) בדיקה תוך הפרק אין נשים בודקות אותן אמר רבא חזקה למיאון אבל לחליצה בעיא אינה צריכה בדיקה חזקה הביאה סימנין כי והאמר רבא קטנה שהגיעה לכלל שנותיה אנא נאחר הפרק למה לי בדיקה ににだし בריקה דאי משתכחי לאחר הפרק שומא נשים בודקות אותן בשלמא לפני הפרק בעי רבי יהודה אומר לפני הפרק ולאחר הפרק היא שתמאן וגדולה היא שתחלוץ אמר מר שלא תחלוץ אבל אין נאמנת לומר קטנה להקל כיצד גדולה היא שלא תמאן קטנה היא בודקות אותן ונאמנת אשה להחמיר אבל לא פי נשים ר"ש אומר אף תוך הפרק נשים נשים בודקות אותן שאין משיאין ספקות על הפרק נשים בודקות אותן תוך הפרק אין לאמו רבי יהודה אומר לפני הפרק ולאחר

ואטוL בפרק

אנשים ובדקי תוך הפרק דליכא חזקה דרבא לא סמכינן אנשים ולא בדקי נשים ר"ש אומר אף תוך הפרק נשים בודקות אותן קסבר תוך הפרק כלפני הפרק ובעיא בדיקה דאי משתכחי לאחר הפרק שומא נינהו ונאמנת אשה להחמיר אבל לא להקל האי מאן קתני לה איבעית אימא רבי יהודה

חוך הפרק מאי גדולה היא שלא חמאן איכא והא אמרח אפי' משחכחי שומא נינהו:

ಗ ದಬ

אמר רב אסי שונין כלי חרס שיעורו בכונס כשר למי חטאת ופסול משום גסטרא פסול למי הטאת ופסול משום גסטרא מוציא ממא מת ואינו מטמא מדרס אמ' מכניס במטמא מדרס מטמא טמא מת ויש שמטמא מאם ויש שיש בו מאם ואין בו אפורן כל ואינו מכניס כל אבר שיש בו צפורן יש בו כלי חרס שהוא מכניס מוציא ויש שמוציא בעי למתני כיוצא בו "מתנ" כיוצא בו כל ליה קראי קמ"ל ואיבעית אימא משום דקא דחימא מסחברא טעמא דר"מ דקא מסייע פשיטא יהיד ורבים הלכה כרבים UĽL וכי תימא משום דקא בעי למסתמה כרבון כו, בא תו למה לי הא תנא ליה רישא ולית ליה הזקה דרבא מפני שאמרו אפשר ואיבעית אימא רבי שמעון ולאחר הפרק

אם רמץ מעמידה בידוע שמוציא משקה ואם שהאור מעמידה אלא שופתה על גבי הרמץ יוסי אומר אף לא שופתה על גבי האור מפני משקה ואם לאו בידוע שמכניס משקה - ר' צבי האור אם האור מעמידה בידוע שמוציא בידוע שמוציא משקה או שופתה ער ואם כונס בידוע שכונס משקה ואם לאו כופף אזני קדרה לתוכה ומציף עליה מים לאו בידוע שמוציא משקה רבי יהודה אומר לתוכה אם כנסה בידוע שכונס משקה ואם לאו יביא עריבה מלאה מים ונותן קדרה כלי חרס לידע אם ניקב בכונס משקה אם גסטרא לגסטרא חנו רבנן כיצד בודקין בריה דרב נחמן לפי שאין אומרים הבא לסטרא בלבד מאי טעמא אמר מר זוטרא משקה ולא אמרו מוציא משקה אלא לענין

קראי - שדים נכונו בעשות מצרים דדיך: למסחמה כרבנן - דהא מפני שאמרו סחמא היא וקמ"ל סתם משנה כרבנן דאמרי אי אפשר:

מחני' שהוא מכניס - משקה. כשמניחו על המים יש בו נקב גדול שהמים נכנסין לחוכו:

הוא והכי קאמר כל הראוי להיות אב הטומאה במדרס הזב ראוי להיות אב הטומאה אם נגע במת כלי עליו וראוי לקבל כל טומאות. והא דנקט טמא מת משום דומיא דמדרס הוא דאב הטומאה כל המטמא במדרס הזב מטמא במת - כדמפרש בגמרא שאין לך כלי הראוי למושב הזב שאין שם כל אבר - אצבע יתרה:

גמ' למי חטאת - לקדש בו מי חטאת דרחמנא אמר (במדבר י"ט:י"ז) מים חיים אל כלי והאי לאו או נממא באהל המת:

שונין - הלכה למשה מסיני:

כעג צינא:

אם כנסה - אם נכנס משקה לתוכה:

אם האור מעמידה - שלא יצא המשקה בידוע שנקב קטן הוא ואינו ראוי להכניס משקה:

שהאור מעמיד - אפילו נקב גדול:

הכלי יכול כפה סאה וישב עליה או תרקב וערקב דתניא (ויקרא טו, ו) והיושב על ואין מטמא מדרס לאחויי מאי לאחויי סאה מממא ממא מנו ניש שמממא ממא מנו כל המטמא מדרס וכו' כל דחזי למדרס חנה א"ר יוחנן וכשאינה נספרת על גב היד ואינו מטמא באהל אמר רבה בר בר מאם נאלן כו אפורן מטמא במגע ובמשא המקום יהיה בעזרו אצבע יתרה שיש בו אמר רב חסדא דבר זה רבינו הגדול אמרו מממא במגע ובמשא ואינו מטמא באהל ובמשא ובאהל יש בו עצם ואין בו צפורן בו אפורן וכו' יש בו אפורן מטמא במגע ידי הדחק איכא בינייהו כל אבר שיש בין ת"ק לר" יהודה אמר עולא כינוס על אחר טיפה בידוע שכונס משקה - מאי איכא לאו בידוע שכונס משקה היה טורד טיפה

אימא לא צריכא מהנגי כל הכשר לדון כשר מטפה כשרה אבל גר דקאתי מטפה פסולה אימא לא ואי אשמעינן ממזר משום דקאתי בקהל אבל ממור דאין ראוי לבא בקהל וצריכי דאי אשמעינן גר משום דראוי לבא ממור הדא לאתויי גר והדא לאתויי ממור בה לאחויי מאי ואמר רב יהודה לאחויי ואין הכל כשרין לדון דיני נפשות והוינן חדא זימנא הכל כשרין לדון דיני ממונות צמ, אמר רב יהודה לאתויי ממזר תנינא ממונות ואינו ראוי לדון דיני נפשות לדון דיני ממונות ויש שראוי לדון דיני משני, כל הראוי לדון דיני נפשות ראוי יצא זה שאומרים לו עמוד ונעשה מלאכתנו ו) אשר ישב עליו הוב מי שמיוחד לישיבה וישב עליו יהא ממא ת"ל (ויקרא טו,

להעיד ויש שכשר להעיד ואינו כשר לדון

ה"ג מאי איכא בין חנא קמא לר" יהודה כינוס ע"י הדחק איכא בינייהו - לח"ק הוי כינוס כדפרישית:

רבינו הגדול - רב:

על גב היד - שאינה עומדת בשורת האצבעות: לאחויי סאה ותרקב - שאינן מדרס הזב לממא אדם וכלים אבל טמאין הם טומאת מגע הזב להיות

ראשונים ובמת נעשין אב הטומאה:

יש בו צפורן - ואפי' היא יתרה כגון אצבע ששית:

מי שמיוחד לישיבה - הוא דהוו אב הטומאה דכתיב וכבס בגדיו וגו":

מחני' כל הראוי לדון דיני נפשות - כ"ש שהוא כשר לדיני ממונות:

ימ, לאחויי ממור - דכשר לדיני ממונות ופסול לדיני נפשות כדכתי' (בסנהדרין דף לו:) כולך

יפה רעיתי:

גר - נמי כשר לדיני ממונות: לאחויי סומא באחת מעיניו - דכשר להעיד ואינו כשר לדון אבל בשתי עיניו אפילו לעדות פסול דכתיב (ויקרא ה) או ראה:

באחת מעיניו ומני

צמ, לאטויי מאי א"ר יוחנן לאחויי סומא

ואילו לקיטחו כאחד - דממעט תאנה ומכניסו לקיום דממעט ירק: למעוטי ספיחי סטים וקוצה - דאין אוכל אלא מין צבע:

גמ' - בפאה כחיב (ויקרא י"ט:טי) ובקוצרכם את קציר וגו' דומיא דקציר דמכניסו לקיום ואיכא

מעדי' כל שחייב במעשרות מטמא טומאת אוכלין - דאין לך חייב במעשר אלא אוכל:

סתמא דרבים עדיף - ההיא דלעיל אוקמינן כר"מ דיחיד הוא:

לילה לא מקיש לענין סומא נמי לא מקיש:

וגומרין בלילה - אלמא לא מקשינן ריבים לנגעים דכתיב וביום הראות בו בשר וכי היכי דלענין שלא בסומין - אפילו סומא באחת מעיניו:

כשר להעיד ואין כשר לדון ואמרינן לאתויי משנה ותנן כל הכשר לדון כשר להציד ויש עביד הכי והאמר רבי יוחנן הלכה כסתם לדיין דינא ולא קאמר ליה ולא מידי היכי סמיא דהוה בשבבותיה דרבי יוחנן דהוה שאפילו כהן אחד רואה את הנגעים ההוא הכהן או אל אחד מבניו הכהנים הא למדת בשלשה ודין הוא ממונו בשלשה גופו לא בקרובים אי מה ריבים בשלשה אף נגעים מה ריבים שלא בקרובים אף נגעים שלא ריבים שלא בסומא ומקיש נגעים לריבים (ויקרא יג, יב) לכל מראה עיני הכהן אף 口に口 ומה נגעים שלא בסומא דכתיב (ויקרא יג, יד) וביום הראות בו אף ריבים מקיש ריבים לנגעים מה נגעים ביום דכתיב ריב וכל נגע וכי מה ענין ריבים אצל נגעים מה ת"ל (דברים כא, ה) על פיהם יהיה כל רבי מאיר היא דתניא היה רבי מאיר אומר

כאחד למעוטי תאנה ומכניסו לקיום למעוטי הארץ למעוטי כמהים ופטריות ולקיטתו וקוצה ונשמר למעוטי הפקר וגידולו מן TITE EGXT אוכל למעוטי ספיחי סטים מן הארץ ולקיטתו כאחד ומכניסו לקיום אמרו בפאה כל שהוא אוכל ונשמר וגידולו תאנה וירק שאינו הייב בפאה דתנן כלל חייב בפאה צבן, באטוני מאי באטוני חייב במעשרות ויש שחייב במעשרות ואינו בשר ודגים וביצים ל/תנ" כל שחייב בפאה שניב במעשרות גמ' לאחויי מאי לאחויי אוכלין ויש שמטמא טומאת אוכלין ואינו מתני כל שחייב במעשרות מטמא טומאת אימא משום דקתני לה גבי הלכתא דדיני איבעית אימא סחמא דרבים עדיף ואיבעית ומאי אולמיה דהאי סתמא מהאי סתמא דתנן דיני ממונות דנין ביום וגומרין בלילה מעיניו רבי יוחנן סתמא אחרינא אשכח מאי ואמר רבי יוחנן לאתויי סומא באחת לא שמה מחשבה רבי זירא אמר הכא לא שמה מחשבה הכא נמי מחשבת חבור ואינה צריכה הכשר אלמא מחשבת חיים עוף טהור וזה אחד מהן צריכה מחשבה אנן נמי תנינא י"ג דברים נאמרו בנבלת חבור לא שמה מחשבה אמר רבא אף צריכות מחשבה לכשיתלשו קסבר מחשבת שזרען מתחילה לבהמה ונמלך עליהן לאדם אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן עולשין פאה מכל אחת ואחת וחכ"א מאחת על הכל מלבנות בצלים שבין הירק ר' יוסי אומר אם היו בהם שומים ובצלין חייבין דתנן ואילו לקיטתו כאחד ומכניסו לקיום לא קתני ונשמר וגידולו מן הארץ חייב במעשרות ירק ואילו גבי מעשר תנן כל שהוא אוכל

וחשב עליו להעלותו לכותי טמא לכלב טהור וביינו גירותא U.L YUL MIGL LYU דאגמא אסירא חזיוה רבנן דדרסה ואכלה עמוני ולא עמונית דרש מרימר תרנגולתא אסור תרנגולתא דאגמא שריא וסימניך למגמיה דאמר רב פפא תרנגול דאגמא GGX אער תרנגולתא דאגמא הואי רב GGX שמרדה ומאי ברא דאיבראי ממרה רבה אמר מילתא לא תחיכו עליה בתרנגולת ועוף טמא מי קמטמא אמר להו אביי גברא אחיכו עליה תרנגול ברא עוף טמא הוא מאג אנכא למנמר אניל תרנגול ברא הוה דלחשוב עליה א"ל אביי תרנגולת שביבנה בגוזל שנפל מן הרום עסקינן דלא הוה קמן

ר' יוחנן בן נורי אומר אף לכלב טמא

שומים ובצלים - מכניסן לקיום לפיכך חייבים בפאה:

מן הרום - עוף הבר פורח באויר דלא הוה קמן מחיים דליחשביה:

שלא יבא כולו לפיה ואין עוף טהור עושה כן:

לא שום הכשר ירידת טומאה לא הכשר מים ולא הכשר שרץ אלא מאיליה בלא שום נגיעה: ואינה צריכה הכשר - כדיליף לקמן בשמעתין כל שסופו לטמא טומאה חמורה אין צריך הכשר תובחול - תחד וחתו לרישפל"א:

עוף טמא מי מטמא - בבית הבליעה והא קיימא לן (חולין דף ק:) מי שאיסורו משום בל תאכל קמן מחיים ואפילו הכי בעי מחשבה לטומאת מגע: תרנגולת שביבנה - דאמרינן לקמן כותים היו שם וחשבו עליה והא תרנגולת עוף מזומן הוה והויא

מדקא מייתי לה רבי יוחנן בן נורי לקמן סייעתא למילתיה דפליג בגוזל שנפלה בגת אלמא דומיא נבלה יצא זה שאיסורו משום בל תאכל טמא לא ותרוגולת שביבנה מטמיא בבית הבליעה הואי

חזיוה רבנן דורסה - מקבלת ברגליה מה שאוכלת. ואני אומר שדורסת על מאכלה ברגליה לאחוז תרנגולתא - נקבה דאגמא הואי דההוא עוף טהור הוא אליבא דרב פפא: דגוזל הוא:

טומאה חמורה - כגון האוכלה מטמא בגדים בבית הבליעה ואפילו לא חשב עליו כגון שלא ידע גוזל - טהור:

אינה יורדת לכך - אינה יורדת לדין מחשבה. ולקמן מפרש מה היא: שוה הוא:

א"ר יוחנן בן נורי ק"ו אם מטמא טומאה חמורה שלא במחשבה לא יטמא טומאה קלה

יורדת לכך מאי אינה יורדת לכך אמר רבא

הכי קאמרי ליה לא אם אמרת

שלא במחשבה אמרו לו לא אם אמרה בטומאה חמורה שכן אינה יורדת לכך תאמר

בטומאה קלה שכן יורדת לכך אמר

להן תרנגולת שביבנה תוכיה שיורדת לכך

וטמאוה שלא במחשבה אמרו לו משם ראיה

כותים היו שם וחשבו עליה לאכילה – במאי , , ,

עסקינן אילימא בכרכים למה לה מחשבה

והתנן נבלת בהמה טהורה בכל מקום ונבלת

עוף טהור והחלב בכרכים אין צריכין לא

מחשבה ולא הכשר אלא בכפרים ומי איכא

למ"ד דלא בעיא מחשבה והתנן נבלת בהמה ממאה בכל מקום ונבלת עוף טהור בכפרים

צריכה מחשבה ואינה צריכה הכשר א"ר

זעירא בר חנינא לעולם בכרך וגתו מאסתו

ועשאתו ככפר א^{יי}ר יוחנן בן נורי קל וחומר

אם מטמאה טומאה חמורה שלא במחשבה

לא תטמא טומאה קלה שלא במחשבה אמרו

לו לא אם אמרת בטומאה חמורה שכן אינה

תרנגולת שביבנה תוכיה - שמתה תרנגולת ביבנה ובא מעשה לפני הכמים וטמאוה שלא במחשבה ואף על פי שיורדת לכך כלומר דלטומאה קלה טמאוה שלא במחשבה ובטומאה קלה אמרת יורדת ----

۷CL:

בכל מקום - ואפילו בכפרים דליכא אוכלין מרובין סתמא לאכילה:

נבלת בהמה טמאה בכל מקום - סחמא לאו לאכילה הלכך בעיא מחשבה. ונהי דאי איכא כזית בלא מחשבה מטמיא אפילו אדם וכלים וכל שכן אוכלין ומשקין אלא להכי מהניא מחשבתה דאי איכא פחות מכביצה שאר אוכלין ופחות מכזית נבלה משלים לכביצה אי חשיב ליה מצטרפא בהדייהו

ומקבלת טומאה במגע שרץ ואי לא לא: לעולם בכרך - והיינו טעמא דלרבנן בעיא מחשבה דגת שנפל לחוכה מאסתו ואינו הגון לאכילה כל כך: מעיב רב אשי - לרבא:

דלא הוי הפקר חייבין:

אלא לאו דורען לבהמה וקתני - אם חזר ושמרן לאדם חייבין: לאדם קיימי - וכיון דסתמייהו לאדם מאי אם היו נשמרין הכי קאמר אם החצר משמרת פירותיה

לענין מעשר - דהואיל ונמלך עליהן לאדם הויא מחשבה וחייבין במעשר:

הכשר הלכך הכא נמי בעיא מחשבה:

שאין סופן לטמא טומאה חמורה - אין לך אוכל מטמא אדם: שום טומאה חמורה שום טומאה קלה - לא אם אמרת בטומאה חמורה דין הוא שמטמא בלא מחשבה שלא מצינו שום טומאה ששמה טומאה חמורה שתהא צריכה הכשר תאמר בטומאה קלה דאוכלין שאע"פ שזו אינה צריכה הכשר הרי כל אוכלין יש עליהם שום טומאה קלה וצריכין

הכשר שרץ - שיכשירו שרץ להביאו לידי טומאה:

יא, לו) על כל זרע זרוע אשר יזרע ישמעאל דתוא דבי רבי ישמעאל (ויקרא הכשר מים נמי לא תבעי כדתנא דבי רבי שרץ דלא בעיא כדתנא דבי רבי ישמעאל בעיא הכשר מים בעיא מאי שנא הכשר צריכה הכשר נהי דהכשר שרץ לא ואינה מטמאה אלא בבית הבליעה ואינה נאמרו בנבלת עוף טהור צריכה מחשבה ומי צריכה הכשר והתנן שלשה דברים הכשר תאמר בטומאה קלה שצריכה הכשר אמרת בטומאה חמורה שכן אינה צריכה אלא אמר רב ששת הכי קאמר לא אם כיוצא בה אינו דין שמטמאה שלא במחשבה שלא במחשבה טומאה קלה דחמירא דעושה דקילא דאינה עושה כיוצא בה מטמאה ליה אביי כל דכן הוא ומה טומאה חמורה תאמר בטומאה קלה שעושה כיוצא בה אמר בטומאה חמורה שכן אינה עושה כיוצא בה

שחייבין במעשרות מטמאין טומאת אוכלין חייבין ואם לאו פטורין מתיב רב אשי כל והכי קאמר אם החצר משמרת פירותיה שעלו מאיליהן עסקינן וסחמא לאדם קיימי נשמרין חייבין אמר רב אשי הכא בחצר לאו דורעינהו מתחלה לבהמה וקתני אם היו דזרעינהו מתחלה לאדם צריכא למימר אלא היו נשמרין חייבין עיכי דמי אילימא דתנן הסיאה והאזוב והקורנית שבחצר אם שמה מחשבה אמר רבא מנא אמינא לה רבי יוחנן לענין מעשר דמחשבת חיבור מומאני לגני כמוגם אמר רבא ומודה רב פפא שום טומאה חמורה בעולם שום שאין צריך הכשר אלא אמר רבא ואיתימא עוף טהור שסופה לטמא טומאה חמורה טומאה חמורה צריכין הכשר יצתה נבלת צריכין הכשר אף כל שאין סופן לממא מה זרעים שאין סופן לטמא טומאה חמורה

אז קד

חרדל בשנים ושלשה מקומות שנותן פאה מודים חכמים לר' עקיבא בזורע שבת או מינה מין קתני שמע מינה תנן התם שחייב בפאה חייב במעשרות אלא לאו שמע ובפאני ופמור מן המעשר והא אנן תנן כל בבקר ובצרו הייב בפרט ובעוללות ובשכחה אשי תא שמע המפקיר את כרמו והשכים בטרפה מראשית הגו אמר רב שימי בר מני רבי שמעון היא דתנן ר"ש פוטר את הגז ואינה חייבת במתנות אמר רבינא הא ואם איתא האיכא טרפה דחייבת בראשית שחייב במתנות ואין חייב בראשית הגו כל שחייב בראשית הגו חייב במתנות ויש אוכלין ה"נ מסתברא מדקתני סיפא קאמר כל מין שחייב במעשר מטמא טומאת ואין מטמאין טומאת אוכלין אמר רבא הכי ואם איתא הא איכא הני דקחייבין במעשר

כהנא (אמר) לא תימא בשבת העשויה לכמך אמר רב אשי אמריתה לשמעתי' קמיה דרב חסדא כי תניא ההיא בשבת העשויה לכמך ואין מטמאין טומאת אוכלין אמר רב נורי נמנו וגמרו שאין נקחין בכסף מעשר הם לא ילקחו בכסף מעשר וא"ר יוחנן בן מטמאין טומאת אוכלין ואם אינן מטמאין אף בן נורי אם נקחין בכסף מעשר מפני מה אין אוכלין דברי רבי עקיבא אמר לו רבי יוחנן נקחין בכסף מעשר ואין מטמאין טומאת והתיאה והחלתית והפלפלים וחלת חריע ורמינהי הקושט והחימום וראשי בשמים טומאת אוכלין דהאי שבת לטעמא עבידא אוכלין אלמא כל מילי דעביד לטעמא מטמא CUMML ומדחייב במעשר מטמא טומאת ומיחייב במעשר דתנן כל שחייב בפאה חייב

עשויה דתון השבת משנתנה טעם בקדרה

הא סתמא לקדרה אלא סתם שבת לכמך

ת"ש - דמין קתני במתני": ראשית הגו - הגווו צאנו חייב ליתן בכל שנה מן הגו מעט לכהן ובשחיטת חולין מפרש שיעורא:

תון התם כו' - האי דנקט לה הכא משום דאותיב עלה ממתני' ודר' יוחנן נמי עולשין שזרען כו'

משום דאותיב עליה ממתני' נקט לה הכא:

מכל אחד ואחד והא שבת דמיחייב בפאה

לטעמא - למתק הקדרה:

אף הם לא ילקחו בכסף מעשר - דרחמנא אמר ונתת הכסף וגו' ואכלת לפני וגו' והני לדידן לאו והחימום - פיטרטר"א:

נמנו וגמרו כו' - אלמא כל מידי דלא עביד לאוכלו אלא להטעים הקדירה לא מטמא דהא פלפלין אוכל נינהו:

לכמך - דכוחשין אוחו ונוחנין אוחו בכוחח ועיקרו שבחוכו מטבילין כל אוכל דהאי לאו לטעמא וכרכום לטעמא עבידי:

אמריחה לשמעתא כו' - הך שמעתא דפרישית לקמיה לא חימא כו': עביד דהוה עיקר:

לא כלו להו "ב*ותנ"* כל שיש לו קשקשת לחיה מן השדה כלה לבהמתך שבבית והני מן השדה אתה מאכיל לבהמתך בבית כלה כל חבואתה לאכול כל זמן שחיה אוכלת כה, ז) ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה הלוף שוטה ועיקר הדנדנה דכתיב (ויקרא יש שיש לו שביעית ואין לו ביעור עיקר ביעור גמ׳ כגון עלה הלוף שוטה והדנדנה לו שביעית ויש שיש לו שביעית ואין לו בראשית הגו כל שיש לו ביעור יש חייב במתנות ויש שחייב במתנות ואינו חייב עשויה ש"מ לותנ" כל שחייב בראשית הגו סחמא לקדרה אלא לאו ש"מ סחמא לכמך ואי ס"ד סתמא לקדרה כי לא נתנה נמי בה משום תרומה ומטמאה טומאת אוכלין אוכלין הא עד שלא נתנה טעם בקדרה יש אין בה משום תרומה ואינה מטמאה טומאת

ברכה לאחריו למ" לאתויי מאי לאתויי לפניו ויש שטעון ברכה לפניו ואין טעון מתני' כל הטעון ברכה לאחריו טעון ברכה (ישעיהו מב, כא) יגדיל תורה ויאדיר סנפיר אייר אבהו וכן תנא דבי רבי ישמעאל בוא לבוש ולכתוב רחמנא קשקשת ולא בעי דכתיב (שמואל א יו, ה) ושריון קשקשים סנפיר וקשקשת מנלן דקשקשת לבושא הוא סנפגר וקשקשת והשתא דכתב רחמנא דכתיב סנפיר ואפילו דג טמא כתב רחמנא כתב רחמנא סנפיר הוה אמינא מאי קשקשת סמכינן סנפיר דכתב רחמנא למה לי אי לא ואין לו קשקשת דג ממא מכדי אנן אקשקשת שיש לו קשקשת דג מהור יש שיש לו סנפיר ILM MLM ZI AZGLO IXLÍ ZI ZLTLO YOZ, CZ לשקשת כל שיש לו קרנים יש לו מלפים יש לו סנפיר ויש שיש לו סנפיר ואין לו

כי לא נתנה נמי סתמא לקדרה - ואמאי מטמאה הא אמרינן לעיל דמידי דעביד לטעמא לא מטמא: מחני' כל שיש לו ביעור - שהוא מצווה לבערו מן הבית בשביעית כשכלה לחיה מן השדה:

גמ' לוף שומה - שם לווי הוא ועשבים הם: אבוי, ביייבייים - אלבויייני יויל דוי

מעני, לשקשת - מלבושין של דג:

גמ' דג טמא - איכא דיש לו סנפיר:

ה"א מאי קשקשת דכתב רחמנא היינו סנפיר - כנפים שפרח בהן מכי אית ביה כנפים שרי ואתי למישרי דג טמא ולהכי כתב תרוייהו דעל כרחך חד מינייהו לבושא הוא. אייקררי"ץ בלע"ז: ופרכינן והשתא דכתיבי תרוייהו מנלן דקשקשת לבושא הוא - דקתני כל שיש לו קשקשת יש לו סנפיר אלמא פשיטא לן מאי קשקשת ודאי מהאי קרא נפקא ושריון קשקשים הוא לבוש אלמא לבושא מיקרי וכיון דמהאי קרא נפקא לן השתא לא לכתוב סנפיר ולכתוב קשקשת דהא ליכא

למימר הוה אמינא מאי קשקשת סנפיר: דמברך אירקא - לאחריו בורא נפשות רבות כי היכי דמברכינן אכל מיני מאכל ועל כל פרי העץ

מאוט - איציה ולולב ושאר מצוח שמברכין עליהן עובר לעשייהן:

חוץ משבעת המינים דבעינן ברכה אחת מעין ג':

לאתויי

במתוניו וצונו לשמור חוקיו לאחויי מאי לאחויי מאי לאחויי מצות ולבני מערבא ירק ולרב פפא דמברך אמיא מיחתה שוב אינה יכולה למחות וחלו להו קדושין קמאי: בבתו של רבי ישמעאל - שהשיאתה אמה כשהיא קטנה יתומה ולאחר שילדה באת למאן: והיא - מיעוטא הוא והכי דריש היא אשה סתמא שקדושיה גמורין היא דכי לא נאנסה אסורה

ער שירבה השחור: פליג כשלא בעל לאחר שגדלה פליג ואפ"ה לרו"מ לא ממאנת דכיון שהגדילה שעה אחת ולא

גדולה בין קטנה: הלכה כרבי יהודה - שאם לא בא עליה משהביאה שתי שערות שיכולה לעקור נישואי קטנותיה

גמ' איש כחיב בפרשה - (דברים כ"ה:זי) ואם לא יחפוץ האיש הלכך קטן לא חליץ אבל אשה בין

התחתון ולא העליון - באיוו הקפת זקן אמרו בתחתון שלמטה ולא העליון: ה"ג **רבי יהודה אומר עד שירבה השחור** ול"ג **על הלבן** - כלומר שישחיר אותו מקום משערות

מחני' וראוי להיות בן סורר ומורה משיביא שתי שערות עד שיקיף זקן - אבל קודם ב' שערות. לאו בר עונשין הוא ומשהקיף זקן ראוי להוליד ורחמנא אמר בן ולא הראוי להיות אב:

חייב בכל המצות האמורות בתורה ל"ל וכי וכיון דתנא וכן החינוק שהביא ב' שערות שערות אין אי לא לא מאי טעמא אשה כאיש בין גדולה ובין קטנה קמ"ל דאי אייתי שתי יוסי דאמר איש כתוב בפרשה אבל אשה חולצת או מתיבמת למה לי לאפוקי מדרבי דתנן חייבת בכל מצות האמורות בתורה או יהודה אומר עד שירבה השחור גמ' וכיון שהביאה שתי שערות אינה יכולה למאן רבי אלא שדברו חכמים בלשון נקיה - תינוקת שערות עד שיקיף זקן התחתון ולא העליון וראוי להיות בן סורר ומורה משיביא שתי שערות הייב בכל מצות האמורות בתורה באמורות בתורה וכן תינוק שהביא שתי או חולצת או מתיבמת וחייבת בכל מצות ריחני מתני תינוקת שהביאה שתי שערות

ישמעאל בבית המדרש ובכתה בכייה גדולה כעפה ואותו היום הווכרו דבריו של רבי לבית המדרש למאן ובנה מורכב לה על היה מעשה בבתו של רבי ישמעאל שבאת נאת, צ בנבתלה אמר להו רב כהנא לא כך דרב כהנא סבור למעבד עובדא כרבי יהודה שתי שערות שוב אינה יכולה למאן חברוהי רבי יהודה שאם נבעלה לאחר שהביאה איר אלעזר הלכה כרבי יהודה Larri דתינוק תינוקת שהביאה כו' א"ר אבהו בפריש מילי דתינוקת קמפרש נמי מילי חכמים בלשון נקיה אין ה"נ אלא איידי שיקיף זקן התחתון ולא העליון אלא שדברו בן סורר ומורה משיביא שתי שערות ועד סורר ומורה תנינא חדא זימנא אימתי הוא תימא משום דקבעי למחני וראוי להיות בן

76 12

בעיקרן גומות רב מלכיו אמר רב אדא בר רב הונא שתי שערות שאמרו צריך שיהא במקיפות משפה לשפה א"ר חלבו אמר השחור על הלבן רבא אמר שתי שערות שתי שערות שוכבות ונראות כמי שירבה לא שירבה השחור ממש אלא כדי שיהיו ואפלוה אמר רב חסדא אמר מר עוקבא אמרה קמיה דרבי יהודה נשיאה שדר בלשא אבא אמרה קמיה דר' יוחנן אזל רבי יוחנן כרבי יהודה ואע"ג דובעלה אזל רב שמן בר רבי יצחק ותלמידי דרבי הנינא עבוד עובדא שתי שערות פרוש ולא עבוד עובדא ונמנו וגמרו עד מתי הבת ממאנת עד שתביא שבנה מורכב על כתפה ממאנת והולכת לה ואיזו זו שקדושיה קדושי טעות שאע"פ ויש לך אחרת שאע"פ שלא נתפשה מותרת והיא לא נתפשה אסורה הא נתפשה מותרת שמואל משום רבי ישמעאל (במדבר ה, יג) יכשל בו זרעו דאמר רב יהודה אמר בבית המדרש אמרו דבר שאמר אותו צדיק

שתים יונקות מגומא אחת מכחיש מאור יהיו שתים יונקות מגומא אחת שאלמלא נימא ונימא בראתי לו גומא בפני עצמה שלא הרבה נימין בראתי בראשו של אדם ולכל איוב מן הסערה ויאמר אליו שוטה שבעולם בסערה השיבוהו איוב לה ויען ה' את עברה לפניך ונתחלפה לך בין איוב לאויב חירף אמר לפניו רבש"ע שמא רוח סערה איוב בסערה חירף בסערה השיבוהו בסערה בשערה ישופני והרבה פצעי חנם ואמר רבא ומי איכא כה"ג והכתיב (איוב ט, יו) אשר קמ"ל דאפילו שתי שערות בגומא אחת ב"א עד שיהו שתי שערות בשתי גומות ענא ואחמועי' גומות אי אשמועינן גומות קשה בה רבי הנינא מסורא לא לישתמיט Wenin אמר רב אשי אמר לי מר זוטרא מתניתא מלכתא מאי בינייהו איכא בינייהו רב מלכיא שמעתתא רב מלכיו וסימוא עב מעכיא רב פפא אמר מתני' ומתניתא וגומות רב מלכיו בלורית אפר מקלה וגבינה רב חנינא בריה דרב איקא שפוד שפחות

לבעלה ויש לך אחרת שאפילו זנתה שלא באונס מותרת לבעל ולבועל ואיזו זו שקידושיה קדושי מעות כגון ע"מ שאני כהן והרי הוא ישראל וכגון קטנה דאין מעשיה כלום ואמה נמי אין בידה לקדשה:

XUL

בלשא - חיל:

חד תנא ולאשמועי' תינוקת שהביאה שתים גומות:

שתי שערות שוכבות - שיהו ארוכות:

אהבה גומות אע"פ שאין שערות

שפחות - מתניתין היא בכתובות ואמר רב מלכיא עלה הלכה כר"א: קשה בה רבי חנינא - אי סלקא דעתך גומות אף על פי שאין שערות לא לישתמיט בכוליה הש"ס

מציע אצל ר"ע אמור לו עד מתי הבת מצאני הנינא בן הכינאי בצידן ואמר כשאתה שלקות אומר עד שתכלכל ואמר רבי שמעון השחור רבי יוסי אומר עד שתקיף העטרה בן דברי רבי מאיר ר' יהודה אומר עד שירבה מתי הבת ממאנת עד שתביא שתי שערות שיהו ב' שערות במקום אחד ת"ר עד משום רבי שמעון ורבנן אמר רב חסדא עד ר' שמעון בן יהודה איש כפר עכו שאמר ואחת ע"ג קשרי אצבעותיה של רגל דברי בכריסה אחת ע"ג קשרי אצבעותיה של יד WILLA שערות שאמרו אפילו אחת בגבה ואחת ואחת על הביצים - תניא נמי הכי שתי שתי שערות שאמרו אפילו אחת על הכף א ברישא אמר רב יהודה אמר שמואל איוב באויב נתחלף לי לא קשיא הא בגופא עיניו של אדם גומא בגומא לא נתחלף לי

על הכף - גובה שעל האבר למטה מן הכרס: אנטיגנוס אומר כתמים אין בהן משום זוב ר' הנינא בן אנטיגנוס היא דתניא ר"ה בן און בכתמים משום זוב גמ' מאן חכמים וחוששת משום זוב דברי רבי מאיר וחכ"א מתני הרואה כתם הרי זו מקולקלת אמר מר עוקבא הלכה כדברי כולן להחמיר כדי שיהו ניטלות בזוג למ" אמר רב חסדא אומר כדי לקרוץ בציפורן ר' עקיבא אומר לכוף ראשן לעיקרן דברי רבי ישמעאל ר"א בפרה ובנגעים והאמורות בכל מקום כדי מעדני שתי שערות האמורות מכיר עד מתי הבת ממאנת עד שתביא ב' כלכול זה איני יודע מהו בן שלקות איני דבר כשבאתי אצל רבי עקיבא אמר לי כולכם ביבנה עד שתכלכל ולא אמרתם לו אמור לו והלא בן שלקות העיד במעמד ממאנת אם יאמר לך עד שתביא שתי שערות

רבה דכולהו: גמ' להחמיר - משנקרצות בצפורן לא ממאנת שמא גדולה היא ולענין חליצה עד דאיכא שיעורא

מתני' ב' שערות האמורות בפרה - דקיימא לן ב' שערות שחורות פוסלות בה בגמרא דאין

פ:) מאי כלכול צדעה ובת צדעה ה"נ עד שיהו שם שערות הרבה שיהא רצוף ומלובש בשער. שתכלכל - לא שמעתי מהו ונראה בעיני שחברו במס' שבת (עה:) כדי לסוך כלכול ואמרינן (שם

מתני" הרי זו מקולקלת - אינה יודעת פתח נדותה לידע מתי יתחילו י"א יום שבין נדה לנדה דהא

ג' גריסין ועוד מספקינן להו דילמא כל חדא וחדא בחד יומא חזיא אע"ג דבמקום אחד נמצאו: וחוששת משום זוב - אם עברו עליה ג' ימי זיבה משלבשה חלוק זה ומצאה עליו כתם גדול שיעור לא ידעה אימת חואי:

גמ' ג' חלוקות הבדוקות לה - ולבשתן בשלשת ימי זיבה אחד ליום:

ואני מצאתי עד שתבלבל בבי"ת שער גדול כפוף ומבולבל ולא ישר בעיני:

מעמידין (ע"ו דף כד.) ובמסכת פרה (פ"ב מ"ה):

איני יודע מהו - כלומר לא סבירא לי:

אחת בגבה - תחת אותו מקום:

שהן כגריס ועוד - כלומר שלשה גריסין גסין דאיכא בכל חד וחד כגריס ועוד דהכי הוי שיעור לעני רבי חנינא לעיל לבשה ג' חלוקות כו' אבל בחלוק אחד בג' מקומות לא: תרי ופלגא כו' - אלמא לא פליג רבי הנינא אלא במקום אחד אבל בשלשה מקומות מודה והא ורבי הנינא כו' - לרבא פרכינן דאמר לרבי הנינא שלשה גריסין במקום אחד: זכנהו - תשובה ניצחת השיבן: דאי לא אשמועינן הוה אמינא הרי רגלים לדבר דודאי זבה היא: בעלמא היא ומביאה קרבן ואינו נאכל דשמא לאו מגופה הואי הך כתם שלישי ומליקת חולין נבלה מהו דתימא כל כי האי גוונא וכו" - להכי נקט ב" ימים וחלוק אחד לאשמועינן דהשתא נמי חששא להו לדידי בג' חלוקות אין בג' מקומות בג' מקומות לא - לדבריהם דרבנן קאמר מלומוט היישינן הא אמרת בג' חלוקות אין גריסין במקום א' הוא דלא חיישינן הא בג' יומא לא חלינן ור"ה בן אנטיגנוס ג' ורבנן כיון דאיכא לפלוגי בגריס ועוד לכל חזיתיה ואידך אגב זוהמא דם מאכולת הוא במקום אחד נמי נימא תרחי ופלגא מגופה דאמרי' בתרי יומי הזיתיה שלשה גריסין פחות מג' גריסין במקום אחד דלא חיישינן זכנהו ר' חנינא בן אנטיגנוס לרבנן מאי שנא ונאכע לא משמע לן אמר רבא בהא מהו דתימא כל כי האי גוונא מביאה קרבן

חיישינן ב' ימים וחלוק אחד מיבעיא

השתא שלשה חלוקות דלאו מגופה קחזיא

אחד הן הן הכתמים המביאין לידי זיבה

עליהם כתם או שראתה ב' ימים וחלוק

כיצד לבשה ג' חלוקות הבדוקות לה ומצאה

ופעמים שהכתמים מביאין לידי זיבה

מן הלילה ויש כאן שלשה רצופין:

כתם לקמן בפרק הרואה כתם (נדה דף נמ.):

ואחת בין השמשות של מחר וראיית בין השמשות עולה לשני ימים שמקצתה מן היום ומקצתה אחת זו ואחת זו - אפילו בשתי גריסין חוששין שמא ראתה אותן בשני בין השמשות או אחת היום

> שהן כגריס ועוד הוששת ואם לאו אינה הרואה כתם אם יש בו כדי לחלק ג' גריסין בגריס ועוד לכל יומא לא תלינן ת"ר דם מאכולת הוא ורבנן כיון דאיכא לפלוגי ופלגא מגופה חזיחיה ואידך אגב זוהמא דחואי ג' גריסין במקום אחד דאמרינן תרי לא אלא לדידכו אודו לי מיהת דהיכא

> רבי יוסי אחת זו ואחת זו חוששת חוששת ר' יהודה בן אגרא אומר משום

את דברי זה ובזו איני רואה מכלל דאינהו בתרוייהו פליגי ותקשי לך אלא רבי לפרושי פלוגתייהו ה"ק - האי נראין דקאמר רבי לאו לטעמיה דנפשיה קאמר דתידוק מינה מדקאמר בזו אני רואה בין השמשות. אלמא לרבי ספקא הוא כו':

דקאמרי אינהו נמי לא חיישא איני רואה דבריהם דכיון דלא בדקה בדר' יוסי יש לחוש לראיית אלא פשיטא - דנראין דברי חכמים כשברקה דקאמר רבי שבדקה בשניהם קאמר אבל באחד מהן חיישינן אבל לא בדקה לא בזו ולא בזו איני רואה את דבריהם דאנא סבירא לי דחיישא:

אי נימא כשבדקה בדרבי יהודה ולא בדרבי יוסי - וקאמר רבי בזו אני רואה את דבריהם דלא אלמא - קסבר רבי בין השמשות דרבי יוסי לילה הוא והראייה שבה אינה עולה לשתים:

אלא פשיטא דלא בדקה לא - בהא ולא בהא דחוששת שמא ראתה בבין השמשות דר' יהודה:

ראיה אחת לשתים:

מכלל דרבי יהודה אפילו בדקה בתרוייהו - חייש הא ודאי בין השמשות לא חזאי ואין לך לחלוק נראין דברי רבי יהודה - דחייש:

אילמלי ידיה בעיניה - באותו מקום:

ב' ימים:

והא בדקה בבין השמשות דרבי יהודה - הלכך לא ראתה אחת מהן בין השמשות שתעלה לחומר הכא במאי עסקינן - פלוגתא דרבנן ורבי יהודה בן אגרא:

כשנתנה ידיה בעיניה כל בין השמשות עם סלוק ידיה ראתה ואמרו לי כי קאמרינן בשמשות יפה אתם אומרים עכשיו שמא להו אנא אילמלי ידיה בעיניה כל בין דאמר בין השמשות ספיקא הוי LXC/LX בבין השמשות דרבי יהודה ור' יוסי לטעמיה השמשות דרבי יוסי ליליא הוא והא בדקה דר' יוסי לא בדקה דרבנן סברי בבין בין השמשות דרבי יהודה ובבין השמשות ברקה חלוקה ואף עצמה לא ברקה אלא בכא במאי עסקינן כגון שבדקה עצמה ולא אשכחתינהו לרבנן דבי רב דיתבי וקאמרי מאי בדקה ומאי לא בדקה אמר רבא בשלא בדקה ודברי חכמים בשבדקה אמר רבי נראין דברי רבי יהודה בן אגרא

בדר' יהודה ולא בדקה בדר' יוסי חיישינן בין בדר' יהודה ובין בדרבי יוסי אבל בדקה חיישינן הא לא בדקה אלא פשיטא דבדקה דרבנן סברי אע"ג דלא בדקה בתרוייהו לא בדרבי יהודה ולא בדקה בדרבי יוסי מכלל כשבוקה מאי בוקה אילימא דבדקה לרבי ליליא הוא אימא סיפא ודברי חכמים לא היישא אלמא בין השמשות דר' יוסי אבל בדקה בדר' יהודה ולא בדקה בדר' יוסי דלא בדקה לא בדרבי יהודה ולא בדרבי יוסי בתרוייהו היישא הא בדקה אלא פשיטא יוסי מכלל דרבי יהודה סבר אע"ג דבדקה דבדקה בדרבי יהודה ולא בדקה בדרבי כשלא בדקה מאי לא בדקה メントンス אמר רבי נראין דברי רבי יהודה בן אגרא

ראחה כתם ואח"כ ראחה דם - תוך מעת לעת: והא מצינו כו' - דהא מודה ר"ש בן אלעזר בקדשים דמטמאתן למפרע עד שעת הכבוס:

חמור מראייתה - למפרע דלראייתה לא הוי אלא מעת לעת וכחמה עד שעת הכבוס:

מטמאה עצמה - הרואה כתם מטמאה עצמה לטהרות וקרשים:

אדר' יהודה התם דבדקה כו':

בשלמא בלא רבי - אי לא פירש רבי לפלוגתייהו בין לעיל בין הכא לא הוה קשיא דרבי יהודה קשיא דרבי יהודה אדר' יהודה - דלעיל ס"ל בין השמשות דרבי יוסי ספיקא הוא:

ממנו - מדרבי יוסי:

לראייה מרובה - ג' גריסין בועודות:

ורבי יוסי לטעמיה דאמר ספקא הוא הילכך עד שתבדוק בשניהם יש לחוש בראיית בין השמשות: לא בזה ולא בזה שדברי הכמים כשבדקה באחד מהני דקסברי בין השמשות דרבי יוסי ליליא הוא

אתא לאשמועינן במאי פליגי וה"ק נראין דברי ר" יהודה לחכמים ומודים לו דחיישינן כשלא בדקה

בין בדר' יהודה ובין בדרבי יוסי מכלל דרבי קדשים אינה מטמאה שלא יהא כתמה חמור חיישא והא לא בדקה אלא פשימא דבדקה אלא חני הכי ר"ש בן אלעזר אומר אף בדקה לא בדר' יהודה ולא בדר' יוסי לא מצינו כתמה חמור מראייתה לענין קדשים מכלל דרבי יהודה בן אגרא סבר אע"ג דלא שלא יהא כתמה חמור מראייתה געו דבדקה בדר' יהודה ולא בדקה בדרבי יוסי אומר קדשים מטמאה עצמה אינה מטמאה ונראין דבריו כשבדקה מאי בדקה אילימא ולדשים למפרע דברי רבי ר"ש בן אלעזר מן המנחה ולמעלה לא תהא בחזקת טמאה ע"ר הרואה כתם מטמאה עצמה יוווי בין השמשות דר' יוסי מישך שייך בדר' אמר לי ומה אילו נדה שלא הפרישה בטהרה מאחת זו החמשת ומן המעם הזה חייל בין השמשות דר' יוסי והאי תנא סבר משום רבי יוסי אמר רבי אני שמעתי ממנו סבר שלים בין השמשות דר' יהודה והדר חוששת זו דברי רבי יהודה בן אגרא שאמר ואליבא דרבי יהודה בן אגרא האי תנא לראיה מרובה הוששת לראיה מועטת אינה ובדר' יוסי אלא בדרבי קשיא תרי תנאי בדקה כלל מודו ליה - ורמינהו הרואה כתם בדר' יוסי הכא דבדקה נמי בדר' יהודה יהודה ולא בדקה בדר' יוסי אבל היכא דלא קשיא התם דבדקה בדר' יהודה ולא בדקה חכמים לא נחלקו עליו אלא דבדקה בדר' יהודה בן אגרא בשלמא בלא רבי לא לא בדרבי יהודה ולא בדרבי יוסי שאף ליליא הוא קשיא דרבי יהודה בן אגרא אדר' רבי יהודה בן אגרא לרבנן דלא בדקה כלל השמשות דרבי יוסי לר' יהודה בן אגרא בוי קשיא דרבי אדרבי ה"ק נראין דברי ברקה בדר' יוסי לא היישא אלמא בין יהודה בן אגרא סבר בדקה בדר' יהודה ולא אלמא בין השמשות דרבי יוסי לרבי ספקא

מראייתה לכל דבר ת"ר ראתה כתם מראייתה לכל דבר ת"ר ראתה כתמה בראייתה מעת לעת דברי רבי ר"ש בן אלעזר אומר יומו א"ר נראין דבריו מדברי שהוא אומר יומו א"ר נראין דבריו מדברי שהוא מתקנה ואני מעוותה מתקנה עוותי מעוית לה אמר רבינא איפוך רב נחמן אמר לעולם לא תיפוך שהוא מתקן הלכותיה לידי ייבה ואני מעוות הלכותיה לידי ייבה ואני מעוות הלכותיה לידי ייבה מיני מיניה ר" זירא מר" אסי כתמים צריכין הפסק טהרה או לא אשתיק ולא א"ל ולא הפסק טהרה או לא אשתיק ולא א"ל ולא הפסק מהרה או לא אשתיק ולא א"ל ולא "ר"ל והוא שבדקה ורבי יוחנן אמר אע"פ כתמה בראייתה מעת לעת דברי רבי אמר עלא בדקה א"ל מכלל דכתמים צריכין שלא בדקה א"ל אין והא זימנין סגיאין

בעא מינך ולא אמרת ולא מידי דלמא אגב שיטפך אתיא לך א"ל אין אגב שיטפאי אתיא לר א"ל אין אגב שיטפאי אתיא לי מתנ"ל הרואה יום י"א בין השמשות תחלת נדה וסוף נדה תחלת זיבה וסוף זיבה יום ארבעים לזכר זיום שמונים א"ר יהושע עד שאתם מתקנים את השיטות באו ותקנו את הפקחות גמ" תחלת נדה וסוף זיבה היא אמר רב חסדא הכי קאמר הרואה יום י"א בין השמשות תחילת נדה וסוף זיבה ובשביעי לנדתה סוף נדה ותחלת זיבה א"ר יהושע עד

שאתם מתקנין את השוטות כו' הני

יומו - אם ראחה בו ביום חולה ואם שקעה חמה אף על פי שראחה בחוך מעת לעת אינה חולה:

איפרך - ואימא גראין דברי מדבריו: הוא מחקן הלכוחיה לידי זיבה - לענין זיבה הוא מיקל דלדידיה היכא דלא חזיא בו ביום לא חלינן כתמה בראייתה ומונה ימי נדות מיום ראייתה ואין ימי זיבה מתחילין עד יום ח' לראייתה לרבי מנה מיום מציאת כתמה ואף להקל ולטבול לליל שביעי לכתמה אם פסקה ומיום ח' לכתמה הור מי זוב ונמצא רבי מחמיר לענין זיבה דכי חזיא בח' לכתמה אמרינן יום זיבה הוא וצריכה לשמור תשיעי יום כנגד יום ואם תראה שנים עמו תהא זבה ולר"ש סוף נדה הוא ולא מצריך שימור ואם

תראה שנים עמו לא תהיה זבה נמצא אני מביאה ע"י כתמה לזיבה אבל איהו לא: צריכין הפסק מהרה - בשביעי לטבול בערב צריכה לבדוק בין השמשות להפסיק בטהרה או לא:

זימנין - פעם אחרת: א"ל - רבי זירא לרבי אסי מדפליגי רבי יוחנן ור"ל לענין תליא בבדקה ולא בדקה מכלל דאורחא

הוא לבדוק ביום שביני לכתמה ולהפסיק בטהרה: מתני' הרואה יום אחד עשר בין השמשות - וספק יום הוא והוי דם זיבה או ספק לילה ותחלתו

ברה. יום ארבעים לזכר ויום שמונים ללידת נקבה בין השמשות לכולן - כלומר באיזה מאלו שתראה בין השמשות הוי האי בין השמשות ספק טמא ספק מהור ואם תראה ליום שמיני ספק נדה ספק שומרת יום כנגד יום וכן לעולם עד שתפסוק כדי שיעור המפורש לה בערכין:

את השוטות - את הטועות כגון אלו שראו בשעת הספק:

YU,

ראשונים וח' שלאחריהן שבעה לספירה ושמיני לתשמיש הרי ט"ו יום מתוך מ"ח וביום מ"ט נדה והשבעה תשמש ועכשיו נותרו ד' ימים מימי זיבה שמונה החמשיים הרי היא זבה משלשה שנים מהן ימי זוב והששה תחילת נדתה ושמונה הרביעיים שהן טהורים הראשונים ישלים ז' ימי שלפניו ותשמש שבעה הרי ט"ז שעברו עליה ונשארו ב" לבא מימי זיבה ושמונה השלישיים מ"ר יום מתוך מ"ה - כגון ה" הראשונים השמיני ימי זיבה ומשמונה השניים תשמור יום לשמיני ונמצאת משמשת רביע ימיה ולהכי נקט כ"ח מפני שתחלת נדותה של זו מכ"ח לכ"ח:

השלישיים תהא זבה ובשבעה האחרונים הן ימי הספירה הרי כ"ח וביום כ"ט תהא תחלת נדה רביע ימיה מתוך כ"ח - שבעה ימים שאחר שבעה הטמאים של נדות היא משמשת ובשבעה יום אחד - שמיני דכולה ברייתא בשרואה בערב:

לא תראה ז' נקיים לעולם:

הוא להן ושוב אינה משמשת לעולם שהרי תהא זבה בי"ג וי"ד ומ"ו וצריכה לספור ז' נקיים והיא משמשת שני ימים - אחד עשר וי"ב שהשמיני ותשיעי מי"א שבין נדה לנדה הן ועשירי שימור טהור דהכי נפקא לן יהיה מלמד שסופרת יום אחד לאחד וספירה לא הוי אלא יום טהור:

לפיכך תשב י"ט הטהור ויהא שימור ליום י"ו שהוא עשירי לימי זיבה. שימור לא הוי אלא יום רב אשי אמר - לעולם אינו אסור והכא דתני אסור משום שראתה יום עשירי דאיהו בעי שימור שימור יום כנגדו וזו למה משמרת י"ט בשביל י"ה שהוא סוף זיבה:

ותשמש בתשסר - דקיימא לן בפרק אחרון (לקמן גדה עב:) יום אחד עשר לימי זיבה לא בעי ב' ימים טמאים כו' - כללא דמילתא כל ימים דלקמן עד סוף פירקין כשרואה מבערב:

תהא תחלת נדה שהרי שלמו י"א שבין נדה לנדה וחוזרת למנינה שאמרנו:

שמשה אלא ד' לילות לבד שמיני ולילו ותשמיש אחרון אינו בתוך י"ח ולמחר בי"ט כשתראה ותראה ט"ו ותשמור ט"ו ותשמש לערב הרי ד' ובי"ו תראה ותשמור י"ה הרי כלו י"ה ולא ותשמור י"ב ותשמש בלילה הרי שתים ותראה בי"ג ותשמור י"ד ותשמש בלילה הרי שלשה מאינה רואה ג' רצופין וכשהיא רואה תשיעי תהא שומרת עשירי ותשמש בלילה ותראה בי"א וארבעה לילות מתוך שמונה עשר יום - לראייה הראשונה שהרי אשה זו לא תהא זבה לעולם דתניא - לפרושי פקחות דמתניתין קאתי:

אשי אמר נהי דחד עשר לא בעי שימור - לעולם - שבעה ימים טמאין ושבעה ימים ששת זאת אומרת גרגרן דתנן אסור LE רעשרים ועשמש נמי בתשסר אמר רב משמשת שמיני ושנים עשר וששה עשר בקבד שני ימים טמאין ושני ימים טהורין רואה מבערב אינה משמשת אלא שמיני לילות מתוך שמונה עשר יום ואם היתה משמשת שמיני ולילו עמו וארבעה דתניא יום אחד טמא ויום אחד טהור שוטות נינהו טועות נינהו אלא תני טועות

משמשת חמשה ימים ושוב אינה משמשת ששה ימים טמאין וששה ימים טהורין שלשה ימים ושוב אינה משמשת לעולם ימים טמאים וחמשה ימים טהורין משמשת יום אחד ושוב אינה משמשת לעולם חמשה ימים טמאים וארבעה ימים טהורין משמשת ימים ושוב אינה משמשת לעולם ארבעה ממאין ושלשה ימים טהורין משמשת שני אשירי מיהא בעי שימור שלשה ימים

712 57

וכמה היא שרייתן - דנימא אי הדרא בכי האי שיעורא לחין נינהו:

לתשמיש הרי ימי שימוש בימי זיבה:

ימי שמושה כימי זיבחה - דמעשרה טמאין הוו ז' גדה וג' זיבה ומעשרה טהורין ז' לספירה וג'

משום דאיכא למימר כו' - אבל אי הוה פשימא לן דיולדת נקבה היא לא סלקי לה: ט' ימים טמאין - תרי מינייהו זיבה וכי חזיא טהורין חד מינייהו הוי שימור ושמונה לתשמיש וביום

וימי לידתה שאין רואה בהן עולין כו' - ואע"ג דאיכא לספוקי ביולדת בזוב ויש כאן לידה וזיבה:

הכי גרסינן **ראתה שנים** - ראחה שני ימים בשופי בתוך ""א שבין נדה לנדה: ספק לידה ספק זיבה - שמא לידה שמא זיבה שמא לא זו ולא זו אם ולד הוא ולא ראחה בפתיחת הקבר הרי היא לידה ולא זיבה ואם אינו ולד וראחה דם בפתיחת הקבר הרי היא זיבה ואין כאן הקבר הרי היא לידה ולא זיבה ואם אינו ולד וראחה דם בפתיחת הקבר בלא דם ואינו ולד אין כאן לא זו ולא זו הלכך ספק הוא ונטיל עליה חומר לידה לטמא שבועיים אפילו לא תראה וחומר זיבה שכל זמן שלא תפסוק ז' נקיים לא תטהר ומביאה קרבן ואינו נאכל שמא אין כאן לא לידה

כשתראה תהא תהלת נדה ותחזור למנין שאמרונ: ארביסר הוו - קסבר האי דמותיב שהאשה הזאת לא תשמש יום מ"ח לפי שהשמונה החמשיים ענעשית בהן זבה אין מהן אלא ד' מימי זיבה וד' האחרונים מימי נדה הן ומיהו תחלת נדה לא הוי כל זמן שלא ספרה ולא מהרה מזובה אבל להכי מהניא הך ראייה ד' האחרונים הראויין לנדות שכשיבאו שמונה מהורין שאחריהם לא יעלו שלשה הראשונים לימי הספירה לפי שהן השלמת וכשתראה יום מ"ט סותרת וכן כל ח' השביעיים (יום) ועד שיגיע יום ס"ג לא ישלימו ימי ספירתה:

פפא שאני התם כיון דאיכא למימר יולדת בהן עולין לה לספירת זיבתה XUL LE קרבן ואינו נאכל וימי לידתה שאין רואה הרי זו ספק זיבה ספק לידה עביאני ולשלישי הפילה ואינה יודעת מה הפילה אמר רב כהנא ת"ש ראתה שנים パロロに לידה שאינה רואה בהן מהו שיעלו לספירת בהן עולין לספירת זיבתה דאיבעיא להו ימי בר יצחק זאת אומרת ימי נדתה שאין רואה ושמונה צבי ארביסר הוו אמר רב אדא משמשת המשה עשר יום מתוך ארבעים שמונה ימים טמאין ושמונה ימים טהורין טהורין משמשת רביע ימיה מתוך כ"ח ימים מחניי 70 הנדה ובשר המת מטמאין לחין

עערן עלך בא סימן

זכר היא וכל הני שבעה יתירי דקיהבינן לה סלקי לה לספירת זיבתה אמר ליה רב הונא איכא לספוקי ביולדת נקבה ליכא לספוקי אלא לאו שמע מינה עולין שמע מינה תשעה ימים טמאין ותשעה ימים טהורין משמשת שמונה ימים מתוך שמונה עשר עשרה ימים טמאין ועשרה ימים טהורים ימי שמושה כימי זיבתה וכן למאה וכן לאלף והשרץ והנבלה והשכבת זרע מטמאין לחין
ואין מטמאין יבשין ואם יכולין להשרות
ולחזור לכמות שהן מטמאין לחין ומטמאין
יבשין וכמה היא שרייחן בפושרין מעת
יבשין וכמה היא שרייחן בפושרין מעת
יכשין וכמה היא שרייחן בפושרין מעת
לעת רבי יוסי אומר בשר המת יבש ואינו
גמ' מנא הני מילי אמר חזקיה דאמר
מעית לרא ניקרא טו, לג) והדוה בנדתה מדוה
אשכחן לח יבש מנלן אמר רבי יצחק
אמר קרא ויקרא טו יהיה בהויתו יהא
ואימא הני מילי בלח ונעשה יבש יבש
מעיקרו מנלן ותו הא דחנן המפלח כמין

יבש מעיקרו - כגון הני דתנינן:

גמ` מנא הני מילי - דרם נדה מטמא מגעו ומשאו: אשכחן לח - דדוה לח משמע כעין שהוא זב:

אדומים תטיל למים אם נמוחו טמא מנלן

יהיה רבויא הוא אי מה היא עושה משכב ומושב לטמא אדם ולטמא בגדים אף דמה נמי עושה משכב ומושב לטמא אדם ולטמא בגדים אטו דמה בר משכב ומושב הוא ולטעמיך אבן מנוגעת בת משכב ומושב היא דאיצטריך קרא למעוטי דתניא יכול תהא אבן מנוגעת עושה משכב ומושב לטמא אדם לטמא בגדים ודין הוא ומה זב שאינו מטמא בביאה עושה משכב ומושב לטמא אדם לטמא בגדים אבן מנוגעת שמטמאה מדם לטמא בגדים אבן מנוגעת שמטמאה בביאה אינו דין שמטמאה משכב ומושב לטמא אדם לטמא בגדים ת"ל הזב הזב ולא אבן מנוגעת טעמא דמעטיה קרא הא לאו הכי מטמאה ומינה לאו מי אמרת הזב

ולא אבן מנוגעת ה"נ אמר קרא אשר היא

יושבת עליו היא ולא דמה

פרק ז דם הנדה

שאינו מטמא בביאה - אדם הנכנס עם הזב בבית אינו טמא: הזב - אשר ישכב עליו הזב (ויקרא מ"ו:די): היא - עושה משכבה אב הטומאה ולא דמה עושה משכבה אב הטומאה אבל מטמא הוא את שתחחיו משום משא להיות ראשון ואף על פי שאין נוגע בו דהא איחקש לנדה והכי נמי חנן באבות הטומאה (כלים פ"א מ"ג) דדם נדה מטמא במשא:

עושה משכב - שיהא משכבו מטמא אדם ולא יהא ראשון במגעו אלא אב הטומאה כמשכב נדה

712 512

אמו ומצווגו אלא אמר רב אדא בר מודבא גמו ובאיכא שער וצפורן שובראו דומיא דעצם מה עצם שנברא עמו אף כל חבורן הכל ממא אמר רב אדא בר אהבה חוץ מן השינים והשער והצפורן ובשעת דאקמח והוי עפרא מיתיבי כל שבמת מטמא מיתיבי בשר המת שהופרך טהור התם מאי בינייהו איכא בינייהו דאפריך אפרוכי אדם דומיא דעצם מה עצם יבש אף כאן יבש (במדבר יט, טו) או בעצם אדם או בקבר מומאות הפורשות ממנו רבי יוחנן אמר אמר קרא (ויקרא כב, ה) לכל טומאתו לכל מיעוטא הוא ובשר המת מנלן אמר ר"ל אמר קרא (ויקרא טו, י) והנושא אותם אותם נמי מטמאה באבן מסמא אמר רב אשי אי מה היא מטמאה באבן מסמא אף מדוה

ולעולם אין גועו מחליף ואמר עולא דבר לא קא מכשר אלא דקריר בשרא וחייא מחליף ותנן וחכמים פוסלין ואפי' רבי מאיר לחמור ואיכא דאמרי הרי עור דאין גועו שמא יעשה אדם עורות אביו ואמו שטיחין אדם טהור ומאי טעמא אמרו טמא גזרה בא איתמר עלה אמר עולא דבר תורה עור ותנינן אלו שעורותיהם כבשרן עור האדם שליט בה אוירא ומתה ולעולם גועו מחליף ואפילו רבנן לא קפסלי אלא דאדהכי והכי הגלודה רבי מאיר מכשיר וחכמים פוסלין צועו מחליף והרי עור דגועו מחליף ותנן יצאו שער וצפורן שאף על פי שנבראו עמו גזעו מחליף יצאו השינים שלא נבראו עמו ואין גזעו מחליף אף כל שנברא עמו ואין אבבה דומיא דעצם מה עצם שנברא עמו

והגושא אותם - במשכב הזב כתיב ומשכב הזב הנישא על אבן מסמא מטמא כלים שתחתיה כדמפרש בתורת כהנים וכתיב אותם למעוטי דמה:

לאחרים - לזב:

דמפרך אפרוכי - שיבש יותר מדאי לר' יוחנן טהור דדומיא דעצם בעינן ועצם לא מיפרך:

דאקמה - לשון טחינה כקמה:

חוץ מן השינים - והא שינים דומיא דעצם הן ומהורין וקשיא לתרוייהו:

שינים לא נבראו עמו שגדלין לאחר זמן:

אין גזעו מחליף - אם ניטל אינו חוזר:

שטיחין - מרדעת לחמור:

וחכמים פוסלין - דלא הדרא בריא אלמא אין גזעו מחליף:

אסיפא - סיפא דואלו שעורותיהן כבשרן:

נעשה מקומו צלקת - כלומר רושם נראה בה חריץ או גומא ואין כולו חוזר אבל שער וצפורן אין נטילתן ניכר: אדם ובגדים במגע אדם מטמא בגדים לא איצטריך קרא למשא ואימא במשא מטמא איצטריך קרא דלא גרע משכבת זרע כי אשרץ אמר רב ביבי בר אביי במגע לא ואימא ה"מ במגע אבל במשא לא מידי דהוה ת"ל זובו טמא לימד על הזוב שהוא טמא שגורם טומאה לאחרים הוא עצמו טהור טהור אף אתה אל תתמה על זה שאע"פ יוכיח שגורם טומאה לאחרים והוא עצמו מומאה לעצמו לא כ"ש שעיר המשתלה שהוא טמא - והלא דין הוא לאחרים גורם (ויקרא טו, ב) זובו טמא לימד על הזוב מקומו צלקת אבל הזוב זוב מגלן דתניא נממא אמר מר בר רב אשי בשר נגשה אביו ואמו שטיחין והרי בשר דגועו מחליף מעם אמרו ממא גזרה שמא יעשה אדם עור עולא דבר תורה עור אדם כי עבדו טהור ומה כדי עבודה טהורין חוץ מעור אדם ואמר אסיפא איתמר וכולן שעבדן או שהילך בהן

עורה עור אדם טהור כי איתמר דעולא

דלא נגע אף ה"נ דלא נגע קמ"ל - ואימר הני סד"א נילף רוק רוק מיבמה מה התם אע"פ אמר מר יכול אע"פ שלא גגע מהיכא היתי כיחו וניעו ומי האף שלו מנין ת"ל וכי ירוק בסבור עד שיגע בסהור אין לי אלא רוקו מו וכי ירוק יכול אע"פ שלא נגע ת"ל ביה נמי האי והרוק רוק מנלן דתניא ויקרא והשתא דאמר רחמנא זובו ממא הוא דרוש רחמנא לנקבה כתב רחמנא זובו ממא דאתא זוב חד זובו תרתי ובשלישי אקשיה טהור ואי משום הזב את זובו למניינא הוא יוכיח שגורם טומאה לאחרים והוא עצמו מדסקרתא איצטריך סד"א שעיר המשתלה את זובו זובו ממא למה לי אמר רב יהודה בגדים אף זובו כן והשתא דנפקא לן מהזב חלקת בין מגעו למשאו לטמא אדם ולטמא לזכר ולנקבה מקיש זובו לו מה הוא לא אחרים אומרים (ויקרא טו, לג) הוב את זובו לטמא מידי דהוה אמגע נבלה לא ס"ד דתניא

מילי במגע אבל במשא לא מידי דהוה אשרץ

שעיר המשחלה - גורם טומאה למשלחו דכתיב (ויקרא ט"ז:כ"ו) והמשלה את השעיר וגו':

שרץ מממא במגע ולא במשא:

ואילך איתקש לנקבה דאפילו ראה שלישי באונס חייב קרבן: זב חדא זובו תרתי - וכתיב לזכר דבשתי ראיות ראשונות דין זכר עליו שאינו מטמא באונס ומכאן והשתא דנפקא לן - טומאת הוב מוהזב את זובו דאיתקש זובו לו זובו טמא למה לי:

דרשא דלא תחלוק בין מגעו למשאו ואע"פ שאתה דורשו לדרשא אחריני: והשתא דכתיב זובו טמא - דנפקא לן מיניה עיקר טומאת זוב מהשתא דרוש מוהזב את זובו הך

כיחו וניעו - מין רוק הן:

במה שביד טהור - אם רק במה שביד טהור דהוה ליה טהור נושא את הרוק:

בלימות הואיל ויכול לגוררן ולהוציאן דרך צוריא מ"ט דרב דלא אמר האי מאן דבעי ליכחול מעובד כוכבים ואמר רב הייא בר כוכבים ולוי אמר האי מאן דבעי דלימות מאן דבעי דלסתמיה לעיניה ליכחול מעובד ורב נחשוב נמי דמעת עינו דאמר רב האי אלמא קסבר מעיין הוא ורחמנא רבייה ור' יוחנן אמר אפילו בנגררין דרך החוטם לפי שאי אפשר למי האף בלא צחצוחי הרוק האף מאי מי האף אמר רב בנגררין דרך הפה קרא באדם מאי בטהור ש"מ תרתי LUL מגע נבלה ואימא כמשא דשרץ א"כ נכתוב לך במקום אחר טמאתי לך כאן ואיזה זה זה ישמעאל אמר קרא בטהור טהרה שטהרתי 「てくに אמר ריש לקיש וכן תנא דבי רבי לטמא בגדים לא לטמא מידי דהוה אמגע ואימא במשא מטמא אדם ובגדים במגע אדם קרא בטהור מה שביד טהור טמאתי לך אמר ריש לקיש הנא דבי רבי ישמעאל אמר

לטומאה והלא דין הוא ומה רוק הבא ממקום בחניא זובו ממא וזאת לרבות מימי רגליו את נאד החלב ותשקהו – מימי רגליו מנלן חלב האשה דכתיב (שופטים ד, יט) ותפתח מה לי קטליה כוליה מה לי קטליה פלגיה דכתיב (במדבר כג, כד) ודם הללים ישתה פ' ו) ועשקמו בדמעות שליש ודם מגפתו דאחא מרבויא דמעת עינו דכתיב (תהלים וכל דאתא מרבויא הכא נמי תנא רוקו וכל ולטעמיך כיחו וניעו מי קתני אלא תנא רוק דאתי דרך החוטם אלא לר' יוחנן ליתני ליה למתני זימנין דאתי דרך הפה וזימנין לעני בשלמא לרב לא קתני דלא פסיקא מטמאין טומאה חמורה ואילו מי האף לא משקין ברביעית אבל זובו רוקו ומימי רגליו עינו ודם מגפתו וחלב האשה מטמאין טומאת והליחה סרוחה והריעי מהורין מכלום דמעת تهدكا ת"ש תשעה משקין הזב הן הזיעה בפה ורב נהי דויהרא נפיק דמעתא גופא לא

זה מגע נבלה - שטהרתי לך בגדים שעליו וטמאתים לך כאן במגע הרוק: ואימא משא דשרץ - שטהרתי לך את הנושאו טמאתי לך בכאן בנושא הרוק אבל מגעו כנבלה: בנגררין דרך הפה - שגררן והוציאן דרך הפה:

ורב - כיון דלאו מעין הוא אלא מפני שגררן דרך פיו קתני לה ומשום צחצוחי הרוק:

זיהרא - ארס של סם המות:

ליחה סרוחה - קויטור"א: בשלמא לרב - דאמר האי דקתני להו תנא דלעיל בנגררין דרך הפה איכא לתרוצי דהאי תנא להכי לא תני להו דכיון דטומאתן לאו מחמת עצמן היא אלא משום צחצוחי רוק לא פסיקא ליה דהא זימנין דנפקי דרך חוטם וטהורין ובמילתא דלא פסיקא לא קמיירי:

ותשקמו בדמעות שליש - אלמא משקה איקרו: זובו ממא וזאת - דסמיך ליה וזאת תהיה טומאתו וגו' ודרשי האי וזאת אקרא דלעיל זובו טמא וזאת כלומר דבר אחר נמי כזוב:

11 tl

וחוזר ונבלע יצא דם שאינו מתעגל ויוצא ויוצא וחוזר ונבלע אף כל מתעגל ויוצא שמעון בן יוחי דומיא דרוק מה רוק מתעגל חמורה אלא אמר ר' יוחנן משום רבי משקין טומאת משקין אין אבל לא טומאה ויוצא ואמר מר חלב שבאשה מטמא טומאת מתעגל ויוצא והרי חלב שבאשה שמתעגל ויוצא אף כל שמתעגל ויוצא יצא דם שאין שמעון בן יוחי דומיא דרוק מה רוק שמתעגר ואיפוך אנא אמר רבי יוחנן משום רבי דם היוצא מפיו ומפי האמה טמא אלא טהור (ויקרא טו, ב) זובו טמא הוא הוא טמא ואין יהא דם היוצא מפיו ומפי האמה טמאין ת"ל היוצא מפי האמה מגלן דטהור דתניא יכול וואת לרבות מימי רגליו לטומאה LΠ ממקום טומאה יהיה טהור ת"ל זובו טמא אף אתה אל תתמה על זה שאע"פ שבא מפי האמה יוכיח שבא ממקום טמא וטהור ממקום טמא אינו דין שיהו טמאין דם היוצא

בר' ביסנא משום ר"ש בן יוחי בהם יכול בכולן הא במקצתן דתניא אמר רבי יצחק כשעת מציאתן א"ר זירא לא קשיא הא וכן מטלית המהוהא טהורין שכל הטמאות מיתיבי נמצא שרץ שרוף על גבי הזיתים לקיש שרץ שנשרף ושלדו קיימת ממא דמחווא כי שלדן קיימת טמאין ואמר ריש כאן בלח כאן ביבש אמר רבא הני זבוגי יכול במקצתן תלמוד לומר בהם הא כיצד י"א:כ"ו בהם יכול בכולן ת"ל מהם אי מהם ברבי ביסנא אמר רבי שמעון בן יוחי ויקרא בכוגל הא במקצתן דתניא א"ר יצחק מטמאין יבשין אמר רבי זירא לא קשיא הא קיימת טמא והאנן תנן מטמאין לחין ואין והשרץ אמר ריש לקיש שרץ שיבש ושלדו ליכא למילף שכן גורם טומאה לאחרים מעהיל ויוצא מטמא אף כל אמר רבא מזובו אינו חוזר ונבלע - ונילף מזובו מה זובו שאין יצא חלב שבאשה שאע"פ שמחעגל ויוצא

דם היוצא מפי אמתו - של זב גמור יליף ליה לקמן דטהור:

ואיפוך אנא - וואת לרבות דם והוא להוציא מי רגלים:

וחוזר ונבלע - כשאינו מוציאו:

אף כל כו' - כגון סילון של מי רגלים חוזר ונבלע יצא דם שאינו מתעגל ויוצא חלב אע"ג שמתעגל

אינו חוזר ונבלע:

ושלדו - דפוס צורתו:

בהם - בשרצים כתיב (ויקרא י"א:כ"ו) כל הנוגע בהם:

זבוגי - פרוי"ט הנמצאים יבשים במחוזא והוא צב ויש שקורין אותו בלע"ז בו"ט:

המהוהא - בלויה ונרקבת:

כמות שהיה טהור מלטמא בכזית אבל טמא בשר המת שיבש ואין יכול לשרות ולחזור מומאט בלב טניא נמי הכי רבי יוסי אומר שמואל טהור מלטמא בכזית אבל מטמא לעת רבי יוסי אומר בשר המת כו' אמר רשב"ג אומר צריכין שיהו פושרין מעת מתע לעת תחילתו אף על פי שאין סופו שרייתן בפושרין יהודה בן נקוסא אומר פי שאין סופו ת"ש דתניא כמה היא וסופו בפושרין או דלמא תחילתו אף על אם יכולין להשרות בעי רבי ירמיה תחילתו (ויקרא יא, לט) כי ימות כעין מיתה שכבת זרע הראויה להזריע נבלה דכתיב ויקרא יא במותם אמר רחמנא כעין מיתה (ויקרא טו, ח) כי ירוק הזב כעין רוק שרץ מו' ץ) עב בשרו כיחו וניעו ורוקו דכתיב ML1P מטמאין לחין זב דכתיב (ויקרא בהם הא כיצד כאן בשרוף כאן בשאינו בכולן ת"ל מהם אי מהם יכול במקצתן ת"ל

דלמא חזקתו מתכבס למאי נפקא מינה דאמר איבעיא להו עד שעת כבוס הזקתו בדוק או מעכבו זומא לא מתכבדא וכן הכתם וכו' מאן דבדק בגומא נמי בדיק אי אמרת חוקתו נמי דאשתכה בגומא אי אמרת חזקתו בדוק בדק אי אמרת הזקתו מתכבד הא מתכבד אי ולא בדיק אי אמרת הזקתו בדוק הא לא מתכבד ומאי נפקא מינה דאמר כביד שעת כבוד הזקתו בדוק או דלמא הזקתו לחוור ולהיות לח *גמ' איבעיא* להו עד והלה אינו מטמא אלא עד שעת שיהא יכול בין יבש ר"ש אומר היבש מטמא למפרע כתם או עד שעת הכבוס ומטמא בין לח שיאמר בדקתי את החלוק הזה ולא היה בו וכן כתם שנמצא בחלוק מטמא למפרע עד הזה ולא היה בו שרץ או עד שעת כבוד מטמא למפרע עד שיאמר בדקתי את המבוי מומאט רקב לתננ" השרץ שנמצא במבוי

כיבס ולא בדק אי אמרת הזקתו בדוק הא לא

רר - כעין ריר שהוא לה כמו (שמואל א כ"א:י"ד) ויורד רירו על זקנו: החילתו אע"פ שאין סופו - אין צריך שיהו המים פושרין בסוף כשיכלה מעת לעת: יהודה בן נקוסא אומר - אין צריך שיהו המים פושרין בסוף אכן יהו על השרץ כמעת לעת אע"פ שאין סופן וקולא היא דאי לא הדר בהכי טהור ואע"ג דאי הוו פושרין כל מעת לעת הוה הדר: טומאת רקב - מלא תרווד ממנו מטמא במגע ומשא ואהל:

מחני' ומטמא בין לה ובין יבש - הכתם או השרץ בין שנמצאו להין בין שנמצאו יבשין מטמא כל

טהרות שנמצאו במבוי מיום כיבודו ושעשתה האשה מיום כבוס: גמ' הזקתו בדוק - מי מחזקינן דבדיק ליה בשעת הכיבוד ומשום הכי טהרות דקודם כיבוד טהורות: דאמר כביד ולא בדיק - כבדתיו ולא בדקתיו. אי אמרת דהא דמטהרין הנך דמקמי כיבוד משום דחזקתו שבדקו בשעת כיבוד הא לא בדיק וטהרות דמקמי כיבוד נמי טמאו' ואי אמרת כו':

בסטרא - בצדי הבגד שיש שם קמטים ותפירות שקורין וירונ"ש:

בער בוא אמרטוטי אימרטט מחני כל

אימר יבש היה ומיא נפיל עליה אם איתא

אימר יבש היה ומיא נפיל עליה שרץ נמי

אלא שרץ אבל כתם לה נמי מטמא למפרע

ומטמא בין לח וכו' א"ר אלעזר לא שנו

rai

גרי אריות הן - מפורש בספר מלכים (ב יו) וישלה ה' בהם את האריות וגו': כוכבים גמורים הן:

גמ` קא פסיק וחני - הבאין מבין העובדי כוכבים טהורין ואפילו מחרמוד אלמא בני חרמוד עובדי מתני' באין מרקם טהורים - שהן עובדי כוכבים ודמן טהור:

לא שנו - אדר' שמעון קאי:

מקדיר - נכנס בבגד טרשטריי"ש. כתם שלפני כבוס מגליד וגלדו עבה:

היה בו לטמא טהרות של קודם לכן:

תחזור ותכבסנו - אם לא בדקתו בשעת כבוסו ולאחר זמן נמצא בו כתם ואין ידוע אם קודם כבוס

עא שמע דתניא א"ר מאיר מפני מה אמרו

בדוק מאן דבדק בסטרא נמי בדיק אי אמרת

אי נמי דאשתכחה בסטרא אי אמרת חזקתו

בדק אי אמרת הזקתו מתכבס הא מתכבס

חזקתו מתכבס בסטרא לא מתכבס

ומפני מה אמרו - ומפני מה תלו טהרה בכבוס:

מפני מה אמרו כו' - כלומר מפני מה חלו בכיבוד וטיהרו טהרות דקודם כיבוד:

הכבוס לכתם שלפני הכבוס שזה מקדיר ממא מבין הכוחים רבי מאיר מטמא דכוחים הכבוס רבי אומר אינו דומה כתם שלאחר מטמו חסורי מחסרא והכי קתני מבין ישראל בידוע שלאחר כבוס ואם לאו בידוע שלפני ישראל וכו' ורבנן אי דישראל מטהרי דמאן אמוראי נינהו ואליבא דרבי יוחנן מבין אמר תחזור ותכבסנו אם נדחה מראיתו ואם לא בדקו הפסידו למפרע ליה והאמר רבי יוחנן הלכה כסתם משנה し、 とにと ישראל בודקות חלוקיהן בשעת כבוסיהן גרים מתרמוד וכי תימא זאת ולא סבירא כתם או עד שעת הכבוס מפני שחזקת בנות יוחנן וסביא דאמרי תרוייהו אין מקבלין עד שיאמר בדקתי את החלוק ולא היה בו אומרת מקבלין גרים מתרמוד איני והא רבי עה אמרו כתם שנמצא בחלוק מטמא למפרע קפסיק ותני אפילו מתרמוד א"ר יוחנן זאת ואם לא בדקו הפסידוהו למפרע מפני שלא נחשדו על כתמיהן LWGEL ישראל בודקין מבואותיהן בשעת כבודיהם הכותים רבי מאיר מטמא וחכמים מטהרים שרץ או עד שעת כיבוד מפני שחוקת בני העובדי כוכבים מהורין מבין ישראל ומבין שיאמר בדקתי את המבוי הזה ולא היה בו מממא מפני שהם גרים וטועין הבאין מבין בשרץ שנמצא במבוי מטמא למפרע עד הכתמין הבאין מרקם טהורין רבי יהודה

ווה מגליד ש"מ חוקתו בדוק ש"מ גרי אמת הן וחכמים מטהרין דכותים גרי

און נאמנון גליו גליי על בית הפרס זה הכלל דבר שחשודים בו נאמנגל לא על הסככות ולא על הפרעות ולא אם לא בכרה נאמנים על ציון קברות ואין קברנו נאמנים לומר על הבהמה אם בכרה נאמנים לומר קברנו שם את הנפלים או לא לא היו קוברין אלא משליכין וחיה גוררתו שהם קוברין שם את הנפלים ר' יהודה אומר בית הטמאות של כותים מטמאין באהל מפני הנמצאים בחדרים ובסביבות בית הטמאות הכתמים הנמצאים בכל מקום טהורין חוץ מן שלא נחשדו על כתמיהן CLUTE, CS מטמא דנחשדו על כתמיהם וחכמים מטהרין הנמצאין בערי כותים רבי מאיר ۷۲۲ שלא נחשדו על כחמיהם ואצנועי מצנעי גרי אמת הן הנמצאין בערי ישראל טהורין מבין ישראל ומבין הכותים טמאין דכותים צרי אריות מבעי ליה אלא הכי קאמר אריות הן אי הכי שלא נחשדו על כתמיהן

גרי אמת הן - ודמן טמא: נחשדו על כתמיהן - דלא מצנעי להו: מתני' בכל מקום - במקום ישראל: סככות ופרעות - בגמ' מפרש להו וספק נינהו ומדרבנן וכותיים לית להו:

YQ.

717 27

למ"ל נאמנין על ציון וכו' ואע"ג דמדרבנן מאי למימרא מהו דתימא לא בקיאי בטינוף אבא א"ר יוחנן בגוזז ועובד אג עכנ ולפני עור לא תתן מכשול א"ר הייא בר למ"ל נאמנין על הבהמה וכו' והא לית להו מאי למימרא מהו דתימא לא בקיאי ביצירה תרומה טמאה היא דקאכיל מינה אי הכי כהן טמא הוא דנקיט תרומה בידיה ודילמא מכשול א"ר אבהו בכהן עומד שם ודילמא לית להו (ויקרא יט, יד) ולפני עור לא תתן און לו גבול נאמנים לומר קברנו והא לו נחלה יש לו גבול כל שאין לו נחלה רעך אשר גבלו ראשונים בנחלתך כל שיש מאי דרוש (דברים ים, יד) לא תסיג גבול

לומר אין שם קבר לפי שאינו מעיד אלא והתניא שדה שאבד בה קבר נאמן כותי סאין רבי יוסי אומר חמש ולא מהימני הוא עושה מלא מענה מאה אמה בית ארבעת הקברות הרי זה עושה בית הפרס ועד כמה בית הפרס שנידש מהור ותנא החורש בית רב יהודה בר אמי משמיה דרב יהודה אמר שמואל מנפח אדם בית הפרס והולך מן הגדר בית הפרס א"ר יהודה א"ר הארץ פרעות דתנן אבנים פרעות היוצאות סככות דתנן אלו הן סככות אילן המיסך על ציון אבל אין נאמנין לא על הסככות וכו' (יחזקאל לט, טו) וראה עצם אדם ובנה אצלו הוא כיון דכתיבא מזהר זהירי ביה דכתיב

נאמנין לומר קברנו - דמידי דאורייתא הוא טומאת המת:

דקאכיל מינה - ותרומה טמאה באזהרה לטהור וכ"ש לטמא: לא בקיאי ביצירה - וכי קברי נפל לא ידעי דהוא בן מ' יום וסברי מיא בעלמא הוא ואינו מטמא: בטינוף - בבהמה דקה ופוטר את הבהמה מן הבכורה ובבכורות (דף כא:) מפרש מאי טינוף שמבצבצת ומוציאה דם דרך רחם וזהו הולד שנימוח ויוצא הלכך הבא אחריו אינו בכור והני

כותיים לא בקיאי בטינוף וזימנין דלא טניף ואמרו טינוף הוא ופוטרין את הבא אחריו קמ"ל: על ציין - לציין וסומכין עליהן ועברינן טהרות היכא דלא ציינו: אילן המיסך על הארץ - והוא סמוך לדרך בית הקברות וזימנין דמיתרמי בין השמשות וקברי התם ואם הענפים מובדלים שאין האהל שלם וידוע ודאי שיש קבר תחת האהלות ואין ידוע איזה הוא והכותי מעיד על אחד זה טהור אינו נאמן לפי שאינו חש על הספק ותולה הטומאה באהל שני

מספק: בית הפרס - שדה שנחרש בה קבר ואוקמי רבנן על סביבות הקבר מאה אמה בספק טומאה

שריקרקה המחרישה את העצמות ומגלגלתן:

שנידש - ברגלי אדם שהרגלים נושאים את העצמות ושחקום: שדה שאבד בה קבר - מיקרי נמי בית הפרס ורבנן גזרו בכולה דתניא במועד קטן (דף ה:) ג' בית

הפרס הן שדה שאבד בה קבר ושנחרש בה קבר ושדה בוכין: שאין מעיד אלא על גופו של קבר - דכיון דאמרי אין שם קבר ברוח זה על גופו של קבר הוא מעיד וגופו של קבר דאורייתא ובדאורייתא מהימני. אלמא נאמנין על בית הפרס ועל (בית) הסככות:

על גופו של קבר אילן שהוא מיסך על הארץ נאמן לומר אין תחתיו קבר לפי שאינו מעיד אלא על גופו של קבר א''ר יוחנן במהלך ובא על פני כולה אי הכי מאי למימרא

מהו דתימא רצועה נפקא קמ"ל זה הכלל כו' זה הכלל לאתויי מאי לאתויי תחומין ויין נסך

עבעל עלך דם הנדה

פרק ה הרואה כתם

מתניי הרואה כתם על בשרה כנגד בית התורפה ממאה ושלא כנגד בית התורפה ממאה ושלא כנגד בית התורפה מהורה על עקבה ועל ראש גודלה ממאה על שוקה ועל פרסותיה מבפנים ממאה מבחוץ טהורה ועל הצדדין מכאן ומכאן מהורה ראתה על הלוקה מן החגור הלמטה טמאה מן החגור ולמעלה טהורה ראתה על בית יד של חלוק אם מגיע כנגד בית התורפה טמאה ואם לאו טהורה היתה פושטתו ומתכסה בו בלילה כל מקום היתה פושטתו ומתכסה בו בלילה כל מקום עומצא בו כתם טמאה מפני שהוא חוזר וכן בפוליוס גמ' אמר שמואל בדקה קרקע

עולם וישבה עליה ומצאה דם עליה מהורה שנאמר (ויקרא פו, יט) בבשרה עד שחרגיש בבשרה האי בבשרה מיבעי ליה שמטמאה בפנים כבחוץ א"כ לימא קרא בבשר מאי ואכחי מיבעי ליה בבשרה ולא בשפיר ולא בחחיכה חרחי שמע מינה תא שמע האשה בחחיכה חרחי שמע מינה תא שמע האשה מהיא עושה צרכיה וראחה דם רבי מאיר אומר אם עומדת טמאה ואם יושבת טהורה אילא לאו דלא ארגשה יושבת אמאי טהורה לעולם דארגשה ואימור הרגשת מי רגלים

מהלך על פני כל השדה - דכיון דעל פני כולה מהלך ודאי פשיטא ליה דניטלה הטומאה משם ומחני' דקחני דאין נאמן כגון שאינו מהלך על פני כולה שמשייר רוח אחת הלכך אפילו במקום שעבר אינו נאמן משום דאיהו לספקא לא חייש:

מאי למימרא - נהי דלספק לא חייש לודאי חייש וכיון רפשיטא לן דקבר הוה בה והוא מהלך על פני כולה הרי עובר על מקום הקבר ואי לאו דקים ליה שניטלה הטומאה לא עבר:

לאחויי תחומין - אין נאמנין לומר עד כאן תחום שבת דתחומין דרבנן וכותיים לא סבירא להו:

מבפנים - בין שני שוקים כל גובהן מן הארץ:

מן החגור ולמטה - כנגד בית התורפה הוא: ייידיג חנוכ - פנימים יייבאיי בחלום והפר כל

שהוא חוזר - פעמים שראש החלוק נהפך כלפי פניה שלמטה:

גמ' צרכיה - מטלת מים:

עד - סדין שבודקת בו:

בהרגשה חזיא ממאה דאימור ארגשה ולאו טמאה ואע"ג דלא ארגשה לא אם רוב ימיה הלך אחר הרוב לאו אם רוב ימיה טמאין ובמגעות ובהיסטות הלך אחר הרוב מאי ממא אל חלוקה ספק ממא ספק מהור מהור דאשה על בשרה ספק ממא ספק מהור בוה תא שמע נמצאת אתה אומר ג' ספקות לא לעולם דארגישה ואימא הרגשת שמש נמצא על שלה אתיום טמאין וחייבין בקרבן מן הקרבן אלא לאו דלא ארגישה וקתני דמי אי דארגישה לאחר זמן אמאי פטורין ממאים מספק ופטורין מן הקרבן ピィフィ וחייבין בקרבן נמצא על שלה לאחר זמן וחייבין בקרבן נמצא על שלה אתיום טמאין מצול טהור תא שמע נמצא על שלו טמאין צבירשת עד הואי משוך ודאי מגופה אתא משוך טמא לא לעולם דארגישה ואימור אמאי טהור אלא לאו דלא ארגישה וקתני ואם משוך טמא היכי דמי אי דארגישה עגול עחת הכר ונמצא עליו דם אם עגול טהור דם ויושבת מהורה - ת"ש עד שהיה נתון צואי עומדת הדור מי רגלים למקור ואייתי

ואע"ג דלא הרגישה אמר רב ירמיה מדפתי כתם על בשרה כנגד בית התורפה ממאה ממא ואע"ג דלא הרגישה ועוד תנן הרואה קתני מיהת על בשרה ספק טמא ספק טהור מגופה אתאי על בשרה איבעי ליה אשתכוחי אשתכוחי על חלוקה מעלמא אתאי דאי באי מעלמא אתאי על חלוקה איבעי ליה כגון דאזדקרה על בערה ודאי מגופה אתאי אשתכוחי ואיבעית אימא מחגור ולמעלה אתא דאי מגופה אתא על בשרה מיבעי ליה מיבעי ליה אשתכוחי על חלוקה מעלמא מצופני אנואי דאי מעלמא אנואי על חלוקה כגון שעברה בשוק של טבחים על בשרה משיור ולמעלה אי בעית אימא מחגור ולמטה arthr אב"א מהגור ולמטה ואב"א ראתה דם על בשרה שלא כנגד בית התורפה משיוו ולמעלה על בשרה אמאי טמא והתון מבור והא תנן מן החגור ולמטה טמא ואי טהור ה"ד אי מהגור ולמטה על הלוקה אמאי מהור ממא על הלוקה ספק ממא ספק מהור אדעתה אמר מר על בשרה ספק ממא ספק

דארגישה - בשעת בדיקה ועגול להכי טהור לעולם דאימור הרגשת עד הואי שציערתה בדיקת

מודה שמואל שהיא טמאה

העד:

על בשרה ספק טמא ספק טהור טמא - כולו מפרש לקמן: דאזדקרה - זקפה עצמה לאחוריה ואני"ג דעברה בשוק של טבחים טמאה דאי מעלמא אתאי על חלוקה אבעי ליה לאשתכוחי:

פרק ח הרואה כתם

71- 511

מחזקינן טומאה ממקום למקום והתניא מעמא וכי תימא זימנין דנגע בעקבה ומי דנגע באותו מקום אלא ראש גודלה מאי ראש גודלה טמאה וכו' בשלמא עקבה עביד למימר מגופה אתיא טהור על עקבה ועל אתא אלא אפילו קרקע דמבדק שפיר דאיכא בלא מבדק שפיר ואיכא למימר מעלמא נמג לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא גלימא לרב ירמיה מאי איריא קרקע אפילו גלימא בשלמא לרב אשי היינו דקאמר קרקע אלא דבר שאינו מקבל טומאה אינו מקבל כתמים באמר כר' נחמיה דתנן ר' נחמיה אומר כל מדרבנן ער אשי אמר שמואל הוא

או כלחוץ ת"ש דתני רב קטינא עד מקום מקום חבק איבעיא להו מקום חבק כלפנים מבפנים עד היכא אמרי דבי רבי ינאי עד דנגעה על שוקה ועל פרסותיה מבפנים וכו' באידך ידא לא שאני ידה דכולה עבידא לאו משום דאמרינן בדקה בחד ידא ונגעה ממאה מפני שידים עסקניות הן - מאי מעמא למקום והתניא נמצאת על קשרי אצבעותיה עביד דמתרמי ולא מחזקינן טומאה ממקום לשם אלא שאני ראש גודלה דבהדי דפסעה ואין אומרים שמא בידה נטלתו והביאתו על כתפה שאינה יכולה לתלות אינה תולה היתה לה מכה בצוארה שתוכל לתלות תולה

לאו קושיא נינהו דשמואל לא איירי בהרגשה כלל: נחמיה ס"ל דאמר לא הזכירו חכמים גורת כתם אלא על דבר המקבל טומאה הלכך כל הנך תיובתא רב אשי אמר - מעמא דשמואל דאמר לעיל בדקה קרקע עולם כו' לאו משום הרגשה אלא כרבי

דטעמא דשמואל משום הרגשה ואי משום הרגשה מאי איריא קרקע אפילו גלימא נמי בדקה בטלית אלא רב ירמיה מדפתי - דקבלה לתיובתא דלעיל ושני מודה שמואל כו' ומדקבלה לתיובתא מכלל

בצוארה - אם נמצא דם כנגד תורפה יכולה לתלות במכה של צוארה שפעמים שמטה את צוארה וישבה עליה ואחר כך מצאה דם טהורה שלא הרגישה:

על קשרי אצבעותיה - היינו גב היד. והא גב היד אפילו בשעת בדיקה לא נגעה מ''ט טמאה: ואין אומרים בידה נטלחו - ממכה שבכתפה והביאתו לפניה: לפניה ונופל דם המכה על תחתית חלוקה:

לאו משום דאמרינן בדקה באידך ידא ונגעה - יד שבדקה על גב חבירתה:

עד היכא - קרוי פנים מעובי השוק ולא אמרינן צדדין נינהו:

כשיר - רצועה בעיגול כצמיד:

כרצועה - לאורך הירך דהיינו אורחיה כשנופל ושותת נעשה כרצועה:

אידך בדקה חלוקה והשאילתו לחבירתה ואם לאו ארוכה טהורה וקצרה טמאה תניא כנגד בית התורפה של ארוכה שתיהן ממאות וקצרה שלבשה חלוקה של ארוכה אם מגיע ת"ר ארוכה שלבשה חלוקה של קצרה אצל הכמים שבדרום אמרו לי יפה הוריתה דבר זה הוריתי בעיר רומי לאיסור וכשבאתי היתה פושטתו וכו' תניא אר"א בר' יוסי אמרינן אין שונין לקולא אבל לחומרא שונין תיזיל ותיתי והתניא אין שונין בטהרות כי במשתיתא אתאי לקמיה דרבי ינאי אמר לה CLXIVI ההיא איתתא דאשתכה לה דמא מאי לאו כי האי גוונא לא דלמא דעביד בשרה ספק ממא ספק מהור ממא על בשרה מיפין מהו לרוחב ירכה מהו רבי ירמיה כשיר מהו כשורה מהו טיפין עד מקום חבק וחבק עצמו כלפנים אויא מתני לה בהדיא אמרי דבי רבי ינאי חבק וחבק עצמו כלפנים רב חייא בריה דרב

והיא יכולה להגלע ולהוציא דם הרי זו תולה ותולה בבנה או בבעלה אם יש בה מכה עד כגריס של פול ואף ע"פ שלא הרגה כמה תולה רבי הנינא בן אנטיגנוס אומר בהן הרגה מאכולת הרי זו תולה בה נתעסקה בכתמים או שישבה בצד העסוקין שהיא יכולה לחלות שחטה בהמה חיה ועוף בעליון אינה תולה מתני ותולה בכל דבר בתחתון לא עברה בשוק של טבחים אף כיצד עברה בשוק של טבחים תולה אפילו און יכולה לתלות אינה תולה ואפי' בעליון לה אם יכולה לתלות תולה ואפילו בתחתון יתירה ת"ר לבשה שלשה חלוקות הבדוקין על זו שתיהן ממאות שאני התם דאיכא סלע בו אלא כסלע דם ונמצא כסלע על זו וכסלע דחניא שחי נשים שנתעסקו בצפור אחד ואין היא טהורה וחבירתה טמאה מאי שנא מהא ששת ולענין דינא חנן אבל לענין טומאה היא טהורה וחבירתה תולה בה אמר רב

במשתיתא - עם המסכת דשמשון (שופטים מז) מתרגמינן עם משתיתא. שהיתה מסכת טווי לאריג נימוש בם על בווותי.

ונמצא דם על השתי:

והחניא אין שונין בטהרות - גבי מתעטף בטליתו וטהרות וטמאות בצדו בפ"ק (לעיל נדה דף ה:) 196ק נגע 196ק לא נגע טהור ואם אי אפשר אא"כ נגע טמא רבן שמעון בן גמליאל אומר אע"פ דלא 1987 אפשר לא מטמינן ליה אלא אומרים לו שנה ואי לא נגע מטהרינן ליה אמרו לו אין שונין בטהרות

דאף על גב דהשתא לא מיתרמי דלמא מעיקרא לא הוה הכי:

דבר זה - היתה פושטתו ומתכסה בו בלילה כו":

חלוקה של קצרה - ולא בזקתו קודם לבישה ואחר כך נמצא עליו דם:

ביא מהורה - הראשונה:

שלשה חלוקות - זה על גב זה:

מתני' עד כמה היא תולה - בדם מאכולת:

מתני' מני רשב"ג היא דתניא הרגה תולה הרגה מאכולת: הרגה אין לא הרגה לא עולה ספק עברה ספק לא עברה ממאה: מבחים ספק ניתו עליה ספק לא ניתו עליה ישבה לא תנינא להא דת"ר עברה בשוק של בשרף שקמה או שישבה ישבה אין לא דת"ר מעשה ותלה ר"מ בקילור ורבי תלה דברי ר"א ברבי צדוק אללי חנינא להא הכר ונמצא עליו דם עגול טהור משוך טמא בבשרה דם ולא כתם עד שהוא נתון תחת מו, יש) ואשה כי תהיה זבה דם יהיה זובה בדבר להחמיר אלא להקל שנאמר (ויקרא מה הדבר קשה בעיניכם שלא אמרו הכמים ראה תלמידיו מסתכלין זה בזה אמר להם להגלע ולהוציא דם אמרה לו הן וטהרה ר"ע אמרה לו הן וחיתה אמר לה שמא יכולה לו ראיתי כתם אמר לה שמא מכה היתה ביך מעשה באשה אחת שבאת לפני ר"ע אמרה

מעם פשפש בפיו ה"ז יפלוט מנא ידע טעמו מעמו כריחו לענין תרומה דתנן או שטעם מריח בו ארכו כרחבו לענין כתמים ומעמו כריחו ברית כרותה לו שכל המוללו כעוובמום ת"ר פשפש זה ארכו כרחבו כמה אמר ר"נ בר יצחק תולה בפשפש ועד ולדבריו אנו מודים ולרבנן דאמרי תולה עד אומר עד כמה היא תולה עד כגריס של פול חנינא בן אנטיגנוס מדברי ומדבריהם שהיה בו כמה טיפי דם אבל נראין דברי ר' מהורה לבעלה שאין לך כל סדין וסדין שאין לדברי חברי אין סוף שאין לך אשה שאינה מטה ומטה שאין בה כמה טיפי דם מאכולת שאין לך אשה שטהורה לבעלה שאין לך כל אין קץ ולדברי חברי אין סוף לדברי אין קץ בין כך ובין כך תולה אמר רשב"ג לדברי לא הרגה אינה תולה דברי רשב"ג וחכ"א

כריחו ואכתי מנא ידע ברית כרותה לו שכל

נמ, לילור - אפלשטור"א אדום:

לא ישבה לא - ולא אמרינן דלמא ישבה ולאו אדעתה: לדברי אין קץ - שאיני נותן שיעור ואם לא הרגה אפילו כחרדל טמאה. ולדברי חברי אין סוף שהם מקילים יותר מדאי דאפילו לא הרגה תולה ואין נותנין שיעור אלא אפילו כסלע תולה או

יותר: עד כגריס - ואפילו לא הרגה ויתר מכגריס לא ואפילו הרגה ולדבריו יש לטמא כגריס ועוד ולטהר

ברית כרותה לו - כלומר ריחו נודף ומבאיש וכל המוללו על כרחו מריח ריחו:

ברית כרוחה כך - ככומר ריחו נחוף ומבאיש וכל המוכלו על כרחו מריח ריחו: או שמעם טעם פשפש - באוכל תרומה מיירי. וכ"ש חולין דהא שרץ הוא אלא האי דנקט תרומה משום דפליגי לעיל מיניה אמרו לו נממאת ונטמאת התרומה ר"א אומר יבלע ר" יהושע אומר יפלוט אבל אומר לו ממא היית וממאה היתה התרומה או שנודע שהוא טבל או שמעם טעם פשפש לתוך פיו ה"ז יפלוט הואיל ועד שלא נתנה לתוך פיו אירע בה פסול זה לא חיישינן להפסד תרומה: חזירים - אוכלים שקצים ורמשים ומתיזים דם:

מכגריס וקמיפלגי בעד ועד דהכא כדאמרינן כיתר מכגריס ורב חסדא אמר כגריס כפחות שמעתא באפי נפשה רב הונא אמר כגריס של כתמים להקל איכא דאמרי לה להא כל שיעורי חכמים להחמיר חוץ מכגריס לא אמרינן והכא כדרבי אבהו דא"ר אבהו בעלמא אימא לך לחומרא אמרינן לקולא לחומרא והכא לחומרא ורב חסדא אמר לך עד ועד בכלל ואיכא עד ולא עד בכלל והכא עד ועד בכלל אמר לך רב הונא איכא צונא סבר עד ולא עד בכלל ורב הסדא סבר עולה לימא בעד ועד בכלל קא מיפלגי דרב חסדא אמר כגריס תולה יתר מכגריס אינה כגריס אינה תולה פחות מכגריס תולה ורב דמיא עד כמה היא תולה וכו' אמר רב הונא בר יצחק והא דדוקרת כעיר שיש בה חזירים בה חזירים אין חוששין לכתמים אמר ר"נ במוללו מריח בו אמר רב אשי עיר שיש

מיתיבי

והכא לחומרא - הילכך עד ולא עד בכלל דאי עד ועד בכלל הוה ליה קולא דקחני עד כגריס חולה רקיימא לן באלו טריפות (חולין נה.) דבכל עד אזלינן לחומרא אי עד ועד חומרא הוא אזלינן בתריה ואי עד ולא עד חומרא הוא אזלינן בתריה: אמרי לה באנפי נפשה - ולאו אמתני^י: ומיהו כחמים עצמן דרבנן ואולינן בהן לקולא ותלינן בכל מידי:

אפי' אין מראיתו דומה לאותו המין תולה בו: לא להקל על דברי תורה - האי דגוור רבנן בכתמים להחמיר על ד"ת שלא להקל בנדה גמורה נמיהו כחמים עצמו דכרנו נאולינו כהו לפולא נחלינו ככל מידי.

נמצא עליה מין אחד - מדבר הדומה לכתם כגון קילור או שרף ואחר כך מצאה על חלוקה כתם

מאי למימרא - הא אפילו תליא כגריס בצפור אכתי פש ליה גריס ועוד:

אבל הכא דנתעסקה תליא - כגריס בדם צפור ועוד דם מאכולת הוה:

נתעסקה בכגריס - דם צפור או קילור:

אחרינא:

נמצא עליה כגריס ועוד - דהלכתא כרב חסדא דמיקל: כיון דבעלמא - היכא דליכא ועוד חליא כגריס במאכולת השתא נמי תליא האי גריס במאכולת

מילי היכא דרצופה בו מאכולת אבל היכא בלמא אפילו לרבי ינאי דאמר טהורה הני דלא נתעסקה אבל הכא דנתעסקה תליא אר עד כאן לא קאמר ר' חנינא התם טמאה אלא חנינא תבעי לר' ינאי - תבעי לר' חנינא ונמצא עליה בכגריס ועוד מהו תבעי לר' תליא בעי רבי ירמיה נתעסקה בכגריס פש ליה כגריס כיון דבעלמא תליא הכא נמי מוכחא מילתא דהאי ועוד דם מאכולת הוא בו מאכולת אבל היכא דרצופה בו מאכולת אומר טהורה הני מילי היכא דלא רצופה בכגריס בכגריס ועוד לא תליא רבי ינאי טהורה רבי חנינא אומר טמאה כי תליא מאכולת ר' הנינא אומר טמאה ר' ינאי אומר נמצא עליה כגריס ועוד ואותו עוד רצופה בו כגריס מלמטה לא כגריס מלמעלה איתמר למעלה תולה בעליון עד כגריס מאי לאו ביו עליה טיפי דמים למטה וטיפי דמים

תורה וכתמים עצמן דרבנן עד שהוא נתון להקל על דברי תורה אלא להחמיר על דברי בדבר להקל אלא להחמיר אמר רבינא לא באשה [וכו'] והתניא לא אמרו הכמים את בתרנגולת דאית בה כמה מיני דמא מעשה אין תולה בו שחור כי קאמר רבא דאתעסקה תולה בו כמה מינין מיתיבי נתעסקה באדום איכא דאמרי אמר רבא נתעסקה במין אחד באדום אין תולה בו שחור נתעסקה שאני אחד תולה בו כמה מינין מיתיבי נתעסקה שיעורא קמ"ל אמר רבא נמצא עליה מין מצעי זיל הכא ליכא שיעורא זיל הכא ליכא מהו דתימא שקול כגריס צפור שדי בי עליה שני גריסין ועוד אי הכי מאי למימרא גוונא לא כגון דנתעסקה בכגריס ונמצא אין תולה בו מרובה היכי דמי לאו כי האי נתעסקה באדום אין תולה בה שחור במועט דאין רצופה בו מאכולה לא חליא תא שמע

ערוייה:

היא היא - כי היכי דמטמא ר' מאיר באשה לחודה הכי נמי מטמא באיש ואשה עומדין: בחד ספקא מיבעיא - ולמה ליה לפלוגי ר"מ ברישא לאשמועינן בסיפא ר"מ מטמא דלישתמעו

מכני בא:

דלמא מאיש אחי ואפילו אם תמצי לומר דמינה אתא דלמא לא הדור מי רגלים למקור וממקום דלמא מאיש אחי ואפילו אם תמצי לומר דמינה אתא דלמא לא הדור מי רגלים למקור וממקום

כאילו עומדת אבל עומדת אי אפשר לה לזנק:

צרכיהן - מי רגלים: גמ' במונקת - מקלחת דכיון דנפק בקילוח כי אורחא לא דחיקא ולא הדור מי רגלים למקור ואין דרך דם מקור לצאת עם מי רגלים אבל שותתת איידי דאוקמה אנפשה הוא ואיכא למימר הדור

לעולם - אפי' לרבי אליעזר בעי צירוף:

מחניי האשה שהיא עושה צרכיה וראחה דם רבי מאיר אומר אם עומדת טמאה ואם יושבת טהורה ר' יוסי אומר בין כך ובין כך טהורה איש ואשה שעשו צרכיהן לחוך הספל ונמצא דם על המים רבי יוסי מטהר ורבי שמעון מטמא שאין דרך האיש להוציא דם אלא שחזקת דמים מן האשה גמ' מאי ענא עומדת האמרינן מי הגלים הדור למקור ואייתי דם יושבת נמי נימא מי הגלים הדור למקור ואייתי דם אמר שמואל במונקת מונקת נמי דלמא בתר דתמו מיא אתא דם ומונקת בתוך הספל ונמצא דם בתוך הספל דאם איתא דבתר דתמו מיא אתא על שפת הספל איבעי ליה לאשתכוחי אמר שמואל הלכה ברי יוסי וכן אורי ליה רבי אבא לקלא הלכה כרי יוסי איש ואשה [כוי] איבעיא להו איש

פרק ט האשה שהיא עושה

איבעיא להו מי פליגי רבנן עליה דר"א ברבי עדוק או לא הא שמע כתם ארוך מצטרף מפין טפין אין מצטרפין מני אי רבי אליעזר בר' צדוק למה לי צירוף האמר משוך כל שהוא טמא אלא לאו רבנן שמע מינה פליגי לא לעולם ר' אליעזר ברבי צדוק

עבון עלך הרואה כתם

וכי אמר רבי אליעזר ברבי צדוק בעד אבל הלכה כרבי אליעזר ברבי צדוק הלכה מכלל דפליגי שמע מינה מאיר ורבי יוסי מטהרין ור' שמעון מטמא צרכיהן לתוך הספל ונמצא דם על המים רבי תניא כוותיה דרבי יוחנן איש ואשה שעשו דיעבד אבל לכתחלה לא קא משמע לן בספק ספקא מיבעיא מהו דתימא הני מילי פתח בדרבי יוסי ורבי יוסי בחד ספקא מטהר מטהרין אין הכי נמי ואיידי דסליק מרבי יוסי ספלא לא אמר אם כן ליתני ר"מ ור" יוסי כי קאמר רבי מאיר בחד ספקא אבל בספק כח דהיתרא עדיף ליה ור' יוחנן אמר ליפלגו בספק ספקא להודיעך כחו דר' מאיר ואדמיפלגי בחד ספק להודיעך כחו דר' יוסי כחו דרבי יוסי דאפילו בחד ספקא מטהר ספקא מטמא בחד ספקא מיבעיא להודיעך יוסי מטהרין א"ה השתא רבי מאיר בספק היא היא ממאי מדלא קתני ר' מאיר ורבי מממא או דלמא לא שנא אמר ריש לקיש רבי מאיר בחד ספקא אבל בספק ספקא לא ואשה עומדין מה לי א"ר מאיר כי אמר

דבר שאינו מקבל טומאה אינו מקבל כתמים רבי נחמיה מטהר שהיה רבי נחמיה אומר כל ספסל של אבן או על האיצטבא של מרחץ ונמצא עליו דם כולן טמאות ישבו על שלבשו חלוק אחד או שישבו על ספסל אחד לנכרית או לנדה הרי זו תולה בה א' נשים ולא שנא יושבין לותני השאילה חלוקה שמעון חוקת דמים מן האשה ל"ש עומדין לא אמר או דלמא לא שנה. ת"ש כיון דא"ר עלמא ויושבת דחד ספק אבל בספק ספקא שמעון כי אמר רבי שמעון עומדת דדחיק לה איבעיא להו איש ואשה יושבין מה לי א"ר תולה ר"ש אומר בין כך ובין כך אינה תולה דברי ר"מ רבי יוסי אומר בין כך ובין כך ת"ש דתניא יושבת תולה עומדת אינה תולה לה עלמא אבל יושבת לא או דלמא לא שנא שמעון כי אמר רבי שמעון בעומדת דדחיק איבעיא להו אשה יושבת מה לי אמר רבי

דיעבד - כגון שנתעסקה בטהרות אבל לכתחלה אומרין לה אל תתעסקי:

אשה - לחודה יושבת ועושה צרכיה ונמצא דם בספל:

איש ואשה יושבין מה לי אמר ר"ש - מי אמרי" כי אמר מחני" בעומדין ואלימא ליה עומדת דאפי" בתרי 1965י מטמא וברייתא נמי דמטמא ר"ש ביושבת משום דליכא איש בהדה אבל הכא דתרתי לקולא יושבת ואיש בהדה לא:

צמ, אמר רב בנכרית

ת"ש - מדקתני' הזקה אלמא לא מספקא דם באיש כלל:

מתני' השאילה חלוקה לנכרית או לנדה - ואחר כך לבשתה היא ומצאה עליה כתם:

של אבן - שאינו מקבל טומאה. וספסל דרישא בשל עץ דראוי ליטמא במושב הזב והנדה:

KQ,

פרק ט האשה שהיא עושה

712 0

ואף ע"פ שאינה רואה - ת"ר תולה בשומרת והיא שרואה ר' מאיר אומר בראויה לראות מאיר אומר תולה ואלא קשיא הך תריץ הכי לקולא דתניא אינה תולה בנכרית רבי אמר רבא ותסברא ר"מ לחומרא רבי מאיר בראויה לראות אבל רואה לא איצטריך בראויה לראות ואפילו ר"מ לא קאמר אלא תולה בנכרית רבי מאיר אומר בנכרית ניים ושכיב רב אמרה להא שמעתא דתניא אף נכרית זקא חזיא אמר רב ששת כי הרואה ממאי דומיא דנדה מה נדה דקחזיא

ממא ומהור שהלכו בשני שבילין אחד מהור לא תתקלקל קמשמע לן אמר רב הסדא ההיא דאשתכה כתם גבה תתקלקל אידך ברבי לפיכך דרבי למה לי מהו דתימא מהורין לפיכך דרשב"ג למה לי משום וביושבת על דם טוהר ובבתולה שדמיה שתולה בשומרת יום כנגד יום בראשון שלה עולה לפיכך שתיהן מקולקלות ושוין מקולקלת דברי רשב"ג רבי אומר אינה שלא טבלה לפיכך היא מתוקנת וחברתה יום כנגד יום בשני שלה ובסופרת שבעה

לא בעינן שראחה כבר והא חניא דרבי מאיר לקולא מכלל דלת"ק לא סגי בראויה לראות עד ותסברא רבי מאיר להומרא הוא - דתימא דלתנא קמא אפילו אינה ראויה ותשמע מינה דלתרוייהו באויה לראות - שהגיעו ימי הנעורים:

בשני שלה - אם השאילתה לשומרת יום בשני שלה תולה בה ואף על גב דלא הוחזקה רואה היום ופרכינן אלא קשיא הד - קמייתא דמשמע דר' מאיר לחומרא: מעניא רואה ממש:

צעשמי: כיון דמעיינה פתוח תולה בה ואע"ג דמקלקלה לה פורתא דצריכה לשמור יום המחרת כיון דטמאה

ובסופרת ז' - נקיים אחר זיבה ואף ע"פ שמקלקלה הרבה שסתרה כל ימי ספירתה וצריכה לספור

ז' נקיים הואיל ועכשיו טמאה תולה בה:

בפ' קמא (נדה דף י:) זו שירפה מצוי וחלינן כחמה בדם בתולים: וביושבת על דם טוהר ובבתולה שדמיה טהורין - דלא מקלקלה לה מידי שאין לה כתם כדאמרי? ושוין שתולה בשומרת יום כנגד יום בראשון שלה - דלא מקלקלה מידי:

לפיכך דרבן שמעון למה לי - כיון דחנא תולה בה פשיטא דהיא מתוקנת וזו מקולקלת:

שהלכו בשני שבילין - ולא ידענא הי להאי על והי להאי על:

רבי לא תלינן בה: ורב חסדא אמר סוף סוף - הך שומרת יום טבילה היא בעיא הילכך טמאה הואי ואפילו הכי קאמר עד כאן לא אמר רבי - דשניה טמאה:

זו תולה בה הא גופה קשיא רישא אמרת חלוקה לנכרית או ליושבת על הכתם הרי איתיביה אין תולין כתם בכתם השאילה שנא אייל אין תולין מה טעם לפי שאין תולין בכא דמעלמא קאתי לא תליא או דלמא לא דרשב"ג התם הוא דקא חזיא מגופה תליא אנו לא כל שכן בי תבעי לך אליבא מגופה אמרת אינה תולה הכא דמעלמא קא חבעי לך השתא ומה התם דקא חזיא מהו לתלות כתם בכתם אליבא דרבי לא בעא מיניה ר' יוחנן מרבי יהודה בר ליואי עולה ממא בתלוי וטהור בטהור לדברי הכל שהלכו בשני שבילין אחד ממא ואחד מהור בר' חנינא ממא וטהור ואפילו טהור ותלוי איהי טבילה בעיא איתמר א"ר יוסי מאי נפקא לן מינה ורב חסדא סוף סוף בתם אלא דתרוייהו כי הדדי נינהו הכא מתקיף לה רב אדא עד כאן לא קאמר רבי ואחד טמא באנו למחלוקת רבי ורשב"ג

שלש דלא חזיין לא לעניים ולא לעשירים היה ר' נחמיה במטלניות שאין בהן שלש על ליגזור גבו אטו תוכו קמ"ל אמר אביי מטהר באחורי כלי חרס פשיטא מהו דתימא רבי הנינא מטהר היה רבי נחמיה אפילו כיון שישבה לארץ נקתה אמר רב הונא אמר דכתיב (ישעיהו ג, כו) ונקתה לארץ תשב נחמיה כו' אמר רב מתנה מ"ט דר' נחמיה כתם תולה בה שלש שלבשו כו' שהיה ר' הכי קאמר או ליושבת על דם טוהר בעלת てに והא או ליושבת על הכתם קתני חלוקה לנכרית בעלת כתם הרי זו תולה אמר רבינא לא קשיא הכי קאמר השאילה למפרע כאן להבא מכל מקום קשיא אשי אמר הא והא רשב"ג ולא קשיא כאן רבי הא בראשון שלה הא בשני שלה רב בא רבי והא רשב"ג איכא דאמרי הא והא אין תולין סיפא אמרת תולין הא לא קשיא

דרש רב הייא בר רב מתנה משמיה דרב

איתמר נמי - כרב אדא דאמר אפילו לרבי תלינן שביל טמא בטמא. וכמדומה לי דלא גרס נמי: כתם בכתם - השאילה חלוקה לבעלת הכתם ואח"כ לבשתה היא מהו שתתלה בראשונה להיות היא טהורה:

שומרת יום הואי אתמול מגופה:

שהתחילה למנות שבעת ימים:

לא תליא - ושתיהן טמאות:

לפי שאין תולין - דמעלמא אתי לה טומאת כתם קמא ולא בחזקת רואה היא: בשני שלה - אינה תולה דמקלקלה לה שמארכת ימי טומאת כתמה יום אחד אבל ביום ראשון

מכל מקום קשיא - דלרבן שמעון תולין וקשיא לבר ליואי: והא או ליושבת קתני - והך לאו יושבת היא דהא השתא היא דאישתכה עלה ויושבת משמע

אטו תוכו - דדבר המקבל טומאה הוא ומקבל גזרת כתמים לטמא אשה מדרבון:

שלבשה חלוק זה ביום ראשון (לכחמה הראשון) תולה דלא מקלקלה לה מידי:

משל דר' אושעיא - דאמר שמש מעכב את הדם:

מומאה ליכא אלא גורת מעת לעת מדרבנן:

ספק הוא אי הוה דם בשעת מהרות או לאו מהרותיה תלויות: בשלמא התם - גבי בעילה כי ראתה כשיעור וסת אמרינן בשעת ביאה הוה דם והאי דלא אתא עד השתא שמש עכביה אבל גבי מהרות אם איתא דהוה דם בשעת מהרות מאן עכביה הלכך ודאי

מעת לעת לתקות: בעלה באשם תלוי - אם לאחר שפירשה מן הטהרות שהתה כדי שתרד מן המטה ותדיח פניה דאי לגבי בעלה בכי האי שיעורא הוי בעלה באשם תלוי דספק דם הוה בשעת ביאה ספק בתר הכי ה"נ

והיא טהורה: גמ' והוא שבדקה עצמה כשיעור וסת - של מציאתה הילכך מחזקינן האי דם בדידה ואינך טהורות: בכר פרא דאמר כל שבעלה בחטאת כו' - אשה שנתעסקה בטהרות ופרשה וראתה דם כשיעור וסת דלגבי בעלה בכי האי שיעורא הוי בעלה בחטאת דמחזקינן האי דם בשעת בעילה ודאי הכא

תנאי היא - דאיכא תנא דתנא דיהידאה פליג עליה ורבנן מודו ליה: מתני' ותולות זו בזו - בגמרא מפרש לה שאם היתה האחת מעוברת תולה הדם בשאינה מעוברת

אמבטי - מרחץ שהיו באות לרחוץ:

פנימית - שאצל הרחיים:

ותולות זו בזו ואם לא היו ראוין לראות ונמצאת טמאה היא טמאה ושתיהן טהורות תחת אחת מהן כולן טמאות בדקה אחת מהן נשים שהיו ישנות במטה אחת ונמצא דם והורו חכמים כרבי נחמיה מעוני שלש דתניא ד' יעקב מטמא ורבי נחמיה מטהר מעשה לפני חכמים וטמאום ענאי היא של זיח בשעה שמסיקות את התנור ובא ונמאא גם אל שפחה של אמבטי ועל עלה טהורה בינתים שתיהן טמאות - היה מעשה תחת החיצונה החיצונה טמאה והפנימית ונמצא דם תחת הפנימית שתיהן טמאות שתי נשים שהיו טוחנות ברחיים של יד אמרת הלכה כרבי נחמיה - מאי היא דתניא תני מעשה בא לפני הכמים וטמאום ואת הלכה כר' נחמיה אמר ליה רב נחמן אבא

כל זמן שאצבע בעין דמעה שוהא לבא נמל למה הדבר דומה לאדם שנותן אצבע בעין ממצר לבא ואמר אביי משל דר' אושעיא שהיו בדרך ילד שוהא לבא נכנסו לעיר ילד דומה לילד וזקן שהיו מהלכין בדרך כל זמן א"ר ירמיה משל דר" אושעיא למה הדבר הכא אם איתא דהוי דם מאן עכביה בשלמא התם אימר שמש עכביה לדם [אבל] אפילו בעלה בהטאת טהרותיה תלויות פמור מהרותיה מהורות ורבי אושעיא אמר בעלה באשם תלוי טהרותיה תלויות בעלה כל שבעלה בחטאת טהרותיה טמאות בשיעור וסת סבר לה כבר פדא דאמר רב יהודה אמר רב והוא שבדקה עצמה רואין אותן כאילו הן ראויות ra, xal

האצבע דמעה ממהרת לבא ותולות זו בזו ת"ר כיצד תולות זו בזו עוברה ושאינה עוברה תולה עוברה בשאינה עוברה מניקה ושאינה מניקה תולה מניקה בשאינה מניקה זקנה ושאינה זקנה תולה זקנה בשאינה זקנה בתולה ושאינה בתולה תולה בתולה בשאינה בתולה היו שתיהן עוברות שתיהן מניקות שתיהן זקנות שתיהן בתולות זו היא ששנינו לא היו ראויות לראות רואין

עוברה - דמיה מסולקין וכן מניקה וזקנה. בחולה האי בחולה בחולה דמים שלא ראחה מימיה ואפילו היא נשואה קרי לה בחולה להכי כדאמרינן בפרק קמא (לעיל נהה דף ח:):

אס קד

מתני' היצונה - קרי להך דלצד דרך עליית המטה. פנימית אותה שלצד הקיר. ובגמרא מפרש עד שיודע לך טומאה היכן היא וחכמים שהוא בחזקת טומאה לעולם הוא בטומאתו ממאים דברי ר"מ שר"מ אומר כל דבר ושלישי ממא שלשתן ומצאו טהורין כולן ממאים שנים ומצאו טהורין הם טהורין אחת מהן ומצאו טהור הוא טהור ושנים ממא שנתערב בין שני גלים טהורים ובדקו מהורות כולן ממאות - למה הדבר דומה לגל בן טהורות ושלישית ממאה שלשתן ומצאו ושתים טמאות בדקו שתים ומצאו טהורות בדקה אחת מהן ונמצאת טהורה היא טהורה המטה אבל אם עברו דרך עליה כולן טמאות טהורה אימתי בזמן שעברו דרך מרגלות ההיצונה שתים ההיצונות טמאות והפנימית הפנימיות טמאות והחיצונה טהורה תחת האמצעית כולן טמאות תחת הפנימית שתים שהיו ישנות במטה אחת ונמצא דם תחת כאילו הן ראויות מעוני, שלש נשים

ומצאו מכתשת מלאה עצמות אמרו לו משם פועלים מפני הגשמים ונתזו בקרדומותיהן חלקה כצפורן ולא מצאו לימים נכנסו בה מומאה ובדקו עד שהגיעו לקרקע שהיתה מעשה במערה של שיחין שהיו מחזיקין בה אימר לא בדקו כל צרכו - תניא א"ר יוסי תחובה לו בעיקרו אמרו לו משם ראיה כו הרוח ועקרתו ונמצא גולגולת של מת בה טומאה ובדקו ולא מצאו לימים נשבה מעשה בשקמה של כפר סבא שהיו מחזיקין הכא האי דם מהיכא אתא תניא אמר ר"מ ורבון בשלמא התם אימא עורב נטלה אלא עייש בדם דלא פליגיתו ומייש בגל דפליגיתו LLQL הכי קאמר להו ר' מאיר לרבון בדקה אחת [וכוי] למה ליה למתני למה זה סיפא דקמפליג אמר רבי אמי במשולבות צמ, מאי שנא רישא דלא מפליג ומאי שנא אומרים בודק עד שמגיע לסלע או לבתולה

פנימית על מקום מציאת הדם: אימתי - אמרו נמצא תחת היצונה פנימית טהורה בזמן שעלו דרך מרגלות המטה דלא עברה

כולן טמאות אפילו נמצא תחת פנימית או חיצונה:

גל טמא - שהיה שם כזית מן המת:

תחת אמצעית לנמצא תחת פנימית או חיצונה: גמ' מאי שנא רישא - דקתני לעיל נמצא דם תחת אחת מהן כולן טמאות ולא מפליג בין נמצא לבתולה - קרקע בתולה ואם לא מצא הגל טהור:

מאי שנא הכא דמפליג בין נמצא תחת הפנימית לנמצא תחת אמצעית וברישא קתני תחת אחת מהן

מאי שנא בדם דלא פליגיחו - דמודים אתם לי דהיכא דנמצא שלשתן טהורות כולן טמאות:

לקרקע הלקה כצפורן - לקרקע הלקה שלא נזרעה מעולם:

אמר להו היכי נעביד אי לא אטמרינכו חזו לקמיה דרבי טרפון אמרו ליה לטמרינן מר צלילא דנפק עלייהו קלא דקטול נפשא אתו דלקבולי לא מבעי מיחש ליה מבעי הנהו בני ברגן אמר רבא האי לישנא בישא אע"פ בן קרח ולא חש מעלה עליו הכתוב כאילו הרגן אלא מתוך שהיה לו לחוש לעצת יוחנן ביד גדליה וכי גדליה הרגן והלא ישמעאל שם ישמעאל את כל פגרי אנשים אשר הכה דכתיב (ירמיהו מא, ט) והבור אשר השליך הוא הבור שמילא ישמעאל בן נתניה חללים ובולו ומצאו בור גדול מלא עצמות - תנא עליהם מקום טהרה יבש מקום טומאה לח סדינים הביאו לו סדינים ושראן במים ופרסן יהושע בן חנניא שמו אמר להן הביאו לי מפני שהיתה מרובה והיה שם זקן אחד ורבי מחזיקין בה טומאה ולא יכלו חכמים לבדוק שאול אומר מעשה בסלע בית חורון שהיו ראיה אימר לא בדקו כל צרכו - תניא אבא

פטועי משלש אצבעות ח"ר בגד שאבד במחט שחוק בודקו בחמה תנא אין שכונה שכונות אבדה בו שכבת זרע חדש בודקו רבי שמעון בן אלעזר אומר בודקו שכונות כתם מעביר עליו שבעה סממנין ומבטלו מדור המבול הנו רבנן בגד שאבד בו לאברם העברי ואמר רבי יוחנן זה עוג שפלט שנאמר (בראשית יד, יג) ויבא הפליט ויגד שמא תעמוד לו זכות של אברהם אבינו אותו צדיק אתה יודע מה היה בלבו אמר איר יוחנן אריש בן יוחי מתשובתו של דקמסתפי ומאי שנא מסיחון דלא קמסתפי כני אחיה בר שמחואי הוו מאי שנא מעוג סיחון ועוג אחי הוו דאמר מר סיחון ועוג כא, לד) ויאמר ה' אל משה אל תירא מכדי מבעי זילו אתון טמרו נפשייכו (במדבר בישא אע"ג דלקבולי לא מבעי מיחש ליה יתייכו אטמרינכו הא אמור רבנן האי לישנא

בו כלאים הרי זה לא ימכרנו לעובד כוכבים

מקום הטומאה לה - שנבלעו שם מים של סדין מתוך שהיה העפר רך:

ביד גדליה - משמע שע"י גדליה נהרגו:

דם הנדות מהור בלא שבעה סממנין:

יוחנן בן קרח - אמר לו לגדליה שמעתי שבא ישמעאל בן נתניה להרגך (ירמיהו מי:י"ד):

מיחש ליה מיבעי - ושמא הרגתם ואסור להציל אתכם:

בני אחיה - שבא משמחואי ועואל שני מלאכים שירדו בדור אנוש:

מתשובתו של אותו צדיק - הוצרך הקב"ה להשיב שלא יירא ממנו:

אאבד בו כתם - כגון שנכנס במים או נגלל בדם בהמה ואין נודע מקום הנדות וקי"ל במתני' אין שאבד בו כתם - כגון שנכנס במים או נגלל בדם בהמה ואין נודע מקום הנדות וקי"ל במתני' אין

במחט - מקום הזרע קשה והמחט מתעכב ליכנס בו:

שאבד בו כלאים - שאם היה מכיר חוט הצמר בבגד הפשתן נוחקו וכשר:

מתקיף לה רב אשי אימר או שוע או טווי או דגזרו ביה וכיון דלא ידע אי נתקיה שרי כתיב עד שיהיה שוע טווי ונוז ורבנן הוא נתיק שפיר דמי מ"ט מדאורייתא שעטנו דעמרא ונחקיה ולא ידע אי נחיק אי לא זוטרא האי מאן דרמי הוטא דכיתנא בגלימיה אמר רב אחא בריה דרב ייבא משמיה דמר להו צבעא וכיון דלא ידיע אימר מנתר נתר נטלה הכי נמי עמרא וכיתנא בהדדי לא סליק בוגל עד שמגיע לסלע ואי ליכא אימר עורב מנא ליה לסבא הא א"ל מתני" היא דתנן אוכאו ומוער א"ל רבא לרפרם בר פפא פפא אמר רב חסדא בגד שאבד בו כלאים נגשה הפשי מן המצות XUL LGLU TL (תהלים פח, ו) במתים חפשי כיון שמת אדם ור' יוחנן לטעמיה דא"ר יוחנן מאי דכתיב לאו איתמר עלה א"ר יוחנן אפילו לקוברו מזנו אלא לספדו אבל לקוברו אסור א"ל עימא רב דימי והא א"ר מני א"ר ינאי לא מצות בטלות לעתיך לבא א"ל אביי ואי תכריכין למת אמר רב יוסף ואת אומרת ולא יעשנו מרדעת לחמור אבל עושה ממנו

בחדא לישנא ח"ר בגד צבוע מטמא משום בחדא לישנא ח"ר בגד צבוע מטמא משום משום כתם שלא תקנו בגדי צבעונין לאשה אלא להקל על כתמיהן תקנו מאי תקנינהו אין דתנן בפולמוס של אספסינוס גזרו על אין דתנן בפולמוס של אספסינוס גזרו על אין דתנן בפולמוס של אספסינוס גזרו על בגדי צבעונין אמרי הא עדיפא כדי להקל על בגדי צבעונין אמרי הא עדיפא כדי להקל על בגדי צבעונין אמרי הא עדיפא כדי להקל על הכתם רוק תפל ומי גריסין ומי רגלים ונתר הבודית

צובעו ומותר - שעל ידי הצבע הוא ניכר כדמפרש עמרא וכיתוא לא שליט בהו צבעא כי הדדי שהפשתן קשה לקבל הצבע יותר מן הצמר ואי לא מינכר בצבעא ודאי נפל: שוע - לשון חלק תרגום של חלק שעיע. כלומר שיהו חלוקין יחד במסרק: להקל על כתמיהן - שאין הכתם ניכר בו כמראה דם גמור: בפולמוס - חיל:

מחני' מעבירין על הכתם - שאין הדם בטל עד שיעבירו כולן עליו:

תיקר אין לו שביעית אלא מאי בורית אהלא מיש לו עיקר יש לו שביעית וכל שאין לו מי אית ליה שביעית והתנן זה הכלל כל והלעונין הבורית והאהל ואי בורית כבריתא כבריתא ורמינהי הוסיפו עליהן הלביצין והתניא הבורית והאהל אלא מאי בורית אנטפטרית בורית אמר רב יהודה זה אהלא כלום למי תוא נתר אלכסנדרית ולא נתר שהעביר שבעה סמנין כאחת לא עשה ולא לכל אחד ואחד העבירן שלא כסדרן או WLTCLYL וצריך לכסכס שלש פעמים לעיסת גריסין של פול חלוקת נפש מי רגלים רוק תפל כל שלא טעם כלום מי גריסין והטהרות טמאות וצריך להטביל איזהו להטביל עבר או שדיהה הרי זה כתם הרי זה צבע הטהרות טהורות ואינו צריך מהרות העביר עליו שבעה סמנין ולא עבר

למוניא ואשלג הטבילו ועשה על גביו

דם הנדה ודאי - כגון נדה שקנחה בסדין דם אף על גב דודאי דם הוא:

שנאן ועבר טהרותיו טהורות - דאם איתא דדם הוא בהעברה קמייתא הוה עבר:

לעיסת גריסין של פול חלוקת נפש - שנחלק האוכל מן הקליפה לועסה לגריסת הפול ומעבירו על

תכבוסת - העברת סממנין:

בוסיפו עליהן - לענין שביעית הלביצין:

אפון - שבו"ן בלע"ז: LCXX TGLICX:

גמ' כבריתא - גפרית: LCQCQ - LMGML:

הטבילו - קודם שהעבירן עליו:

בסתם:

א"ל אין דתניא רבי הייא אומר דם הנדה לרב אשי מידי בקפידא תליא מילתא שהרי הקפיד עליו ועבר אמר ליה רבי אבא שנעשו אחר תכבוסת שניה מהרותיו ממאות בין תכבוסת ראשונה לשניה אבל מהרות אַנֶּג זיִראַ לאַ שנו אַלאַ הטהרות שנעשו ולא עבר שנאן ועבר מהרותיו מהורות עבר חניא אידך העביר עליו שבעה סמנין ממאות שאם העביר שביעי מתחילה שמא ולא עבר העביר עליו צפון ועבר טהרותיו צבע נמי מעבר אלא העביר עליו ששה סמנין ולא עבר צפון ועבר טהרותיו טמאות צפון [כוי] תנו רבנן העביר עליו שבעה סמנין ומפקי לה ברמצא דפרולא הטבילו ועשה אשלגא שמיה ומשחכה ביני נקבי מרגניתא אמר שמואל שאלתינהו לנחותי ימא ואמרו קמוניא אמר רב יהודה שלוף דוץ ואשלג ובתניא הבורית והאהל תרי גווני אהלא

דף סב

כיון דיכול לצאת כו' - והנך חרסין אע"ג דלא קפיד בהו להוציא כל מה שבחוכן טמאין כל זמן

ע"י הדחק כי הכא דע"י צפון נפקא כולה וקחני טהורה: דם תבוסה - האי רביעית דמקילין בה לא בבאה ממש מן המת אלא ברביעית דם תבוסה שהוא ספק ואפי' לא נבלעה אין לה טומאה ודאית כדחניא בפ' בתרא (לקמן נדה דף עא.) איזהו דם תבוסה הרוג שיצא ממנו רביעית דם בחייו ובמותו ספק יצא רובו מחיים ספק יצא רובו לאחר

רביעית דם - של מת מטמא באהל: ואם לאו טהורה - ואע"ג דרביעית שלמה נבלעת בו. אלמא בלוע שאינו יכול לצאת להדיא אלא

ע"י צפון: אמר לו זו אינה משנה - ומשובשת היא הואיל ורבי לא שנאה במשנתינו שסידר את המשנה:

שתראה בבשרה: מעביר עליו כו' - והא הכא דודאי דם הוא מטהרינן ליה משום דנבלע כל כך ואע"פ שיכול לצאח

משקה מטמא כלי הוץ ממשקה אב הטומאה: טהרוחיו טהורות - אי אמרת בשלמא בלוע שאינו יכול לצאת אלא ע"י הדחק טהור משום הכי תלינן לקולא ואמרינן צבע הוא וטהור משום דאי נמי דם הוא כיון דנבלע כל כך דאין הסממנין יכולין להעבירו ואף פי שיכול לצאת על ידי צפון טהור אלא לדידך דאמרת הואיל ויכולין לצאת על ידי היסק כי לא יצאו נמי טמאין הכא היכי תלינן לקולא לאכול תרומה תליה דדלמא דם הוא: אמר ליה הנה לכתמים - דעיקר תחילת גזרתן אינה אלא מדרבנן הילכך מקילינן דמדאורייתא עד

חרסין - כגון עביט של מי רגלים של זב ושל זבה: לא שנו - הא דקחני הוסק אין לא הוסק לא דכל זמן שהן נבלעין בחרסין אין מטמאין את אויר התנור אלא משקין קלין שאינן אב הטומאה כגון דמעת עינו ודם מגפתו או מי רגלים דטמא מת או טמא שרץ דאפילו כשהוסק ויצאו והיו הן ממש באויר התנור לא טמאוהו אלא מדרבנן דאין

ברי זה צבע ומהרותיו מהורות ואין צריך אביו טהרות והעביר עליו ז' סמנין ולא עבר רבי יוחנן לריש לקיש הטבילו ועשה על הוסק התנור אין אי לא לא メイイ・イン אחד משקין קלין ואחד משקין חמורין אם ממא אע"פ שלא הוסק התנור רבי יוחנן אמר שנו אלא משקין קלים אבל משקין חמורין ממא שסוף משקה לצאת אער ר"ל לא ונפלו לאויר התנור והוסק התנור התנור חרסין שנשתמש בהן זב שבלעו משקין ה"נ בקפידא תליא מילתא תנן התם הא דם נדה הוא אלמא בקפידא תליא מילתא ודאי מעביר עליו ז' סמנין ומבטלו ואמאי

להטביל אמר ליה הנח לכתמים דרבנן

ז' סמנין ומבטלו אמר ליה רבי לא שנה

ז' סמנין ומבטלו אמר ליה רבי לא שנה

רבי חייא מנא ליה איתיביה רבי יוחנן

ממא ואמרי לה הבית טהור ולא פליגי הא

בכלים דמעיקרא הא בכלים דבסוף נבלעה

בכסות אם מתכבסת ויוצא ממנה רביעית דם

ממאה ואם לאו טהורה אמר רב כהנא

דרבנן איתיביה ר"ל לרבי יוחנן כל הבלוע

שאינו יכול לצאת טהור הא יכול לצאת טמא

ואף ע"ג דלא נפיק א"ר פפא כל היכא דאין

יכול לצאת והקפיד עליו דברי הכל טמא כי פליגי דיכול לצאת ולא הקפיד עליו מר סבר כיון דיכול לצאת אף על גב דלא הקפיד עליו ומר סבר אע"ג דיכול לצאת

דף סג

מל שלש שצוח בי גריסין לציסה גריסין אשי אמר רבי אלעזר כל שיצא רוב דבורו ועד כמה אמר רב יהודה בר שילא אמר רב תנא השכים ושנה פרקו אין זה רוק תפל לאהדורי סברא וכי מדכרו ליה מדכר נים תיר ולא תיר דקרו ליה ועני ולא ידע היכי דמי מתנמנם אמר רב אשי נים ולא כל הלילה הרי זה רוק תפל התם במתומום והתנן ישן כל היום אין זה רוק תפל ניעור לילה ובשינה למימרא דבשינה תליא מילתא יוחנן איזהו רוק תפל כל שעבר עליו חצות しおこべし אמר רבה בר בר חנה אמר רבי בערב מבערב קחני לאפוקי היכא דקדים מעם מידי באורתא אמר ליה רבא מי קתני רב פפא קמיה דרבא למימר כמאן דאמר לא עקל ענא כל שלא מעם כלום מבערב סבר אם הקפיד עליו אין אי לא לא איזהו רוק

שלש פעמים בעי רבי ירמיה אמטויי ואחויי החמה או בימות הגשמים וצריך לכסכס דאיש או דאשה מכוסים או מגולים בימות בכתמים צריך שיעור לשיעורן דילד או דוקן רמים א"ר יוחנן כל שיעורי חכמים מי רגלים שהחמיצו תנא כמה חימוצן שלשה מיכה ג ויעבור מלכם לפניהם וה' בראשם ג) והוא עבר לפניהם ואיבעית אימא מהכא את הכושי אביי אמר מהכא (בראשית לג, יה, כג) וירץ אחימעץ דרך הככר ויעבור אמר ר"נ בר יצחק דאמר קרא (שמואל ב מאי משמע דהאי עובר לישנא דאקדומי הוא גריסין רותה ועובר שיתן לתוכו מלח בלא כרבי יהודה דתניא ר' יהודה אומר מי ואחד דלמא הבלא דפומא מעלי מתניתין דאמר ר"ל רוק תפל צריך שיהא עם כל אחד של פול וכו' לימא מסייע ליה לריש לקיש

באורתא - שאפילו אמש לא טעם כלום: התם - דקתני ניעור כל הלילה הרי זה רוק תפל לא דניעור ממש אלא מתנמנם דודאי שינה של לילה בעינן ושינת היום אע"ג דישן לאו תפל הוא הואיל וטעם כלום שהטועם שחרית נהנה כל

השכים ושנה פרקו - הדבור מעביר כח הרוק:

לימא - מתני' דבעי לעיסה כדי שיהא רוק מעורב בגריסין מסייע ליה לריש לקיש:

עובר - קודם. שהמלח מעביר כח הגריסין:

אמטויי חשיב חד ואתויי חד דהוו להו תרי:

שהחמיצו - שהסריחו:

בעי רבי ירמיה האי שלש פעמים דקתני אמטויי ואתויי חד - הולכה והובאה חשיב חד או דלמא

אניים לראשונים - נתר ובורית וקמוניא ואשלג לרוק תפל ומי גריסין ומי רגלים:

עולא בריה דרב עלאי בשופעת דם טמא LALGKU שופעת הא שפעה ואולא אמר מעטשת וחוששת בפי כריסה ובשפולי מעיה דגופא כדקתני אלו הן וסתות היתה מפהקת דיה שעתה התם בוסתות דיומי הכא בוסתות גמ' תנינא הדא זימנא כל אשה שיש לה וסת שקבעה לה שלשה פעמים הרי זה וסת צמרמורות אוחזין אותה וכן כיוצא בהן וכל בפי כריסה ובשפולי מעיה ושופעת וכמין ואלו הן הוסתות מפהקת ומעטשת וחוששת מותני כל אשה שיש לה וסת דיה שעתה ראשונים לכסדרן ושניים להעברתן שניים עלו לו ולא ראשונים ומאי ראשונים שניים לא עלו לו אמר אביי אידי ואידי לא עלו לו ותניא אידך ראשונים עלו לו לראשונים תני חדא שניים עלו לו ראשונים העבירן שלא כסדרן ת"ר הקדים שניים שב או דלמא אמטויי ואתויי תרתי מאי תיקו

עשרים זה וזה אסורין שלש פעמים ליום להיות רואה יום חמשה עשר ושינתה ליום ניהלן ואהא אמריתה ניהלן היתה למודה אמר ליה אביי את אמריתה ろれられにと אמר רב יוסף לא שמיע לי הא ニスロに וראתה ואכלה בצלים וראתה כססה פלפלים בר עולא אלא אמר אביי לאתויי אכלה שום קא משמע לן מחני' היא דהא פרשה רבה כבדין עליה ורותתת וגוסה א"ל אביי מאי רב יוסף לאתויי ראשה כבד עליה ואבריה למה שלא מנו הכמים לאתויי מאי אמר לוסתות אחת למה שלא מנו הכמים שלשה בר הייא אמר שמואל הרי אמרו לימים שנים כבדים עליה ורותתת וגוסה אמר רב הונא לאחויי אשה שראשה כבד עליה ואבריה כיוצא בהן לאחויי מאי אמר רבה בר עולא מעול דם טהור וכמין צמרמורות וכו' וכן

עשרים הותר יום חמשה עשר וקבעה לה

אמר אביי הא והא סבירא להו שניים - שהעביר שניים שהיה לו להעביר ראשון עלו לו וראשונים שהעביר ראשון לא עלו לו דהכי שפיר דכי הדר מצרכינן לעבורינהו בתר שניים הוי ליה כסדרן: מתני' מפהקת - אישטריליי"ר בלע"ז:

נמ בנטענט בנומנ - בנונ ממננו במנני.

גמ בוסתות דיומי - כגון מט"ו לט"ו:

בא קא שפעה ואזלא - והיכן הוא הוסת הואיל וכל ימיה רואה:

גוסה - בלאיי"ר:

הרי אמרו - לקמן בשמעתין אינה צריכה לא לשנות ולא לשלש ומפרש לה לשנות בוסתות כו':

מתניתין היא - דקתני וכן כיוצא בהן ופירשה רבה בר עולא לאתיי הני: הא שמעתתא - דשמואל דאמר לימים שנים לוסתות אחד:

זה וזה - כשיגיע עוד חמשה עשר אסורה לשמש שמא תחזור לוסתה וכשיגיע יום עשרים נמי תאסר שמא מעכשיו תקבע וסת ליום עשרים:

שאמר משום רבן שמעין בן גמליאל - דלא הוי חזקה בציר מחלת זימני כדשמעינן ליה לרבן שמעון בן גמליאל בכל דוכתי לשלישי תושא לרביעי לא חנשא (יבמות דף 10:):

ושעות וסתות היתה למודה להיות רואה α ζ ι צמ, ענא כיצד א"ר יוסי ימים עם הנץ החמה רבי יהודה אומר כל היום רואה עם הנץ החמה אינה אסורה אלא אף ימים ושעות וסתות היתה למודה להיות בתוך הוסתות מהורות רבי יוסי אומר ממאות בסוף הוסתות כל המהרות שעשתה הוסתות כל המהרות שעשתה בתוך הוסתות מתני היתה למודה להיות רואה בתחלת שמואל דר"ג ברבי כרשב"ג סבירא ליה ונימא זו דברי רשב"ג הא קמ"ל ロンロ מיבעיא ואמרת לן לשנות בוסתות לשלש לשלש ואמרינן לך לשנות אמרת לן לשלש אומרים ראתה אינה צריכה לא לשנות ולא בר רבי שאמר משום רשב"ג אבל חכמים אמר רב יהודה אמר שמואל זו דברי ר"ג שחקבענה שלש פעמים ואמרח לן עלה יום עשרים שאין אשה קובעת לה וסת עד

מטומאחם מכאן א"ר ירמיה אזהרה לבני (ויקרא טו, לא) והורתם את בני ישראל הלכה כרבי יהודה ומי אמר רבא הכי והתניא דרגילה למחזי בתחלת יממא אמר רבא קשיא הא דרגילה למחזי בסוף ליליא הא אוסרה לאחר וסתה ומתירה לפני וסתה ולא לפני וסתה ומתירה לאחר וסתה ותניא אידך בסוף ליליא תני חדא רבי יהודה אוסרה לראות בתחלת יממא והא דרגילה לראות אומר כל הלילה שלה לא קשיא הא דרגילה ולמעלה היתה למודה והתניא רבי יהודה דברי ר' יהודה ורבי יוסי מתיר מן המנחה ולא ראתה אסורה לשמש כל היום כולו וטוממט כממ מגוט - אכנו ממ מגוט רבי יהודה ורבי יוסי מתיר עד שש שעות אסורה לשמש כל שש שעות ראשונות דברי לשש שעות הגיע יום עשרים ולא ראתה מיום עשרים ליום עשרים ומשש שעות

ונימא זו דברי רשב"ג - דהא קיימא לן בכל דוכתי דבעי שלשה זימני לחזקה:

מתני' בתוך וסתות - בוסתות דגופה קאמר:

יממא ולפיכך לילה מותרת ויום אסורה:

אף ימים ושעות - בגמ' מפרש: גמ' אסורה לשמש כל היום כולו דברי רבי יהודה - ורבי יהודה לטעמיה דאמר כל עונת וסתה אסורה ועונה הוי או יום או לילה ומי שוסתה בלילה ואפילו בסופה אסורה כל הלילה ואם וסתה

ביום ואפי' בסופו כל היום אסורה: מן המנחה - היינו משש שעות ולמעלה מכי ינטו צללי ערב ובשבע כבר נטו הצללים שהחמה

במערב: עם הגץ דמתניתין בסוף לילה לפיכך כל היום שלה והלילה אסורה. עם הגץ דברייתא בתחלת

והזרתם את בני ישראל - וסמיך ליה והדוה בנדתה: עונה אחריתי - דאם וסתה ביום אסורה כל היום וכל הלילה שלפניו ורבי יהודה לא אסר אלא

עונת וסתה:

ותרתי למה ליה - לרבא לאשמועיען: מחני' ואינה מטהרת מן הוסת - דאסורה כל ימי וסתה שמא תראה:

ישראל שיפרשר מנשותיהן סמוך לוסחן

לא אותה עונה ותרתי למה לי צריכא דאי

אשמועינן הא הוה אמינא ה"מ למהרות אבל

לבעלה לא קמ"ל ואי מההיא הוה אמינא

מחך לוסתה עונה אחריתי קמ"ל אותה עונה

מחלני היתה למודה להיות רואה יום ט"ו

מתנלי היתה למודה להיות רואה יום ט"ו

מתנלי היתה למודה להיות רואה יום מ"ו

מתנה להיות רואה ליום כ" וה וזה אסורין

שינתה להיות ליום כ" וה וזה אסורין

שינתה להיום כ" שאין אשה קובעת לה וסת עד

שחקבענה ג" פעמים ואינה מטהרת מן הוסת

עד שתעקר ממנה ג" פעמים

ארבעה ימים בימים הראויים לנדות אבל היכא דקאי בתוך ימי זיבתה כגון שהיתה למודה לראות לטבילתה קיימא לה בימים הראויים לנדה שהרי שלמו לאחר טבילה י"א שבין נדה לנדה ונכנסה (לעיל גדה לט.) ושינתה ליום עשרים לטבילה שהן עשרים ושבע לראייה דכי הדר מטי יום ט"ו שהיא למודה להיות רואה ביום ט"ו לטבילתה שהוא כ"ב לראייתה וכדאוקימנא בבנות כותים הני מילי היכא דקאים - ליה אותו יום ששינתה בו בתוך ימים שראויה להיות בהן גדה כי מתני" בפחות מגי:

לא אמרן - דאין קובעה עד שהקבענו שלש פעמים אלא למקבעיה דתהוי דיה שעתה ולא יעקר ושינתה ליום כ"א - דאיכא דילוג תלת זימני:

סירגה - מיום כ"ב ליום כ"ד:

וובארי לה מאי קארי לה - הא ודאי היכי מצי לאקשויי מלמודה:

יאסר אלא י"ט כדקתני משמונה עשר ואילך שהרי שילשה בדילוג וקבעה לה וסת לדילוג:

הוחרו כולן - מ"ו שהרי עקרתו שלשה פעמים ומ"ז וי"ז בחדא זימנא מיעקר ואפילו י"ה הבא לא

בפעם אחת הוא נעקר:

חזרה ושינתה בשניה [לשבעה עשר] הותר ט"ו מכאן ואילך שלא קבעתו אלא פעם אחת הלכך היתה למודה - וסת קבוע לט"ו ושינתה לי"ו זה וזה אסורין כלומר כשיגיע ט"ו וי"ו עוד תאסר

שינחה ליום שמונה עשר הוחרו כולן ואין ששה עשר ונאסר המשה עשר ושבעה עשר וזה אסורין שינתה ליום שבעה עשר הותר רואה יום ט"ו ושינתה ליום ששה עשר זה ממנינא הוא איתיביה היתה למודה להיות ושמואל סבר כיון דלאו בדילוג חזיתיה לאו בהא קמיפלגי רב סבר חמשה עשר ממנינא לד' לא תנשא לא דכ"ע כרשב"ג והכא לא תנשא דברי רבי רשב"ג אומר לג' תנשא דתניא ניסת לראשון ומת לשני ומת לשלישי ושמואל בפלוגתא דרבי ורשב"ג קמיפלגי ושמואל אמר עד שתשלש בדילוג נימא רב לחדש זה רב אמר קבעה לה וסת לדילוג זה ויום מ"ז לחדש זה ויום שבעה עשר צמ, איחמר ראחה יום חמשה עשר לחדש

לא אמרן אלא למקבעה אבל למיחש לה קובעת לה וסת עד שתקבענה וכו' א"ר פפא ליום עשרים ואחד ש"מ שאין האשה ואחד דיקא נמי דשבקינן ליום עשרים ונקט למחזי ביום עשרים ושינתה ליום עשרים לך שמואל הכא במאי עסקינן כגון דרגילה קבעה לה וסת תיובתא דשמואל どねし לה וסת סירגה ליום עשרים וארבעה לא זה יום עשרים ושלשה בחדש זה קבעה ואחד בחדש זה יום עשרים ושנים בחדש גיני לענג מיתיבי ראתה יום עשרים כיון דלמודה ועקרתיה בתרי זימני עקרה קארי לה למודה אצטריכא ליה מהו דתימא אמר לך רב למודה שאני ודקארי לה מאי אסור אלא משמונה עשר ואילך קשיא לרב

דף סד

במכה: גמ' אפילו ראחה - בבית אביה אמרו ב"ה הואיל ולא הגיע זמנה לראות נותנין לה עד שתחיה הגיע זמנה לראות - ולא ראתה:

מתני' תינוקת נותנין לה ארבע לילות - לשמש ואפי' רואה אמרינן דם בתולים הוא:

מחני' כל גפן יש בה יין - כל אשה יש לה בתולים ודמים:

מינה ואף על גב דקבעתיה תרי זימני מיעקר בחד זימנא:

הגיע יום שלשים ולא ראתה הגיע יום עשרים וראתה הותר שלשים - העתיד לבא דהא איעקר

כוועיה - דאפילו קבעתיה תרי זימני מיעקר בחד זימנא:

יום עשרים וראתה הותר יום שלשים ונאסר

ראתה והגיע יום שלשים ולא ראתה והגיע

יום שלשים וראתה הגיע יום עשרים ולא

יום שלשים וחוששת ליום שלשים הגיע

יום עשרים ולא ראחה מותרת לשמש עד

ושינתה ליום שלשים זה וזה אסורין הגיע

פפא היתה למודה להיות רואה יום עשרים

לחלתא קא משמע לן חניא כותיה דרב

מהו דתימא חדא לחד תרי לתרתי ותלתא

קובעת לה וסת עד שתקבענה שלש פעמים

זימנא מיעקר - מאי קמ"ל חנינא אין האשה

תלתא זימני למעקריה אבל תרי זימני בחדא

לא אמרן אלא דקבעתיה תלתא זימני דצריכי

למ"ל ואינה מטהרת מן הוסת וכו' א"ר פפא

היכא דלא קיימא בתוך ימי נדתה אימא לא

ה"א ה"מ היכא דקיימא בתוך ימי נדתה אבל

ליום עשרים זה וזה אסורין אי מהתם

למודה להיות רואה יום חמשה עשר ושינתה

בחדא זימנא היישא מאי קמ"ל תנינא היתה

פעמים אלא למי שנקבע שלש פעמים:

חנינא אין האשה קובעת ואינה מטהרת - ומדחנא להו גבי הדדי משמע דלא בעי עקירה שלש

ליום חמשה עשר לטבילתה והקדימה וראתה בתוך ימי הזוב כגון ליום עשירי לטבילה:

אומרים כל הלילה כולה: גמ' אמר רב נחמן ב"ש אומרים נותנין לה בעילת מצוה וב"ה ראתה ועודה בבית אביה ארבע לילות לילה הראשון וב"ה אומרים עד מוצאי שבת זמנה לראות וניסת ב"ש אומרים נותנין לה בית הלל אומרים עד שתחיה המכה הגיע וניסת ב"ש אומרים נותנין לה ארבעה לילות מעניי תינוקת שלא הגיע זמנה לראות

עגבל עלך האשה

ר"מ כל אשה שדמיה מרובין בניה מרובין יפה לעיסה כך דמים יפין לאשה תנא משום ענא דור קטוע תני רבי הייא כשם שהשאור יש בה יין ושאין בה יין ה"ז דורקטי גמ" ויש גפן שיינה מועט ר' יהודה אומר כל גפן ויש גפן שיינה שחור ויש גפן שיינה מרובה נשים בבתוליהם כגפנים יש גפן שיינה אדום יום עשרים מפני שאורה בזמנו בא מהניי

דמשיגיעו ימי הנעורים הוי ומנה אבל בוגרת לילה הראשון ותו לא: מתוך שנים עשר חדש - שבעל לילה הראשון והלך בדרך מיד ושהה שלשה חדשים וחזר ובעל ומצא דם וכן פעם שניה ושלישית ובא לפני רבי ואמר דם בתולים הוא:

וחזר ובעל - בתוך ארבע לילות: בוגרת נותנין לה לילה הראשון - ואפי' לב"ה דאמרי בהגיע זמנה לראות ארבעה הני מילי נערה

דשרי למבעל בשבת - אף ע"פ שלא בעל עדיין כי אם שתי בעילות ופתח דחוק:

עד מוצאי שבת תנן - ביום ובלילה:

מנוטבע - <u>ב</u>לעל מפרש:

פרק י תינוקת

עד מוצאי שבת תנן ולוי אמר הפסידה לילות בפסידה לילות רב אמר לא הפסידה לילות בימים רב אמר לא הפסידה לילות ולוי אמר בגיע זמנה וכו' איתמר שימשה במכב ורואה ע"ג כולם ואינה רואה בידוע שחיתה רואה בידוע שלא חיתה המכה על גבי כולם קרקע ורואה על גבי כרים וכסתות ואינה ואינה רואה בידוע שלא חיתה המכה על גבי מפרשא לי מיניה דרב עומדת ורואה יושבת היכי דמי אמר רב שמואל בר רב יצחק לדידי בתוך הפה מחמת תשמיש נחירה דקאמר רב איני יודע מה היא אלא כל זמן שהרוק מצוי כי אמריתה קמיה דשמואל אמר לי נחירה זו כמה אמר רב יהודה אמר רב כל זמן שנוחרת ראחה בין לא ראחה עד שתחיה המכה עד נמי הכי ב"ה אומרים עד שתחיה המכה בין דרישא לא שנא הכי ולא שנא הכי תניא בסיפא בין ראתה בין בשלא ראתה מכלל בר יצחק ואפילו ראתה ממאי מדקא מפליג

אילימא דיהיב לה כולהו בימי קטנות לה רבי ארבע לילות מתוך י"ב חדש ה"ד בעילת מצוה ותו לא מיתיבי מעשה ונתן וה"מ שלא ראתה אבל ראתה אין לה אלא אמר רב בוגרת נותנין לה לילה הראשון בלא דם ואידך שאני שמואל דרב גובריה באמר שמואל יכולני לבעול כמה בעילות אמר טהורה דילמא אחרמי ליה כדשמואל דהוה דם בתולים מעיקרא הוי אתי ורבי אסי מצוגני ר' הנינא אמר טמאה דאם איתא דם רבי חנינא אמר טמאה ורבי אסי אמר איתמר בעל ולא מצא דם וחזר ובעל ומצא ליכנס בה בשבת ואע"פ שמשיר צרורות כבשמואל דאמר שמואל פרצה דחוקה מותר קמ"ל דשרי למבעל לכתחלה בשבת ארבע לילות עד מוצאי שבת למה לי הא קמ"ל דדרכה דביאה בלילות וללוי ליתני למה לי למיתנא ארבע לילות אורה ארעא מאי ארבע לילות דקתני ארבעה עונות ולרב

צענו - ליין:

משנתקו שניו - זקנה:

לא יאונה כו' - שלא נכשל זה בדבריו:

כוותיה דרב - בוגרת כל לילה הראשון:

בימי נערות מי סברת כו':

וג' בימי נערות - וליכא הכא בגרות כלל. ודקשיא לך הא לא משכחת ג' עונות של ג' חדשים דקודם לכן מאי אהנו חדא בעילה הוא דבעי למיתב לה בימי בגרות ולא כל הלילה:

אלא אי אמרת בוגרת - לילה הראשון ותו לא אמאי יהיב לה להך אחת בימי בגרות א"כ בעילות

אי אמרת בשלמא בוגרת בעלמא - שניסת לאחר שבגרה:

אינן אלא אחת - ושלש בעי למיתב לה לבד ב' דקטנות:

הוא עושה הדפין והלולבין והעדשין מדיחן דיהיב לה אחת בימי קטנות וג' בימי נערות ליחב לה אלא בעילה מצוה וחו לא לעולם בדיו ממאות ובקש לעשותן בטהרה כיצד אמרת בוגרת דעלמא לא יהבינן לה טפי לא בעינן כולי האי ורמינהי הרי שהיו גתיו ובית עבן שמעון בן גמליאל לילה וחצי יום ומי נערות לבגרות למבצר לה חדא אלא אי קטנות בימי נערות למבצר לה חדא אהני נמי לה עונה שלמה וכמה עונה שלמה פירש בוגרת בעלמא יהבינן לה טפי כי היכי דאהני בית הלל אומרים כל הלילה שלה ונותנין ועודה תנו רבנן ראתה ועודה בבית אביה נערות ואחת בימי בגרות אי אמרת בשלמא דיהיב לה אחת בימי קטנות ושתים בימי עריכם וחוסר לחם בכל מקומותיכם ראתה אחת והשאר משלימין לד' לילות ד גם (אנכי נתתי לך) נקיון שנים בכל XZX אמר ליה כל בעילות שאתה בועל אינן אלא של אדם נתמעטו מזונותיו שנאמר עמוס מרב הגיע זמנה לראות תחת בעלה מהו בר שלמיא משמיה דרב כיון שנחקו שניו נערות הא בעא מיניה רב חינוא בר שלמיא כא) לא יאונה לצדיק כל און אמר רב חינוא דיהיב לה שתים בימי קטנות ושתים בימי באורחא קרי שמואל עליה דרב (משלי יב, דליכא הא טפי איכא הא בלבד קאמר אלא בין ראתה בין לא ראתה קדים שכיב ו' חדשים בלבד וכי תימא בציר מהכי הוא כוותיה דרב אפילו ראתה אמר לא פליג רב אמר שמואל אין בין נערות לבגרות אלא ואזיל לאתריה דשמואל סבר למעבד עובדא בימי נערות נערות י"ב חדש מי איכא והא ירחי חדא עונה מנימין סקסנאה הוה שקיל עד שתחיה המכה תנן אלא דיהיב לה כולהו מי סברת כל תלתא ירחי הדא עונה כל תרי

דף סה

או יום או לילה ר' חנה שאונא ואמרי לה וכמה עונה א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן כדרך שאמרו בטהרות כך אמרו ביין נסך בטהרות כלפי לייא בטהרות קיימינן אלא עונה כדרך שאמרו ביין נסך כך אמרו מקלחין או במעיין שמימיו רודפין וכמה משום ר' יוסי מניחן תחת הצינור שמימיו ברותחין או חולטן במי זיתים רשב"ג אומר רבי יוסי אומר הרוצה לטהר מיד מגעילן לבד היינו ת"ק איכא בינייהו חרפי ואפלי חדש רשב"ג אומר מניחן מגת לגת ומבד שופא ושל גמי מיישנן וכמה מיישנן י"ב בעקלים של נצרים ושל בצבוץ מנגבן של בלילה לאחר הלילה כולן צריכות לבדוק את וכאוט מטול ג, גיגוט גאטר ג, גיגוט מטול נולפו ופורש ת"ר וכולן שהיו שופעות דם בעל נפש לא יגמור ביאתו א"ל א"כ לבו ופובת א...ל ב. אבא לרב אשי אלא מעתה כרבא ומסיימי בה הכי בועל בעילת מצוה לא הוו מסקי מינה אלא כדמסיק תעלא מבי עולא כי הוו בה ר' יוחנן ור"ל בתינוקת ונמנו כוגל בעילת מצוה ופורש XUL אינהו דעבדו כרבותינו דתניא רבותינו חזרו סבר מעשה רב מ"מ לרב ושמואל קשיא בדורי אפירכא למה לי אותיב ממתני' הוא לה רבי ד' לילות מתוך י"ב חדש א"ל רבא מצוה ופורש מתיב רב הסדא מעשה ונתן ושמואל דאמרי תרוייהו הלכה בועל בעילת מאני כתובה דמגבי בה טפי עד דחתמי רב אי חצי יום וחצי לילה דטבת ותמוז ואב"א

וחצי יום קאמר אלא אי לילה דניסן ותשרי

וחצי יום:

לא פליגי - רבי הייא ורבה בר בר חנה:

אימא גבי נדה חצי יום וחצי לילה והא לילה

ניסן ותשרי הא בתקופת תמוז וטבת הכא נמי

שמואל בר רב יצחק ולא פליגי הא בתקופ'

איר יוחנן הצי יום והצי לילה ואמר רב

רבי חנה בר שאונא אמר רבה בר בר חנה

שאני כחובה דמגהי בה טפי - יש עיכוב בדבר לדקדק בכל ולחותמה הילכך בעינן לילה שלימה

הלכה בועל בעילת מצוה - בין הגיע זמנה בין לא הגיע:

מתוך ד' לילות - ללא ראתה בבית אביה או מתוך הלילה לראתה בבית אביה צריכות לבדוק שאין כי הוו מעייני בתינוקת - בהאי פרקא ששמה תינוקת:

חרפי ואפלי - לר"ש פעמים שהן יותר מי"ב חדש פעמים שהן פחות:

ר' ולנערה לילה אחד: ובכולן ר"מ מחמיר כדברי ב"ש - לקטנה ד" לילות להצריכה בדיקה אם שופעת מתוך ד" לאחר מראה דמים כדמפרש:

סומכות לומר הואיל ושופעות דם מדם בתולים הוא ואפילו אחר ד' לילות אלא בודקות אם נשתנו

אחר מראה דמים ובהא לא ס"ל כב"ש לגמרי דלב"ש אפילו לא נשחנו טמאין כיון דאינה שופעת ושאר ראיות - היכא דאינה שופעת שבין ב"ש וב"ה דלב"ה מהורין ואפי" נשתנו ואמר ר"מ הלך

עצמן ובכולן ר"מ מחמיר כדברי ב"ש ושאר ראיות שבין ב"ש וב"ה הלך אחר מהאה דמים שהיה ר"מ אומר מראה דמים מראה דמים מהיה דמים אונים הן זה מזה כיצד דם נדה אדום דם בחולים אינו זיהום דם נדה זיהום דם בחולים אינו זיהום דם נדה ניצחק בר רבי יוסי אינו זיהום דם נדה בא מן המקור דם בחולים בא מן הצדדין אמר רבי יצחק בר רבי יוסי אמר רבי יוחנן זו דברי ר' מאיר אבל חכמים אומרים כל מראה דמים אחת הן חנו מונים ראשונה ושניה ושלישית מכאן ואילך לא תשמש עד שתתגרש

מתוך ד' לאחר ד' לקטנה ומתוך לילה לאחר לילה להגיע זמנה ולא ראתה: הרואה דם - לאו בבתולה קא מיירי אלא בדם נדות: ממלאה ונופצת - מתמלאה דם ומנפצתו בשעת תשמיש:

ההיא דאתאי - שהיתה רואה דם מחמת תשמיש:

לביאני רביעית של בעל שלישי:

בעילה זו היתה בכח מרובה הלכך עד שתתחוק בג' ביאות לכל אחד ואחד והדר חבעי בדיקה שהרי הוחוקה בג' אצבעות. ומשנינן אין חוקת ביאה אחת חוקה דאין כל הכחות שוין ושמא ותבדוק בביאה ראשונה של בעל שלישי - משבא עליה פעם אחת לא תשמש שניה בלא בדיקה בדיקה ולמה תתגרש:

וחבדוק בביאה שלישית של בעל ראשון - כלומר מביאה שלישית של ראשון ואילך תשמש ע"יי אפגורי מפגרא - שהעץ אינו חלק ומסרטט ומוציא דם:

דברי רבי - הך מילתא לחודה דנאמנת אשה קאמר רבי אבל רישא כולה רבן שמעון היא: ומשמשת בלא בדיקה בין וסת לוסת:

ואם יש לה וסת - לקלקול הזה שאינה רואה כל שעה מחמת תשמיש אלא לפרקים תולה בוסתה מכטול - קיסם ארוך ומוך על ראשו של מכחול:

ותנשא לאחר - כדמפרש לקמיה שאין כל האצבעות שוות:

שממנה דם יוצא דברי רבי רשב"ג אומר עולה ונאמנת אשה לומר מכה יש לי במקור היה דם מכתה משונה מדם ראייתה אינה ואם יש לה וסת תולה בוסתה LXD ואם יש לה מכה באותו מקום תולה במכתה על ראשו בידוע שמן הצדדין הוא בא בידוע שמן המקור הוא בא לא נמצא דם מג באחו אם ומגא גם מג באח צמוב מביאה שפופרת ובתוכה מכחול ומוך מונח שתבדוק עצמה כיצד בודקת את עצמה ושניה ושלישית מכאן ואילך לא תשמש עד דם מחמת תשמיש משמשת פעם ראשונה שתתגרש ותנשא לאחר ניסת לאחר וראתה ושניה ושלישית מכאן ואילך לא תשמש עד דם מחמת תשמיש משמשת פעם ראשונה ותנשא לאחר ניסת לאחר וראתה

בעתה ולא נפל ממנה ולא מידי אמר שמואל אמר ליה לרב דימי בר יוסף זיל בעתה אזל ההיא אחתא דאתאי לקמיה דמר שמואל ונפל ממנה חררת דם אמר רבי נתרפאה זאת דרבי אמר ליה לאבדן זיל בעתה אזל בעתה כל הכחות שוות ההיא דאתאי לקמיה בביאה ראשונה של בעל שלישי לפי שאין באצבעות שוות אמר ליה ותבדוק עצמה של בעל הראשון אמר ליה לפי שאין כל לרבי יוחנן ותבדוק עצמה בביאה שלישית ופיה רצוף לתוכה אמר ליה ריש לקיש QGYLX LL XQL MQIXL EMGIGLU ML XEL ממא איכא בינייהו מפופרת אפגורי מהור מאי בינייהו אמר עולא מקור מקומו העידו על דם המכה הבא מן המקור שהוא דם מכה הבא מן המקור טמא ורבותינו

זף פר

רבא לרב שמואל ודרש קשתה שני ימים כחרדל יושבות עליה שבעה נקיים אדבריה החמירו על עצמן שאפילו רואות טפת דם שבעה נקיים אמר ר' זירא בנות ישראל שנים תשב ששה והן שלשה תשב רבי בשדות ראתה יום אחד תשב ששה אמר רב יוסף אמר רב יהודה אמר רב התקין רב יוסף הוה עובדא בפומבדיתא ואתסי לרבים ורבים מבקשים עליו רחמים אמר יג, מה) וטמא טמא יקרא צריך להודיע צערו כי היכי דלבעו עליך רחמים דתניא (ויקרא גיסא ואיכא דאמר אמר לה גלי לחברותיך היכי דתהוו עליך להך גיסא נתהוו עלך להך איכא דאמר אמר לה תגלי לחברותיך כי מלתה ביך לכי והבעלי לו ע"ג הנהר הות קחזיא דמא א"ל שמא דימת עיריך יוחנן דכל אימת דהות סלקא מטבילת מצוה אין לה תקנה - ההיא דאתאי לקמיה דרבי זו ממלאה ונופצת היא וכל הממלאה ונופצת

ונתפייסה צריכה לישב שבעה נקיים א"ל מר להא דרבא דאמר רבא תבעוה לינשא בהוא יומא א"ל מאי האי א"ל לא סבר לה עד ארבעה אחרינא איעכב שבעה יומי בתר לארבעה יום א"ל אין כי מטא לארבעה נטר רב הנינא א"ל סבר ליה מר למכתב כתובה שבעה נקיים - רבינא איעסק ליה לבריה בי רבא תבעוה לינשא ונתפייסה צריכה שתשב בחמין לטבול קמטים ע"ג נמל סי") אמר היכא דלא אחמור לא אחמור (תבעוה נתר ואת אמרת מנהגא היכא דאחמור אחמור אליה שבעה נקיים א"ל אמינא לך איסורא שאפילו רואות טפת דם כחרדל יושבות א"ר זירא בנות ישראל החמירו על עצמן קשתה שני ימים אפילו משהו בעלמא דהא א,,, עד פפא לרבא מאי אריא בלא דם אין קשוי לנפלים ואי אפשר לפתיחת הקבר ולשלישי הפילה תשב שבעה נקיים קסבר

אימר דאמר רבא בגדולה דקחזיא דמא אבל

דימת עיריך - בנות עיריך שהיו מתקנאות ביך בחיבה שביניך לבעליך. דימת לשון ליעוז פרליר"ץ כמו (יבמות דף נב.) מידם דיימא וכמו (סוטה דף כז.) לא ישא אדם דומה: כי היכי דתהוו עליך - עד השתא להאי גיסא על חיבה יתירה שביניכם: הוה עובדא - וגילתה צערה לרבים ובקשו עליה רחמים ונתרפאה:

הה עובו א - וגילוה צערה לרבים ובקשר עליה רחמים ונחרפאה: בשדות - מקום שאין בני תורה ואינן יודעות למנות פתח גדות מתי הן ימי גדה מתי הן ימי זוב: שלשה תשב ששה והן - לחומרא שמא ראשון סוף זוב ושני תחלת גדה וצריכה עוד ששה אבל שלשה ראילו הוה ימי זיבה צריכה ז' נקיים השתא נמי תשב שבעה נקיים שמא בימי זיבה עומדת:

קשתה שנים - וראתה בימי זוב: איסורא - דאפי' היכא דלא אחמור תשב על כרחה מן התורה: איסור ליווים ווייווים נבונם . ווימא אחמם מענם הנימה בימה ה

צריכה לישב שבעה נקיים - שמא מחמת תאות חימוד ראתה דם:

איעכב ז' יומי - בתר יומא שנתפייסה לינשא:

ועלתה ונמצא עליה דבר הוצץ אם סמוך רבי טבילה אחרת ואמר רבא טבלה ונמצא לה עצם הוצץ בין שיניה והצריכה מאשה בשפחתו של רבי שטבלה ועלתה בו אמר רבין בר רב אדא אמר רבי יצחק מעכבת בו ושאין ראוי לבילה בילה מעכבת זירא דא"ר זירא כל הראוי לבילה אין בילה בעינן מקום הראוי לביאת מים בעינן כדר' צריכין לביאת מים נהי דביאת מים לא מיתיבי בית הקמטים ובית הסתרים אינן ביתו שתהא אשה מדיחה בית קמטיה במים מזייא ואמר רבא לעולם ילמד אדם בתוך צונן מאי טעמא לא משום דקרירי ומשרו אלא בחמין אבל לא בצונן ואפילו בחמי חמה ואמר אמימר משמיה דרבא אשה לא תחוף בנתר משום דמקטף ובחול משום דמסריך אמר רבא אשה לא תחוף לא בנתר ולא בחול טעמא מאי משום דמחמדא קטנה נמי מחמדא אמר רבא ל"ש גדולה לא שנא קטנה גדולה בקטנה דלא הזיא דמא מי אמר א"ל בפירוש

מעמא מאי משום דבעית סילתא נמי בעיתא שפיר דמי א"ל רב הנן מנהרדעא התם משום גזירת מרחצאות הא על גבי סילתא ותטבול סבר רב כהנא למימר טעמא מאי אמר רבא אשה לא תעמוד על גבי כלי הרס טבילה למיחף ביממא ולמטבל בליליא מאי בינייהו איכא בינייהו למסמך לחפיפה לחוף ולטבול ואם לאו צריכה לחוף ולטבול אם באותו יום שהפפה טבלה אינה צריכה ואם לאו צריכה לחוף ולטבול איכא דאמרי לחפיפה טבלה אינה צריכה לחוף ולטבול

אמר רב שמואל בר רב יצחק אשה לא

ואפילו בחמי חמה - די לה בחמין שהוחמו בשמש:

קמטיה - בית השחי ובית הסתרים שלה:

מעכבת בו שאם לא בלל כשר ושאין ראוי לבילה כגון ששים ואחד עשרונים בכלי אחד בילה כל הראוי לבילה - במסכת מנחות ששים עשרונים הבאים בכלי אחד ראוין לבלול ואין בילה

שמבוג

ממכבע בו ופסולה הואיל ואי בעי לבלול לא מצי למבלל:

אינה צריכה לחוף ולטבול - דודאי לאחר שטבלה בא עליה:

גזירת מרחצאות - שדרך מרחצאות לישב ע"ג אצטבאות של אדמה דדמי לכלי חרס ואתי למימר איכא בינייהו כו' - ללישנא קמא בעינן סמוך לחפיפה טבילה:

דבעיתא - שלא תפול ולא טבלה שפיר:

מבילה עולה בהן:

מסיני:

דבר תורה - הלכה למשה מסיני דאמר מר (סוכה דף ה:) שיעורין חציצין ומחיצין הלכה למשה נימא אחת - מיהדקא שפיר וחוצצת:

צריכה לפשט בית קמטיה וסתריה אלא כדרכן תמיד:

בזה אלא כדרך הליכתה ושמושה תמיד ומה שנכסה וקמוט ואין מים באין בו לא איכפת לן ואינה לא תטבול אלא כדרך גדילתה - כלומר לא תדחק זרועותיה על בשרה ולא רגליה ושוקיה זה פתחה עיניה ביותר - הויא חציצה למעלה:

גב העין ואין בו ממש. ל"א דומעות שהדמעה מלחלחת את הכחול ואינו חוצץ:

פורחות - פותחת ועוצמת תדיר בין כך ובין כך אינו חוצץ לפי שפריחתה מעבירתו ואינו עב על לפלוף - קציד"א:

עבדי - פוינטור"ט:

מילתא היא דתניא בתוספתא חומר בזב מבזבה שהזב טעון מים חיים כו':

וזוחלין לפיכך עביד להו מקוה באשבורן לטבול בתוכו. יש מפרשים דבעינן מים חיים לזבה ולאו

שבו ובטלו זוחלין ואין מטהרין את הטמא הטובל בהן דרך זחילה וכל הנהרות לעולם הן הולכים בזחילה. הילכך בימי ניסן שנתרבה הנהר על ידי גשמים חייש שמא רבו נוטפין שבו על חיים כלומר זוחלין שבנהרות כמעין והנוטפין כמקוה ומים הנוטפין מההרים הרי הן כמקוה ואין מטהרים במכונסים אלא משנקוו למקוויהם ונחו מזחילתן ותנן במסכת מקוואות (פ"ה מ"ה) הזוחלין כמעין אך מעין מעין מטהר בזוחלין והמקוה מטהר באשבורן ומהו אשבורן דקוו וקיימי דאין מטבילין אף מקוה מטהר בזוחלין כלומר שמטבילין במכונסין דרך זחילתן קודם שנקוו ונחו במקוה ת"ל מגשמים שנפלו וחייש שמא ירבו נוטפין על הזוחלין. וחניא בחורת כהנים מה מעין מטהר בזוחלין מקוואות בימי ניסן - מקוה מים מכונסין ואינן טובלות בנהר לפי שרבו המים בימות הגשמים

ושעל גבי העין חוצץ אם היו עיניה פורחות אמר שמואל כחול שבתוך העין אינו חוצץ אימתי נקרא יבש משעה שמתחיל לירק לפלוף שבעין לח אינו חוצץ יבש חוצץ חייצי מכאן ואילך חייצי אמר מר עוקבא אבא הני רבדי דכוסילתא עד תלתא יומי לא ליכא אימר ברדיוני נפל אמר רמי בר לא עלתה לה טבילה אף על גב דהשתא אמר רב נתנה תבשיל לבנה וטבלה ועלתה ביומי ניסן ומפצי ביומי תשרי אמר רב גידל נפל אבוה דשמואל עבד לבנתיה מקוואות בנמל אע"ג דהשתא ליכא אימר ברדיוני

שאינו מקפיד משום רובו המקפיד וגזרו על ואינו מקפיד עליו אינו חוצץ וגזרו על רובו דבר תורה רובו המקפיד עליו חוצץ רובו אנו אין לנו אלא אחת אמר ר' יצחק אינן הוצצות שתים איני יודע ור' יוחנן אמר רב הונא נימא אחת קשורה חוצצת שלש כאורגת וכמניקה את בנה אמר רבה בר האיש נראה כעודר ומוסק זיתים אשה נראת האשה לא תטבול אלא דרך גדילתה כדתנן לא עלתה לה טבילה אמר ריש לקיש פעשע איניה ביותר או עצמה עיניה ביותר אפי' על גבי העין אינו חוצץ א"ר יוחנן שמעון דתניא (ויקרא טו, כה) אחר תטהר ליטבלינהן ביממא דשביעאה משום דרבי מכדי האידנא כולהו ספק זבות שוינהו רבנן אבולאי אמר ליה רב פפא לרבא ולאביי בפומבדיתא משום צנה רבא במחוזא משום יעקב בפפוניא משום גובי **「」にいて** ביומא דתמניא משום אריותא רב אחא בר סרך בתה אתקין רב אידי בנרש למטבל שלא בזמנה אינה טובלת אלא בלילה משום חייא בר אשי אמר רב נדה בין בזמנה בין משום סרך בתה ואף רב הדר ביה דאמר רבי בין שלא בזמנה אינה טובלת אלא בלילה ביום בין בלילה רבי יוחנן אמר בין בזמנה מובלת אלא בלילה ושלא בזמנה טובלת בין גזרה לגזרה אמר רב נדה בזמנה אינה המקפיד היא גופה גזרה ואנן ניקום ונגזור נמי על מיעוטו שאינו מקפיד משום מיעוטו מיעוטו המקפיד משום רובו המקפיד ולגזור

מאשה חופפת באחד בשבת וטובלת בחמישי ורב יימר אמר אפילו שכן נמי אמרינן לבר אפתר היכא דלא אפער לא אפער כולהו אמרינן שכן לא אמרינן היכא דאפשר להיות אחר השבת ורב חסדא אמר שני ימים טובים של ראש השנה שחל אשה הופפת בערב שבת וטובלת במוצאי באחד בשבת ומובלת בחמישי בשבת שכן יו"ט שחל להיות אחר השבת אשה הופפת אשה הופפת בערב שבת וטובלת במוצאי באחד בשבת ומובלת ברביעי בשבת שכן שבת וטובלת במוצאי שבת אשה חופפת בשלישי בשבת שכן אשה חופפת בערב רב הונא אשה חופפת באחד בשבת וטובקת לעשות כן שמא תבא לידי ספק XUL מגשה תמהר אבל אמרו חכמים אסור ביניהן ר' שמעון אומר אחר תטהר אחר אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת

אבולאי - שוערי העיר ועובדי כוכבים הן. ל"א בנינים של מערות היו בדרך בית הטבילה ואם בזמנה - בשביעי. ובנדה דאורייתא קמיירי שלא ספרה ז' נקיים:

עפול שם תסתכן:

לידי ספק - שמא תשמש בו ביום ותראה מיד לאחר תשמיש ונמצא סותרת כל שלפניה וטבילתה אחר מעשה - כיון שספרה מקצת היום של ז' תמהר ע"י טבילה: ספק זבות שוינהו - שאפילו גדה סופרת ז' נקיים דהחמירו על עצמן כדר' זירא:

שכן אשה חופפת בע"ש וטובלת למוצ"ש - דהא אינה יכולה לחוף בשבת ודנין אפשר משאי

השבת או למוצאי ב' ימים טובים של ר"ה אחר השבת הופפת נמי מבע"ש דהא לא אפשר לחוף כולהו אמרי" - היכא דהגיע טבילתה במוצ"ש חופפת בע"ש ואם הגיע טבילתה במוצאי י"ט אחר LXGML:

אפילו שכן אמרינן - דאפילו טבלה מוצאי יום חול יכולה לחוף מאתמול:

בשבת דלמוצאי שני ימים טובים של ראש

השנה שלאחר השבת ליתא דאפשר דחופפת

בלילה וטובלת בלילה דרש מרימר הלכתא

ברב חסדא וכדמתרץ רב יימר איבעיא

להו אשה מהו שתחוף בלילה ותטבול בלילה

מר זוטרא אוסר ורב חיננא מסורא שרי

א"ל רב אדא [לרב חיננא מסורא] לאו הכי

הוה עובדא בדביתהו דאבא מרי ריש גלותא

דאיקוט אזל ר"נ בר יצחק לפיוסה ואמרה

ליה מאי איתיה השתא

דאיקוט - לשון קטטה ולא רצתה לטבול:

והלכתא כרב חסדא - לחומרא דאמר שכן לא אמרינן דהיכא דטבלה מוצאי יום חול לא תחוף מאתמול ובמאי דאמר רב חסדא כולהו אמרינן דהיכא דטבלה במוצאי ב' ימים טובים [של ראש השנה] אחר השבת חופפת בע"ש לית הלכתא כוותיה אלא כדמתרץ רב יימר חייפא בליליא וטבלה בליליא. מרימר חומרי חמרי נקט מדרב חסדא ומדרב יימר:

מהו שתחוף בלילה - בליל טבילתה מי אמרינן מתוך שממהרת לטבילתה לא הייפא שפיר:

אסיפא - בדקה שביעי שחרית ומצאה טמאה ובין השמשות לא הפרישה:

אהייא - קאי:

למ' זבה ודאי - מפרש ואזיל:

לא מטהרה עד שתפריש בין השמשות ולרבנן בתראי אפילו בשני:

קמא שביעי הוא דמטהרתה בדיקת שחרית אבל שני לא ולר' יהודה אפילו בדיקת שביעי שחרית ואחר ימים בדקה ומצאה טמאה הרי זו עד עכשיו בחזקת טהורה. ושלש מחלוקות בדבר לתנא אפילו בשנים לנדתה בדקה - שחרית ומצאה טהורה ובין השמשות לא הפרישה ולסוף ז' טבלה ראייה זו:

ומטמאה מעת לעת - ארישא קאי דקתני אחר ימים בדקה ומצאה טמאה מטמאה מעת לעת של מתני' לא הפרישה - לא ברקה עצמה להפריש בטהרה:

הא דאפשר - לחוף ביום חופפת ביום:

לביתה:

משום דאי הפפה בליל טבילתה אימור לא חייפא שפיר משום דממהרת לטבילתה מתוך שמהומה וחמה על עצמך היאך אשה כו' - שהרי בקושי התירו להרחיק חפיפתה מטבילתה כל כך אלא

אשה לא תחוף אלא בלילה (אלא) קשיא אשה חופפת ביום וטובלת בלילה והלכתא בעינן סמוך לחפיפה טבילה וליכא והלכתא עצמך היאך הופפת ביום וטובלת בלילה הא בערב שבת ותטבול במוצאי שבת ותמה על אמרו משמיה דרבי יוחנן אשה לא תחוף שאמרתי לפניכם טעות הן בידי ברם כך הדר אוקי רבא אמורא עליה ודרש דברים בלילה הא בעינן תכף לחפיפה טבילה וליכא ותמה על עצמך היאך הופפת ביום וטובלת בערב שבת ותטבול במוצאי שבת והא שלח רבין באגרתיה אשה לא תחוף במוצאי שבת אמר ליה רב פפא לרבא TTW TEX XWT RIGGR EVEL WER ICIETA אמר דודי חסרת משמקי חסרת עבדי חסרת תסגי אייתי למחר וידע מאי קאמרה ליה

צמ, איתמר רב אמר זבה ודאי ולוי אמר ומצאה טמאה הרי זו בחזקת טהורה השמשות לא הפרישה ולאחר זמן בדקה בשנים לנדתה בדקה ומצאה טהורה ובין הרי זו בחזקת ממאה וחכמים אומרים אפילו שלא הפרישה בטהרה מן המנחה ולמעלה יש לה וסת דיה שעתה - ור' יהודה אומר כל ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה ואם ומצאה טהורה הרי זו בחזקת טמאה ובין השמשות לא הפרישה ולאחר זמן בדקה עצמה ביום שביעי שחרית ומצאה טמאה ומצאה טמאה הרי היא בחזקת טהורה בדקה השמשות לא הפרישה ולאחר ימים ברקה עצמה יום שביעי שחרית ומצאה מהורה ובין בא דלא אפעור מתני נדה שבדקה בלכתא אהלכתא עא לשיא הא דאפשר

דף סח

בתוך ימי זיבתה ולאו אותביניה לרבא חדא רבא לומר שאין האשה מטמאה מעת לעת מעת לעת לימא תהוי תיובתא דרבא דאמר ומצאה ממאה הרי זו ספק זבה しならなどに הימים בין בדקה ומצאה טהורה בין בדקה פסקה ביני וביני וכן תנא לוי במתניתא אחר ממאה ממאה ודאי ולוי אמר ספק זבה אימר כיון דמעיקרא נמצאת טמאה ועכשיו נמצאת וראי ולוי אמר זבה ספק רב אמר זבה ודאי ימים בדקה ומצאה טמאה רב אמר זבה ממאה ובין השמשות לא הפרישה ולאחר שבדקה עצמה ביום השביעי שחרית ומצאה דרב ולוי שמעתא באפי נפשה איתמר נדה בוקה ומצאה טהורה אלא כי איתמר ספל זבה אמרינן אלא זבה ודאי נמי הרי בחוקת טהורה קתני אלא אסיפא בשלמא ILL OGS אהייא אילימא ארישא הרי זו

יפה אתה אומר עכשיו אימר עם סלוק ידיה אלמלי ידיה מונחות בעיניה כל בין השמשות רבי יהודה אומר תניא אמרו לו לר' יהודה מסולקין וכיון דדמיה מסולקין דיה שעתה בעיא תלתא זימני למיעקר דאמרינן דמיה אין אשה קובעת לה וסת בימי זיבתה דלא אמר לך רב הונא בר הייא כי אמרינן שאין האשה קובעת לה וסת בימי זיבתה באמר רב הונא בר הייא אמר שמואל לומר תיובתא דרב הונא בר חייא אמר שמואל מעת לעת קמ"ל אם יש לה וסת נימא תהוי ימים טהורין כתחלת נדתה דמיא ולא תטמא ועודה בבית אביה - סד"א כיון דמפסקי להו מממאה מעת לעת אריש פרקין קאי אראתה דרבא נמי מהא אמר לך רבא כי קתני זימנא הכי קאמרינן לימא תהוי תיובתא

ראתה מה לי הפרישה בטהרה בז' מן המנחה

באפי נפשה - ולאו אמתניתין: לומר שאינה מטמאה מעת לעת - בפ' בנות כותים (לעיל נדה לט.) קתני כל אחד עשר בחזקת מהרה ואמרינן למאי הלכתא ואמר רבא לומר שאם תראה בתוך י"א אינה מטמאה מעת לעת ומתניתין קתני מטמאה מעת לעת ארישא דקתני אחר הימים בדקה ומצאה טמאה ומתמה הש"ס ולאו אותביניה בפ' בנות כותים (שם) ולא איפרוק:

כי קחני ומטמאה מעת לעת: כתחלת נדה - כבתולת דמים דקי"ל (לעיל נדה דף 1.) דיה שעתה בראייה ראשונה: ואם יש לה וסת - קא סלקא דעתך אסיפא דמתני קאי דקתני אחר הימים בדקה ומצאה טמאה מטמאה מעת לעת ואם יש לה וסת קבוע לאחר הימים דהיינו ימי זיבה וראחה בו דיה שעתה: אמר לך שמואל - כי אמרי אנא לקולא דלא בעינן חלת זימני למיעקריה דהא קתני כל י"א בחזקת מהרה דהיינו קולא דדמיה מסולקין אבל לענין דיה שעתה כל שכן דהוי וסת דהא דמיה מסולקין: עם סילוק ידיה ראחה - ואפילו הכי אמרת טהורה הלכך מה לי הפסיקה בטהרה בראשון כו': מי איכא למאן דאמר כו' - והא אפילו רבנן בתראי בשני שלה הוא דקאמרי אבל בראשון דהוי פתיחת מעיינה ליכא למאן דאמר דאם בדקה בצהרים ומצאה מהור דתהוי הפרשה:

こいいし

בראשון מי איכא למאן דאמר אין והחניא ולמעלה מה לי הפרישה בטהרה בראשון

אמר רבי שאלתי את רבי יוסי ור' שמעון

כשהיו מהלכים בדרך נדה שברקה עצמה

יום ז' שחרית ומצאה טהורה ובין השמשות

לא הפרישה ולאחר הימים ברקה ומצאה

טמאה מהו אמרו לו הרי זו בחזקת טהרה

משי חמישי רביעי שלישי שני מאי אייל לא

בראשון לא שאלתי ומעיתי שלא ΔIX

שאלתי אטו כולהו לאו בחוקת טומאה קיימי

וכיון דפסק פסק ראשון גמי כיון דפסק פסק

ומגיקרא מאי סבר הואיל והוחזק מעין

מותני הזב והזבה שברקו עצמן GULL

ביום ראשון ומצאו טהור וביום השביעי

ומצאו טהור ושאר ימים שבינתיים לא בדקו

רבי אליעזר אומר הרי הן בחזקת טהרה ר'

יהושע אומר אין להם אלא יום ראשון ויום

ומגיתי שלא שאלתי - שאילו שאלתי היו מטהרין:

מעיקרא מאי סבר - שלא רצה לשאול:

גמ' אי אחה מודה בזב שראה קרי - בימי ספירו שאינו מונה אוחו יום דקיימא לן דסוחר יום א' מחני' הזב והזבה - שפסקו והתחילו לספור ז' ובדקו יום ראשון ושביעי כו':

בספק אתי לאיחלופי בודאי - תני ר' יוסי

מיחלף אבל הכא אי חיישינן דלמא חואי

בעינן ורבנן הוא דגוור ורבנן בדאורייתא לא

סככוע ופרעות נמי מדאורייתא אהל מעליא

בבעל קרי לא מיחלף נזיר שהילך על גבי

סותרת אלא יומה ואי משום איחלופי זב

מו, לב) לממאה בה אמר רחמנא שאינה

יפלו ורבי אליעזר בשלמא התם (ויקרא

אמרה (במדבר ו, יב) והימים הראשונים

סככות ופרעות שמונה בסירוגין והתורה

אתה מודה בזב שראה קרי ובנזיר שהילך

אחר אחר לכולן שלא תהא טומאה מפסקת

ובתורה אמרה (ויקרא טו, כח) אחר תטהר

לר' יהושע לדבריך אתה מונה בסירוגין

יום ז' בלבד גמ' חניא אמר לו רבי אליעור

שביעי בלבד ר' עקיבא אומר אין להם אלא

אמר לו רבי יהושע ואתה אי

ומונה לסירוגין:

אהל מעליא בעינן - אין נזיר מטמא אלא באהל מה ודאי כדכחיב (במדבר וי:טי) וכי ימוח מח עליו התם - זב שראה קרי:

אבל הכא אי חיישינן - ולא תמנה יום שבינתיים משום דלמא חואי בספק אתי למיחלף בודאי במחוורת עליו כדאמר בכיצד צולין (פסחים פא:):

נראין דברי ר"א מדברי רבי יהושע - דכיון דחייש רבי יהושע לשמא ראה בינתיים היה לו לסתור בסירוגין: דאמרינן מדלא מנינן הני ימים ודאי הואי בינחיים וקא מניא לראשון ואחיא למנות ודאי רואה

יום שמיני - כבר עברו ימי הספירה ולא היה סופן בטהרה דלא בדקה יום ז': אף הראשון:

ור' שמעון אמרי נראין דברי רבי אליעזר מדברי רבי יהושע ודברי רבי עקיבא מדברי כולן אבל הלכה כרבי אליעזר איבעיא להו הזב והזבה שבדקו עצמן יום ראשון ויום שמיני ומצאו טהור ושאר הימים לא בדקו בפנינו שבוע מהור: ויולדת טבילתן בלילה וזבה טבילתה ביום לא הויא ספירה הואיל ולא ספרה בפנינו עד שתשב ומשום הכי לא מטבילין לה דאי נמי מתרמי האידנא ז' של נקיים משום דטבילה בזמנה מצוה ונדה מטבילין לה לספוקה ביולדת בזוב ולמימר בכל יומא היום כלין ז' נקיים שאחר טומאת לידה קמא בלילותא מטבלינן לה כל ליליא דילמא השתא שלמו שבעה של טומאת זכר ביממא לא איני - לרב פריך דלא בעי ספורין ובודקין ודאי וקיימא לן בהמפלח (לעיל נדה דף כמ:) דשבוע oret:

בתם - דאמר רב לעיל דמטהר רבי אליעזר בבודק ראשון ושמיני אשמועינן תחלתן אע"פ שאין השמשות של שלישי לזיבה שראתה בו ביום עד ז' לספירה ותרי קולי אשמועי' רב בספירה: דלא בדקה עד שביעי - דלא הוי תחילת ימי ספירה בטהרה דלא בדקה בראשון משהפרישה בבין ככותאי אמרה לשמעתיה - בפרק בנות כותים (לעיל נדה דף לג.):

במגרה:

לא רבי יהושע ורבי עקיבא - כדפרישית אבל לרבי אליעזר הואיל ותחלתן בטהרה מחזקינן לכולהו לאו רבי אליעור ורבי יהושע - דאע"ג דפליגי עליה דרבי עקיבא בראשון ושביעי הכא מודו: היא היא - טהורין:

למנין ז' נקיים אמר ליה רב ששת לרב שהפרישה במהרה בשלישי שלה סופרתו נקיים נדה ספירה למה לה אלא אימא זבה במהרה בשלישי שלה סופרתו למנין שבעה ירמיה בר אבא אמר רב נדה שהפרישה יהושע ור' עקיבא אמר רב ששת אמר רב לאו רבי אליעור ורבי יהושע 4x L. טהור שאין להם אלא שמיני בלבד מאן שוין שבדקו עצמן יום ראשון ויום שמיני ומצאו סופן ליכא מיתיבי ושוין בזב ובזבה אמר תהלתן וסופן בעינן הכא תהלתן איכא היא תחלתן אע"פ שאין סופן ורבי הנינא אף על גב שאין סופן אמר רב היא תחלתן איכא סופן ליכא או דילמא תחלתן לרבי אליעזר מהו תחלתן וסופן בעינן והכא דילמא יולדת זכר בזוב היא ועבדה לה בעינן ספורין לפנינו ביממא נמי נטבלינה לה ביממא לא מטבלינן לה ואי ס"ד לא שבוע קמא דאתיא לקמן בלילותא מטבלינן חנינא טועה ולא ידענא מאי תיובתיה דקי"ל כי אתא רבין אמר מתיב ר' יוסי ברבי את"פ שאין תחלתן לא קמ"ל איני והא ראמרינן ראוקמינהו אחזקייהו אבל סופן דתימא תחלתן אף על פי שאין סופן הוא והכא קמ"ל סופן אע"פ שאין תחלתן דמהו ואשמועינן החם תחלתן אע"פ שאין סופן לא צריכא כגון דלא בדקה עד שביעי לאמר רב לבר משלישי בר משלישי פשיטא דאמרי יום שפוסקת בו סופרתו למנין ז' בי ירמיה בר אבא רב ככותאי אמרה לשמעתיה

7년 6일

GLU . עינוקת

לירעי תרי יומי אתרמי להו יתמא בר ליה תורא לירעי חד יומא דלית ליה תורא רבא האי דינא דלא דינא דייני בגלחי דאית כל עיקר מטבילין אותה ט"ו טבילות אמר עמני לנדה ותלת לזיבה א ראיתי כגון שבאת לפנינו בין השמשות והויין י"א מאי עבידתייהו אמר רב ירמיה מדפתי ממא ראיתי מטבילין אותה י"א טבילות מבילות ז' לנדה ותרי לזיבה בין השמשות יום אחד טמא ראיתי מטבילין אותה ט' בעינן ספורין לפנינו דתנן טועה שאמרה ספורין לפנינו ומנא תימרא דלרבנן לא בפנינו ולאו מי אוקימנא כר"ע דאמר בעינן ספורין אלא לאו שמע מינה בעינן ספורין

אתאי קמן ביממא יהבינן לה שב לנדה ותמני בימי זיבה ראיתי מטבילין אותה ט"ו טבילות יודע כמה ראיתי אי בימי נדה ראיתי או מבילות אלא אימא הכי ראיתי ואיני בקאמרה איהי לא ראיתי בעיא חמש עשרה אי בתשע טבילות אי בי"א טבילות היכא הכא נמי ומה היכא דאמרה ראיתי סגי לה עדיף סוף דינא נמי מאן דלית ליה עדיף כתחלת דינא תחלת דינא לאו מאן דלית ליה ליה מאי האי דקאמרת אמר להו סוף דינא דלית ליה תורא לשקול תרי משכי אמרי להו דאית ליה תורא לשקול חד משכא ארמלתא יהבי ליה תורי אזל נכסינהו אמר

לזיבה אתאי קמן בלילותא יהבינן לה תמני

מאי עבידחייהו - אם באחה ביום או בלילה ואומרת בין השמשות טמא ראיתי אין כאן טבילה נדה אם בימי זבה מטבילין אותה משום טבילה בזמנה מצוה: יום אחד טמא ראיתי - ואיני יודע אימתי ואפילו היום י"ל זהו ואינה יודעת אם יום ראייתה בימי

ומשכה ז' ימי גדה עד עכשיו ולפי שיום שבת היה תחלת גדתה הרי ח' טבילות לגדה ותלת לזבה זמן טבילחה וכן כל שבוע זה ולילי שבת הבאה שמא בין השמשות שבאת לפנינו ראתה ולילה היא חמני לנדה - כגון באח לפנינו בין השמשות של ערב שבת טובלת מיד בלילי שבת שמא השתא ליה דילמא האידנא ביום שבאת לפנינו הואי: יתירתא דהא כי אמרה נמי יום טמא ראיתי ואיני יודע מתי אם בימי נדה ואם בימי זיבה מספקי

גופיה שמא לילה הוא כשראתה ובאת לפנינו ובכל יום השבת הוי ראשון וא` בשבת הוי שימור ששי היה והיום טובלת ליום כנגד יום ובאחד בשבת נמי טבלה משום ספק ההוא בין השמשות לטבילת זוב ולמחר בשבת נמי טבלה שמא בין השמשות דאתמול כשבאת לפנינו ראתה ומיום ושמרה ערב שבת כנגד יום ה' וטובלת בין השמשות עד שלא תחשך דשמא עדיין יום הוא וראוי דמטבילין לה בין השמשות דאתאי לקמן דילמא בין השמשות דאתמול חזאי ומיום ה' בשבת היה

האי דינא דלא דינא דייני בגלחי - דין זה שאינו דין היו דנין באותו מקום:

אזל יתמא - שלא היה לו שור וכפאוהו לרעות בהמותיהן ב' ימים:

כמה ראיתי - אם א' אם ג':

ליה טבילה ספק זיבה דפסיקא ליה דתמני נינהו לעולם חשיב להו כתמני: כשבאת לפנינו בלילה איכא טבילה יתירתא שטובלת מיד משום נדה. ומהדר ומשום זיבה דפסיקא אידי ואידי - בין באת לפנינו ביום בין באת לפנינו בלילה. וקא פריך נדה בלילותא כו' כלומר

ספרתי מטבילין אותה ט"ו טבילות ספרתי ספרתי אם בימי נדה ספרתי ואם בימי זיבה תריץ ואימא הכי ספרתי ואיני יודעת כמה יוסף לרב אשי לאו תרוצי קמתרצינן לה **LGELEL** אמר ליה רב אחא בריה דרב מינה רבנן היא דאמרי לא בעינן ספורין לי הספור ז' והדר הטבול אלא לאו שמע ספורין לפנינו בעינן כל הני טבילות למה קבעי תמני לא קהעיב לה ואי ס"ד אניא קמן בלילותא בעי תמני ביממא לא בליליא חשיב לה נדה דלא פסיקא ליה דכי כי אחיא קמן ביממא לא שנא כי אחיא קמן תמני לנדה בעי זיבה דפסיקא ליה דלא שנא אידי ואידי שב לנדה ותמני לזיבה בלילותא לנדה ושב לזיבה זיבה תמני בעיא אלא

כוכבים שמת [כו'] תניא אמר רבי מפני ר' אליעזר אמרו עד שיבקע כריסו עובד אמר רב גזרה שמא יתעלפה תנא משום שבא ושומת על פום גובא מאי טעמא מסמא דכתיב (דניאל ו, יה) והיתית אבן מי לא מטמא במשא אלא מאי במשא באבן עאי במשא אילימא במשא ממש אטו כל מת וב"ה אומרים אין נדה אלא שמחה נדה גמ" בית שמאי אומרים כל הנשים מתות נדות הבשר עובד כוכבים שמת טהור מלטמא והמצורע שמתו מטמאין במשא עד שימוק ספרתי מתני הזב והזבה והנדה והיולדת אלא אימא איני יודעת אם ספרתי אם לא אי אפער דלא ספרה חסרה לה טבילה ואיני יודעת כמה ספרתי חד יומא מיהא

למה לי - כל הני טבילות. אטבילות דיממי דזיבה קא פריך לספור שבעה קמן ולטבלה בשביעי ומקמי הכי לא דאפילו שלמי נקיים דילה לאו בת טבילה היא הואיל ולא ברקה: ספרתי - בדקתי קצת נקיים או כולן ואיני יודעת כמה או שמא נקיים שראיתי לאו אחר ימי הזוב היו אלא לאחר ימי נדות מטבילין אותה ט^{יי}ו טבילות שמא עכשיו כלין וכדפרישית:

הדיומא מיהא אי אפשר דלא ספרה - וליכא לספוקה ברואה יום שבאת לפנינו ובצרי להו טבילות דשביעי:

אימא איני יודעה אם ספרהי אם לא ספרהי - הלכך אפילו יומא קמא טבלה דלמא כל ז' שלפנינו ספרה ובדקה דהא קאמרה שמא ספרתי ויום ז' נמי טבלה שמא לא ספרה קודם לכן:

לא מטמו הכא מטמו מדרבנן הואיל ומחיים מטמו באבן מסמא מדאורייתא שהרי מטמאין מושב לא מטמו הכא מטמו מדרבנן הואיל ומחיים מטמו באבן מסמא מדאורייתא שהרי מטמאין מושב

כל הנשים - מחזקינן להו כנדות ומטבילין כלים שהיו עליהן סמוך ליציאת נשמה וטעמא מפרש

בגבון א. גמ' כדכתיב והיתית אבן חדא ושומת על פום גובא - לשון מסמא קא מפרש דהיינו אבן כבדה העשויה להינוח ואינה מטלטלת הלכך כשהיא על גבי כלים ומת נתון עליה אין זה משא הואיל ואינה ראויה להטלטל עמו:

מאי טעמא - גזור רבנן בזב וזבה לטמא אף לאחר מיתה באבן מסמא:

דברי חכמה - הלכה:

מה אמרו עובד כוכבים שמת טהור מלטמא לפי שאין טומאתו מחיים מדברי מורה אלא מדברי סופרים ה"ר שנים עידר עער דברים שאלו אנשי אלכסנדריא את הדרה ג' דברי בורות ג' דברי הכמה ג' דברי הגדה ג' דברי בורות ג' דברי הכמה ג' דברי הגדה ג' דברי הכמה הזב והזבה והנדה והיולדת הגדה ג' דברי בורות ג' דברי הכמה הזב והזבה והנדה והיולדת להן עד שימוק הבשר בת משולחת מה היא למנה מי אמרינן קל וחומר ומה אלמנה לכין מי אמרינן קל וחומר ומה אלמנה לכ"ג שאין איסורה שוה בכל בנה פגום זו שאיסורה שוה בכל אינו דין שבנה פגום זו הילמא מה לאלמנה לכהן גדול שהיא עצמה מתחללת אמר להן

בת משולחת - ישראל שהחזיר גרושתו משניסת לאחר והוליד בת: אלמנה אינה אסורה אלא לכ"ג:

ת יוע

מצורעין שנתערבו קרבנותיהן זה בזה וקרב היא תועבה ואין בניה תועבין ΔŒ

מה תהא עליו אמר להן כותב נכסיו

קרבנו של אחד מהן ומת אחד מהן השני

לאחרים והוי עני ומביא חטאת העוף הבא

וואיכא אשם אמר שמואל

על הספק

כשקרב אשמו אמר רב ששת גברא רבה

כשמואל לימא כי האי מילתא כמאן אי כר'

יהודה דאמר אשם קבעה וכיון דקבעה לה

אשם בעשירות לא מצי מייתי חטאת בדלות

ולילה והיה לו לאוכלו בשני ימים:

מטום בסיקרא שמא חטאת הוא:

בפנינו היו הקרבנות מתים וזה מקריב קרבן אחר אבל עכשיו אינו יכול להקריב את זה שמא של קרבנותיהם זה יקרב לשם מי הוא וזה יקרב לשם מי שהוא או אם מת האחד והיו שני הקרבנות השני מה תהא עליו - היאך יטהר לקדשים שאילו היה מצורע חבירו חי אע"פ שנתערבו צענן מצורע שהביא קרבן עני והעשיר או נדבה ואותו אשם טעון שהיטתו בצפון וטעון

אי כרבי יהודה - דאמר אין אשם בא על תנאי ומשום הכי ליכא תקנתא באשם: והא איכא אשם - ששוה בעשיר ובעני והיאך הוא מביא אשם מספק דלמא מייתי חולין בעזרה:

מצורע שהביא - אחד מקרבנותיו:

חטאת עני למה ליה לשמואל לאוקמי כשקרב אשמו כשהוא עשיר יכול להביא חטאת עני אפילו ואי כרבי שמעון - דאמר אשם לא קבע והלכך אפילו הקריב את אשמו כשהוא עשיר יכול להביא אחר אשם - אם כשהקריב אשמו היה עשיר יקריב את האחרים בעשירות:

והוי ליה עני - וראוי להביא בדלות וחטאת העוף באה בספק ואין שם משום מביא חולין בעזרה:

ליעביד ארבעה מתנות ולמעלה מחוט הסיקרא שמא שלמי נדבה נינהו ואם שתי מתנות ולמטה אינו יכול להתנות ולומר אם קרבה חטאתי הרי חטאת זו שלמי נדבה דמתן דמה היכי ליעביד שלמי נדבה הני מילי אשם שמתן דמו דומה לשלמים אבל חטאת שאין מתן דמה דומה לשלמים שמעון דאמר לקמן אשם קרב מספק על תנאי אם הוא חייב אשם הרי זה לאשם ואם לאו הרי זה ונפטר ונמצא מביא הולין לעזרה ואינו יכול להחנות בנדבה שאין הטאת באה נדבה ואפי' לרבי מת הוא והוי חטאת שמתו בעליה וקרבן אחר נמי אינו יכול להביא שמא אותו שקרב היה שלו

אשמו ולוגו עמו ואם לאו אשם זה יהא שלמי

ומעזני עליו ואומר אם מצורע הוא הרי

מביא אשמו ולוגו עמו ומעמידו בשער נקנור

לייתי ולתני דתניא אמר ר"ש למחרת

אחר דהא שמעינן ליה לרבי שמעון דאמר

חטאת קבעה אע"ג דלא קרב אשם ניתי

הולך אחר צפורים ואי כרבי שמעון דאמר

אחר אשם רבי אליעזר בן יעקב אומר הכל

ר' שמעון ורבי יהודה אומר הכל הולך

משיר והעני הכל הולך אחר הטאת דברי

שלי ואם שלי היה הרי זה לשלמים: לא קרב גמי איכא תקנתא באשם לאתויי אשם מביתו ולומר אם קרבן שקרב של חבירי הרי זה

למחרת - בספק מצורע קאי וקאמר למחר של טבילתו שהוא יום הבאת קרבנותיו מביא את אשמו

לבית הפסול - דלמא לא מצורע הוא והוי שלמים וממעט זמן אכילתן ששורף את הנותר ליום

להן מת מטמא ואין הי מטמא - מתים לעתיד מלח מטמא בן שונמית מהו שיטמא אמר מהו שתטמא אמר להם מת מטמא ואין נציב בת פרעה שלשה דברי בורות אשתו של לומ את בת פרעה כאן לאחר שנשא שלמה את אותה עד היום הזה כאן קודם שנשא שלמה חמתי היתה העיר הואת למן היום אשר בנו אחד אומר (ירמיהו לב, לא) כי על אפי ועל (תהלים קלב, יג) כי בחר ה' בציון וכתוב דין כאן לאחר גזר דין כתוב אחד אומר ו, כו) ישא ה' פניו אליך כאן קודם גזר ולא יקה שוחד וכתוב אחד אומר (במדבר כתוב אחד אומר דברים י כי לא ישא פנים בעושין תשובה כאן בשאין עושין תשובה (שמואל א ב, כה) כי הפץ ה' להמיתם כאן כי לא אחפוץ במות המת וכתוב אחד אומר אגדה כתוב אחד אומר (יחוקאל יח, לב) שמעון בחדא ופליג עליה בחדא שלשה דברי לדשים לבית הפסול שמואל סבר לה כרבי ולא הודו לו הכמים לר' שמעון מפני שמביא ושוק ונאכל לזכרי כהונה ליום ולילה מתנת בהונות וסמיכה ונסכים ותנופה וחזה

אשה ההוגנת לו אדם ויהיו לו בנים זכרים אמר להם ישא מאי קמ"ל דהא בלא הא לא סגי מה יעשה שלו שנאמר (חגי ב, ח) לי הכסף ולי הזהב הועילו אלא יבקש רחמים ממי שהעושר ויתן באמונה אמרו לו הרבה עשו כן ולא אדם ויתעשר אמר להן ירבה בסחורה וישא מאי קמ"ל דהא בלא הא לא סגיא מה יעשה סעודה לעבדיו ומשגר לאוהביו ממה שלפניו תני ר' הייא משל למלך בשר ודם שעשה ב, ו) כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה רחמים ממי שהחכמה שלו שנאמר (משלי הרבה עשו כן ולא הועיל להם אלא יבקשו להן ירבה בישיבה וימעט בסחורה אמרו דברי דרך ארץ מה יעשה אדם ויחכם אמר דאמרי לכשיבא משה רבינו עמהם שלשה צריכין אמר להן לכשיחיו נחכם להן איכא לבא צריכין הזאה שלישי ושביעי או אין

כוותיה בחדא - דאשם לא קבע: בן השונמית - שהחיה אלישע מהו שיטמא לאחר שהחיהו מי חשוב כמת:

דל עמודקעון - מטונע אין מאל פוטן מיטבעא אוווי מטוניטן פון וושוד כפוני.

נחכם להן - נתיישב בדבר: לאוהביו משגר ממה שלפניו - כך חכמה שהיא לאוהביו של מקום נחנה להם מפיו ולא מאוצר אחר:

מאי קמ"ל - למה ליה למימר להו ירבה בישיבה הואיל וברחמים הדבר תלוי:

במקור מחיים ואע"ג דלאחר מיתה לאו רואה היא:

גמ' לח"ק מקומו טמא - הילכך אף על גב שנעקר לאחר מיחה מטמא בנדות מפני שהיה

מחני' מטמא משום כתם - דדם נדה במשהו דאי משום טומאת מת לא מטמא אלא ברביעית:

על פי שלא גגעו בהם לאחר מיחה: מחביישין - שאפילו במיחחן הם משונין מכל אדם:

מחמת אונסו: אלא טעמייהו דב"ש - מדרבנן משום כבוד זבין התקינו שיהו מטבילין כלים של סמוך למיתה אף

מסקקת הדמים: אלא הא דתנן כל האנשים - המחים מחזקינן להו כזבין סמוך למיחתן ואי טעמייהו דב"ש משום ביעתותא דמלאך המות זכרים היכי מטמאו הא זכר אינו מטמא באונס דקרינן ביה מבשרו ולא

שמשהין - להוציא את הזרע: פחדא צמית - דאגת יראה כי הכא מפני פחד כרכום והגיע שעת וסתה ולא בדקה טהורה שהחרדה

מתים זבין וב"ה אומרים אין זב אלא מי אלא הא דתנן ב"ש אומרים כל האנשים בא לא קשיא פחדא צמיח ביעחותא מרפיא חזיא והאנן תנן שחרדה מסלקת את הדמים נדה הכא נמי אגב ביעתותא דמלאכא דמותא ועעשלחל המלכה ואמר רב מלמד שפרסה שמאי אי נימא משום דכחיב (אסתר ד, ד) שמאי אומרים [וכו'] מאי טעמייהו דבית תחילה נותן לו הקב"ה שכר פרי הבטן בית שמשהין עצמן בבטן כדי שחזריע אשתו שכר פרי הבטן א"ר המא ברבי הנינא בשכר משמע לן דהא בלא הא לא סגי ロメム נחלת ה' בנים שכר פרי הבטן מאי קא שהבנים שלו שנאמר (תהלים קכז, ג) הנה עשו כן ולא הועילו אלא יבקש רחמים ממי ויקדש עצמו בשעת תשמיש אמרו הרבה

מממאני באניל גמ" מכלל דחנא קמא סבר משום כתם אמר רבי יוסי לפיכך אינה ויצאה ממנה רביעית דם שהיא מטמאה ומודה רבי יהודה ביושבת על משבר ומתה מטמאה משום כתם מפני שנעקר משמתה ומטמאה באהל רבי יהודה אומר אינה ויצאה ממנה רביעית דם מטמאה משום כתם של זבין חיים מוזני האשה שמתה מסכילין על גבי כל האנשים מפני כבודן מתין והיו זבין חיין מתביישין התקינו שיהו חיות בראשונה היו מטבילין על גבי זבין על גבי כל הנשים מפני כבודן של נדות גדות חיות מתביישות התקינו שיהו מטבילין מטבילין כלים על גבי נדות מתות והיו אלא טעמא דב"ש כדתניא בראשונה היו שמת זב אקרי כאן מבשרו ולא מחמת אונסו

ト はな

דם והיה מוטל במטה ודמו מטפטף לגומא רבי יהודה אומר הרוג שיצא ממנו רביעית מיעוטו בחייו ורובו במותו זהו דם תבוסה פסק ספק רובו בחייו ומיעוטו במותו ספק הימנו רביעית דם בחייו ובמותו ועדיין לא טהור אלא איזהו דם תבוסה הרוג שיצא אומרים ברה"י ספקו טמא ברה"ר ספקו בחייו ובמותו זהו דם תבוסה וחכמים במותו ספק בחייו יצא ספק במותו יצא ספק יהודה הרוג שיצא ממנו דם בין בחייו בין דתניא איזהו דם תבוסה פירש ר"א ברבי אמר רב יהודה דם תבוסה איכא בינייהו מכלל דתנא קמא סבר באהל נמי מטמא ממא איכא בינייהו ומודה רבי יהודה אמר (רבי) זעירי מקור מקומו אף על גב דנעקר דם משמתה מטמאה משום

מתרה אין נוגעת לא אלמא חולין שנעשו ב"ה ב"ש אומרים אף כטמא מת ra. הרי היא כמגע טמא מת לקדשים כדברי היתה מערה מים לפסח חזרו לומר בראשונה היו אומרים היושבת על דם טהור במטה שאני במטה דמחלחלה QUI. שאני אומר טפה של מיחה עומדת על גב על גב העץ ורבי יהודה נימא איהו לנפשיה ממבר שאני אומר מפה של מיתה עומדת לו ונמצא תחתיו רביעית דם טמא רבי יהודה אומר צלוב על העץ שדמו שותת לארץ לטעמיה דאמר אין דם מבטל דם שפיר קאמרי ליה רבנן לר' יהודה ר' יהודה וחכמים מטהרין מפני שראשון ראשון נפסק ממא מפני שהמפה של מיתה מעורבת בו

על טהרת הקדש כקדש דמו אימא סיפא

באהל נמי מטמא - בתמיה. הרי יוצא מחיים:

איזהו דם תבוסה - דאמרינן בפירקין דלעיל (נדה דף סב:) דטומאתו דרבנן: וחכ"א - זה אינו הואיל ואיכא לספוקי שמא כולו במותו הוה ליה ספק טומאה דאורייתא ברה"י

נספטנ ממא:

אלא איזהו דם חבוסה - דטומאחו מדברי סופרים: שוחת לארץ - שאינו נוטף אלא שוחת ואינו נפסק הילכך לא מבטל ההוא דלאחר מיתה שהוא הרבה אבל נוטף ראשון בטל ואפילו טפה שלאחר מיתה מרובה בטלה שלא נפל ביחד:

מתני' מערה מים לפסח - מכלי אל כלי לרחוץ בו את בשר הפסח אבל במים אינה נוגעת שהיא טבולת יום שטבלה לסוף שבועיים ואין לה הערב שמש עד יום שמונים שהוא תכף להבאת כפרתה והכתוב עשאה טבולת יום דכתיב (ויקרא יייב:די) בכל קדש לא חגע וקי"ל בכל קדש לרבות את התרומה וטבול יום שני הוא וכשהיא מערה אינה נוגעת במים אלא בכלים ושני אינו מטמא כלי: חזרו לומר הרי היא כמגע טמא מת - שהוא ראשון לקדשים אבל לחולין לא הילכך אפילו נוגעת במים אם תרצה שהמים חולין הם וטבול יום שני הוא ואין שני עושה שלישי בחולין ואף ע"פ שהמים הללו נעשים על טהרת הקדש שהרי לרחיצת פסח עשויות לא מהני בהו שני דחולין הנעשה

גמ' נוגעת - במים לאו כקדש דמו:

כנגד יום דקסבר יום י"א בעי שימור: משכב ומושב - אפילו בעלה מטמא משכב ומושב לטמא אוכלין ומשקין שהוא כבועל שומרת יום מתני' הרואה יום י"א - שהיא סוף ימי זוב ואין יום שלאחריו מצטרף עמו לזיבה: גמ' לאו כחלה דמו - ולא מהני בהו שני:

ישראלית היא טובלת לביאת מקדש:

צריכה טבילה - ליל שמונים לתרומה מפני שטבולת יום ארוך היא והסיחה דעתה מן התרומה ואם ואם נפל מרוקה - דהוו להו משקים היוצאין מן הטבול יום וטהורים כדתניא בגמרא:

מתני' ומודים שאוכלת במעשר - כדין טבול יום: מוזני הרואה יום אחד עשר וטבלה לערב

אמר רב קטינא טבול יום ארוך איכא בינייהו שהוא אב הטומאה בית שמאי מאי בינייהו ואלו ואלו אינן מטמאין חוץ ממשקה הזב (משקין היוצאין ממנו) כמשקין הנוגע בהם למ"ל ואם נפל מרוקה דתנן משקה טבול יום סד"א נגזור דלמא אתי למנגע בה מאבראי מר מצוה לתרום מן המוקף וקורא לה שם הטבולין לחלה לאו כחלה דמו ומקפת דאמר ועלה אוכל במעשר וקוצה לה חלה חולין צריכה טבילה באחרונה גמ' דאמר מר טבל טבילה באחרונה ובית הלל אומרים אינה תרומה שהוא מהור ב"ש אומרים צריכה ואם נפל מרוקה ומדם טהרה על ככר של וקוצה לה חלה ומקפת וקורא לה שם אחד מתני ומודים שהיא אוכלת במעשר טבול יום תחילה לקרש לטמא שנים ולפסול אבא שאול היא דתניא אבא שאול אומר גל טהרת הקדש לאו כקדש דמו מתני' מני לקדשים אין לחולין לא אלמא חולין שנעשו

חזרו לומר הרי היא כמגע טמא מת לקדשים

ב"ש אומר מטמאין משכב Lawawr

ומושב וחייבין בקרבן

דף עב

י"א מיום תוך י"א אם שיוה לו לטומאה マムトニト אמרו להן ב"ש לב"ה מ"ש יום ומושב וחייבין בקרבן ובית הלל פוטרין ביום י"א יום שב"ש אומרים מטמאין משכב משכב ומושב וחייבין בקרבן לא נחלקו אלא י"א יום וטבלה לערב ושמשה שמטמאה לזבה שאינה טבילה ושוין ברואה בתוך لإذاذذا *גלו*, תייר ושוין במובלת לילה ושמשה ה"ו תרבות רעה ומגען ובעילתן טבלה ביום של אחריו וחייבין בקרבן לערב ושמשה שמטמאין משכב ומושב גרגרן ומוזים ברואה בתוך י"א יום וטבלה ופמורין מן הקרבן וב"ה אומרים ה"ו ראתה ב"ש אומרים מטמאין משכב ומושב ביום של אחריו ושמשה את ביתה ואח"כ וב"ה אומרים פטורים מן הקרבן מבלה

נמי להחמיר ולא להקל אמר רב הונא לו לטומאה אלא להחמיר ולא להקל הכא לו לקרבן ואם לא שיוה לו לקרבן לא ישוה השוו מדותיכם אם שיוה לו לטומאה ישוה משכב ומושב ופטורה מן הקרבן אף אתם יום שלאחריו ושמשה ואח"כ ראתה מטמא מדבריכם אתם נושכין שאתם אומרין טבלה להחמיר לא נביאהו לידי קרבן להקל ועוד אמרו להם ב"ה אם הביאנוהו לידי טומאה שיוה לו לקרבן לא ישוה לו לטומאה שיוה לו לטומאה ישוה לו לקרבן ואם לא אמרו להם בית שמאי השוו מדותיכם אם י"א שאין יום שלאחריו שנצטרף עמו לזיבה שלאחריו מצטרף עמו לזיבה תאמרו ביום לב"ש לא אם אמרת בתוך י"א יום שכן יום לא ישוה לו לקרבן אמרו להן ב"ה

טבלה יום שלאחריו - דעבדה שימור קצת ושימור מעליא הוא אלא שתוך י"א יום אסור לעשות כן שלא חבא לידי ספק שמא תראה לאחר תשמיש ומצטרפין הימים לזיבה ואין טבילתה טבילה: גרגרן - ממהר לחטוא שמא ירגיל בכך תוך י"א אבל לענין טומאה טהור:

טבלה יום שלאחריו - דעבדה קצת שימור ושמשה: גמ' ת''ר ושוין בטובלת לילה לזבה - ואע"פ שחלוקין ב"ה ברואה יום י"א וטבלה לערב שפטורין מן הקרבן התם משום דיום י"א לא בעי שימור הילכך לאו זבה הואי אבל זבה קטנה של תוך י"א

יום בעיא שימור דאין טבילה לילה עולה עד שתשמור יום המחרת קצת ותטבול: אם שיוה לו לטומאה - שאתם מודים שמטמאה בועלה משכב ומושב ליל מוצאי י"א:

בתוך י"א מצטרף עמו לזיבה - הילכך צריכה לשמור יום המחרת כנגד יום הראייה:

להחמיר - מדרבנן:

נושכים - מוקשין: אמר רב הונא משכבות ומושבות שבשני - לראייתה הרואה תוך י"א וטבלה יום שלאחריו לב"ש דמחמירי ומטמאין משכב ומושב מדרבנן לאחר טבילה ואפילו לא ראתה מאי טעמא דכיון דכי חזיא מטמאה למפרע מדאורייתא שהרי מצטרף לזיבה כי לא חזיא נמי גזרינן מדרבנן אטו ראתה:

これとい

משכבה ומושבה שבשני ב"ש מטמאין אע"פ שטבלה אע"פ שלא ראחה מאי טעמא כיון דאילו חזיא מטמאה השחא נמי מטמיא אמר רב יוסף מאי קמ"ל חנינא טבלה יום שלאחריו ושמשה את ביחה ואח"כ ראחה ב"ש אומרים מטמאה משכבות ומושבות ופטורה מן הקרבן אמר רב כהנא ראתה שאני אמר רב יוסף וכי ראחה מאי הוי שאני דנדה היא א"ל אביי לרב יוסף

ועוד תנן הרואה ראייה אחת של זוב ב"ש

אלא היכא דלא ראתה מאי נגזר בה

דראתה גורינן ראייה דנדה אטו ראייה דובה

רב כהנא הכי קא קשיא ליה בשלמא היכא

אומרים כשומרת יום כנגד יום ובה"א כבעל קרי ותניא המסיט את הראייה ב"ש אומרים תולין וב"ה מטהרין משכבות ומושבות שבין ראייה ראשונה לראייה שנייה ב"ש תולין וב"ה מטהרין וקתני רישא הרואה תולין וב"ה מטהרין וקתני רישא הרואה ראייה אחת של זוב ב"ש אומרים כשומרת יום כנגד יום אלמא שומרת יום כנגד יום לב"ש תולין לא תימא שומרת יום כנגד יום לב"ש תולין לא תימא שומרת יום כנגד יום לב"ש תולין לא מטמא משכב ומושב יום אלא אימא כבועל שומרת יום כנגד יום מאי שנא איהי דלא מטמא משכב ומושב ומאי שנא איהי דמטמיא ליה איהו דלא שכיחי ביה דמים לא גזור ביה רבנן איהי

דשכיחי בה דמים גזור בה רבון

תנינא טבלה יום שלאחריו - יום י"ב שאינו מצטרף ואחר כן ראתה וקס"ד האי ראתה דלאחריו כאילו לא ראתה תוך י"א דמיא דהא עכשיו היא מטמאה מתחילת נדה ואינה פוסלת טבילה של

שחרית והך טומאה מדרבנן היא דגורינן י"ב אטו י"א ה"ג גורינן לא ראתה אטו ראתה: ראיית נדה היא - ואינה מצטרפת אלא מעכשיו מטמאה וטומאת מעת לעת הוא דאיכא עליה וטומאת מעת לעת אינה מטמאה את בועלה אלא משום דגורינן יום שלאחר י"א אטו תוך י"א דאורייתא -"גו קוד י"א בולע מוחם חווות אים מחולם נוסומים אינה מעם.

ה"ג תוך י"א כי לא ראתה בשני אחר טבילתה גזרינן אטו ראתה: א"ל אביי לרב יוסף רב כהנא - דאמר ראתה שאני הכי קא קשיא ליה אע"ג דהך טומאה מדרבנן ליכא למימר דכי היכי דגזרי ב"ש ראייה שניה דלאחר י"א אטו ראייה שניה תוך י"א ה"ג נגזור

לא ראתה אטו ראתה דראייה בראייה מיחלפא ראתה בלא ראתה לא מיחלפא:

משכבות ומושבות כו' - אלמא מדמקשי ב"ש ראייה ראשונה לשומרת יום וקתני משכב ומושב של בין ראייה ראשונה לשניה תולין אלמא משכב ומושב דשומרת יום בשני שלה תולין ואם לא תראה מהורה ודוקא בשני אבל בראשון לא סלקא לה מבילה עד שתשמור קצת שני וכל זמן שלא

. טבלה זבה היא: אלא אימא כבועל שומרת יום - דמודה רב הונא בבעילה בשני לאחר טבילתה שהיא תולה כל זמן

מאי שנא איהו - בועל: מאי שנא איהו - בועל:

איהו דלא שכיח ביה דמים לא גזרו ביה רבנן - לטמא משכב ומושב כל זמן שלא ראחה לאחר השמיש: ומאי שנא משכב ומושב - כיון דאמרת איהי דשכיחי בה דמים גזרו בה רבנן מאי שנא בועל דלא

גזרו ביה רבון שתממאנו:

ואחד עשר יום שבין נדה לנדה הלכה למשה אלא חצי לוג שמן לתודה ורביעית יין לנזיר בשמן [בשמן] כל היום כולו איני שומע לך רבי אלעזר בן עזריה לר"ע אפי' אתה מרבה בעי שימור איכא דמחני לה אהא אמר לו מה אחד עשר לא בעי שימור אף עשירי לא בעי שימור ר"ל אמר עשירי כאחד עשר כתשיעי מה תשיעי בעי שימור אף עשירי איתמר עשירי רבי יוחנן אמר עשירי ۲D ס"ר אלא אימא לבעול שומרת יום כנגד נדה ס"ד אלא אימא לבעול את הזבה זבה והלא לא נתכוון זה אלא לבעול את הנדה יהודה לב"ה וכי לזו אתם קורין תרבות רעה הכל היא לא ב"ה היא דתניא אמר להם רבי רעה מגען ובעילתן תלויין מאי לאו דברי טבלה יום שלאחריו ושמשה הרי זו תרבות מטמיא ליה בועל דלא שכיה לא מטמיא תנן בועל דלא מטמיא ליה משכב ומושב דשכיח שנא משכב ומושב דמטמיא ליה ומאי שנא

ג' ימים בתחילה תהיה זבה) תלמוד לומר דם יהיה זובה ברואה יום אחד (אבל הרואה מקיים (ויקרא טו, יט) אשה כי תהיה זבה בתחילת נדה רצופים תהא זבה ומה אני הני קראי נינהו דתניא יכול הרואה ג' ימים ולא שימור לעשירי הוי הני הלכות נינהו הלכות אחד עשר לא אחד עשר בעי שימור שימור הא לאחריני עביד שימור ור"ל אמר בלכה אחד עשר אחד עשר הוא דלא בעי ר"ל אומר הלכות אחד עשר ר" יוחנן אמר מסיני מאי הלכה ר' יוחנן אמר הלכה י"א

דברי הכל - ואפילו ב"ש וקתני בשני שבתוך י"א מגעה תלוי וקשיא לרב הונא:

עשירי - אין לו צרוף לזיבה שאין מצטרף עמו אלא י"א דהוי להו תרי:

כי"א - לב"ה דאמרי לא בעי שימור:

זבח התודה וכתיב תלתא בשמן ותניא אילו נאמר בשמן הייתי אומר כל המנחות ללוג ת''ל בשמן בשמן בשמן - גבי רבוכה של תודה במנחות בפ' ב' מדות (מנחות דף פט.) דכתיב והקריב על

מאי הלכה - דמשמע איום י"א קאמר רבי אלעזר בן עזריה דהוי הלכה למשה מסיני ובעי הש"ס בשמן דחלות ורקיקין הוי ריבוי אחר ריבוי למעט לחצי לוג:

מאי הלכותיו משאר הימים שלפניו:

שימור לאחריני - לעשירי:

מה אני מקיים ואשה כי תהיה זבה - האמור בפרשה ראשונה שלא הצריכה ספירת נקיים וקרבן: מ"ו:כ"ה) ימים רבים וקמצריך לה ספירה וקרבן: יכול הרואה ג' ימים בתחלת נדה רצופים תהא זבה - לספירת ז' נקיים ולקרבן דכתיב (ויקרא

אש קד

או כי תזוב - לרבות רואה ט' וי' ואחד עשר: תזוב ואין לי אלא שלשה ימים שני ימים ומוציא אני י"ב שאין ראוי לספירת או כי אני אחד עשר שראוי לספירת או כי תזוב לרבות אחד עשר ולהוציא שנים עשר מרבה אף שנים עשר אמרת לאו ומה ראית משר ת"ל בלא עת נדתה יכול שאני מרבה לספירה וראוי לזיבה ומנין לרבות אחד וראוי לזיבה אף אני אביא העשירי שראוי אמרת מה מצינו ברביעי שראוי לספירה ששה ושבעה שמונה תשעה עשרה מנין לרבות מופלג שנים שלשה ארבעה חמשה כה) או כי תזוב אין לי אלא יום אחד מנין מופלג לנדתה יום אחד מנין ת"ל (ויקרא טו, סמוך לנדתה ואין לי אלא סמוך לנדתה (ויקרא טו, כה) בלא עת נדתה (על נדתה)

שבעה לשנים היא שסופרת אחד לאחד אינו הוא ומה הוא שאין סופר אחד לאחד סופר ע"ל יהיה לה יכול תספור שבעה לשנים ודין מנין ת"ל כל ימי ומנין שסופרת אחד לאחד שלשה ימים שני ימים מנין ת"ל ימי יום אחד (ויקרא טו, כו) כמשכב נדתה ואין לי אלא בועל ומנין שהוא עושה משכב ומושב ת"ל מטמאה את בועלה ואין הזב מטמא מה שהוא דין שמטמא מה שהוא בועל ת"ל היא היא בועלה הוא שמטמא בראיות כבימים אינו שאינה מטמאה בראיות כבימים מטמאה את מה שהוא בועל והלא דין הוא ומה היא היא היא מטמאה את בועלה ואין הזב מטמא ממאה מלמד שמטמאה את בועלה כנדה

מנין ת"ל ימי יום אחד מנין ת"ל כל ימי

ואין לי - שתקרא זבה לטומאה אלא רואה שלשה רצופין:

משכי ימי ספירה עד י"א:

יום י"א שהוא ראוי לספירת זיבה או כי תזוב - דזיבה רביעי מתרבי מאו כי תזוב ולאותה זיבה

של זיבת ג' ראשונים: מנין לרבות י"א - שיצטרף עם הראשונים לזיבה לג' רצופין ואע"ג שאינו ראוי לספירת נקיים

אמרת מה מצינו ברביעי - לימים שאחר הנדה: מנין לרבות שנים שלשה כו' - שכולן יש להן דין אחד:

טמאה מלמד שמטמאה את בועלה כנדה - שמפורש בה אשר ישכב איש וגו":

ששה והוא שהרי לא רבינן לדין יום זובה אלא י"א ומכאן ואילך הרי היא בדין פרשה ראשונה זו זבה והרואה בא" בב" סופרת יום כנגד יום ולסוף י"א מתחילין ימי נדה אם תראה אחד תשב אלמא קראי נינהו - כל דין י"א שבין נדה לנדה מכאן למדנו שהן י"א יום והרואה בהם ג' הרי יהיה לה - הוסיף לה הויה של שמור:

ואין לי - עושה משכב ומושב בימים שאחר הנדה אלא הרואה שלשה ימים שני ימים מנין: אבל זב מטמא בין בג' ראיות ביום אחד בין בג' ימים רצופין בב"ק בפ' כיצד הרגל (דף כד.): היא שאינה מטמאה - בשלש ראיות ביום אחד טומאת זוב גמור לקרבן כאילו ראתה שלשה ימים

דין שתספור שבעה לשנים ת"ל יהיה לה אינה סופרת אלא יומה אלמא קראי נינהו לר"ע קראי לר' אלעזר בן עזריה הלכתא א"ל רב שמעיה לר' אבא אימא ביממא תהוי זבה בליליא תהוי נדה א"ל עלך אמר קרא (ויקרא טו, כה) על נדתה סמוך לנדתה סמוך לנדתה אימת הוי בליליא וקא קרי לה

זבה תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא ענאמר (חבקוק ג, ו) הליכות עולם לו אל הקרי הליכות אלא הלכות הקרי הליכות אלא הלכות מסכת נדה

דכתיב בה שבעת ימים תהיה בנדתה: ביממי - ראתה ביום תהיה זבה כדכתיב (ויקרא טו) ימים רבים אבל ראתה בלילות לא תהא זבה: הלכות - משנה וברייתא הלכה למשה מסיני: